

TAMPEREEN YLIOPISTO

Outi Koivu

MENESTYJÄBLONDI JA KOULUAMPUJA

Nuorten esittäminen Helsingin Sanomissa

Sanomalehtiviikolla vuosina 1995–2013

Journalistiikan pro gradu -tutkielma

Huhtikuu 2016

TAMPEREEN YLIOPISTO

Viestinnän, median ja teatterin yksikkö

KOIVU, OUTI: Menestyjäblondi ja kouluampuja. Nuorten esittäminen Helsingin Sanomissa Sanomalehtiweekilla vuosina 1995–2013.

Pro gradu -tutkielma, 94 s., 23 liites.

Journalistiikka

Huhtikuu 2016

Tarkastelen pro gradu -tutkielmassani nuorten esittämistä sanomalehdessä. Työni keskiössä on Suomen suurin seitsenpäiväinen sanomalehti Helsingin Sanomat. Mediakasvatuksessa ja journalismin tutkimuksessa on tehty paljon nuorten mediasuhteita ja mediankäyttöä koskevaa tutkimusta. Sen sijaan journalististen tekstien tutkimus on jäänyt vähälle huomiolle. Siksi tarvitaan tutkimustietoa siitä, miten nuoret näkyvät journalistisissa teksteissä.

Tarkastelen, missä määrin nuoret ovat esillä ja kuinka heitä esitetään Helsingin Sanomissa Sanomalehtiweekin aikana. Työni valottaa näin samalla sitä, miten Suomen kouluissa jo perinteeksi muodostunut Sanomalehtiweek on kehittynyt, kun asiaa tarkastelee nuoria koskevan kirjoittelun suunnasta. Tutkimukseni on luonteeltaan empiirinen pitkittäistutkimus. Olen käynyt manuaalisesti läpi jokaisen parittomina vuosina aikavälillä 1995–2013 Sanomalehtiweekilla Helsingissä Sanomissa ilmestyneen lehden ja ratkaissut tämän läpikäynnin perusteella, mitkä jutut kuuluvat aineistooni. Aineistoni koostuu 983 jutusta, jotka viittaavat nuoriin. Varsinainen aineistoni ovat näiden juttujen otsikot. Erittelen aineistoani kahdella tavalla: määrällisellä sisällön erittelyllä ja laadullisemmalla aineistolähtöisellä sisällönanalyysillä.

Aineistoni kolmen ensimmäisen vuoden aikana Sanomalehtiweekiin liittyviä juttuja ei ole merkitty Helsingin Sanomissa mitenkään. Oman logon Sanomalehtiweekko sai lehdessä vasta vuonna 2001, ja alusta asti se on erottanut Sanomalehtiweekiin kuuluvat jutut lehden muusta aineistosta ja siten suunnannut lukijoiden huomion po. juttuihin.

Tutkimukseni perusteella uutinen on yleisin juttutyyppi, jossa nuoret ovat esillä. Vuosien varrella kuvien määrä ja juttutyyppien monipuolisuus ovat lisääntyneet. Juttujen otsikoissa nuoret esitetään useimmiten myönteisesti. Nuoriin tosin viitataan vain harvoin otsikoissa: keskimäärin joka viidennessä. Otsikoissa nuoriin viitataan koulumaailmasta tutuilla termeillä sekä ikään ja sukupuoleen yhdistyvillä nimityksillä. Nuoria myös esitetään vähäisesti kuvissa: koko aineistoon kuuluvista kuvista nuoria esitti vain 16 prosenttia. Helsingin Sanomien uutiset sivun pääkuvaksi nuoret pääsivät ainoastaan kolme kertaa.

Tutkimuksessani jää avoimeksi, kuinka tietoisesti Helsingin Sanomat on pyrkinyt kehittämään Sanomalehtiweekoa. Myös nuorten esittämistä juttuihin liittyvissä valokuvissa pitäisi tutkia vielä enemmän.

Asiasanat: Sanomalehtiweekko, nuoret, representaatio, esittäminen, Helsingin Sanomat

SISÄLLYSLUETTELO

1	Johdanto	1
1.1	Sanomalehden vaikea kilpailu nuorten mediankäytöstä	3
1.2	Aiempaa tutkimusta.....	4
1.3	Sanomalehtiviikko nuorten julkisen näkymisen areenana	6
1.4	Tutkimuksen tarkoitus ja tavoitteet	7
1.5	Työn eteneminen	8
2	Representaatiot esittämisen tapana	9
2.1	Representaatio tulkitsee ja luo todellisuutta.....	9
2.2	Mediarepresentaatiot luovat vastakkainasettelua	12
2.3	Nuoret pääsevät esiin representaatioiden kautta mediassa.....	14
2.4	Valokuvat representaatioina	17
3	Nuorten ja nuoruuden moninaiset määrittelyt.....	19
3.1	Nimeämisen problematiikkaa: lapsi, nuori vai pieni aikuinen?	19
3.2	Kulttuuri antaa kehykset nuoruuden ilmenemiselle	21
3.3	Poliittinen ilmasto sanelee ehdot nuorten näkymiselle	24
3.4	Toiveita tulevasta ja tuntemattoman pelkoa	26
4	Nuorten ongelmallinen suhde sanomalehteen.....	28
4.1	Sanomalehtien lukeminen ja sen tärkeys vähenevät	28
4.2	Kiire muuttaa lukemisen silmäilyksi.....	32
4.3	Sanomalehtiviikko lukijasuhdetta vankistamassa	33
4.4	Satelliittitoimittajina nuoret pääsevät itse tekemään lehteä	36
4.5	Tabloidisaatiolla nuoret lukijoiksi ja levikki nousuun?	37
5	Tutkimuksen asetelma ja toteuttaminen.....	39
5.1	Tutkimuksen tavoite ja tutkimuskysymykset	39
5.2	Aineiston keruu	42
5.3	Aineiston erittely	46

5.3.1	Määrällinen erittely	49
5.3.2	Laadullinen analyysi	51
6	Tutkimuksen tulokset	53
6.1	Nuoret näkyvät eniten kotimaan uutisissa.....	53
6.2	Myönteisiä otsikoita enemmän kuin kielteisiä	60
6.3	Nuoriin viitataan vain harvoin otsikossa	61
6.4	Koulumaailma, sukupuoli ja ikä korostuvat otsikoissa.....	63
6.5	Kuvallisten juttujen määrä kasvaa.....	66
6.6	Kuvissa nuoret näkyvät harvoin	68
6.6.1	Nuoret sekä kuvissa että otsikoissa.....	71
6.6.2	Nuoria kuvissa vaan ei otsikoissa	73
6.6.3	Etusivun pääkuvana ainoastaan kolmesti.....	75
7	Kohti runsasta ja myönteistä medianäkyvyyttä?.....	78
7.1	Nuoret saavat aiempaa enemmän näkyvyyttä	78
7.2	Tekemieni valintojen arviointia.....	81
7.3	Tulosten luotettavuus ja yleistettävyys.....	82
7.4	Mitä olisin voinut tehdä toisin?	83
7.5	Mahdollisia jatkotutkimusaiheita	86
	Lähteet.....	88
	Liite 1: Tutkimusaineisto	95
	Liite 2: Tutkimusaineiston luokittelurunko.....	115
	Liite 3: Sanomalehtiviikon logo.....	118

1 Johdanto

Jos nuoret saisivat valita, he lukisivat kaikkein mieluiten ikätovereistaan. Näin voi summata kärjen Helsingin Sanomien pari vuotta sitten Sanomalehtiweekilla ilmestyneestä reportaasimaisesta jutusta *Koululaiset toivovat uutisia ikäisistään* (HS 5.2.2013). Juttu käsittelee mediakasvatusta ja käyttää esimerkkinään vitosluokkalaisia 11–12-vuotiaita ja heidän opettajaansa. Yksi haastatelluista koululaisista kiteyttää luokkakavereidensa yhteisen toiveen: ”Meidän ikäisistä saisi olla joka päivä!”. Juttua varten haastateltu opettaja kertoo, että hän käyttää usein sanomalehteä opetuksessa. Hän perustelee, että lehtitieto voittaa tuoreudessaan oppikirjat, joista ei aina ole saatavilla tuoreinta painosta ja joiden tiedot saattavat etenkin kemian ja fysiikan osalta olla vanhentuneita. (HS 5.2.2013.) Sanomalehdellä on siis paikkansa myös nykykoulussa, vaikkakin painopiste alkaa siirtyä paperisesta lehdestä kohti digitaalisia sisältöjä (ks. esim. Herkman & Vainikka 2012). Nuoret voikin mieltää valistuneimmiksi (*sophisticated*, MOT Dictionaries¹ 2015) mediankäyttäjiksi, sillä he käyttävät kaikista ikäluokista kaikkein todennäköisimmin uusia medioita, erityisesti pisimmälle kehittyneitä teknologioita hyödyntäviä medioita (Russell 2004, 350). Yhtä lailla journalismille löytyy tilausta.

Mediatekstien tavat representoida eli esittää eri ihmisryhmiä vaikuttavat siihen, millaisina nämä ryhmät yleisemmin yhteiskunnassa nähdään. Representaatiot eivät vain esitä todellisuutta, vaan myös luovat käsitystämme siitä. Siten mediatekstit myös vaikuttavat siihen, miten erilaisiin ihmisryhmiin suhtaudutaan ja sitä kautta välillisesti jopa siihen, miten heitä kohdellaan (ks. esim. Nieminen & Pantti 2009; Hall ym. 2013). Kriittisen journalismin tutkimuksen näkökulmasta yhteiskunnassa valtaa pitävät tietolähteet ovat medialle tärkeitä, ja siten heidän sanomisensa pääsevät muita näkyvämmiin esiin (Kunelius 2004, 220).

Vuoden 2011 eduskuntavaalien mediaseuranta osoitti, että viestimet pitävät eläkeläisiä ja suuria ikäluokkia avainroolissa äänestäjinä ja vaikuttajina, kun taas nuoriin liitetään sellaisia kielteisiä piirteitä kuin piittaamattomuutta ja haluttomuutta äänestää. Nuorisoasiain neuvottelukunnan toteuttamassa tutkimushankkeessa toteutettiin äänestyskäyttäytymistä ja poliittiseen osallistumiseen liittyviä mielipiteitä kartoittanut valtakunnallinen kysely sekä mediaseuranta, jossa analysoitiin nuoriin ja eduskuntavaaleihin liittyviä kirjoituksia. Mediaseurannan aineistona olivat

¹ MOT Dictionaries on verkkosanakirja.

Helsingin Sanomat ja joensuulainen sanomalehti Karjalainen niin verkkosivujen kuin printtilehden osalta. Tutkimushankkeessa havaittiin, että nuorten oma ääni kuuluu mediassa vain harvoin. Sen sijaan nuoret näyttäytyivät lehtikirjoittelussa poliittisesti passiivisina ongelmatapauksina, joiden auttamiseksi tarvitaan toimenpiteitä niin koulutuksessa kuin työmarkkinoilla. (Nuorisoasiain neuvottelukunta 2011.)

Mediaa kutsutaan vallan vahtikoiraksi. Yhteiskunnassa on kuitenkin aina myös niitä, joihin valtaa käytetään. Kiinnostavaa ja tärkeää onkin, miten media myöntää puheoikeuksia vallakkaille ja vallattomille tahoille ja toimijoille. Esimerkiksi työttömät saavat harvoin ”oman” äänensä kuuluville, sillä etenkin uutisjournalismi antaa mieluummin puheenvuoron vaikkapa tieteen edustajille työttömyyden kommentoijana. (Kunelius 2004, 229.) Samalla tavalla puheoikeuden ulkopuolelle rajautuvat helposti myös nuoret, jotka pääsevät vain harvoin osallistumaan vakavasti otettavina ja aktiivisina toimijoina julkiseen keskusteluun itseään koskevista asioista.

Myös Isossa-Britanniassa on tutkittu median tapaa esittää nuoria. Erityisenä mielenkiinnon kohteena ovat olleet vaalit, sillä vuoden 2001 vaaleissa äänestysprosentti romahti alle 60 prosentin, ja nuorista 18–24-vuotiaista äänioikeuttaan käytti ainoastaan vajaat 40 prosenttia. (Russell 2004, 347.) Muun muassa yleisradioyhtiö BBC:n uutisia tutkittaessa kävi ilmi, että politiikkaa korostetaan uutisissa aiheena, joka ei lähtökohtaisesti kiinnosta nuoria. Ne nuoret, jotka eivät syystä tai toisesta koe politiikkaa tylsänä, leimattiin BBC:n uutisoinnissa oudoiksi poikkeustapauksiksi. Kyseinen tutkimus nostaakin pohdittavaksi kysymyksen siitä, mitä tapahtuu, jos politiikan uutiset rakennetaan järjestelmällisesti tällaisista lähtökohdista. Kuinka voidaan olettaa nuorten ihmisten kiinnostuvan sellaisesta, mikä järjestelmällisesti näyttää kuuluvan vain joidenkin muiden kiinnostuksen kohteisiin? (Ema., 353.)

Miksi sitten kustantajien kannattaa yhä kilpailla nuorten ajasta Sanomalehtiviikkoa järjestämällä? Sanomalehtien liiton näkökulmasta lienee selvä, että Sanomalehtiviikko ansaitsee säilyä vuotuisena mediakasvatuksen teemaviikkona, sillä sanomalehti taipuu oppimateriaaliksi ja pystyy tarjoamaan sekä tietoa että näkökulmia, jotka auttavat nuoria kasvamaan osaksi yhteiskuntaa. Sekä koulu että sanomalehdet kohtaavat jatkuvaa kritiikkiä siitä, että ne ovat ajastaan jäljessä: molempia arvostellaan vanhakantaisista rakenteista, ja niin opettajia kuin toimittajiaakin moititaan hitaudesta reagoida muutoksiin. Lisäksi koulujen ongelmaksi nähdään tottelemattomat oppilaat ja sanomalehtien haasteeksi tottelemattomat lukijat. Jos koulu ja sanomalehdet pystyvät hoitamaan

nämä kipukohdat, ne onnistuvat mediakasvatuksen ydintehtävässä eli aktiivisten kansalaisten kasvattamisessa. (Hankala 2011, 54.) Myös nuorten mediakäyttöä tutkinut Minna-Riitta Luukka (2001, 255) on todennut, että yksi koulun tärkeimmistä tehtävistä on valmentaa nuoria heidän kasvussaan aktiivisiksi ja taitaviksi yhteiskunnan jäseniksi. Tässä valmennuksessa sanomalehti voi olla avuksi.

1.1 Sanomalehden vaikea kilpailu nuorten mediankäytöstä

Historiallisesti tälle tutkimukselle on tilausta, sillä nuorten esittämistä Helsingin Sanomissa Sanomalehtiweekilla ei ole tietääkseni vielä tutkittu. Samalla työni tulee valottaneeksi Sanomalehtiweekia sellaisena kuin se näyttäytyy nuorten esittämistä koskevan tarkastelun pohjalta. Tutkimuksen tekeminen on tärkeää myös siksi, että muuttuvassa mediaympäristössä nuorten huomiosta kilpaileminen on entistä tärkeämpää mediayhtiöille. Nykynuoret ovat tottuneet internetin käyttöön ja vieroksuvat aiempia sukupolvia enemmän paperilehteä (ks. esim. Herkman & Vainikka 2012; Puro 2014). Median viihteellistymistä tutkinut Antti-Pekka Pietilä (2007, 211) tuo esiin, että moni mediayhtiö kärvistelee internetsisältöjen tuottamisessa, sillä useille toiminta tuottaa tappiota. Nuoret pitäisi kuitenkin saada jollain keinolla koukutettua median kuluttajiksi ja saada maksamaan journalistisesti tuotetuista mediasisällöistä. Siksi ei suinkaan ole yhdentekevää, millaista sisältöä lehdet tuottavat Sanomalehtiweekilla. Voi olla, että kyseinen teemaviikko voi onnistua vakuuttamaan ainakin jokusen nuoren sanomalehtien lukemisen ja ylipäättään median seuraamisen tärkeydestä yhteiskunnassamme.

Yleisimmin sanomalehden jättävät tilaamatta 15–30-vuotiaat nuoret ja nuoret aikuiset. He saattavat kyllä tilata seitsemänpäiväistä lehteä lyhyen jakson, mutta sitoutuminen puuttuu, jolloin heistä ei tule vakituisia tilaajia. Sanomalehdille uhkaksi muodostuu tilaajakannan uusiutuminen: mistä löytyy uusia uskollisia tilaajia vanhojen, väistyvien lukijoiden tilalle? (Hujanen 2007, 103.) Vaikka Erkki Hujanen onkin tutkinut journalistiikan väitöskirjassaan nimenomaan maakuntalehtien ei-tilaajia, tulokset voisivat antaa viitteitä myös Helsingin Sanomien tilaajista ja ei-tilaajista.

Tässä tutkielmassa olen kiinnostunut nimenomaisesti journalistien tavasta esittää nuoria. Taustalla on osin se, että olen toimittajan työssä välillä kokenut nuorten haastattelemisen ja heistä kirjoittamisen vaikeaksi. Lisäsyä kiinnostukseeni on toinen ammattini: olen työskennellyt

muutaman vuoden ajan toimittajan töiden ohella journalismin opettajana viestintälinjalla, joka on tamperelaisen Sammon keskuslukion erikoislinja. Minua kiinnostaa tietää, millainen mediakasvatuksen muoto juuri Sanomalehtiweek on ja mitä annettavaa sillä voi olla pedagogisesti. Kokemukseni perusteella lukiolaiset eivät juuri koskaan lue paperista sanomalehteä, vaan he selaavat mieluiten uutiset suoraan lehtien nettisivustoilta iltapäivälehtiä suosien tai tyytyvät kavereidensa linkittämiin uutisotsikoihin sosiaalisen median palveluissa. Kuitenkin nuoret ovat olleet erittäin kiinnostuneita lukemaan sanomalehtiä ja keskustelemaan niistä joka ikinen kerta, kun olen niitä opetustarkoituksessa tilannut tunneilleni tai käyttänyt niiden verkkoversioita tuoreiden esimerkkien antamiseen. Tilanne pistää väkisinkin miettimään, olisiko nuoria mahdollista houkutella entistä useammin ja sitoutuneemmin myös muiden joukkoviestimien kuin vain keltaisen lehdistön ääreen.

Helsingin Sanomien uutinen *Kriittisempää keskustelua kouluihin* (HS 2013a) tuo esiin, että yhteiskunnasta kiinnostuneiden kansalaisten kasvattamisessa mikään ei voita kotia, mutta koulu tulee hyvänä kakkosena. Toimittaja Janne Arola on haastatellut juttua varten mediakasvatukseen ja etenkin sanomalehtiopetukseen vihkiytynyttä tutkijaa Mari Hankalaa, joka muistuttaa sanomalehden olevan vielä 2010-luvullakin relevantti väline yhteiskunnallisten mielipiteiden muodostamisessa. Hankala kertoo jutussa lapsista, jotka ovat jääneet hyvässä mielessä lehteen koukuun koulussa järjestetyn uutisseurantajakson jälkeen. (HS 2013a.) Omassa opetuksessani olen saanut vastaavanlaisia onnistumisen kokemuksia, jotka kannustavat minua opettajana nivomaan mediaa entistä enemmän osaksi oppituntejani.

1.2 Aiempaa tutkimusta

Mediakasvatuksessa ja journalismin tutkimuksessa tutkijat ovat useimmiten kiinnostuneita nuorista yleisönä. Monet mediakasvatukselliset tutkimukset hyödyntävät kyselylomakkeita tai haastatteluja, jotta nuorten lukutottumukset saataisiin selville. Journalismin tutkimuksessa puolestaan teemahaastattelut korostuvat, sillä tutkijat haluavat toimittajia ja muita journalisteja haastatteleamalla saada selville siihen, miten nuoret otetaan huomioon lehden tekemisessä. (Ks. esim. Herkman & Vainikka 2012; Luukka 2001; Noppari ym. 2008.) Sen sijaan oma tutkimukseni pyrkii tuottamaan tietoa journalistisia sisältöjä analysoimalla. Mielestäni tämä näkökulma on jäänyt mediakasvatuksellisesti suuntautuneella tutkimuskentällä liian vähälle huomiolle.

Lapsia ja nuoria käsitellään yleensä erillisinä tutkimuskohteina. Nämä kaksi ikäryhmää koetaan niin olennaisella tavalla toisistaan eroavaisiksi, että tutkijat rajaavat huomionsa vain jompaankumpaan. (Ks. esim. Jaakkola 2009.) Koska tarkkojen ikävuosien määrittelemisen lapsuuden ja nuoruuden kestolle on vaikeaa, pyrin tekemään varovaista rajanvetoa. Tämä on kuitenkin työni osa, jossa joudun tekemään kenties kaikkein eniten tulkintaa.

Sekä kotimaassa että ulkomailla nuorten sanomalehtien lukemista ja sanomalehtiopetusta on tutkittu melko vähän. Lisäksi tutkimukset koskevat yleensä joko lukemista tai opetusta. Juuri nyt tutkijoita näyttäisi sinänsä ymmärrettävistä syistä kiinnostavan erityisesti internet ja sosiaalinen media, kun taas sanomalehtitutkimus jää hieman varjoon (ks. esim. Herkman & Vainikka 2012). Monesti tutkijoiden mielenkiinnon kohteena on nuoria ympäröivä koko mediaympäristö pelkän yksittäisen viestimen sijaan (ks. esim. Luukka ym. 2001; Noppari ym. 2008), mikä osaltaan hyödyttää myös sanomalehtien käytöstä kiinnostuneita tutkijoita.

Tuukka Olli (2012) on tutkinut nuorten huomioon ottamista viidessä maakuntalehdessä tiedotusopin pro gradu -tutkielmassaan. Hän toteaa, että ”sanomalehtien täytyy tehdä itsensä kiinnostavaksi nuorten silmissä jo ennen kuin he täyttävät 18 vuotta, jolloin he voivat itse tilata lehtensä.” Olli sivuaa tutkimuksessaan Sanomalehtiviikkoa, mutta hänen näkökulmansa on toimittajien haastattelemisessa. Olli luo myös katsauksen siihen, millaisilla keinoilla nuoret voitaisiin ottaa entistä paremmin huomioon lehden sisältöjen tuottamisessa. Keinoiksi hän ehdottaa koululinkkitoiminnan aktiivista kehittämistä ja juurruttamista osaksi lehtien toimituksia sekä nuorten hyödyntämistä omaan elämänvaiheeseensa liittyvinä asiantuntijoina.

Kansalaistaitona ja -hyveenä sanomalehden säännöllistä tilaamista ja lukemista hahmottaa Erkki Hujanen, joka on tutkinut sanomalehtien ei-tilaajia ja näiden suhdetta oman arvionsa mukaan jo vuodesta 1997 asti. Hujastakin kiinnostaa, miksi osa suomalaisista, etenkin nuorista, jättää sanomalehden tilaamatta ja melkeinpä välttelee niiden lukemista. Suuntausta hän pitää huolestuttavana, sillä perinteisesti Suomessa ja muissa Pohjoismaissa kotiin jo aamuvarhaisella jaettava, joka päivä ilmestyvä lehti on lunastanut paikkansa valtaosassa kotitalouksia. Erityisesti 1990-luvulla sanomalehdettömien kotitalouksien määrä on kuitenkin kasvanut merkittävästi, mikä kielii kansalaisten muuttuneesta suhteesta sanomalehteen. Toki aina on ollut kotitalouksia, jotka syystä tai toisesta eivät tilaa sanomalehteä, mutta erityisesti asia on alkanut huolestuttaa niin toimituksia kuin tutkijoita 2000-luvun taitteesta lähtien. (Hujanen 2007, 12–13.)

Tutkimukseni keskeinen käsite on representaatio, ja työni voisi hyvin ammentaa teoria-aineksia esimerkiksi toiseuden tutkimuksesta, jossa representaation käsitteellä on keskeinen rooli. Sanomalehtiviikkoaineistoni luonteen hahmottamiseen olisi periaatteessa mahdollista soveltaa esimerkiksi brittiläisen kulttuuritutkija Stuart Hallin (2002, 6–7) kehittämää kulttuurista identiteettiä koskevaa teoriaa, joka liittyy läheisesti globalisaatioon ja läntisten yhteiskuntien kokemaan identiteettikriisiin. Kulttuurinen identiteetti vaatii kuitenkin mielestäni erilaista lähestymistapaa ja taustoitusta, kuin mikä vaikuttaa tutkimukseni kannalta mielekkäältä ja perustellulta. Samasta syystä rajaan tutkimuskirjallisuutta luotaavan osion ulkopuolelle myös sukupuolen tutkimukseen liittyvät tutkimukset. Vaikka tietty ikävaihe eli nuoruus voidaan tietyssä mielessä rinnastaa tutkimuksellisenä kategoriana sukupuoleen, en näe näitä kahta riittävän samankaltaisina, jotta sukupuolentutkimuksen näkökulma olisi tutkimusasetelmani näkökulmasta hedelmällinen. Sitä vastoin hyödynnän sekä yleisempää representaatioiden että mediarepresentaatioiden tutkimusta, nuoria ja nuoruuden määrittelyä koskevaa tutkimusta sekä Sanomalehtiviikkoa tarkastelevaa tutkimusta.

1.3 Sanomalehtiviikko nuorten julkisen näkymisen areenana

Nuorten ja lasten oikeuden näkyä ja kuulua sanomalehtien sivuilla voi kiinnittää yleisellä tasolla jo ihmisoikeusajatteluun. Yhdistyneiden Kansakuntien (1989) lapsen oikeuksien sopimus velvoittaa kaikkia sopimuksen allekirjoittaneita valtioita takaamaan kaikille alle 18-vuotiaille oikeuden ilmaista oma mielipiteensä ja vapauden ”vastaanottaa ja levittää kaikenlaisia tietoja ja ajatuksia (...) kirjallisessa, painetussa (...) muodossa”. Tämän YK:n yleiskokouksessa 20.11.1989 hyväksytyn ihmisoikeussopimuksen on allekirjoittanut 195 maata. Suomi liittyi sopimuksen ratifioineiden joukkoon vuonna 1991. (Yhdistyneet Kansakunnat 1989.) Tältä pohjalta on mahdollista ajatella, että on lasten ja nuorten perusoikeus kirjoittaa vaikkapa Helsingin Sanomiin. Vaikka ihmisoikeusajattelu ei suoranaisesti velvoita kaupallista valtamediaa, sananvapaus on olennaisesti sanomalehtialan toimijoita, myös Helsingin Sanomia koskettava asia. Koko Sanoma-konsernin ja siten myös Helsingin Sanomien julkilausuttuun liiketoimintaperiaatteeseen sisältyy lähtökohtana tuottaa tuotteita ja palveluja, jotka helpottavat ”ajatusten, mielipiteiden ja kokemusten vaihtoa yli maantieteellisten rajojen”. (Sanoma 2015.)

Sanomalehtien Liiton Sanomalehtiweek on perinteisesti ollut lehtikustantajien tilaisuus ottaa nuoret kerran vuodessa erityishuomion kohteeksi. Tällöin lehdet tehtailevat nuoria kiinnostavia sisältöjä ja pyrkivät siten saamaan heistä aktiivisia lukijoita. Minua kiinnostaa, esitetäänkö nuoret teemaviikon aikana jotenkin tiettyssä valossa ja missä määrin he ylipäänsä ovat esillä. Entä millaisilla määreillä heihin viitataan? Pääsevätkö nuoret otsikoihin, entä kuviin? Vastausten hakeminen tällaisiin kysymyksiin lupaa osaltaan valaisua siihen, miten journalistisia sisältöjä tuotetaan. Oletan, että Sanomalehtiweekolla nuoret näkyvät joka tapauksessa sanomalehdissä monipuolisesti.

Sanomalehtiweekin tutkimuksessa ehdoton uranuurtaja on Mari Hankala, joka on tutkinut *Sanomalehdellä aktiiviseksi kansalaiseksi?* -väitöskirjassaan (Hankala 2011) sanomalehtien opetuskäytön mahdollisuuksia edistää sanomalehtien lukijuutta ja aktiivista kansalaisuutta. Tutkimus ei siis suoraan kohdistu Sanomalehtiweekoihin, vaan niiden yläkäsitteeseen, sanomalehtiopetukseen. Yksi keskeisimmistä työn tuloksista on, että mediakasvatus pitää saada nivottua osaksi opettajankoulutusta, sillä muutoin mediakasvatuksen kohtalo kouluissa nojautuu liiaksi yksittäisten opettajien mielenkiinnon kohteisiin (emt., 183).

Hankala puolustaa sanomalehtien käyttöä kouluissa asiantuntija-artikkelissaan *Mediaa pitää käyttää koulussa monipuolisesti*, joka on julkaistu Helsingin Sanomien Vieraskynä-palstalla.

Kirjoituksessaan hän nostaa esiin mediatutkijoiden kiinnostuksen uuden median tutkimiseen sanomalehtitutkimuksen kustannuksella. Hankala tähdentää, että tilastotietoa nuorten vähenevästä kiinnostuksesta sanomalehtiä kohtaan kyllä riittää, mutta ilmiön perusteelliseen selvittämiseen pyrkivät tutkimukset uupuvat. Kuten hän muistuttaa, sanomalehtien lukemisella näyttää yhä olevan vahva yhteys siihen kulttuurisen pääomaan, jota yhteisissä asioissa kiinni pysymisessä tarvitaan. (HS 10.2.2011.)

1.4 Tutkimuksen tarkoitus ja tavoitteet

Pro gradu -tutkielmassani haluan selvittää, millaista näkyvyyttä Suomen johtava valtakunnallinen sanomalehti tarjoaa nuorille Sanomalehtiweekilla. Tarkasteluni kohdentuu kirjoittelun otsikkotasolle. Ensinnäkin haluan selvittää, kuinka paljon nuoria on Sanomalehtiweekin eri vuosien otsikoissa, ja miten tämä näkyvyys jakautuu eri osioiden, osastojen ja juttutyyppejen kesken.

Yltävätkö nuoret usein otsikoihin, entä kuinka usein näissä jutuissa on kuvia, esittävätkö kuvat nuoria tai onko näihin juttuihin vinkattu lehden etusivulla? Toisekseen tahdon tietää, mihin sävyyn nuorista kirjoitetaan: millaisia otsikot ovat sävyltään? Kolmanneksi aion selvittää, onko nuorten esittämisen tavoissa tapahtunut muutoksia pitkällä aikavälillä.

1.5 Työn eteneminen

Työni käsittää johdannon lisäksi kuusi lukua. Etenen tarkastelussani siten, että luvussa 2 esittelen aiempaa tutkimusta representaatiosta ja erityisesti nuorten esittämisestä sanomalehdessä. Nuoria ja nuoruuden käsitettä tarkastelen luvussa 3. Luvussa 4 puolestaan valotan aiemman tutkimuksen perusteella, millaisesta ilmiöstä Sanomalehtiweekossa on kyse. Neljännessä luvussa katsastan niin ikään aiemman tutkimuksen pohjalta, millaisia nuorten lukutottumukset ovat.

Luvussa 5 täsmennän tutkimusasetelmani eli kiteytän tutkimusongelmani kysymyksineen, jotka määrittävät suhteessa aiempaan tutkimukseen. Kerron samassa luvussa myös tutkimusmenetelmistäni eli sisällön erittelystä ja sisällönanalyysistä. Tutkimukseni on osittain määrällinen ja osittain laadullinen, mikä on ohjannut sekä aineiston keruuta että sen luokittelua. Koska mitään valmista aineistoa ei sellaisenaan ole ollut olemassa, olen selostanut seikkaperäisesti aineistoni valintakriteerejä eli sitä, miten olen juttuja tulkitsemalla valinnut tutkimusaineistonani olevat Helsingin Sanomissa Sanomalehtiweekolla julkaistut nuoriin viittaavat jutut ja nimenomaisesti niiden otsikot. Aineiston analysoimiseen käytän määrällistä ja laadullista otetta.

Luvussa 6 esittelen pro gradu -tutkielmani tulokset. Päätösluvussa 7 teen yhteenvetoa, esitän päätelmiä havainnoistani ja nostan esiin mahdollisia jatkotutkimuksen aiheita.

2 Representaatiot esittämisen tapana

Tässä luvussa esittelen aiempaa, pro graduni aiheeseen liittyvää tutkimusta representaation käsitteestä. Tarkoitukseni on siten perustella ja taustoittaa tutkimusongelmani. Samalla saan vertailupintaa tutkimustuloksilleni ja niiden tulkitsemiseen. Määrittelen myös tutkimusalueen, johon tutkielmani nähdäkseni asettuu. Ensimmäisenä esittelen representaation käsitteen yleisellä tasolla alaluvussa 2.1. Sen jälkeen etenen median ja erityisesti sanomalehtien tapaan representoida nuoria alaluvussa 2.2. Tästä etenen alalukuun 2.3, jossa kerron nuorten esiin pääsystä valtamediassa mukaan lukien heidän oman osallistumisensa mediarepresentaatioiden tuottamiseen. Viimeisenä erittelen valokuvien, etenkin lehtikuvien, keinoja representoida alaluvussa 2.4.

2.1 Representaatio tulkitsee ja luo todellisuutta

Sekä tieteiden että taiteiden kulttuurisen tutkimuksen kentällä kysymys representaatiosta on keskeinen ja käsitteen käyttötavat moninaisia (ks. Knuuttila & Lehtinen 2010, 25). Koska omassa tutkimuksessani on kyse journalististen sisältöjen tutkimuksesta pyrin kiinnittämään oman suhtautumiseni representaation problematiikkaan ja käsitteeseen perinteisen representaatioanalyysin sijasta nojautumalla aiempaan yhteiskuntatieteelliseen tutkimustraditioon. Alkajaisiksi on kuitenkin syytä silmäätä, mistä oikein on kyse, kun puhutaan representaatioista.

Angloamerikkalaista perua oleva kulttuurintutkimus sai alkunsa 1960-luvulla. Kyseisen tutkimussuuntauksen kohteena ovat kulttuuriset merkitykset, merkit ja tekstit. Representaatioista tässä tutkimussuuntauksessa on kyse jopa siinä määrin, että sukupuolen tutkimukseen erikoistuneen Leena-Maija Rossin (2010) mielestä kulttuurintutkimuksen ytimessä on itse asiassa juuri representaatioiden tutkimus. Niihin kietoutuvat hänen mukaansa aina samalla politiikka ja politisoiva tekeminen – ymmärrettiinpä representaatioilla sitten edustamista, esittämistä tai kenties molempia. (Ema., 261.) Vaikka Rossi käsitteleeekin artikkelissaan nimenomaan sukupuolen representaatioita, samaa ajattelutapaa voi soveltaa myös nuorten esittämiseen. Esimerkiksi sukupuoli, luokka, ikä tai etnisyys tulevat meille näkyviksi representaation ansiosta. Näin ollen representaatiota on mahdollista käsitellä ”abstraktin ideologisen käsitteen konkreettisiin muotoihin panemisen prosessina”, kuten viestinnän tutkija Erkki Karvonen (1992, 105) muotoilee. Kun näin

ymmärrettyä representaatiota sovelletaan nuoriin, kyse on tavasta esittää nuoruutta eri aikoina ja eri diskursseissa.

Representaation yhden merkitysulottuvuuden voi ilmaista verbillä ”edustaa” (englanniksi ”stand for”). Muita mahdollisia merkityksiä representaatiolle ovat muun muassa esittäminen, kuvaaminen, havainnollistaminen ja merkitseminen. Konteksti ratkaisee, mitä termi kulloinkin merkitsee. (Knuuttila & Lehtinen 2010, 10.) Perinteisesti representaatio on mielletty joko objektiksi, tilaksi tai ominaisuudeksi, jonka tarkoituksena on viitata itsensä ulkopuolelle (ema., 11). Esimerkiksi poliitikot representoivat eli edustavat kansaa, joka on heidät äänestänyt valtaan demokraattisissa vaaleissa, omia etujaan ajamaan. Samalla tavalla sanomalehden sivuilla näkyvä nuori antaa kasvot koko ikäluokalleen, kun hän esiintyy vaikkapa lehtijutussa ja sen kuvissa uuden skeittipaikan toimivuudesta (*Vantaa aikoo tuplata skeittauspaikkansa*, HS 7.2.2011).

Representaatiot vaikuttavat monilla tavoilla todellisuuteen, vaikka ne eivät luo todellisuutta materiaalisesti tai kouriintuntuvasti. Stuart Hallin (2013, 14) mukaan representaatiossa on pelkistetyksi kyse merkitysten tuottamisesta kielen avulla. Hall erottaa kolme erilaista representaation käsitystapaa tai -mallia: reflektiivisen, intentionaalisen ja konstruktionistisen. Näistä ensimmäisessä eli *reflektiivisessä* mallissa ajatellaan, että kieli heijastaa todellisuutta ja ulkomaailmassa valmiiksi olemassa olevia merkityksiä. Sen sijaan *intentionaalisessa* mallissa kieli kuvaa ainoastaan sitä, mitä sen tuottanut taho tahtoo ilmaista. *Konstruktionistisessa* käsitystavassa taas representaatio nähdään merkitysten tuottamisena kielen kautta ja kielellisin keinoin. Viimeksi mainittu tapa on se, jota Hall itse käyttää selittäessään representaatiota ja johon myös oma käsitykseni representaatiosta tässä työssä pohjautuu. Myös kulttuurintutkimuksessa tämä on viimeksi kuluneiden vuosien aikana ollut vallitseva tapa hahmottaa representaatiota. (Emt., 10–11.)

Representaation konstruktionistiseen käsitystapaan sisältyy ajatus, että representaatio kattaa ajatuksen merkitysten rakentumisesta ja muovautumisesta yhä uudestaan kieltä käytettäessä. Niinpä mitkään merkitykset eivät ole koskaan lopullisia eivätkä ne myöskään voi muotoutua tyhjästä, vaan niiden pitää aina olla suhteessa toisiin teksteihin ja merkkeihin. (Hall 2013, 2–3.) Lisäksi merkitysten rakentumisen kannalta on oleellista paitsi se, mikä kerrotaan myös se, mikä jää kertomatta. Kulttuurin vaikutus on niin ikään tärkeä, sillä representaatiot eivät koskaan voi olla irrallisia kulttuurillisista konventioista. Tämä tarkoittaa samalla sitä, että viesti menee sitä

paremmin perille, mitä lähempänä kulttuurisesti viestin lähettäjä on viestin vastaanottajaa. (Emt., 7–8.)

Representaatiot linkittyvät olennaisesti myös stereotypioihin. Alan klassikko ja käsitteen lanseeraaja viestintätutkimuksen kentällä on Walter Lippman (1984), jonka mielestä stereotypiat 1) rajoittavat ja erottelevat sekä 2) tuovat johdonmukaisuutta eli vakiintuneisuutta. Stereotypiat siis auttavat käsittämään ja hahmottamaan epämääräiseltä ja horjuvalta vaikuttavaa maailmaan. (Ema., 40) Lippmanin mukaan ”useimmissa tapauksissa me emme näe ensin ja määrittele sitten vaan määrittelemme ensin ja näemme sitten”. Nojaudumme tässä ulkomaailman sekamelskan järkeistämässä niihin seikkoihin, jotka kulttuurimme on jo tullut määritelleeksi meille. Näin kulttuuri stereotypisoi muotoja, joita meillä on sitten taipumus havaita. (Ema., 41.)

Stereotypioissa on kyse kohteiden tiettyjen piirteiden liioittelevasta ja yksinkertaistavasta esittämisestä, mikä usein tarkoittaa ajallisuudesta ja muista kontekstuaalisista tekijöistä aiheutuvien muutosten sivuuttamista. Stereotypiat osallistuvatkin esimerkiksi myyttiseksi luokiteltavien representaatioiden tuottamiseen ja ylläpitämiseen erilaisista ihmisryhmistä. Tästä taas seuraa, että yksilö nähdään kokonaisen ryhmän edustajana, jolloin kaikki samaan ryhmään kuuluvat yleistetään samanlaisiksi. (Rossi 2010, 272.) Ajatuskuvio johtaa siihen, että syntyy yleinen käsitys vaikkapa maahanmuuttajista yhtenäisenä ryhmänä, jonka sisälle kätkeytyvät erilaiset yksilöt omanlaisine historioineen sulautuvat yhdeksi massaksi.

Kritiikkiä representaation käsitettä kohtaan ovat esittäneet monien tutkimusalojen edustajat, mukaan lukien filosofit. On esimerkiksi moitittu, että käsitteeltä puuttuu sekä teoreettista että käytännöllistä selitysvoimaa. Tyytymättömyys on kummunnut ainakin käsitteen viimekätisestä heterogeenisuudesta joukkona erilaisia tekijöitä ja ongelmallisesta muotoilusta, joka johtaa ilmeisiin representationalismin ongelmiin. (Knuuttila & Lehtinen 2010, 22.) Tutkimukseni kannalta olennaista ei kuitenkaan ole lähteä kritisoimaan representaation käsitettä, vaan pyrkiä soveltamaan sitä parhaalla mahdollisella tavalla journalismin ja erityisesti sanomalehtien tapaan esittää nuoria.

Tässä työssä ymmärrän representaation merkityksen esittämiseksi. Käytän representaatiota näin yläkäsitteenä, jolla saan lähestymistapaani lisää syvyyttä. Lisäksi keskityn tutkimuksessani puhumaan representoimisesta tai esittämisestä representaatioiden sijaan. Vaikka tämä valinta osin hankaloittaa tutkimukseni vertaamista muihin representaatiosta tehtyihin tutkimuksiin, pidän

mielekkäänä hakea tutkimukselleni pohjaa nimenomaan representaation käsitteestä, koska se liittyy hyvin vahvasti paitsi esittämiseen myös näkymiseen. Juuri tällaisesta näkymisen ja esittämisen monimutkaisesta yhdistelmästä on mielestäni kyse, kun lukija tarttuu sanomalehteen ja tarkastelee, millaisia otsikoita ja kuvia päivän uutisvirta tarjoaa. Lehti tarjoaa kurkistusikkunan maailmaan, joskin rajatusta näkökulmasta ja tietyillä toimituksen tekemillä painotuksilla.

2.2 Mediarepresentaatiot luovat vastakkainasettelua

Elämme nykyisin läpikotaisin medioituneessa eli mediavälitteisessä maailmassa. Yhdysvaltalainen kulttuurintutkija Douglas Kellner (2000) huomautti jo lähes kaksi vuosikymmentä sitten, että mediaesityksillä on kyky hallita vapaa-aikaamme, muovata poliittisia näkemyksiämme ja ihmisten vuorovaikutusta toisiinsa. Samalla mediaesitykset tarjoilevat aineksia identiteetin rakentamiseen. (Emt., 9.) Ottaen huomioon, että 2010-luvulla myös – ja eritoten – nuorten identiteetti muodostuu medianäyteisessä ympäristössä, on mielenkiintoista tutkia, millaisia aineksia Helsingin Sanomat tarjoaa nuorten identiteettityölle Sanomalehtiviikolla julkaisemissaan jutuissa.

Nuorten mediankäyttöön ja mediakasvatukseen erikoistunut professori JoEllen Fisherkeller (2007) korostaa, että nuoren määrittelemine nuoreksi on muustakin kuin ikävuosista kiinni. Aikuiset tekevät eron selväksi nimeämällä nuoria muun muassa lapsiksi ja teineiksi. Kategorisointi ja siitä kumpuavat nimeämiskäytännöt näkyvät havainnollisesti koulumaailmassa, jossa aikuiset tulevat rakentaneeksi erityisen vahvasti raameja nuoren arjelle ja samalla hänen tavalleen hahmottaa oma identiteettinsä. (Ema., 227.) Niinpä onkin mielestäni tärkeää, että nuorille tarjotaan pääsy mediaan, jotta he voivat tuntea olevansa vaikutusvaltainen osa maailmaa. Myös median tekijöille täytyy tarjota opetusta siitä, miten nuoret voivat kriittisesti osallistua mediasisältöjen luomiseen ja toimia tarvittaessa tehokkaina muutosvoimina. (Ema., 234.)

Mediakulttuuria tarkasteltaessa representaatiolla on totuttu viittaamaan useimmiten esittämisen ja kuvaamisen tapaan. Tällöin representaatio toimii tulkkina todellisuuden ja lukijan välissä, kun se välittää lukijalle tulkinnan todellisuudesta. Asiat ovat olemassa yhtä lailla fyysisinä olentoina kuin merkityksinään. (Hall 2013, 125–129.) Niinpä representaatiot eivät vain kuvaa sitä, millaisia nuoret ovat, vaan ne tuottavat aktiivisesti merkityksiä ja muokkaavat käsitystämme nuorista. On täysin eri asia, nimetäänkö nuori esimerkiksi ”menestyjäblondiksi” (*Poiminta: Menestyjäblondi saa*

uhkauksia, HS 2.2.2009) vai neutraalimmin ”nuoreksi ruotsalaisnaiseksi” (*Nuori ruotsalaisnainen kahmii yrittäjäpalkintoja*, HS 2.2.2009).

Media, kuten muutkin yhteiskunnalliset toimijat, osallistuu vallitsevien poliittisten puhetapojen ylläpitämiseen toistelemalla tuttuja representaatioita. Performatiiviset toteamukset, esimerkiksi ”pojat nyt ovat poikia”, luonnollistavat yksiä ja mytologisoivat toisia asioita. (Rossi 2010, 270–271.) Tällaista politisoivaa puhetta toimittajien on mielestäni tärkeä oppia tarkkailemaan. Näin voi välttää ainakin pahimmat ylilyönnit.

Yleisesti puhuen kulttuuristen representaatioiden luomat merkitykset rakentuvat usein vastakohtaparien varaan. Esimerkeistä käyvät dikotomisat jaottelut mies/nainen, rikas/köyhä, nuori/vanha ja homo/hetero. Samalla vastakohtaparien avulla tullaan sanelleeksi, mikä edustaa normaalia ja samalla rajanneeksi sen ulkopuolelle kaikki muu. Representaatiot ovat kuitenkin jatkuvasti vuorovaikutuksessa toistensa kanssa, joten merkitykset muuttuvat alituisesti niin historiallisesti kuin olosuhteiden perusteella. Niinpä merkityksiin liittyy aina niin myönteisiä kuin kielteisiä tunteita, eikä niitä siksi voi lähestyä kylmän rationaalisesti ja suoraviivaisesti. (Hall 2013, xxv.)

Median – sanomalehden – tavoista hyödyntää ja vahvistaa kulttuurisia dikotomioita voi käyttää valaisevana esimerkkinä vaikkapa Sanomalehti viikkoaineistoni otsikkoa *Tytöt ohittaneet pojat matematiikan osaamisessa* (HS 6.2.2001). Otsikko asettaa tytöt ja pojat vastakkain matematiikan osaamisessa. Otsikon voi tulkita viime kädessä tarkastelijasta riippuen joko myönteisenä tai kielteisenä. Esimerkiksi nainen saattaa ajatella otsikon myönteisenä, sillä se korostaa tyttöjen saaneen paitsi pojat kiinni matemaattisissa taidoissaan myös menneen ohi. Vastaavasti mies voisi tehdä otsikosta kielteisen tulkinnan, koska uutinen viittaa poikien heikentyneisiin matemaattisiin taitoihin. Lehtiaineistooni sisältyy muitakin tämän tyyppisiä otsikoita, ja valotan luvussa 5, millä perusteella olen luokitellut niitä omassa analyysissäni.

Kriittiseen diskurssianalyysiin perehtyneen kielitieteilijä Norman Faircloughin (1997, 136) mukaan mediaesitykset tuottavat omia muunnelmiaan todellisuudesta, sillä niiden tuottamisen eri vaiheissa syntyy valintoja, jotka puolestaan aiheuttavat muunnelmia. Valmiin esityksen taustalla vaikuttaa tukku valintoja: mitä tuodaan eniten esille ja mitä hieman vähemmän, mitä ylipäättään kuvaukseen otetaan mukaan ja mikä rajataan ulkopuolelle (emt., 13). Merkityksiä ei silti taiota tyhjältä, vaan

todellisuuden ja sen esittämisen suhteella on kiinnepisteensä ja rajansa, joten esimerkiksi lehmää ei voi esittää hatuksi, kuten representaatioon erikoistunut brittitutkija Richard Dyer (2002, 3) muistuttaa. Toimittajalla onkin valta esittää todellisuutta representaatioiden avulla. Esimerkiksi paikkakunnan mainitseminen otsikossa ei välttämättä olisi tarpeen seuraavissa yhden palstan pikku-uutisissa: *Mies välitti viinaa yli sadalle vantaalaisteinille* (HS 4.2.2013) ja *Kemiläispoika osti surma-aseen postimyynnistä* (HS 6.2.1995). Otsikkoon nostettuna paikkakunnat virittävät lukijassa mielikuvia joko vahvistaen olemassa olevia ennakkoluuloja tai yrittäen kumota niitä. Jo paikkakunnan koko esimerkiksi rajaa ja mahdollistaa toimintaa: Vantaalla asuu niin paljon ihmisiä, että näin laajamittainen viinanvälitys alaikäisille ylipäättään on mahdollista. Pikkupaikkakunnalla asiakkaita olisi ollut vähemmän ja mies olisi luultavasti jäänyt nopeasti kiinni, sillä yhteisöllisyys korostuu harvaan asutuilla seuduilla. Vastaavasti kemiläispoika turvautui oletettavasti postimyyntiin juuri siksi, että pienellä paikkakunnalla aseiden hankintayritys olisi saattanut herättää epäilyksiä asekaupassa, jos sellaista edes Kemistä löytyi tuolloin.

2.3 Nuoret pääsevät esiin representaatioiden kautta mediassa

Heikki Heikkilä ja Risto Kunelius (1997) ovat tutkineet journalismin julkisuutta kolmen käsitteen näkökulmasta: pääsyn, keskustelevuuden ja harkitsevuuden. Erityisesti pääsyn käsitteen näkökulmasta journalismin julkisuudessa on kyse siitä, ”kuka noteerataan julkisuudessa ja miten sekä millaisia rajoituksia journalismin pääsulle tiedon lähteille asetetaan”. (Ema., 4.)

Mediassa rakentunutta kuvaa nuorista voidaan siis tarkastella yhdistämällä representaation problematiikkaan pääsyn näkökulma. Kyse on tällöin niistä erilaisista keinoista ja perusteista, joiden nojalla toimijat valikoituvat tiedotusvälineisiin ja sitä kautta julkiselle medianäyttämölle. Julkisuus hahmottuu näin tilaksi, jonne kaikilla toimijoilla ei ole pääsyä esimerkiksi sosiokulttuuristen syiden vuoksi. Tietä julkisuuteen avaavat esimerkiksi poliittinen ja taloudellinen valta sekä kulttuurinen pääoma, jotka luovat yhteiskunnallista arvostusta. (Luostarinen 1994, 50.) Perinteisesti tätä valtaa on ollut länsimaissa eniten valkoisilla, keski-ikäisillä miehillä. Tämän työn kannalta kiinnostava kysymys on, millaisina nuoret esitetään silloin, kun he saavat osansa sanomalehtijulkisuudesta.

Nuorten tie mediajulkisuuteen on aikuisia kivikkoisempi jo siksi, että heille ei ikänsä takia ole ehtinyt rakentua poliittista tai taloudellista asemaa, vallasta puhumattakaan. Alle 18-vuotialta

nuorilta puuttuu Suomessa esimerkiksi äänioikeus. He eivät myöskään voi itse asettua ehdolle vaaleissa. Nuoriasiain neuvottelukunnan (2011) tutkimushankkeessa nuoria ja eduskuntavaaleja käsittelevissä sanomalehtikirjoituksissa tämä näkyy esimerkiksi siten, että nuoriin liittyvät teemat, kuten nuorisotyöttömyys ja syrjäytyminen, koetaan ”ongelmina”. Kyseisten teemojen ei kuitenkaan nähdä liittyvän olennaisesti vaaleihin, sillä keskeisinä ja akuuttia korjaamista vaativina asioina koetaan eläkeläisille ja suurille ikäluokille annetut vaalilupaukset muun muassa työurien pidentämisestä, eläketurvasta ja omaishoidosta (Nuorisoasiain neuvottelukunta 2011). Kenties taustalla vaikuttaa ajatus siitä, että nuorten asioihin tarttuminen ei poliittisesti ole yhtä kannattavaa kuin vanhempien sukupolvien kokemuksiin ongelmiin pureutuminen – kyynisesti ajatellen: eiväthän nuoret äänestä, joten miksi heidän etujaankaan pitäisi ajaa.

Suomessa nuoret ovat viime vuosina osallistuneet aika ajoin itsekin juttujen tekemiseen valtakunnan medialle. Esimerkiksi pääkaupunkiseudulla nuoret ovat tuottaneet juttuja Helsingin Sanomien järjestämissä tempauksissa. Näissä yhteyksissä nuoret ovat päässeet itse vaikuttamaan median tarjoamaan kuvaan nuorisosta. Tällaisia kokeiluja ovat olleet muun muassa Päivä lehtimiehenä -tapahtuma vuonna 1996, jossa kilpailumenestyksen perusteella valitut lukiolaiset tuottivat sivuja lehteen niin sanotussa akvaariotoimituksessa, jonka lasiseinien läpi ohikulkijat pystyivät katselemaan toimittajiksi ryhtyneiden nuorten työskentelyä. Toinen mainitsemisen arvoinen kokeilu oli vuonna 1999 aloitettu Helsingin Sanomien, Ilta-Sanomien ja Taloussanomien suurhanke Piste, joka toimi toimitustyön simulaattorina nuorille, ensisijaisesti peruskoulun yhdeksäsluokkalaisille. Piste ehti perehdyttää noin 80 000 nuorta journalistien työhön kolmituntisissa koulutuksissa vuosien 1999 ja 2011 välillä. Hanke lopetettiin syksyllä 2013. (Puro 2014, 153, 156–157.)

Pääsivätpä nuoret osallistumaan valtamedian sisältöjen tuottamiseen tai eivät, selvää on, että media kuuluu erottamattomasti suomalaisnuorten jokapäiväiseen elämään. Mediakasvatustutkijat Sirkku Kotilainen ja Leena Rantala (2008, 125) toteavatkin, että media pitäisi nähdä ”nuorten kulttuuriseksi toiminnan kentäksi, jolla he rakentavat identiteettiään kansalaisina”. Tältä pohjalta on vanhanaikaista nähdä media uhkaksi tai pyrkiä kasvattamaan sen avulla nuorista kansalaisia ylhäältä alaspäin. Sen sijaan nuoria pitää tukea heidän omassa kasvussaan kansalaisiksi ja ymmärtää tällöin, että nuoret rakentavat omaa identiteettiään suhteessa mediaan. (Emt., 125–126.) Tähän sisältyy nähdäkseni vaade, että jokaisen toimittajan pitää olla erityisen harkitseva, kun valitsee

nuorista käyttämiään sanoja. Sama pätee lehtikuvaajiin: koska nuoret ovat vaikutteille alttiissa iässä, sillä on suuri merkitys, millaisina lehtikuvat esittävät oman ikäiset henkilöt.

Miten media sitten onnistuu nuorten esittämisessä? Nuorisoasiain neuvottelukunnan toteuttamassa tutkimushankkeessa kävi ilmi, että media esittää nuoret useimmiten passiivisina toiminnan kohteina. Mediaseurannan aikana sanomalehdet julkaisivat juttuja, joissa nousivat esille nuorisotyöttömyyden ja syrjäytymisen kaltaiset nurjat puolet. Lisäksi mediakeskustelua sävytti vastakkainasettelu, jota sanomalehdet rakensivat nuorten ja vanhempien ikäluokkien välille. (Nuorisoasiain neuvottelukunta 2011.) Myös Skotlannissa tehdyssä tutkimuksessa on saatu tuloksia, joiden perusteella media keskittyy kirjoittamaan enemmän kielteisistä kuin myönteisistä nuoria koskevista asioista, mikä näkyy muun muassa nuorten työttömyydestä ja rikollisuudesta kertovien juttujen suurena määränä suhteessa muihin uutisoitaviin aiheisiin. Positiivisena seikkana skotlantilaistutkimuksessa nostettiin esiin se, että uutiset yhdistivät kaikkein kielteisimmät tapahtumat, kuten puukotukset, yksittäisten nuorten teoiksi eivätkä leimanneet koko ikäryhmää yksittäistapausten perusteella. Kaiken kaikkiaan nuorista ryhmänä kirjoitettiin hitusen tasapainoisemmin ja myös myönteisiä asioita esille tuoden kuin silloin, kun juttu käsitteli vain yksittäistapausta. Sen sijaan nuoret saivat itse olla äänessä ainoastaan 10 prosentissa kaikista tutkituista jutuista – enemmistö uutisista antoi aikuisten puhua nuorten puolesta tai kommentoida heitä ryhmänä tai heidän tekemisiään. (Mason 2011).

Mediakasvatukseen ja verkkopedagogiikkaan erikoistuneen Maarit Jaakkolan (2009) tutkimuksessa nuoret pääsivät itse arvioimaan nuorista kirjoitettuja uutisia. Nuorten media-asiantuntijaverkosto Mediaskooppiin kuuluneet nuoret antoivat viestipalvelu Messengerissä suorasanaista palautetta Jaakkolalle median tavasta esittää nuoria. Seitsemäsluokkalainen Ansku esimerkiksi moitti, että media esittää nuoret useimmiten hyvin kielteisesti: ”Nuoret on näpistelijoita, nettiaddikteja, nettirikollisia tai mielenterveys- tai huume- tai muuten vain ongelmaisia. Ja aikuiset on aina hirveen huolestuneita.” (Emt., 108–109.) Lukion 4. vuosikurssia käyvä Rosalita osallistui keskusteluun arvostelemalla lehtien nuorten osioita omien mielikuviansa perusteella: ”Ne on vain nuorten aliarvioimista puhtaimmillaan, konkreettisimmillaan. Mulle tulee niistä vain mieleen joku pastellinvihreä tausta ja yksinkertaistettu sisältö”. (Emt., 112.) Nuorten antama kipakka ja suorasanainen palaute mediasisällöistä on oman tutkielmani kannalta mielenkiintoista, ja pidän sen mielessä muun muassa, kun ryhdyn analysoimaan Helsingin Sanomien nuorille suunnatun Nyt-liitteen sisältöä osana aineistoani.

Suomalainen näkökulma nuoriin ja mediaan on nuorten näkeminen yhä vain vaarallisemmiksi ja uhkaavammiksi. Muun muassa Tanja Aitamurto (2004) osoitti pro gradu -tutkielmassaan, että media toteuttaa vallan vahtikoiran rooliaan esimerkiksi kertomalla nuorisorikollisuudesta. Nuoret esitetään vaarallisina, ja Aitamurron tutkimus Heinojen murhatapaus havainnollistaa osaltaan tätä. Toisaalta Aitamurto huomauttaa, että samaan aikaan kun media kirjoitti nuorisorikollisuuden julmuuden lisääntymisestä, tilastojen valossa myös nuorisorikollisuus sinänsä oli lisääntynyt. (Aitamurto 2004.)

Median tuottamassa julkisuudessa nuoruus välittyy kaiken kaikkiaan monesti ongelmallisena ikävaiheena. Nuoret hahmottuvat jopa yhteiskunnalliseksi ongelmakimpuksi, jota pyritään epätoivoisesti ratkaisemaan erilaisissa työryhmien mietinnöissä, kolumneissa ja juhlapuheissa, joista sitten journalistit raportoivat ja keskustelupalstojen kirjoittelijat suivaantuvat. Esimerkiksi Helsingin Sanomat otsikoi Sanomalehtiweekin aikaan yhden uutisensa seuraavasti: *Tutkimus: Suomen nuoret ovat radikalisoituneet* (HS 8.2.2013). Jutun kuvassa kuitenkin hymyilee kaksi 14-vuotiasta nuorta naista, jotka vakuuttelevat kuvatekstissä kunnioittavansa muita ihmisiä ja siksi pidättäytyvänsä laittomista toimista. Juttu on merkitty Sanomalehtiweekin Löydä oma juttusi -logolla, jota Helsingin Sanomat käyttää teemaviikkoon liittyvissä jutuissa. Jutun oheen on tehty myös gallup, jonka kuudesta vastaajasta viisi ei ole vielä täysi-ikäisiä ja kuudeskin vain 19-vuotias. Vaikka nuoret ovat näyttävästi esillä otsikon ja kuvien takia, itse jutun näkökulma on silti asiantuntijoissa ja tuoreessa tutkimustiedossa.

2.4 Valokuvat representaatioina

Joukkotiedotusvälineiden perinteisesti keskeinen rooli visuaalisen kulttuurin tuottajana ja ylläpitäjänä heijastuu representaatioiden yhteiskunnalliseen merkitykseen. Kellner (2000) katsoo, että representaatiot astuvat avuksi aina, kun yksilö muodostaa käsitystään niin maailmankuvastaan, identiteetistään ja sukupuolikäsityksistään kuin myös yhteiskuntapoliittisista näkemyksistään ja toiminnastaan. Lisäksi representaatiot auttavat yksilöitä tunnistamaan ja hahmottamaan elämäntapojen ja -tyylien merkityksen. (Emt., 71.)

Kuvien merkitys juttuun tarttumisen kannalta on selvä. Usein kuva kiinnittää ensimmäisenä lukijan huomion. Sen jälkeen lukija tarttuu kuvatekstiin ja vasta tämän jälkeen otsikkoon. Valokuvissa

ihmisistä lukijoihin vetoavat etenkin kuvattavan kasvojen ilmeikkyys ja tämän kameraan kohdistama katse. Myös toiminnallisuus lisää mielenkiintoa kuvaa kohtaan. (Hujanen 2007, 214.) Ihmiskeskeisyyden korostuminen näkyy sanomalehdissä muun muassa siten, että henkilöpotetteja käytetään runsaasti. Poseerauskuvat ja toiminnalliset kuvat erottuvat selkeimmin henkilöivinä kuvatyyppeinä. (Reunanen 2013, 33.)

Viime vuosien yksi mediateollinen trendi on ollut sanomalehden koon vaihtuminen broadsheetistä tabloidiin. Tämä on tarkoittanut sitä, että valokuvien rooli lehden palsta-alassa korostuu entisestään. Reunasen (2013) tutkimuksessa Helsingin Sanomissa kuvallisten juttujen osuus kaikkien juttujen lukumäärästä kasvoi sivukoon muuttamisen jälkeen 38 prosentista 39 prosenttiin. Luvut ovat 33 ja 36, jos tarkastelun ulkopuolelle rajataan jutut, joissa ainoana kuvana käytetään kirjoittajan kuvaa. Paitsi määrällisesti kuvien saama ala kasvoi myös koon osalta: keskikoko suureni 24 palstasentistä 25:een. (Ema., 33.)

3 Nuorten ja nuoruuden moninaiset määrittelyt

Tässä luvussa esittelen aiempaa, tutkimusaiheeseeni liittyvää tutkimusta nuorista ja nuorisokulttuurista. Alaluvussa 3.1 kerron, kuinka nuoruuden ja nuoren käsite on muuttunut lyhyehkön historiansa saatossa. Kulttuurin vaikutusta nuoruuden käsitteeseen erittelen alaluvussa 3.2, jossa näkökulmana on erityisesti joukkoviestinten luoma kuva nuorista ja nuoruudesta. Alaluvussa 3.3 pureudun nuorten vaikuttamismahdollisuuksiin yhteiskunnallisina toimijoina. Lopuksi erittelen nuoriin liitettyjä toiveita ja pelkoja alaluvussa 3.4.

3.1 Nimeämisen problematiikkaa: lapsi, nuori vai pieni aikuinen?

Nuoruuden mieltäminen erilliseksi ikävaiheeksi ei ole tuore ilmiö. Tarkkaa vuosilukua modernin nuoruuden keksimiselle tuskin voidaan osoittaa, mutta usein sen niin sanotuksi keksijäksi nimetään 1700-luvulla Ranskassa vaikuttanut valistusfilosofi Jean-Jacques Rousseau. Kuitenkin jo antiikin kreikkalaiset tunnustivat lapsuuden ja nuoruuden erityisyyden, ainakin nuorten ylhäisöpoikien osalta. Suomessa kasvatustieteilijä Aksel Rafael Rosenqvist oli ilmeisesti ensimmäinen, joka käytti käsitettä ”murrosikäinen”. Maailmalla käsitteen keksijänä on pidetty kasvatustieteilijä ja psykologi George Stanley Hallia. Tosin Hall ammensi ajattelunsa tueksi paljolti aineksia Rousseaulta. Kuitenkin tiedemaailmaa 1800-luvun lopulla hallinneet evoluutioteoriat ja etenkin rekapitulatioteoria vaikuttivat myös Hallin ajatusmaailmaan. Viimeksi mainitussa ajateltiin, että ihmisyksilö käy läpi samat vaiheet kuin ihmiskunta evoluutiossa. Niinpä lasta saatettiin verrata ”sivistymättömään villiin”, ja kehityksen huippuna näyttäytyi länsimainen aikuinen. (Aapola 2003, 87–88.)

Nuoria tai nuorisoa ei silti voi nuorisokulttuuria tutkineen sosiologi Tommi Hoikkalan (1989) mielestä niputtaa yhden käsitteen alle. Sen sijaan hän antaa listan nuoruuden kategoriaan sisällytettävistä ominaisuuksista: ”vastaanottavaisuus, ennakkoluulottomuus, avuttomuus, epävarmuus, ujous, ahdistuneisuus, seksuaalinen uteliaisuus ja uhmaavuus.” Hoikkala esittää, että nuoruus tuleekin nähdä merkittävänä vaiheena osana lineaarista elämänkaarta. Tähän vaiheeseen liittyy erityisiä ominaisuuksia ja tekoja, jotka kuuluvat leimallisesti vain tähän elämänvaiheeseen. (Emt., 196.) Hoikkala hahmottaakin nuoruuden sosiaaliseksi ja historialliseksi kategoriaksi.

Perusteluna hän käyttää nuorille muotoiltuja erityisiä ihanneominaisuuksia, jotka liittyvät erilaisten yhteiskunnallisten ja historiallisten tilanteiden sekä toimijoiden nuoruuteen liittämiin erityisiin tehtäviin. (Emt., 183.) Hoikkalan haastattelema opettaja esimerkiksi ilmaisee nuoruuden olevan ominaisuuksien korostamisen sijaan yksi paikka elämänkaaressa, joka on omanlaisensa psykofyysinen tila. Tähän elämänvaiheeseen kuuluu kyseisen opettajan mukaan yhtä lailla minäkuvan kuin maailmankuvan rakentamista, seksuaalisuuteen heräämistä ja elämän odotusten luomista. (Emt., 186.)

Mediakulttuuria edustava ruotsalaistutkija Johan Fornäs (1995, 3) puolestaan määrittelee nuoruuden neljällä tapaa. Ensinnäkin se on murrosiästä alkava kehitysvaihe, joka loppuu, kun keho on enemmän tai vähemmän lakannut kasvamasta. Toisekseen nuoruus näyttäytyy psykologisena elämänvaiheena, joka yltää nuoruuden erilaisten vaiheiden kautta aina murrosikään (post-adolescence, MOT Dictionaries 2016) saakka. Kolmas tapa käsittää nuoruus on nähdä se sosiaalisena kategoriana, jota kehystävät tietyt sosiaaliset instituutiot, kuten koulu, mutta myös konfirmaation kaltaiset rituaalit, ikärajoitukset ja muu lainsäädäntö sekä sosiaalisesti merkittävät tapahtumat kuten perheen perustaminen, kotoa pois muuttaminen, koulutuksen hankkiminen ja ammatin saaminen. Neljäs tapa nuoruuden hahmottamiseksi on nojautua kulttuuriseen määritelmään, jossa nuoruutena näyttäytyy se musiikillisiin, verbaalisiin ja visuaalisiin merkkeihin liittyvä, mikä ei ole lapsellista mutta ei myöskään aikuisuuteen kuuluvaa. Viimeksi mainittu kiinnostaa erityisesti nuorisokulttuurin tutkijoita. (Fornäs 1995, 3.)

Nuorisokulttuuria ja mediaa tutkineen Sharon R. Mazzarellan (2007, 46) mielestä nuoria ja lapsia ei voi pitää täysin toisistaan irrallisina käsitteinä, sillä kummankin käsitteen taustalla vaikuttaa sama teollistumista ja urbanisaatiota edeltäneen ajan ajatus lapsista pieninä aikuisina. Yhtä kaikki, Mazzarella (ema., 48–49) näkee, että aikuiset ovat alkaneet suhtautua nuoriin tällä vuosituhannella suorastaan paniikinomaisella tavalla, jossa 1) pelätään mediasisältöjen järkyttävän haavoittuvaisten nuorten mieltä, 2) linkitetään ilman todellisia todisteita populaarikulttuurin, kuten laulun sanojen, huonot vaikutukset nuorten ongelmiin, 3) halutaan löytää helppoja ratkaisuja vaikeisiin, nuoriin liittyviin ongelmiin, olivatpa ne todellisia tai eivät, ja 4) annetaan eliittiin kuuluvien, kuten lääkäreiden ja poliitikkojen, paheksua tilannetta.

Nuorisoon, mediaan ja kasvatukseen perehtynyt brittitutkija David Buckingham (2008) taas mieltää nuoruuden enemmän sosiaalisesti ja historiallisesti rakentuneeksi kuin vain universaaliksi olemisen

tilaksi. Hän toteaa, että erityisesti 1950-luvulta lähtien nuoruuden käsite on saanut rinnalleen lukuisia muita nimityksiä, joista esimerkiksi ”kidults” voisi tarkoittaa vapaasti suomennettuna lapsiaikuisia, MOT Dictionaries kun ei kyseistä termiä tunne. Nämä uudet käsitteet pyrkivät entisestään hämärtämään jo valmiiksi epämääräistä rajaa aikuisuuden ja lapsuuden välillä. Uudet käsitteet palvelevat ennen kaikkea markkinointitarkoituksessa, sillä nuoret ovat houkutteleva markkina. Samalla markkinat pääsevät osaltaan määrittelemään, mitä nuoruus ylimalkaan tarkoittaa. (Buckingham 2008, 4.)

Nuorten mediarepresentaatioihin perehtynyt australialaistutkija Howard Sercombe (2005, 162) antaa nuorten nimeämisestä The Western Australian -sanomalehdestä tehtyyn sisällönanalyysiin pohjautuvan havainnollistavan esimerkin: poliisi käyttää termejä kuten ”youths” (nuoret) ja ”juveniles” (lapset), nuorisotyöntekijät puolestaan termiä ”young people” (nuoret) ja terveydenhoitoalan ammattilaiset taas termiä ”adolescents” (murrosikäiset). Termien suomentaminen ei ole täysin yksiselitteistä, mutta tässä tapauksessa ’nuori’ voisi olla toimiva suomennos kahdellekin englanninkieliselle vastineelleen. Jossain toisessa yhteydessä ’youth’ voisi yhtä hyvin viitata nuorisoon. (MOT Dictionaries 2016.) Joka tapauksessa nämä nimeämiset kertovat ammattiryhmien erilaisista tavoista nimetä samaan kategoriaan kuuluvia henkilöitä.

3.2 Kulttuuri antaa kehykset nuoruuden ilmenemiselle

Kulttuurintutkimuksesta puhuttaessa keskeistä on määritellä kulttuurin käsite. Kulttuurisen mediatutkimuksen kentällä brittitutkija Raymond Williams (1983) on määritellyt yli 100 sadan tutun mutta silti sekaannusta aiheuttavan sanan määritelmän niiden historian perusteella. Kulttuurista hän toteaa, että se on yksi kahdesta tai kolmesta englannin kielen monimutkaisimmista sanoista. Sekaannusta aiheuttaa, että kulttuurin käsitettä käytetään nykyisin useissa eri tieteenaloissa, jolloin se viittaa keskenään hyvinkin erilaisiin ajattelutapoihin. (Emt. 87.) Esimerkiksi kulttuuriantropologisesti kulttuurilla on totuttu viittaamaan enimmäkseen aineellisiin tuotoksiin, kulttuurintutkimuksellisesti puolestaan merkitys- tai symbolijärjestelmiin (emt. 91).

Latinasta ja ranskasta englannin kieleen periytynyt kulttuuri-sana viittasi aluksi maanviljelyyn ja luonnolliseen kasvuun. Sittemmin se sai metaforisen tason ja alkoi tarkoittaa myös ihmisen kehittymistä. (Williams 1983, 87.) Modernisti käsitettynä kulttuuri voi sanana 1) kuvata yleistä

kehitystä niin älyllisesti, henkisesti kuin esteettisesti, 2) viitata geneerisesti tai yksittäin käytettynä tietynlaiseen elämäntapaan – joko ihmisten, ryhmän, aikakauden tai ihmisyyden yleisesti ottaen sekä 3) kuvata älyllisen ja etenkin taiteellisen toiminnan käytänteitä ja toimintatapoja. Viimeksi mainittu lienee laajimmalle levinnyt käyttötapa, jonka perusteella kulttuuri viittaa yhtä lailla musiikkiin, kirjallisuuteen, teatteriin, elokuvaan kuin maalaustaiteeseen ja kuvanveistoon. Listaa voi täydentää esimerkiksi filosofialla ja historialla. (Emt. 90).

Kulttuuria voi pitää jonkinlaisena liimana, joka sitoo yhteiskuntia yhteen. Perinteisessä mielessä kulttuurin voi mieltää jonkinlaisena arvojen ja tiedon yhdistelmänä, joka on määrittänyt yhteiskunnassa sitä, mikä on yhteisesti jaettava. Nuoria ja toiseutta tutkineet norjalaiset sosiologit Yngve Lithman ja Mette Andersson (2005) kuitenkin huomauttavat, että kulttuurin käsitteeseen liittyy sekä analyyttisiä että metodologisia ongelmia, jotka kumpuavat yhtä lailla termin pohjimmallisesta merkityksestä kuin sen kyvystä selittää asioita. "Perinteisten" yhteiskuntien tutkimuksessa kulttuurin käsitteen problematiikka ei näyttäyty yhtä ongelmallisena kuin kuvattaessa konteksteja, jotka ovat luonteeltaan hiukankin monimutkaisempia. (Ema, 16.)

Hoikkalan (1989) mielestä nuoruutta koskevat käsitykset nojaavat melko pysyväksi osoittautuneeseen kulttuuriseen ainekseen. Tältä pohjalta on erotettavissa kaksi toisistaan selvästi eroavaa nuoruuskäsitystä: kasvatuksellinen ja kapinallinen. Ensin mainitussa kyse on nuoruuden määrittelystä aikuisuutta edeltäväksi puutteellisuuden ja haavoittuvaisuuden ikävaiheeksi. Vaihetta leimaavat tarve aikuistua ja riippuvuus kasvattajista eli aikuisista, jotka kasvattavat ja ohjaavat nuoria. Hoikkalan tutkimuksen mukaan kasvatuksellisen käsityksen nuorista ovat omaksuneet erityisesti ammattikasvattajat, kuten opettajat, koulukuraattorit ja -psykologit sekä nuorisotyöntekijät. Kapinallinen käsitys nuorista puolestaan oli hallitseva toimittajien ja keskiluokkaisten nuorten keskuudessa. Jälkimmäiseen kuuluu nuoruuden ja kapinan linkittäminen toisiinsa, jolloin nuoret näyttäytyvät potentiaalisena voimavarana yhteiskuntaa ja kulttuuria uudistettaessa. Sen sijaan kasvatusta koetaan nuorten energian kahlitsemisena ja patoamisena. (Emt., 204–205.)

Nuorisokulttuuria ja nuorten lukutottumuksia Ruotsissa tutkinut Ulf Boëthius (1995a, 1995b) kirjoittaa mediapaniikista. Sillä hän viittaa huolestumiseen median vaikutuksista. Mediapaniikki näyttäytyy muun muassa siinä, että 1990-luvulle tultaessa huoleksi muodostui, että vaikka koulu sitkeästi ja ansiokkaasti yhä opettaa "korkean" ja "matalan" kulttuurin eroja, enää ei voida selvästi

"tietää", mitä jokin kulttuurituotos lopulta edustaa (Boëthius 1995a, 38). Kun kulttuurinen ja moraalinen pluralismi jatkuvasti lisääntyvät, raja paitsi matalan ja korkean myös hyvän ja huonon välillä hämärtyy. Samanaikaisesti ihmisten sietokyky kasvaa: pitää tapahtua todella suuria, että tärkeitä tabuja voi horjuttaa, saati sitten murtaa. Kun mediakenttä koko ajan vain laajenee, mediapaniikki näyttäytyy entistä epämääräisempänä ja vaikeammin kohdistettavana. (Boëthius 1995b, 52.) Nykypäivänä koko termi mediapaniikki kuulostaa lähinnä surkukupaisalta, sillä yhteiskunnan yhä läpikotaisempi medioituminen on tuonut mukanaan paljon hyvääkin, kuten pääsyn uutisten äärelle missä ja milloin tahansa, kiitos toimivien internetyhteyksien ja älypuhelimien.

Hoikkala (1989) korostaa, että Suomi kaupungistui verrattain myöhään, joten perinteitä ja yhteisörakenteen piirteitä on vähän verrattuna vaikkapa Isoon-Britanniaan. Hän nimeää alakulttuurin syntymisen ehdoksi työväenluokkaisen emokulttuurin, johon kuuluvat paikalliset perinteet ja ryhmänmuodostuksen mallit. Niinpä tyyliperustaisia eli muun muassa pukeutumiseen ja tietynlaisen musiikin kuuntelemiseen perustuvia nuorten ryhmittymiä ei Suomesta välttämättä löydy yhtä helposti kuin muualta. Hoikkalan mielestä ei kannatakaan kuvitella ryhmiä omiksi kulttuurisiksi kokonaisuuksikseen, koska ryhmän jäsenten osallistumisaktiivisuus vaihtelee, yhteisöt muodostuvat usein nopeasti eikä ryhmän rajaaminen muutenkaan ole yksiselitteistä. Tästä seuraa vaikeus määritellä modernin yhteiskunnan nuoruuden kulttuurisuus tyhjentävästi. (Emt., 9.) Jos jo alakulttuurien lokeroiminen vaikuttaa vaikealta, kokonaisen ikäluokan määrittelemisen yhtenäiseksi ryhmäksi näyttää lähes mahdottomalta.

Historiallisesti murrosikä on hahmotettu ongelmalliseksi elämänvaiheeksi. Vain käsitykset ongelmallisuuden syistä ja vääjäämättömyydestä ovat vaihdelleet vuosien saatossa. Osin kyse on tieteenalojen välisistä eroista. Sen sijaan murrosiän määrittelyssä suhteellisen pysyvinä näyttävät selitykset, jotka ovat fyysis-biologisia, psykologisia ja sosiaalisia. (Aapola 2003, 100.) Myös suomalaisen yhteiskunnan historiaan perehtynyt professori Pertti Haapala (2003, 82) näkee, että sadan vuoden aikajaksolla tarkasteltuna nuoriso on aina ollut ja tulee olemaan ”ongelma”, koska siinä on kyse vaiheesta, jossa vasta sosiaalistutaan vallitsevaan yhteiskuntaan.

Vaikka nuoret ja nuoruus näyttävät kasvattaneen merkitystään, pitää silti muistaa, että Suomessa asetelmaan sisältyy ristiriita. Nuorten määrä väestöstä on nimittäin jyrkässä laskussa. Vielä vuonna 1900 yli puolet suomalaisista oli alle 25-vuotiaita, kun vastaavasti vuonna 2000 heitä oli enää 35

prosenttia väestöstä. Kun eliniän odote kasvaa ja syntyvyys laskee, jyrkkenee entisestään nuorten osuuden lasku. Sadan vuoden aikana yli 20-vuotiaiden määrä on kasvanut 2,5 miljoonalla, kun taas lasten määrä oli sekä vuonna 1900 että 2000 miltei tismalleen sama. (Haapala 2003, 67.)

Suomalaisessa kulttuurissa yksi merkittävä siirtymävaihe nuorten elämässä kohti aikuisuutta on pitkään ollut ylioppilastutkinto. Vielä vuoteen 1919 asti ylioppilaaksi päässeet kirjattiin suoraan yliopiston opiskelijoiksi, joten nuoret saivat juhlia valkolakin lisäksi akateemiseen maailmaan pääsemistä. Näin heidän statuksensa muuttui abiturientista kertaheitolla suoraan akateemiseksi kansalaiseksi. Kun tutkinto vapautti koulunkäynnistä, tiukasta lukujärjestyksestä sekä muiden valvonnasta, nuori joutui ottamaan vastuuta elämästään ja uransa valitsemisesta. (Kaarninen 2003, 315.)

3.3 Poliittinen ilmasto sanelee ehdot nuorten näkymiselle

Nuoret pääsevät harvoin ääneen julkisessa keskustelussa. Kriittinen mediapedagogiikan tutkija Henry A. Giroux (1998) katsoo, että he saavat useimmiten äänensä kuuluviin vain yhteiskunnan marginaalisissa osissa: vaihtoehtomusiikissa, valtavirrasta poikkeavissa lehdissä ja vastaavissa. Koska nuorilta evätään mahdollisuus mielipiteidensä ilmaisuun moraalisisina ja poliittisina toimijoina, aikuiset liittävät heihin omia mielenkiinnon kohteitaan, toiveitaan ja haaveitaan. Vaikka nuorilla olisi paljonkin ja monipuolista sanottavaa, se yltää vain harvoin valtavirtaan heidän itsensä kertomana. (Ema., 24.) Giroux (ema., 25) katsoo, että huolestuttava määrä esimerkiksi 1990-luvun Yhdysvaltain nuorista etäntyy niistä arvoista ja käytänteistä, jotka perinteisesti luovat edellytykset demokraattiselle yhteiskunnalle ja kriittiselle ajattelulle.

Myös Suomessa nuoret kokevat poliittisen vaikuttamisen itselleen etäiseksi. Tämä heijastuu muun muassa äänestysaktiivisuuteen. Nuorten 15–29-vuotiaiden Suomessa asuvien nuorten keskuudessa puhelinkyselynä toteutettu vuoden 2013 nuorisobarometrin – jonka teemana oli sopivasti osallisuus ja vaikuttaminen – paljasti, että 1903 vastaajasta vain 7 prosenttia oli osallistunut viimeisen vuoden aikana poliittiseen toimintaan. Toisaalta yhteiskuntaan pyrki vaikuttamaan naisista 33 prosenttia ja miehistä 28 prosenttia. Alle 20-vuotiaista kuitenkin vain alle joka viides koki, että oli viimeksi kuluneen vuoden aikana pyrkinyt vaikuttamaan yhteiskuntaan. Suosituimpia yhteiskunnallisen vaikuttamisen muotoja olivat asioihin vaikuttaminen ostopäätöksillä, palautteen antaminen

palveluista ja aloitteiden allekirjoittaminen. Äänestämättömyyttään nuoret puolestaan selittivät sillä, etteivät löytäneet itselleen sopivaa ehdokasta. Muita syitä olivat muun muassa se, että nuori ei koe mitään asiaa niin tärkeäksi, että haluaisi vaikuttaa siihen aktiivisesti. (Nuorisobarometri 2014.)

Nuoret tai edes heidän asemansa ei useimmiten päädy sanomalehtien sivuille myöskään Sercomben (2005) aineiston perusteella. Kun näin sitten tapahtuu, tapahtumilla on paljon vaikutusta, ja ne saavat merkittävästi näkyvyyttä median tärkeimmiltä paikoilta, ja huomio saattaa kestää päiväkausia. Tällöin nuorten esittämiseen vaikuttavat paitsi lehden kiinnostuksen kohteet myös sen lähteiden puhetavat. Tästä seuraa, että nuoret saatetaan representoida yhtä lailla nuorisojengeinä kuin haavoittuvaisina lapsukaisina. Puhetapa voi vaihdella suuresti sen perusteella, mikä kulloinkin on hallitseva poliittinen ilmasto. Sercombe epäilee, että media ei ole tietoinen käyttämästään kielestä ja sen potentiaalisesta vaikutuksesta nuoriin. Hän uskoo, että poliittista valtaa käyttävät, kauppiat, talkshow-isännät ja muut jatkavat valitsemiensa termien käyttämistä, koska se on niin helppoa. (Sercombe 2005, 173–174.)

Voivatko nuoret sitten tehdä jotakin julkisen esiin pääsynsä ja sitä kautta asemansa parantamiseksi? Nuorten naisten aseman ainakin osittainen kohentuminen Yhdysvalloissa 1990-luvun alkuvuosina johtuu muun muassa ryhmästä nimeltä Riot grrrls, joka on usein yhdistetty kolmannen aallon feminismiin. Tämä poliittisesti aktiivinen naismuusikoiden tukiverkosto on tuonut julkisesti esiin nuorten naisten monimuotoisia kokemuksia muun muassa yhteiskunnan patriakaalisia ja naista alistavia rakenteita. Vaikutus tällä underground-feministisellä punkrock-liikkeellä on ollut paitsi politisoiva myös pitkäjänteisemmin yhteiskunnallinen ja kulttuurinen. Tällainen toiminta avaa mahdollisuuksia nähdä nuoret ”aktiivisempina” toimijoina kuin vain faniuteen tai shoppailuun keskittyvänä ryhmänä, jollaisena tyttöys tätä ennen on hahmottunut. (Kearney 1998, 180–181.)

Kun 1990-luvun alussa Yhdysvallat tarjosi nuorille tytöille roolimalliksi lähinnä poptähti Madonnaa ja valtavirran nuorisokulttuuri perustui lähes yksinomaan musiikkivideokanava MTV:n varaan, nuoriin ja sukupuolen tutkimukseen erikoistunut kulttuuritutkija Mary Celeste Kearney (1998) pitää selvänä, että osa tytöistä ei löytänyt tästä kuvastosta samastumispintaa. Hänen mukaansa monille tytöille jäi tässä naistenvihaajien hallinnoimassa maailmassa uhrin rooli joko toisten tekemän hyväksikäytön takia (raiskaus, pahoinpitely, heitteillejätto) tai omatoimisen pahoinpitelyn (huumeriippuvuus, syömishäiriöt, alkoholismi, itsemurha) vuoksi. Patriarkalisella ja heterokeskeisellä vallitsevalla ideologialla oli kuitenkin vastustajansa. He löysivät yhteisen äänen ja

alkoivat organisoitua, mikä johti kriittiseen tietoisuuteen nuorten tyttöjen keskuudessa (Kearney 1998, 154.) Vaikka Kearneyn kuvaus koskee viime vuosituhanen viimeistä vuosikymmentä Yhdysvalloissa, se muistuttaa nykypäivänäkin tärkeällä tavalla siitä, kuinka ahtaista lähtökohdista nuorten naisten on aikanaan täytynyt identiteettiään rakentaa.

Myös Giroux (1998) mieltää nuorten aseman yhteiskunnassa ongelmalliseksi osin poliittisiin perusteisiin vedoten eli siksi, että heiltä puuttuu muun muassa äänioikeus. Yhdysvaltalaisnuoret joutuvat kohtaamaan maailman, jossa työttömyys ja köyhyys lisääntyvät, ja sosiaaliset mahdollisuudet kutistuvat. Näillä nuorilla on kaikinensa yhä vähemmän toivoa saada äänensä kuuluville. (Giroux 1998, 34.)

3.4 Toiveita tulevasta ja tuntemattoman pelkoa

Suomalaisen nuorison historiaa tutkineet Sinikka Aapola ja Mervi Kaarninen (2003, 7) kutsuvat 1900-lukua nuoruuden vuosisadaksi, koska vasta kyseisen vuosisadan jälkipuoliskolla nuoruus alkoi näyttäytyä erillisenä elämänvaiheena niin Suomessa kuin muissakin länsimaissa ei vain yhteiskunnan vaan myös nuorten omissa silmissä. Nuorisotutkimuksen kenttää voi silti pitää alikehittyneenä, kuten alaan vihkiytynyt sosiologian professori Vesa Puuronen (2001) tekee. Syy on hänen mielestään yksinkertainen: alan tutkijat ovat hyväksyneet melko kriittittömästi teorioita ja käsitteitä. Siksi sosiologiasta ja pedagogiikasta puuttuvat sellaiset kattavat teorat, joita psykologia puolestaan pystyy tarjoamaan nuoruudesta. Niinpä sosiologian kannalta ongelmana on, että nuoruuden käsite saa lukuisia merkityksiä, ja nämä merkitykset vaihtelevat suuresti. Vaikka tutkijat ovat olleet kiinnostuneita nuoruudesta yli sadan vuoden ajan, nuorisotutkimus ei silti ole pystynyt kehittymään omaksi, itsenäiseksi tutkimuskentäkseen. (Emt., 11.)

Puuronen (2001, 11) uskoo, että nykyisellä vuosituhanella nuorisotutkimus voi viimein pyristellä irti muusta tutkimuksesta, jos vain nuorisotutkijat kykenevät arvioimaan ja haluavat arvioida kriittisesti alan menneisyyttä sekä ovat valmiita ylittämään raja-aitoja. Aapola ja Kaarninen (2003, 9) ovat yhtä lailla sitä mieltä, että tutkimusalueena nuoruuden ja nuorison historiaa on sen kiehtovuudesta huolimatta kartoitettu liian vähän, ja lisää tutkimusta tarvitaan.

Nuoruus yhdistetään tutkimuksessakin yhtäältä tulevaisuuden toiveisiin, lupauksiin uudesta elämästä ja nykyaikaisuuden edistämisestä. Toisaalta tuntemattoman pelko ja tulevaisuuden vaarat linkittyvät nekin läheisesti nuoriin. Tämä kahtalaisuus nousee näkyviin etenkin silloin, kun mietitään nuoria ja mediaa, mikä kenties johtuu osin siitä, että nuoret kokeilevat mielellään uudenlaisia viestimiä ja lajityyppejä. Kun sitten arvostellaan näitä uuden ajan viestimiä uudenlaisine lajityypeineen, tullaan samalla kritisoineeksi koko nuorisokulttuuria. (Fornäs 1995, 1.)

Myös nuorisotutkimuksen näkökulmasta media on kiinnostava juuri siksi, että se tuottaa ja ylläpitää representaatioita nuorista. Sercombe (2005) toteaa, että etenkin median rakentama kuva nuorista ongelmana ja uhkana on vaikutusvaltainen. Sanomalehden sivuilta kuka tahansa voi nähdä, millaisia nuoret oletettavasti ovat ja miten heihin liittyviä asioita hallinnoidaan. Media tarjoaakin mahdollisuuden tutkia yhteiskunnassa pinnalla olevia asioita ja ongelmia, kuten tapoja nimetä nuoria ja heidän elämäänsä kuuluvia ilmiöitä. (Sercombe 2005, 161.)

Hoikkalakin (1989) nimeää viestimet tutkielmassaan paikaksi, jossa "aika ajoin tiivistyvät eri toimijoiden nuoruutta koskevat käsitykset". Näin ollen viestimet ovat hänelle "aiheen teemoja ja ilmiöitä itsensä läpipäästäviä ja niitä muotoilevia (konstruoivia) nimenantamis-, norminmäärittely-, moraalintuottamis- sekä ongelmien ratkaisu- ja käsittelylaitoksia". (Emt., 204.) Tiivistäen siis nuorisotutkimuskin tuntuu katsovan, että jos haluaa saada näkymän käsityksistä, joita yhteiskunnassa vallitsee nuoria koskien, sanomalehteen tarttuminen tarjoaa yhden, varsin varteenotettavan näkökulman.

4 Nuorten ongelmallinen suhde sanomalehteen

Tässä luvussa paneudun nuorten ja sanomalehden väliseen suhteeseen. Alaluvussa 4.1 taustoitan omaa näkökulmaani erittelemällä nuorten mediankäyttöä erityisesti sanomalehtien lukemisen näkökulmasta. Toisessa alaluvussa (4.2) selostan, mikä on Sanomalehtiviikko ja millainen on sen historia tähän päivään mennessä. Sitten luonnostelen perusteita, miksi Sanomalehtiviikkoa nähdäkseni tarvitaan (4.3) vielä nykyäänkin. Alaluvussa 4.4 esittelen Helsingin Sanomien satelliittitoimittajia eli toimituksen nuoria tilapäisvahvistuksia. Lopuksi kuvailen tabloid-kokoon siirtymisen vaikutuksia erityisesti nuorten lukijoiden näkökulmasta alaluvussa 4.5.

4.1 Sanomalehtien lukeminen ja sen tärkeys vähenevät

Tilastokeskuksen vuoden 2009 ajankäyttötutkimuksesta (Suomen virallinen tilasto 2013, jatkossa SVT) selviää, että kaiken kaikkiaan kirjojen ja lehtien lukemiseen käytetty aika on Suomessa 1980-luvun lopulta lähtien vähentynyt. Suurin muutos vapaa-ajan vietossa viimeksi kuluneen kymmenen vuoden aikana on ollut tietokoneen käytön yleistymisen. (SVT 2013.) Eniten tietokonetta eri tarkoituksiin käyttävä ryhmä ovat lapset ja nuoret eli 10–14-vuotiaat. Vielä vuonna 1991 sanoma- ja iltapäivälehteä luki tästä ikäryhmästä päivittäin 42 prosenttia. Vuonna 2009 vastaava luku oli romahtanut vaatimattomaan 15 prosenttiin kyseisestä ikäluokasta. Tutkimuksessa 12 prosenttia 10–14-vuotiaista ilmoitti vuonna 1991, ettei lue koskaan sanoma- ja iltapäivälehtiä. Vastaava luku vuonna 2009 oli jo 20 prosenttia eli viidennes tästä ikäryhmästä. (SVT 2013.)

Hujanen (2007) nimeää uudet mediavälineet viihteellisine käyttötapoineen sanomalehtien uhkaksi, koska ne kilpailevat niin suoraan ihmisten ajankäytöstä. Varsinainen notkahdus sanomalehtien levikeissä ajoittuu paitsi syvään lama-aikaan myös samaan aikaan, kun internet alkoi yleistyä suomalaisissa kotitalouksissa: 1990-luvun alkuun. (Hujanen 2007, 235.) Kyseisen tutkimuksen aikaan eli runsas vuosikymmen sitten internetin rooli uutisvälityksen kentällä oli vielä hahmottomaton, olihan internet vasta hieman yli puolella kotitalouksista vuonna 2005. Tuolloin uutiset luettiin ennemmin paperisesta lehdestä kuin tietokoneen ruudulta. (Hujanen 2007, 236–237.)

Tällä hetkellä internet on sekä ajankäytöllisesti mitattuna ohittanut sanomalehden, mutta vielä 1990-luvun lopulla perusopetuksen viestintäkasvatuksessa käytetyimmät välineet olivat Sirkku Kotilaisen, Mari Hankalan ja Ullamaija Kivikurun (1999) selvityksen mukaan sanomalehti, video ja televisio. Internet alkoi silti jo ennen vuosituhannen vaihtumista syrjäyttää sanomalehteä oppitunneilla, ja koulujen täytyi alkaa opastaa oppilaitaan internetin käyttöön niin perinteisten tiedotusvälineiden korvaajana kuin niiden täydentäjänä. Tutkijaryhmä määritteli mediakasvatuksen tavoitteeksi laajasti ymmärretyn medialukutaidon. Tältä pohjalta mediakasvatus käsitteenä kattaa yhtä lailla kyvyn ymmärtää erilaisia viestimiä käyttötarkoituksineen kuin niiden välittämiä mediatekstejä. (Kotilainen, Hankala & Kivikuru 1999, 36.)

Sanomalehtien Liitto on vuodesta 1982 lähtien selvittänyt säännöllisesti 12–20-vuotiaiden lukemisen useutta, lukemiseen käytettyä aikaa sekä sanomalehden tärkeyttä ja lehden mieluisuutta muihin viestimiin nähden. Tutkimuksissa on esitetty suunnilleen samat kysymykset jokaisena vuotena, ja vastaajiksi on kulloinkin saatu tasapuolisesti molempien sukupuolien edustajia, yhteensä noin viisisataa jokaisena vuotena. Tutkimukset on toteutettu vuosina 1982, 1985, 1988, 1991, 1995, 1999, 2001, 2004 ja 2007, ja ne ovat edellä mainituin ehdoin keskenään vertailukelpoisia (Hankala 2011, 92). Oman tutkimukseni kannalta varhaisimmat vuodet eivät ole olennaisia, joten jätän ne tässä käsittelemättä. Nämä seikat huomioiden tiivistän po. tutkimusten keskeisimmät tulokset taulukossa 4.1.1.

	1995	1999	2001	2004	2007
joka päivä	54	41	44	38	28
1-5 arkipäivänä	82	74	78	75	61
ei koskaan	4	6	5	8	11
Sanomalehden lukemiseen käytetty aika arkipäivisin, keskivarvot minuutteina	17	16	15	15	17
Sanomalehden tärkeys muihin viestimiin verrattuna (sijoitus asteikolla 1-7)	2	2	2	4	3
Sanomalehden mieluisuus muihin viestimiin verrattuna (sijoitus asteikolla 1-7)	3	4	4	4	4

Taulukko 4.1.1

Sanomalehtien lukemisen useus ja lukuaika sekä lehden tärkeys ja mieluisuus Sanomalehtien Liiton teettämässä nuorison mediankäyttötutkimuksissa vuosina 1995–2007. N=keskimäärin 491 (380–540). Sanomalehtien lukemisen useus ilmoitettu prosentuaalisesti vastaajista. (Nuorison mediankäyttötutkimus 1995, 2001, 2004, 2007 ja 2007.)

Kuten taulukosta voi huomata, nuorten sanomalehtien lukemisen useus on vähentynyt, erityisesti päivittäin sanomalehteä lukevien. Lisäksi vuosi vuodelta on lisääntynyt niiden nuorten lukijoiden määrä, jotka eivät koskaan lue sanomalehteä. Toisaalta sanomalehden mieluisuus on säilynyt samana muihin viestimiin verrattuna, vaikka arvosteluasteikolla sanomalehti sijaitseekin

huonommalla puoliskolla. Hieman yllättäen sanomalehden lukemiseen käytetty aika on keskimäärin sama vuonna 1999 kuin vuonna 2007 eli lukemiseen käytetään noin viisitoista minuuttia jokaisena arkipäivänä.

Hujanen (2007, 232) nimeää jo 1970-luvulla syntyneet mutta erityisesti 1980- ja 1990-luvulla syntyneet sukupolvet yltäkylläisen mediatarjonnan sukupolviksi. Heille sanomalehden merkitys on huomattavasti vähäisempi kuin aiemmille sukupolville, koska muut joukkoviestimet tarjoilevat monipuolisen kattauksen, usein maksutta ja helposti saatavilla sekä kulutettavissa olevassa muodossa.

Yksi syy lehtien vähentyneeseen lukemiseen lienee se, että yhä harvempaan kotiin tilataan sanomalehteä. Vielä vuonna 1995 sanomalehteä tilasi 82 prosenttia kodeista, kun vuonna 2007 vastaava luku oli enää 71 prosenttia. (Nuorison mediankäyttötutkimus 2007). Jos nuori ei ole tottunut lukemaan sanomalehteä lapsuudenkodissaan, hän tuskin tilaa myöskään sitten, kun on muuttanut sieltä pois.

Nuorten ikäryhmän vähäistä sanomalehtien lukemista selittää Hujasen (2007) tutkimuksessa nuorten välinpitämättömyys yleisiä yhteiskunnallisia asioita kohtaan. Nuoret kokevat, että politiikka on tylsää eikä siitä myöskään kirjoiteta kiinnostavasti. Koska nuoret eivät seuraa politiikkaa aktiivisesti, sitä koskevat uutiset näyttäytyvät vaikeasti ymmärrettävinä. Lisäksi osa epäilee, että lehdet piilottelevat poliittisia kantojaan, mikä entisestään vieraannuttaa nuoria lukijoita sanomalehden parista. (Hujanen 2007, 175–176.)

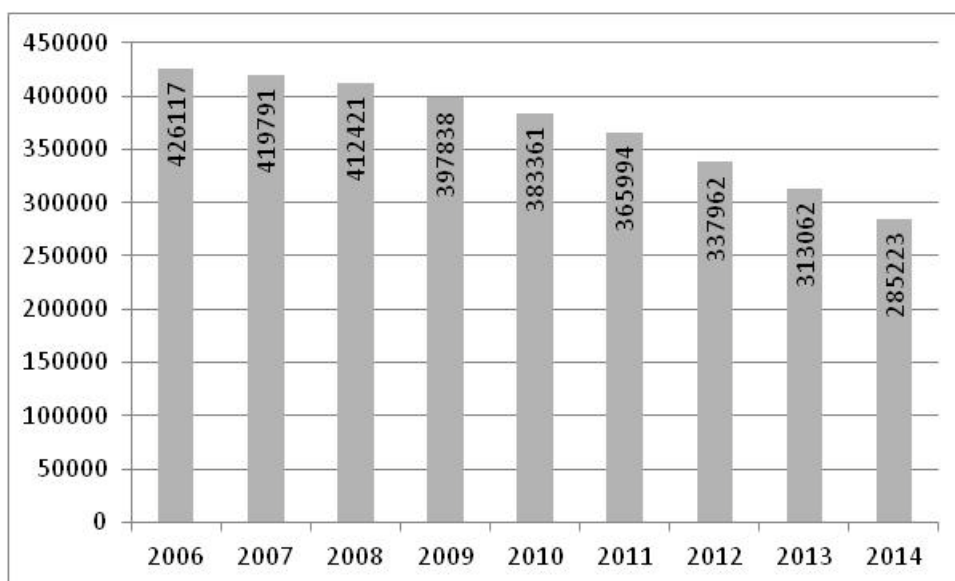
Nuorilla sanomalehden rooli näyttäytyy kuitenkin myös aktivoivana. Vapaa-aikaan ja harrastuksiin liittyvät jutut voivat jopa innostaa aloittamaan uuden harrastuksen. Näin lukijoille tarjoutuu mahdollisuus eläytyä uudenlaisiin elämäntyyleihin lehden juttuvalintojen ansiosta. (Hujanen 2007, 183.) Toisaalta osa nuorista mieltää, että päivälehdet on suunnattu keski-ikäisille tai tätä vanhemmille. Näiden potentiaalisten lukijoiden toiveissa siintää, että lehti olisi joko täysin ilmainen tai vähintäänkin todella edullinen. (Emt., 203.) Taustalla lienee ajatus, jonka mukaan halpa hinta tai jopa maksuttomuus kompensoisi tilannetta, jossa nuori ei lue läheskään koko lehteä kannesta kanteen vaan noukkii juuri häntä puhuttelevat aiheet ja jutut kuin rusinat pullasta. Myös lehden epäkäytännöllinen koko voi olla syy jättää sanomalehti tilaamatta. Broadsheet-lehteä pienempi tabloid tuntuu monen arkeen kätevimmin istuvalta. (Emt., 209.)

Ei-tilaajat valittivat Hujasen (2007) haastatteluissa, että lehteen täytyy keskittyä. Kun joutuu paneutumaan lehteen ja lukemaan itse, ei voi puuhastella samalla muuta. Näin lehden lukeminen eroaa vaikkapa radion kuuntelusta, joka edellyttää huomattavasti vähemmän aktiivista osallistumista. (Hujanen 2007, 132.) Vastaavia havaintoja olen tehnyt opettaessani lukiolaisia: nuoret kokevat usein keskittymisen yhteen asiaan vaikeaksi ja haluavat puuhailla monen asian parissa samanaikaisesti. Tämä voi ilmetä esimerkiksi siten, että nuoret selailevat puhelimestaan uutisia ja erilaisia sovelluksia kesken jonkin tehtävän tekemisen.

Hujasen (2007) tutkimuksessa maakuntalehdettä elävät Helsingin Sanomien tilaajat saattoivat kokea, että maakuntalehti jää turhaksi, jos tilaa valtakunnallisen lehden lisäksi paikallislehden. Tällöin paikallislehti tyydyttää tarpeen tietää oman paikkakunnan asioista, ja Helsingin Sanomien roolina on tarjota mahdollisuus tietoperusteiseen ja älylliseen orientoitumiseen. Älyllistä pohdittavaa valtakunnallinen lehti kykenee tarjoilemaan niin kotimaasta kuin ulkomailta mielipiteitä herättävien, politiikkaa käsittelevien uutisten muodossa. Tärkeäksi nousevat yksittäiset jutut, jotka onnistuvat koskettamaan henkilökohtaisella tasolla, vaikka käsittelevätkin yleisiä aiheita. Usein lukijat etsivät tästä syystä juttuja, jotka liittyvät heidän ammattialaansa. (Hujanen 2007, 137–138.) Tältä pohjalta voi ajatella, että koululaisia ja nuoria kiinnostavat heidän ikäisiinsä ja koulumaailmaan liittyvät jutut.

Suomalaiset alkoivat lukea verkkolehtiä oikeastaan vasta 2000-luvun alkuvuosina, ja silloinkin niiden lukeminen yleistyi suhteellisen verkkaisesti. Kehitystä hidastivat alkuun tietokoneiden rajallinen määrä ja sijainti, puuttuva internetyhteys sekä modeemiyhteyden hitaus. Niinpä internet ei tuolloin ymmärrettävästi näyttäytynyt todellisena sanomalehden kotiin tilaamisen haastajana. (Ks. esim. Hujanen 2007, 159–160.)

Edellä sanotun jälkeen on tarpeen todeta, että levikinlasku koettelee paitsi maakuntalehtiä myös Helsingin Sanomia. Tätä levikin vähenemistä havainnollistan taulukossa 4.1.2.

Taulukko 4.1.2

Helsingin Sanomien levikin kehittyminen vuosina 2006–2014 (MediaAuditFinland 2015).

Helsingin Sanomissa levikki on laskenut jokaisena vuotena vuodesta 2006 alkaen. Näyttää jopa siltä, että levikki laskee vuosi vuodelta yhä kiivaammalla tahdilla. Tämä ei toki ole vain Helsingin Sanomien murhe, sillä kaikkialla Suomessa ja myös maailmalla paperilehtien levikit pienenevät vuosi vuodelta surkeampiin lukemiin. (ks. esim. Pietilä 2007, 185)

4.2 Kiire muuttaa lukemisen silmäilyksi

Jaana Hujanen ja Sari Pietikäinen huomasivat jyvaskyläläisnuorten mediankäyttöä vuosituhannen vaihteessa tutkiessaan, että perinteiset uutismediat, sanomalehti ja televisio, kuuluvat olennaisesti nuorten päivittäiseen arkeen. Eniten nuoria kiinnostivat urheilu- ja nuortensivut, mutta myös uutiset kiinnostivat peräti 85 prosenttia vastaajista. Nuoret kertoivat seuraavansa uutisia, koska he olivat kiinnostuneita maailman tapahtumista ja pitivät uutisia yksimielisesti luotettavina. (Hujanen & Pietikäinen 2001, 207.)

Vielä viime vuosituhannella näytti siltä, että nuoria muutos printtimedian hallitsemasta mediakentästä kohti sähköisten välineiden kyllästämaa maailmaa ei hätkähdytä, sillä he osaavat käyttää uusia viestimiä ja niiden koodistoa aiempia sukupolvia taitavammin. Tämä koskee niin sähköisen median sisältöjen kriittistä lukutaitoa kuin mahdollisuuksia osallistua aktiivisesti. Kysymys kuuluukin, kuinka aktiivisina nuoret itse näkevät itsensä suhteessa mediaan. (Reimer

1995, 70.) Viimeistään nykyisellä vuosituhannella sanomalehtien tilanne onkin muuttunut olennaisesti, sillä nuorten huomiosta kilpailee muun muassa sosiaalinen media (ks. esim. Herkman & Vainikka 2012).

Oletus painetun sanan tai perinteisen lukemisen kuolemasta näyttää silti nykytutkimuksenkin valossa epätodennäköiseltä, kuten lukemista sosiaalisen median aikakaudella tutkineet Juha Herkman ja Eliisa Vainikka (2012, 160) huomauttavat. Tulevaisuutta ja osin nykyisyyttä joka tapauksessa on, että nuorten mediankäytössä älypuhelimet ja internet vievät sijaa muilta medioilta. Mikä erityisen kiinnostavaa, näyttää myös siltä, että nuoret ovat vaihtamassa perinteisen keskittyneen lukemisen jonkinlaiseen pikalukemiseen. Nuoret eivät välttämättä ole myöskään tottuneet maksamaan mediasisällöistä samalla tavalla kuin aiemmat sukupolvet. (Emt., 2012, 159.) Tästä ei kuitenkaan voi mielestäni tehdä sitä suoraviivaista johtopäätöstä, etteivät nuoret yhä arvostaisi hyvin tuotettuja journalistisia sisältöjä.

Nuorten kannalta kyse on siitä, että etenkin kaupungeissa elämänrytmi painottuu iltaan ja yöhön muuhun väestöön verrattuna. Niinpä myös heidän mediankäyttönsä painottuu aiempia sukupolvia myöhäisemmäksi; ja aikoinaan tiiviisti aamiaispöytään kuulunut sanomalehti tuntuu helposti vanhalta, kun uutisia on ehkä ehtinyt vilkuilla jo edeltävän alkuillan tunteina. Ylipäätään elämänrytmi on muuttunut entistä kiireisemmäksi, jolloin mediaa entistä useammin vain silmäillään sen kummemmin keskittymättä. (ks. esim. Hujanen 2007, 237.) Hujanen (emt., 239) tiivistääkin sanomalehtien levikkien romahtamiseen johtaneen ongelman ytimekkäästi: "Lehden käyttöikä sekä käyttöaste jäävät yleensä huomattavan vähäiseksi siihen nähden, miten paljon vaivaa, aikaa ja rahaa sen valmistamiseen kuluu." Olen tästä samaa mieltä, joskin asia on nähdäkseni merkittävästi monisyisempi kuin tässä yhteydessä on mielekästä selvittää.

4.3 Sanomalehti viikko lukijasuhdetta vankistamassa

Sanomalehtien liitto järjestää Sanomalehti opetuksessa -toimintaa, jonka yksi muoto on vuosittainen Sanomalehti viikko. Tätä kouluissa järjestettävää teemaviikkoa vietetään perinteisesti helmikuussa. Mukana on valtakunnallisesti useita sanomalehtiä ja kouluja. Sanomalehtien liiton (2013) mukaan kouluihin ja muihin oppilaitoksiin on viime vuosina toimitettu joka vuosi noin miljoona lehteä. Lisäksi useat lehdet ovat tarjonneet 2000-luvulla myös verkkosisältönsä kyseisen viikon ajan

maksutta lasten ja nuorten käytettäväksi, vaikka samaiset sisällöt muutoin olisivat maksumuurin takana. (Sanomalehtien liitto 2013.)

Ensimmäinen sanomalehtipäivä järjestettiin Suomessa 15.1.1988. Yksittäisiä sanomalehtiviikkoja vietettiin kuitenkin jo 1970-luvulla. Vuodesta 1995 alkaen Sanomalehtiviikko on järjestetty säännöllisesti aina helmikuussa. Sanomalehtiviikon kohderyhmäksi ovat vakiintuneet 7–18-vuotiaat koululaiset. (Sanomalehtien Liitto 2013.) Sanomalehtiviikon tärkeimpänä, julkilausuttuna päämääränä on saada oppilaat lukemaan sanomalehtiä (Sanomalehtien Liitto 2011). Taustalla lienee ajatus siitä, että koululaiset saattaisivat innostua teemaviikon ansiosta lukemaan sanomalehtiä muulloinkin ja jatkossa myös tilaamaan niitä.

Teemaviikolla sanomalehtiä tarjotaan maksutta oppilaiden luettavaksi. Esimerkiksi Helsingin Sanomat osallistui Sanomalehtiviikkoon vuonna 2013 toimittamalla yli 360 000 kappaletta ilmaislehteä pääkaupunkiseudun ja Uudenmaan kouluihin. Lisäksi lehti tarjosi tunnukset HS.fi-uutispalveluunsa, jotta koululaiset pääsivät lukemaan myös lehden maksullisiksi muuttuneita journalistisia sisältöjä kyseisen teemaviikon ajan maksutta. (Helsingin Sanomat 2013b.) Välttämättä läheskään kaikki oppilaat eivät varmasti tulisi käyneiksi Helsingin Sanomien maksullisia sisältöjä lukemassa, ellei niihin olisi mahdollista ensin tutustua maksutta. Kukapa olisi valmis maksamaan jostain sellaisesta, mistä ei oikein voi tietää, millaista vastinetta rahoilleen saa? Siinä mielessä sisältöjen hetkellinen tarjoaminen maksutta on sijoitus lehden tulevaisuuteen, etenkin kun maksuttomuus on rajattu tunnusten taakse. Kuka tahansa ei voi edes teemaviikolla saada lehteä ilmaiseksi, ellei sitten jollain konstilla onnistu onkimaan tietoonsa tunnuksia joltakin kohderyhmään kuuluvalta.

Etenkin äidinkielen ja kirjallisuuden sekä historian ja yhteiskuntaopin opetukseen sanomalehdet sopivat. Hankala (1998) kirjoitti jo ennen vuosituhanen vaihdetta, ettei sanomalehti lukeudu koulun tuoreimpiin ja kiinnostavimpiin opetuksen välineisiin, eikä se median innosta nuoria samalla tavalla kuin vaikkapa televisio tai internet, mutta kaikesta tästä huolimatta sanomalehti kykenee tarjoilemaan päivitettyä tietoa eri oppiaineisiin ja siinä ohessa jopa luomaan merkityksellisiä sekä mielekkäitä lukemis- ja oppimiskokemuksia oppilaille. Melkein pari vuosikymmentä myöhemmin, tätä tekstiä kirjoittaessani, sanomalehti porskuttaa kouluopetuksessa edelleen, eikä Sanomalehtiviikkoa suinkaan ole haudattu hyödyttömänä muinaisjäänteinä.

Päinvastoin sitä on kehitetty määrätietoisesti vastaamaan alati muuttuvan yhteiskunnan ja ennen kaikkea mediamaailman vaatimuksia.

Lasten ja nuorten mediaympäristön murrosta tutkinut viestintätutkijoiden ryhmä Elina Noppari, Niina Uusitalo, Reijo Kupiainen ja Heikki Luostarinen (2008, 161) huomasi, että nuorten mediataitojen ja medialukutaitojen kehittämisessä avainasemassa on median saatavuus, jota he nimittävät pääsyksi medialähteille. Tutkijat huomasivat, että nuoret suhtautuivat myönteisesti sanomalehtiopetukseen, ja osa nuorista jopa toivoi sanomalehtitunteja kouluun. Kuitenkin monet koulut tyytyivät useimmiten rajoittamaan sanomalehtien käytön vain Sanomalehtiviikkoon. (Noppari ym. 2008, 160.) Käytännössä pääsy median äärelle edellyttää tällöin sitä, että koulut osallistuvat Sanomalehtiviikkoon. Suurempi merkitys pääsyn kannalta on kuitenkin sillä, että nuoren vanhemmat tilaavat kotiin sanomalehteä tai nuori pääsee lukemaan lehteä säännöllisesti esimerkiksi koulussa, kirjastossa tai mahdollisesti työpaikallaan. Harva nuori vastaa siitä, tuleeko hänen kotitalouteensa lehti tilattuna.

Sanomalehtikasvatuksen asiantuntija Pirjo-Riitta Puro on ilmaissut huolensa koulujen ja lehtien yhteistyön jatkumisesta. Hän pelkää, että osa lehtitaloista pitää sanomalehtikasvatusta pelkkänä hyväntekeväisyytenä, vaikka koulujen ja sanomalehtien yhteistaivalta on jatkunut peräti puoli vuosisataa. Hänen mielestään osa lehtitaloista näkee sanomalehtikasvatuksen roolin ”kalliina PR-toimintana, ei tulevaisuuden rakentamisena”. (Journalisti 12/2014.) Jaan Puron huolen, sillä kokemusteni perusteella lehtitalot etsivät kaikenlaisia säästökohteita huonoina taloudellisina aikoina, jollaisia media-ala elää pro graduni kirjoitushetkellä. Tällöin ei välttämättä jakseta tai edes haluta ajatella leikkausten pitkäaikaisia seuraamuksia, vaan pyritään tuottamaan keinoja kaihtamatta osakkeenomistajille jatkuvasti mahdollisimman suurta liikevoittoa kvartaalitalouden ehtojen mukaisesti.

Koulujen ja opettajien tavoissa hyödyntää niin Sanomalehtiwikiä kuin sanomalehteä sinänsä on merkittäviä eroja. Lasten ja nuorten mediaympäristön muutosta tutkineet journalismin tutkijat Niina Uusitalo, Susanna Vehmas ja Reijo Kupiainen (2011) luonnehtivat koulujen median käyttöä kriittisesti tekemänsä haastattelututkimuksen perusteella. Osassa kouluista oppilaat ovat päässeet jopa tekemään omia animaatioita, käsittelemään mediaesityksiä ja tuottamaan sisältöjä koulunsa nettisivuille. Toisissa kouluissa kokemukset mediasta rajoittuivat elokuvien katselemiseen. Moitittavaa tutkijat löysivät myös siitä, että mediankäyttö jakautuu kouluissa epätasaisesti vuoden

mittaan. Sanomalehtiviikon tapaiset teemaviikot ja -päivät tuovat mediasisällöt hetkellisesti osaksi koulun arkea, mutta sitten ne taas jäävät unholaan. Tutkimukseen haastatelluista yksi jopa totesi, että Sanomalehtiviikon tiivistäminen yhdeksi viikoksi tekee siitä tylsän, koska silloin lukemista ja sanomalehden käsittelyä kertyy liikaa yhteen menoon. (Uusitalo ym., 134.) Tämän tutkimuksen valossa vaikuttaa siltä, että koulut saattavat ottaa Sanomalehtiviikkoon osallistumisen kenties turhan tosissaan. Jos taas sanomalehti näyttäytyisi kiinteänä osana useiden oppiaineiden opetusta läpi koko lukuvuoden, riski lehden roolin ylikorostumiseen Sanomalehtiviikolla voisi pienentyä.

4.4 Satelliittitoimittajina nuoret pääsevät itse tekemään lehteä

Helsingin Sanomissa toimituksen ja sen avustajien lisäksi myös satelliittitoimittajiksi nimetyt lapset sekä nuoret osallistuvat nykyisin Sanomalehtiviikkojen journalistiseen sisällöntuotantoon.

Ensimmäisen kerran satelliittitoimittajat otettiin käyttöön vuoden 2008 Sanomalehtiviikolla, jonka aikana kirjoittajat olivat iältään 10–17-vuotiaita (Grönholm 2011). Näiden erikoistoimittajien tehtävänä on tehdä juttuja oman koulunsa elämästä ja tapahtumista. Juttujen julkaisualustana toimi vuoteen 2013 asti Helsingin Sanomien Penaali-sanomalehtikasvatussivusto. (HS 2013c, HS 2013d) Kuka tahansa ei voi ryhtyä tuosta vain satelliittitoimittajaksi, vaan tehtävään pitää hakeutua. Sama kirjoittaja voi halutessaan osallistua useanakin vuonna Sanomalehtiviikon juttujen tekemiseen Helsingin Sanomissa, vaikkapa opettajansa kannustamana. (HS 2013d.)

Satelliittitoimittajat eivät suinkaan tuota ilmaiseksi sisältöä Helsingin Sanomille, vaan kuten lehden toimittaja Pauliina Grönholm (2013) toteaa, heille maksetaan työstään juttupalkkio kuten kenelle tahansa nuorelle koululaisavustajalle. Lehti haluaakin tarjota nuorille todellisen mahdollisuuden tehdä toimittajan töitä, eikä vain leikkimielistä harjoitusta jotakin koulutehtävää varten.

Tarkoituksena on osoittaa, ettei Helsingin Sanomat ole ainoastaan aikuisten temmelyskenttä, vaan myös nuorilla on lehdelle aidosti annettavaa. (Grönholm 2013.) Koska Helsingin Sanomat itse nostaa satelliittitoimittajat keskeiseen asemaan Sanomalehtiviikkojen sisällöntuottajina, on perusteltua ottaa heidät huomioon myös tutkimuksessani siltä osin kuin se on mahdollista ja mielekästä.

Vuonna 2013 Helsingin Sanomilla oli satelliittitoimittajana 16 koululaista, joista vanhin oli 19-vuotias ja nuorimmat 13-vuotiaita (HS 2013d). Tästä voinee päätellä, ettei lehdellä ole tiukkaa

ikärajavaatimusta satelliittitoimittajien iästä. Mielestäni tämä korostaa sitä, että nuoruutta on ongelmallista luokitella pelkästään tiettyihin ikävuosiin rajautuvaksi. Näinkin leveä ikähaarukka osoittaa, että koululaiseksi voidaan luokitella yhtä lailla peruskoulun alaluokkia käyvä lapsi kuin jo peruskoulunsa ajat sitten taakse jättänyt, täysi-ikäisyyden rajapyykin ylittänyt nuori (aikuinen). Tätä nuoruuden määrittelemisen problematiikkaa käsittelin jo aiemmin luvussa 3.

4.5 Tabloidisaatiolla nuoret lukijoiksi ja levikki nousuun?

Suomessa on tutkielmani valmistumishetkellä (huhtikuu 2016) voimakas suuntaus muuttaa sanomalehtien sivukoko suuresta broadsheetistä pienempään tabloidiin. Helsingin Sanomien ja Satakunnan Kansan muuttumista broadsheetistä tabloid-kokoon tutkineet Maarit Mäkinen ja Esa Reunanen (2013) kertovat, että muutosta on 1990-luvulta lähtien kuvattu tabloidisaatioksi tai jopa iltapäivälehtimäistymiseksi. Jälkimmäinen nimitys johtaa siinä mielessä harhaan, että sanomalehden sisällöllä ei ainakaan periaatteessa ole mitään tekemistä sivukoon kanssa. Jostain syystä broadsheetistä tabloidiin vaihtavan lehden epäillään muuttuvan sisällöltään aiempaa kevyemmäksi ja viihteellisemmäksi. Tutkimuksissa tabloidisaatio määritellään useimmiten epäsuotuisaksi ilmiöksi, sillä sen nähdään huonontavan yhteiskunnallisen osallistumisen mahdollisuuksia. Lisäksi tabloidisaation on oletettu muuttavan tapoja puhutella yleisöä journalistisesti tuotetuissa sisällöissä: entistä useammin tarjolla on kuluttajan rooli kansalaisen sijaan. (Ema., 10.) Koska tabloid linkittyy vahvasti iltapäivälehtikulttuuriin, on hyvin luonnollista, että Suomessa Ilta-Sanomat toimi pioneerina, kun se siirtyi jo vuonna 1949 pienempään muotoon. (Pulkkinen 2008, 82). Myös Iltalehti on ollut jo pitkään tabloidkokoinen, millä lienee Suomen kontekstissa oma merkityksensä.

Pienikokoinen tabloid vetoaa erityisesti naisiin ja nuoriin. Reunasen (2013) mukaan nuoret eivät ajattele sivukoon liittyvän iltapäivälehtimäisyyteen samalla tavalla kuin iäkkäämpi väestö. Nuorille pieni formaatti toimii, koska heidän elämäntyylinsä on liikkuva, ja he viihtyvät mobiilien käyttöliittymien parissa. Myös suuret kuvat, visuaalisuus ja tekstin vähäisyys miellyttävät nuoria. Näiden seikkojen toteutuminen saattaa jopa lisätä lehden lukuaikaa. (Ema., 6–7.) Tabloid-kokoon vaihtamalla lehdet pyrkivät ensisijaisesti levikin laskun pysäyttämiseen, mutta sivutuotteena lehdet toivovat saavansa nuoret kiinnostumaan uudesta formaattikoosta ja sitä myöten lehden sisällöstä (ema., 7). Kun lehti vielä auki levitettynä tuntuu kompaktin kokoiselta, sen voi napata mukaan vaikkapa koulu- tai työmatkalla luettavaksi.

Helsingin Sanomat siirtyi broadsheetistä tabloidiin alkuvuodesta 2013 (ks. esim. Mäkinen & Reunanen 2013, 4). Koska tutkimusaineistoni koostuu helmikuussa ilmestyneistä sanomalehdistä (niiden otsikoista), en voi olettaa Helsingin Sanomien ehtineen mukautua uuteen sivukokoonsa ja sen edellytyksiin täydelleen vielä helmikuussa 2013. On luultavaa ja jopa todennäköistä, että lehti on kyseisen helmikuun alussa etsinyt yhä omanlaistaan tapaa tehdä sisältöä aiempaa pienempään sivukokoon.

Journalististen sisältöjen kannalta muutos broadsheetistä tabloidiin merkitsee Reunasen (2013) mukaan sisältöjen tehostamista, kerrontatekniikan hiomista ja lukemisen helpottamista erilaisin elementein, kuten miellyttävän visuaalisen ilmeen keinoin. Tabloidisaatio kannattaakin hänestä ajatella iltapäivälehtimäisyyden sijaan pyrkimyksenä sisällön ja ulkoasun helppouteen sekä miellyttävyyteen. Juttujen kannalta se tarkoittaa entistä enemmän human interest -tyyppisiä ja kepeitä aiheita. (Ema., 6.) Edellä mainitut ominaisuudet edustavat toki vain pyrkimyksiä. Kaksi viimeksi mainittua tosin ovat juuri niitä ominaisuuksia, jotka iltapäivälehtiin perinteisesti liitetään. Lehtien onnistumisen näissä aikeissaan arvioivat lopulta tutkijoiden sijasta lukijat, sillä ilman heitä ei olisi lehtiäkään – vaikkakin tutkijat usein ovat samalla lukijoita. Jos lehdet eivät onnistu vakuuttamaan lukijoitaan, nämä vievät rahansa toisaalle ja keksivät jotakin muuta tekemistä lehden lukemisen sijaan, kuten trendi näyttäisi olevan.

Tästä pääsen siihen, että siinä missä tabloidisaatio joidenkin mielestä iskee viimeiset naulat vakavan ja laadukkaan journalismin arkkuun, sen voi toisaalta nähdä myös keinona nostaa julkiseen keskusteluun yhteiskunnallisesti tärkeitä aiheita aiempaa helpommin ymmärrettävässä ja muodossa. Samaan aikaan sivukoon ja journalististen sisältöjen kehityksen väliltä puuttuu kiistattomasti osoitettu yhteys. Kyse voi olla yhtä lailla siitä, että formaattimuutos ajaa lehdet kohti aiempaa kevyempiä ja viihteellisempiä sisältöjä kuin siitä, että sisällölliset muutokset tapahtuvat formaattikoosta riippumatta. (Reunanen 2013, 6.) Pysin omalta osaltani ottamaan kantaa myös tähän tabloidisaatiota koskevaan keskusteluun, vaikka analyysini päähuomio ei siihen kohdistukaan. En voi täysin sivuuttaa formaattikoon muutosta, sillä se saattaa osaltaan auttaa tulkitsemaan helmikuun 2013 journalistisia sisältöjä Sanomalehtiweekilla ilmestyneissä Helsingin Sanomien numeroissa.

5 Tutkimuksen asetelma ja toteuttaminen

Tässä luvussa määrittelen edeltävissä luvuissa tarkastellulta pohjalta työni empiiriset tavoitteet ja tutkimuskysymykset, joihin pyrin vastaamaan. Lisäksi kerron, miten olen toteuttanut tutkimukseni empiirisen osuuden. Alaluvussa 5.1 täsmennän, mitä koostamani empiirisen aineiston avulla tutkin ja miten. Toisin sanoen tässä alaluvussa muotoilen tutkimuskysymykseni, joihin haen erittelylläni vastauksia. Alaluvussa 5.2 kerron tutkielmani aineistosta ja valotan tapaani kerätä se. Kirjaamalla avoimesti tutkimuksen toteuttamisessa tekemäni valinnat pyrin lisäämään tutkimukseni arvioitavuutta ja luotettavuutta, jotta joku muu voisi halutessaan toistaa analyysini ja verrata saamiaan tuloksia omiini. Alaluvuissa 5.3 ja 5.4 esittelen hyödyntämäni aineiston analyysimenetelmät eli sisällön erittelyn ja aineistolähtöisen sisällönanalyysin ja kerron, miten olen soveltanut niitä omassa tutkimuksessani.

5.1 Tutkimuksen tavoite ja tutkimuskysymykset

Tutkin pro gradu -tutkielmassani siis sitä, missä määrin nuoret ovat esillä ja kuinka heitä esitetään Helsingin Sanomissa Sanomalehti-viikon aikana. Tarkastelen sitä, missä määrin ja miten nuoret ovat lehden kirjoittelussa esillä aikavälillä 1995–2013. Minua kiinnostaa myös, miten nuorten esittäminen on mahdollisesti muuttunut po. ajanjaksolla.

Tutkielmani keskiössä oleva Helsingin Sanomat on Suomen suurin seitsenpäiväinen sanomalehti, jonka kokonaislevikki vuonna 2013 ylsi yli 354 000:n, missä toiseksi suurimman eli tamperelaisen Aamulehden kokonaislevikki oli reilut 114 000 (MediaAuditFinland Oy 2013). Valitsin Helsingin Sanomat tutkimukseni kohteeksi paperiversiona, sillä tietotekniset taitoni eivät riittä vanhojen verkkojulkaisujen etsimiseen. Epäilin myös, olisiko kaikkia juttuja edes ollut löydettävissä sähköisesti jälkikäteen.

Osaltaan päätökseeni vaikutti se, että paperilehden historia yltää huomattavasti kauemmas kuin internetin. Vielä tutkimusjaksoni ensimmäisenä vuonna eli vuonna 1995 internet oli sen verran tuore keksintö, että perinteiset sanomalehdet tokko osasivat edes uneksia sen hyödyntämisestä siinä mitassa, mihin 2010-luvulla on lopulta tultu. Myös informaatioteknologiaa tutkineet Matti Näsi ja Pekka Räsänen (2013) korostavat, että vaikka internet on tullut vanhojen viestimien rinnalle

kilpailemaan niin ihmisten ajankäytöstä kuin suosiosta, kysymyksenasettelun ei kannata luoda vastakkainasettelua niin sanotun uuden ja vanhan median välille. Ennemmin internet on syytä nähdä mediakentän täydentäjänä. Tätä väitettä tukee tutkijoiden tekemä havainto sekä sanomalehden että television muuttuvassa mediamaisemassakin suhteellisen vahvana säilyneestä asemasta. (Näsi & Räsänen 2013, 77, 90.) Näin ajattelen itsekkin, ja myös siksi sanomalehden tutkiminen vielä 2010-luvulla tuntuu mielekkäältä.

Kärjistetysti voi sanoa, että Helsingin Sanomien tilaaja edustaa tiettyä ihmisryhmää: "koulutettu, vauras A-luokka" (Hujanen 2007, 132). Lukijat arvostavat Helsingin Sanomissa paitsi laatua myös hintaa, sillä hinta-laatu-suhde näyttäytyy valtakunnallisessa sanomalehdessä parempana kuin maakuntalehdissä, jotka maksavat suunnilleen saman verran, mutta tarjoavat ohuemman lehden luettavaksi (emt., 136).

En pysty mitenkään hahmottamaan tutkielmassani Sanomalehtiweekin koko historiaa Helsingin Sanomissa, saati Suomen lehdistössä, joten olen valinnut otteekseni pitkäaikaistutkimuksen. Aineistoni rajautuu vuosiin 1995–2013, ja olen poiminut mukaan parittomat vuodet, eli mukana on lehtiä yhteensä kymmeneltä vuodelta. Tarkasteluni kohdistuu vuosiin 1995, 1997, 1999, 2001, 2003, 2005, 2007, 2009, 2011 ja 2013. Huomattakoon, että vaikka puhutaan teemaviikosta, sillä tarkoitetaan nimenomaan arkipäiviä, eli viikonlopun lehdet eivät sisälly Sanomalehtiweekiin. Kaikkien Sanomalehtiweekien mukaan ottaminen tekisi aineistosta liian laajan, joten rajausta vain joka toiseen vuoteen ja nimenomaan otsikoihin tuntui aiheelliselta. Tälläkin rajauksella saan nähdäkseni silti hyvin kattavan kuvan Sanomalehtiweekistä sen historian alusta tälle vuosikymmenelle eli 2010-luvulle saakka. Melko kattavasta lehtimäärästä huolimatta en tavoittele tutkimuksessani tilastollista edustavuutta ja yleistettävyyttä. Tavoitteeni on kuvailla ja ymmärtää nuorten esittämistä Helsingin Sanomissa sekä antaa tekemilleni havainnoille teoreettisempi tulkinta Tuomen ja Sarajärven (2009, 85) suosituksen mukaisesti. Jo aineistoni suuri koko tekee mielekkääksi operoida analyysissäni otsikoiden lukumäärillä, mutta tavoitteenasetteluni on silti laadullisesti suuntautunut. Lisäksi laadullinen orientaatio näkyy myös tavassa, jolla olen koostanut aineistoni.

Tarkoitan nuorilla tässä työssä 7–18-vuotiaita, sillä he ovat Sanomalehtiweekin julkilausuttu kohderyhmä (Sanomalehtien Liitto 2013). Analyysini kohdistuu Helsingin Sanomien toimitukselliseen sisältöön, ja muuta kuin toimituksellista sisältöä otan mukaan tarkasteluuni vain

niissä tapauksissa, joissa kyseinen sisältö on merkitty Sanomalehtiviikon logolla. Aineistoni alkaa vuodesta 1995, koska se on ensimmäinen vuosi, jolloin Sanomalehtiviikkoa vietettiin. Tätä ennen yhtenäistä valtakunnallista teemaviikkoa ei ollut, vaan järjestettiin ainoastaan teemapäiviä. Vuonna 1995 Sanomalehtiviikko myös vakiintui helmikuun alun tienoilla vietettäväksi.

Tutkimuskysymykseni ovat: **1) missä määrin nuoret ovat esillä Helsingin Sanomissa Sanomalehtiviikon aikana julkaistuissa jutuissa ja 2) kuinka nuoria esitetään näissä jutuissa?**

Haen kysymyksiini vastausta kolmivaiheisesti. Ensiksi tarkastelen nuorten esittämistä yleisellä tasolla: ajallisesti sekä lehden rakenteen ja juttutyypin perusteella. Ajallisessa tarkastelussa tutkin, kuinka paljon Helsingin Sanomat on julkaissut nuoria käsitteleviä juttuja eri vuosina mutta myös sitä, mille viikonpäiville nämä jutut sijoittuvat. Lehden rakenteen kannalta kiinnostavaa on, kuinka paljon eri osioissa ja eri osastoilla nuoriin viittaavia juttuja on julkaistu. Keskeistä on selvittää myös, miten nuoriin viittaavat jutut jakautuvat juttutyypeittäin. Toiseksi erittelen otsikoita: viittaavatko ne nuoriin ylipäättään, millä käsitteillä ne nuoria nimeävät ja mihin sävyyn ne on kirjoitettu. Lisäksi tarkastelen ajallisesti nuoriin viittaavien otsikoiden osastokohtaista jakautumista ja niiden määriä juttutyypeittäin. Kolmanneksi otan tarkasteluni kohteeksi kuvat, jotka esittävät nuoria. Analysoin kuvia ajallisen muutoksen näkökulmasta, kuvatyypeittäin ja rajauksen mukaan sekä kuvien jakautumista osastoittain.

Yleensä sisällönanalyysissä aineistoa kuvataan sanallisesti. Aineistolähtöisesti toimittaessa analyysiyksiköitä ei valita aiemman teorian, tiedon tai havaintojen perusteella, vaan valintaa sanelevat tutkimuksen tavoite ja ongelmanasettelu. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 106, 95.) Vaikka olen hakenut työhöni lähtökohtia (media)representaatioiden kulttuurisesta tutkimuksesta, hyödynnän analyysissä keskeisesti lukumäärien tarkasteluun perustuvaa sisällönerittelyllistä otetta. Tarkastelen juttumäärien perusteella, onko aineistossani havaittavissa eroavaisuuksia nuorten esittämisessä niin otsikoissa kuin kuvissa eri vuosien, viikonpäivien, juttutyyppien, osioiden ja osastojen välillä.

En käytä analyysissäni havaintoyksikkönä nuoria, vaan havaintoyksikköni on juttu, joka sisältää yhden tai useamman viittauksen nuoriin. Graafiset elementit kuten taulukot ja kartat olen erotellut erikseen, vaikka ne olisi voinut laskea kuviin kuuluviksi. Seuraavissa alaluvuissa valotan, miten olen koostanut aineistoni (luku 5.2). Tämän jälkeen kerron, miten olen hyödyntänyt aineistoni tarkastelussa sisällön erittelyä (luku 5.3) ja sisällönanalyysia (luku 5.4). Tästä eteenpäin käytän

termipareja määrällinen ja kvantitatiivinen sekä laadullinen ja kvalitatiivinen vaihtelevasti rinnakkain mutta kaiken aikaa synonyymisesti.

5.2 Aineiston keruu

Tutkimusaineistoni koostuu siis niiden juttujen otsikoista, jotka sisältävät joko otsikossa, kuvatekstissä, ingressissä yhden tai useamman viittauksen nuoriin tai johon liittyy yhtä tai useampaa nuorta kuvaava kuva (ks. liite 1). Juttujen päiväkohtaisen määrän ja vuosittaisen jakautumisen valottaminen on osa lukua 6, jossa aineistoni koostumus käy selville samassa yhteydessä, kun haen vastauksia tutkimuskysymyksiini.

Sanomalehtiweek ajoittuu helmikuulle, mutta teemaviikolle ei ole vakiintunut aivan tarkkaa ajankohtaa, kuten vaikkapa helmikuun ensimmäinen kokonainen week. Aineistoni vanhimpien vuosien osalta en aina löytänyt etsinnöistä huolimatta etukäteen tietoa, milloin Sanomalehtiweek on kunakin vuonna vietetty. Näissä tapauksissa jouduin manuaalisesti selaamaan helmikuuisia sanomalehtiä niin kauan, että löysin jonkin vihjeen Sanomalehtiweekista. Kyseessä saattoi käytännössä olla esimerkiksi ilmoitus tai uutinen, jossa kerrottiin Sanomalehtiweekista. Koska otin aineistooni vain parittomat vuodet, tulosteni yleistettävyys kärsii. Yleistettävyys ei kuitenkaan ole tärkein päämääräni, vaan tavoittelen ennemmin aineiston niin sanottua suhteuttamista, joka Pertti Alasuutarin (2011) mielestä soveltuu käsitteenä paremmin laadullisen tutkimuksen luonteeseen kuin yleistäminen. Monta metodologiaa käsittelevää artikkelia ja oppikirjaa kirjoittanut Alasuutari on sitä mieltä, että lopulta tutkimuksen onnistumisessa on kyse siitä, kuinka osuvasti tai hyvin analyysi pystyy kertomaan muusta kuin vain yksittäisestä tutkimusaineistosta. (Emt., 250.)

Aineiston ulkopuolelle rajasin ne jutut, jotka eivät tulkintani mukaan viittaa nuoriin. Tässä kiteytyvät aineiston keräämisen tulkinnallinen lähtökohta ja luonne. Valitsin aineistoon mukaan jutut, joissa mielestäni käsitellään osittain tai kokonaan nuoria. Toisinaan raja tuntui häilyvältä, kun kyse oli yhtä lailla lapsiin kuin nuoriin viittaavista jutuista tai henkilön iän määrittelystä kuvan perusteella.

Keräsin tutkimusaineistoni syksyllä 2013 syys-, loka- ja marraskuun aikana. Muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta kaikki tarvitsemani lehdet löytyivät paperiversiona, joten en joutunut

turvautumaan mikrofilmeihin. Kävin jokaisen lehden manuaalisesti selaten kertaalleen läpi ja tein samalla systemaattisesti muistiinpanoja nuorten esillä olosta ja esittämisestä. Lopuksi otin valokuvan jokaisesta havaitsemastani jutusta, jossa viitattiin nuoriin. Tämä lehtien läpikäyminen vei huomattavasti kauemmin aikaa kuin olin oletanut, yhteensä yli kolme viikkoa. Pysin silmäilemään Helsingin Sanomat mahdollisimman perusteellisesti, koska viittaus nuoriin saattoi olla vain maininta, jonka pituus jutusta oli parin lauseen mittainen tekstikappale. Aineistoni toinen tarkistus tapahtui, kun luokittelin jutut sisällön erittelyä ja sisällönanalyysiä varten. Tässä vaiheessa karsin vielä muutamia juttuja pois, sillä havaitsin niiden käsittelevän joko liian vanhoja tai nuoria henkilöitä tutkimuskysymyksen kannalta. Toki tarkastelun ensimmäisessä vaiheessa on voinut inhimillisistä syistä johtuen jäädä joitakin juttuja huomaamatta.

Kuten todettua analyysini havaintoyksikön muodostaa juttu, joka sisältää vähintään yhden viittauksen nuoriin. Juttu puolestaan tarkoittaa minulle journalistiikan tutkija Heikki Kuutin (2006, 84) tavoin yleisnimitystä, joka kattaa kaikki journalistiset tuotokset ja esitykset, joita voivat tekstin ohella olla kuvat tai kuvajutut. Aineistoni luokittelun pohjaan Kauko Pietilän ja Klaus Sondermannin (1994) sekä Reunasen (2013) tekemään tutkimustyöhön. Pietilä ja Sondermann tekivät yhdestä Helsingin Sanomien numerosta pikkutarkan analyysin. Luokittelurunkoni esittelen liitteessä 2. Liitteenä 1 oleva taulukko on havaintomatriisi, joka esittelee paitsi tutkimusaineistoni myös sen, mihin juttutyyppeihin ja osastoon kuuluvaksi olen merkinnyt jutut. Määrittelin yhteensä 11 eri teemaa, joista osa perustui suoraan Helsingin Sanomien omaan osastojakoon.

Analyysin monipuolisuuden takaamiseksi olen pilkkonut juttukokonaisuuden osiksi. Kun olen jaotellut kokonaisuutta, olen yleensä merkinnyt pääjutun uutiseksi ja vaikkapa kainalojutun kainalojutuksi. Kaikkiaan olen ryhmitellyt jutut 15 juttutyyppiä Pietilän ja Sondermannin (1994) sekä Reunasen (2013) menettelyyn nojaten. Analyysini toistettavuuden takia esittelen nämä juttutyypit taulukoissa 5.2.1 ja 5.2.2. Kuutin (2006) teos toimi lähteenäni, kun tein juttutyyppeiden määritelmiä. Lisäksi käytin omaa tulkintaani. Aineistooni ei kuulu juttuja, jotka olisivat rajautuneet näiden juttutyyppeiden ulkopuolelle tai rajamaastoon, vaan juttutyyppeiden määrittely sujui useimmissa tapauksissa hyvin yksiselitteisesti.

Juttutyyppi	Määritelmä
Faktalaatikko	Taittoelementti, jota käytetään erityisesti uutisten yhteydessä tiivistämään asiaa.
Feature, teemat	Viihteelliset juttusarjat, kuvailevat elämäntapajutut. Vapaamuotoinen, uutista ajattomampi ja monipuolisempi erikoisjuttu, artikkeli tai reportaasi.
Grafiikka	Muut visuaaliset keinot kuin valokuvat ja piirrokset. Esimerkiksi taulukko tai pylväsdiagrammi.
Henkilöjuttu	Esittelee henkilön joko hänen itsensä tai muiden lähteiden kertomana. Merkkipäiväjutut, julkishaastattelut, nekrologit.
Kainalo- tai taustajuttu	Juttukokonaisuuden yhteydessä pääjutun yhteyteen taitettu muu juttu, joka taustoittaa pääjuttua.
Lyhyt uutinen	Yhden palstan levyinen uutinen, joka on yleensä merkitty vinjetillä "Lyhyesti".
Kritiikit tai esittelyt	Arviointi eli kritiikki on persoonallinen puheenvuoro vaikkapa kirjallisuudesta, musiikista tai taiteesta.
Uutinen	Yleisin ja faktapainotteisin juttutyyppi. Kertoo yleensä jostain tapahtumasta tai merkittävästä, yllättävästä tiedosta. Tässä aineistossa myös uutisanalyysit lasketaan uutisiksi.
Uutismainen juttu, muu	Katugallupit, "tyhmät kysymykset", lyhyet tapahtumapuffit
Vinkki juttu	Vinkit nettisivuille sekä etusivun ja avauksen vinkit lehden sisältöön.

Taulukko 5.2.1

Aineiston uutismaisten tekstien jakaminen juttutyypeittäin.

Juttutyyppi	Määritelmä
Pääkirjoitus	Lehden linjaa noudatteleva kirjoitus, joka ottaa kantaa ajankohtaiseen ja yhteiskunnallisesti merkittävään aiheeseen.
Toimittajan kolumni	Henkilökohtainen toimittajan puheenvuoro. Avaa uuden keskustelun tai jatkaa ajankohtaista keskustelua yhteiskunnallisesta aiheesta.
Toimittajan kommentti	Juttukokonaisuuden yhteydessä lyhyt teksti, joka tuo esiin toimittajan mielipiteen pääjutun aiheesta tai siihen liittyvästä ilmiöstä.
Ulkopuolisen artikkeli tai kolumni	Erillisellä vinjetillä erotellut kirjoitukset, joissa asiantuntijakirjoittaja. Esimerkiksi yliöt ja pakinat sekä vinjetit "Vieraskynä".
Yleisönosasto juttu	Lukijakirjeet ja muut yleisönosastolla julkaistut mielipidekirjoitukset.

Taulukko 5.2.2

Aineiston mielipiteellisten tekstien jakaminen juttutyypeittäin.

Kun työni etenee analyysin toiseen osaan, tarkastelun kohteena ovat pääasiassa jutut, joiden otsikossa viitataan nuoriin. Kiinnitän erityistä huomiota myös uutisiin ja uutismaisiin teksteihin. Tutkimuksessani uutinen voi olla feature- tai kainalojuttu, henkilöjuttu, uutinen, lyhyt uutinen tai vinkki juttu. Tarkoitukseni on eritellä sitä, millainen kuva nuorista rakentuu uutisten perusteella.

Tästä syystä analyysin tämän osan ulkopuolelle rajautuvat mielipidekirjoitukset sekä kaikki taiton elementit, kuten kuvat, grafiikat ja faktalaatikot.

Joissakin mielipidekirjoituksissa kirjoittajan asema jäi yksilöimättä. Tämä pätee erityisesti pääkirjoitussivulla julkaistuihin kirjoituksiin. Näissä tapauksissa silmäilin tekstin varmuuden vuoksi läpi. Merkitsin jutun aineistooni kuuluvaksi, jos havaitsin sen sisältävän viittauksen nuoriin. Myös tutkimukseni lukumääriin toimituksellisista mielipidekirjoituksista täytyy suhtautua varauksella, sillä mukana voi olla jokunen yleisönosastokirjoitus. Ylipäätään mielipiteellisten kirjoitusten osuus jäi aineistossani melko vähäiseksi (ks. taulukko 6.1.5).

Keräsin aineistoni tilaamalla yliopiston sanomalehtien lukusaliin tarvitsemiä lehdet. Toinen vaihtoehto olisi ollut hankkia luku-oikeus Helsingin Sanomien arkistoon. Tämä vaihtoehto olisi edellyttänyt, että osaan laatia sellaiset hakutermit, että löydän arkistojen kätköistä kaikki aineistooni kuuluvat jutut. Uskon, että manuaalisesti läpikäymällä pystyin varmistumaan siitä, että sain käsiini kaikki aineistooni kuuluvat jutut mahdollisimman kattavasti. Toki näin suuren aineiston keruussa piilee vaara huolimattomuusvirheisiin. Kahta sanomalehteä lukuun ottamatta, maanantaita 3.2.2003 ja keskiviikkoa 10.2.1999, löysin kuitenkin kaikki tilaamani lehdet kansioistaan. Vuonna 1995 Sanomalehtiviikon aikaan Nyt-liitettä ei vielä ollut olemassa, sillä se perustettiin vasta myöhemmin samana vuonna (Räty, Nurminen, Laitinen, Sillantaus & Malkavaara 2005). Jos nämä mainitut puutteet jättää maininnan tasolle, aineistoni vaikuttaa mielestäni täysin vertailukelpoiselta eri vuosien osalta.

Käytännössä etsin aineistooni kuuluvat jutut selaamalla Sanomalehtiviikoilla ilmestyneet lehdet läpi kannesta kanteen ja juttu jutulta. Valintakriteereistä tärkeimmäksi nostin lehden oman nimeämistavan. Niinpä valitsin aineistooni ne jutut, joissa nuori esiintyy otsikossa, kuvassa, kuvatekstissä, ingressissä, faktalaatikon tai muun grafiikan otsikossa tai leipätekstin aloittavassa iskusanassa. En laske juttuja ryppäinä vaan yksittäin, jolloin esimerkiksi pääjuttu, sen kainalojuttu ja faktalaatikko lasketaan kukin erikseen sen sijaan, että ne laskettaisiin yhdeksi kokonaisuudeksi. Joissain tapauksissa arvioin juttuun haastateltujen iän kuvan perusteella. Tällöin on mahdollista, etten osannut arvioida ikää oikein ja tulin rajanneeksi aineistooni kuuluvia juttuja ulkopuolelle. Samalla saatoin tulla ottaneeksi mukaan juttuja, jotka joku toinen olisi arvioinut eri tavoin ja siten rajannut ne aineistoon kuulumattomiksi.

Palstamillimetrien laskeminen olisi tuonut hyvän lisän tutkimukseeni ja auttanut työn vertaamisessa muihin tutkimuksiin, mutta mittaamisen työläyden ja tutkimukseni päämäärän takia se ei tullut kysymykseen.

Edellä kuvaamieni ehtojen perusteella löysin 48 Helsingin Sanomien numerosta yhteensä 984 juttua, joissa viitataan nuoriin vähintään kerran tai useita kertoja (ks. liite 1). Aineistoni koostuu po. juttujen otsikoista. Juttujen kappalemäärään kannattaa tosin suhtautua hienoisella varauksella, sillä näin valtavan aineiston käsittelemisessä riski huolimattomuuteen kasvaa suureksi. Lisäksi aineiston pitkäksi venynyt keruuvaihe saattoi osaltaan vaikuttaa, sillä pelkästään tutkijan mieliala ja sen muuttuminen saattavat näkyä tarkkuutta vaativan työskentelyn eri vaiheissa. Kaikesta edellä mainitusta huolimatta aineistoani voi mielestäni kuvailla maltillisen kattavaksi otokseksi nuorten esittämisestä, erityisesti Sanomalehtiweekin ja Helsingin Sanomien osalta. Aineistoni avulla uskon voivani vastata asettamiini tutkimuskysymyksiin. Vastaukseni ansiokkuus on lopulta kiinni tutkijan kyvyissäni, eli kuinka onnistuneesti tulkitseen aineistoani.

5.3 Aineiston erittely

Laadullisen analyysin yhden perusteoksen, *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi*, kirjoittaneet Jouni Tuomi ja Anneli Sarajärvi (2009) pitävät sisällön erittelyä ja sisällönanalyysyä kahtena eri menetelmänä. He myöntävät, että monessa lähteessä menetelmät nähdään toistensa synonyymeina, vaikka ensin mainitussa dokumentin sisältöä kuvataan määrällisesti ja viimeksi mainitussa sanallisesti. Tuomi ja Sarajärvi pitävät tätä rajanvetoa merkittävänä, sillä esimerkiksi kvantifiointia ei katsota yhdeksi mahdolliseksi metodiksi sisällönanalyysissä. Kvantifiointi on juurikin sisällön erittelyä. (Emt., 105–106.)

Jaon esilletuominen on tärkeää, sillä aion soveltaa analyysissä kumpaakin menetelmää. En suhtaudu jakoon täysin ehdottomana, vaan kyse on työskentelyni yksinkertaistamisesta. On helpompaa mieltää työni empiirisen analyysin toteutus kahtena osana kuin vain yhtenä, joka yhdistelisi sekä määrällistä että laadullista otetta. Tuomi ja Sarajärvikään (2009, 120) eivät heittäydy täysin ehdottomiksi, vaan he toteavat, että sisällönanalyysissä aineiston voi määrällistää luokittelun tai kategorioiden luomisen jälkeen. Käytännössä tämä tarkoittaa laadullisen aineiston muuttamista

luvuiksi, esimerkiksi nuoriin viittaavien ilmaisujen muuttamista kategorioiksi ja sitten näiden lukujen havainnollistamista taulukossa (ks. Taulukko 6.4.1 Nuoriin viittaavien otsikoiden ilmaisut).

Tutkimuksen tekemiseen ja tieteelliseen kirjoittamiseen opastavien kirjojen klassikon, *Tutki ja kirjoita*, kirjoittaneet Sirkka Hirsjärvi, Pirkko Remes ja Paula Sajavaara (2009) eriyttävät aineiston analyysitavat kahteen. Määrällistä tilastollista analyysiä hyödynnetään useimmiten selvittävässä ja laadullista analyysiä ymmärtämiseen pyrkivässä tulkinnassa. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa hankalaa on, että vaihtoehtoisia analyysitapoja riittää melkein pä liikaa eikä tiukkoja sääntöjä ole. (Emt., 224.) Etenkin aineistolähtöisessä analyysissä tämä korostuu, sillä siinä teoria rakentuu empiirisestä aineistosta alkaen, alhaalta ylöspäin, kuten yhteiskunta- ja kasvatustieteiden tutkimusmenetelmiin vihkiytyneet Jari Eskola ja Juha Suoranta (1998) asian esittävät. He korostavat, että keskeisessä asemassa on aineiston eli korpuksen rajaaminen. Muutoin ongelmaksi muodostuu se, että laadullinen aineisto vaikuttaa loppumattomalta. Kun tutkija haluaa saada tutkittavasta ilmiöstä perustietoa, Eskola ja Suoranta suosittelevat aineistolähtöisen analyysin käyttämistä. Tällöin tutkijan täytyy pidättäytyä tekemästä lukkoon lyötyjä olettamuksia tutkimuksen tuloksista. (Emt., 19.)

Aiheeni vastaa edellistä kriteeriä, sillä nuorten sanomalehtirepresentaatiota on tutkittu hyvin vähän. Nuorten mediarepresentaatiota ja nuorten mediakäyttäytymistä ja -lukutapoja sen sijaan on tutkittu paljon. Sitä, *millaisina* nuoret näyttäytyvät Sanomalehtiweekin perusteella, ei ole selvitetty lainkaan. Uskon, että tähän nimenomaiseen kysymykseen pystyy vastaamaan ennemmin aineistolähtöisen sisällönanalyysin kuin sisällön määrällisen erittelyn avulla. Niin kuin Alasuutari (2011) muistuttaa, yhteiskuntatieteellinen tutkimus tähtää muuhunkin kuin vain havaintojen ja löydösten tekemiseen. Aineiston perusteella pitää ratkaista arvoitus, ja tutkimuksen täytyy tarjota vastaus vähintään yhteen miksi-kysymykseen. (Emt., 216.)

Sisällönanalyysin voi Tuomen ja Sarajärven (2009) mukaan mieltää joko yksittäiseksi metodiksi tai löyhäksi teoreettiseksi kehykseksi. Heidän mielestään suurin osa kvalitatiivisen tutkimuksen tutkimusmenetelmistä lukeutuu tavalla tai toisella sisällönanalyysin. Tämä pätee etenkin, jos lähtökohtana tai teoreettisena kehyksenä on tekstin, kuvan tai puheen tulkinta. (Emt., 91.) Omassa tutkimuksessani viittaan laadullisella sisällönanalyysillä sekä metodiin että teoreettiseen kehykseen. Sisällön erittelyllä tuotan – tulkinnallisesti koostamastani – aineistosta yleiskuvan ja sisällönanalyysin avulla syvennän po. yleiskuvaa tulkinnallisesti. Määrällisten osuuksien tai

tilastollisten suhteiden asemesta olen tutkaillut sisällönanalyysissä yleisiä linjoja tai poikkeuksia ja kiinnittänyt huomiota aineistosta erittelyssä tekemiini havaintoihin.

Tuomi ja Sarajärvi (2009) toteavat, että perinteinen lähestymistapa määrällisen ja laadullisen tutkimuksen suhteeseen on vastakkainasettelu. He kirjoittavat, että asetelma on ollut kuvatus kaltainen ymmärtävästä tutkimuksesta lähtien. Sittemmin vastakkainasettelu on alkanut näyttää perusteettomalta. On katsottu, että kvantitatiivista ja kvalitatiivista tutkimusta voi myös yhdistää. (Emt., 65.) Samoin ajattelevat menetelmäopetuksen tietovarannon kirjoittaneet Anita Saaranen-Kauppinen ja Anna Puusniekka (2006), joiden mielestä näiden kahden tutkimusotteen yhdistämiseen liittyy merkittäviä etuja, sillä erilaisten tutkimusasetelmiensa ansiosta ne täydentävät toisiaan laajentamalla ja syventämällä – etenkin moniselitteisestä tai muutoin hankalasta – tutkimuskohteesta saatavaa tietoa.

Myös tiedotusopin professori Veikko Pietilä (1973) katsoo, että tilastoiva ja sanallisesti kuvaileva menettely eivät ole toisilleen vastakkaisia. Hänen mielestään pitäisi lisäksi luopua näkemyksestä, jonka mukaan sisällön erittely soveltuisi tutkimustekniikkana ainoastaan dokumenttien ilmeisen sisällön kuvailemiseen. Huomattavasti hyödyllisempää on ymmärtää sisällön erittely joukoksi menettelytapoja, joilla kootaan ja työstetään tietoja: joko sanallisessa tai määrällisessä muodossa, joko sanallisina ilmaisuina tai luokiteltuina. (Pietilä 1973, 52.)

Tässä tutkimuksessani eriytän tutkimusmenetelmäni kahteen eli sisällön erittelyyn ja sisällönanalyysiin lähtökohtanani se, että parhaimmillaan sisällön erittely ja aineistolähtöinen sisällönanalyysi täydentävät toisiaan. Alasuutarin (2011) esittelemän näkemyksen mukaan lukumääriin perustuvaa tietoa voi luonnehtia pinnalliseksi mutta luotettavaksi, kun taas tulkinnallisempi laadullinen tieto näyttyy syvällisenä mutta heikosti yleistettävänä. Hänen mielestään otollisimpaan lopputulokseen pääsee soveltamalla määrällisen ja laadullisen tutkimusotteen parhaita puolia. Jälkimmäiset soveltuvat hänestä ennen kaikkea esitutkimukseen. (Emt., 231.) Sellaisena omaa työtäni voidaan mielestäni pitää monestakin syystä.

Yhdestä Helsingin Sanomien numerosta pikkutarkan analyysin tehneet Pietilä ja Sondermann (1994) toteavat, että aineisto muuttuu tilastolliseksi, kun primaariaineisto jaetaan luokkiin. Oman erittelynsä he nimeävät tilastolliseksi analyysiksi. (Pietilä & Sondermann 1994, 63.) Tässä kohtaa oman tutkimukseni kaksijakoisuus käy ilmeiseksi: olen koostanut aineistoni osin tulkinnalliselta

pohjalta eli laadullisesti, mutta hyödynnän sen tarkastelussa sisällön erittelyä, joka lukeutuu määrälliseen tutkimustraditioon. Alasuutari (2011) kuitenkin huomauttaa, että kvalitatiivisenkin aineiston analyysissä pystyy argumentoimaan kvantitatiivisilla suhteilla, kuten prosenttiosuuksilla. Tämä onnistuu siinä tapauksessa, että tapauksia on riittävästi. Tekstinäyte ei ole ainoa mahdollinen tapaus, vaan se voi olla havaintoyksikkö näytteen sisällä. Näin voidaan Alasuutarin mukaan mahdollistaa tilastollinen menetelmä. (Emt., 203–205.) Jo aineistoni koko – lähes tuhat journalistista juttuotsikkoa – tekee otsikkojen lukumäärillä operoivan tarkastelun mielekkääksi.

5.3.1 Määrällinen erittely

Yksinkertaisimmillaan määrällisessä analyysissä lasketaan tekstien pituuksia ja luokitellaan tekstiä erilaisten tekijöiden pohjalta. Vaikka lukumäärien tarkastelu ei edusta parasta mahdollista menetelmää tulkita laadullista aineistoa, se auttaa saamaan tuntumaa tutkimusaineiston hallintaan. (Eskola & Suoranta 1998, 165–166.) Tutkimuksessani teen aineistolähtöistä aineiston erittelyä. Tällöin ei Tuomen ja Sarajärven (2009) mukaan voi ennalta tietää, kuinka paljon luokkia työssä syntyy. Lisäksi he ovat huolissaan aineiston koosta. Kylläntymisestä puhutaan, kun aineisto alkaa toistaa itseään. Samassa tutkimuksessa ei ole järkevää puhua sekä kvantifioinnista että kylläntymisestä, eikä tähän auta tutkijoiden mukaan edes puhe ”juuri tästä” aineistosta. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 89.) Mekaanisen kylläntymisen sijaan keskeisintä tässä työssä on hakea vastausta kysymykseen siitä, missä määrin nuoret ovat esillä ja millä tavalla heitä esitetään Helsingin Sanomissa Sanomalehtiweekilla.

Luokittelurungon onnistuneisuus ratkaisee, kuinka hyvään tulokseen sisällön erittelyllä pystyy yltämään. Runko tavallaan jo sanelee tutkimustuloksen eli sen, mitä tutkimuksen kohteena olevasta ilmiöstä voidaan käytetyn aineiston pohjalta lopulta saada selville. Eskola ja Suoranta (1998) korostavat, että ennen luokittelun aloittamista tutkijan pitää määritellä tarkat analyysisäännöt. Selkeät ja yksinkertaiset luokittelukriteerit toimivat heidän mielestään parhaiten, sillä luokittelun mutkikkuus hankaloittaa vastausten sijoittamista yksiselitteisesti tiettyyn luokkaan. Kun työ edistyy, luokittelua voi tiivistää entisestään. (Emt., 167–168.) Oman aineistoni tapauksessa luokittelun tiivistäminen on erityisen tärkeää, sillä Helsingin Sanomat on ehtinyt muuttaa osastojakoaan melko paljon vuosien varrella. Niinpä oli mielekästä yhdistellä samantyylliset osastot yhdeksi. Esimerkiksi RTV-osastoksi yhdistin jutut, jotka olivat ilmestyneet Helsingin Sanomien osastoilla Tv & Radio,

Radio & Televisio, Televisio ja Televisio & Radio, jotka jo maalaisjärjellä ja aineistoa silmäilemällä näyttävät kuuluvan yhteen ja samaan osastoon.

Luokittelurungon suunnittelussa tukeudun Pietilän ja Sondermannin (1994) tutkimukseen, sillä sen keskiössä on sanomalehti kuten minullakin. He tutkivat määrällisen analyysin keinoin, millainen käsitys yhteiskunnasta rakentuu yhden päivän Helsingin Sanomien perusteella. Vastausta he etsivät laskemalla yhteen muun muassa osastojen jutturakenteita, juttutyyppejä sekä yhteis- ja keskipituuksia. Vaikka en laskekaan analyysissäni juttujen pituuksia palstamillimetreinä, Pietilän ja Sondermannin tutkimus tarjoaa mallia tutkielmalleni. Lisäksi hyödynnän Reunasen (2013) tutkimusta, sillä siinä tutkittiin Helsingin Sanomien muutosta broadsheetistä tabloid-kokoon muun muassa sisältöjen, kuten juttumäärien ja kuvallisuuden, näkökulmasta. Kyseinen tutkimus antaa näkökulmaa, millaisiin muutoksiin voin olettaa törmääväni aineiston tulkinnessa ja mitä näistä muutoksista voi päätellä. Myös Pentti Raittilan (2004) tiedotusopin väitöskirja ja Reunasen (2003) tiedotusopin väitöskirja toimivat oppaanani kun pohdin, miten luokittelisin aineistoani, millaisia taulukoita aineistostani kannattaa laatia ja miten taulukoita voi hyödyntää tiedon esittämisessä sekä leipätekstin täydentäjänä.

Saamani tulokset ovat pitkälti numerotietoa, jonka esittämisessä taulukot ja kuviot ovat paikallaan (KvantiMOTV 2015). Olen pyrkinyt laatimaan jokaisen taulukon ja kuvion siten, että se jo sinällään selittää itsensä mahdollisimman hyvin. Tarkoitukseni on ollut varmistaa, että taulukko selitteineen olisi ymmärrettävissä jopa leipätekstistä irrotettuna.

Tuomi ja Sarajärvi (2009, 106) tulkitsevat, että sisällön erittely tarkoittaa useimmiten analyysiä, joka kuvaa vaikkapa tekstin sisältöä määrällisesti. Kyseessä on itse asiassa luonteeltaan laadullinen ja tutkijan tulkintoihin nojautuva tutkimus, vaikka analyysin toteuttamisen ote on kvantitatiivinen. Tarkastelun perustan muodostavat havainnot: yksittäisten havaintojen perusteella tutkija muotoilee sääntöjä, jotka pätevät kattavasti koko aineistoon, eikä argumentaatio rakennu havaintoyksikköä kuvaavien muuttujien välisten tilastollisten yhteyksien varaan (Alasuutari 2011, 191).

Alasuutari (2011) huomauttaa, että oli pa muuttujien muodostamistapa mikä tahansa, ”prosenttiosuuksia tai muuttujien välisiä keskimääräisyhteyksiä voi käyttää johtolankoina”. Lukumääriä ja numeroita ei pidä nähdä mystisinä, vaan ne auttavat muiden havaintojen tapaan arvoituksen eli tutkimusongelman ratkaisemisessa. Seuraavassa alaluvussa kerron, miten olen

lähestynyt aineistoani myös kvalitatiivisesti avatakseni siihen sellaisen näkökulman, joka ei sisällön erittelyssä tule esiin.

5.3.2 Laadullinen analyysi

Noudatan tutkielmassani Tuomen ja Sarajärven (2009) esittelemää aineistolähtöistä eli induktiivista sisällönanalyysiä, jonka voi hahmottaa kolmivaiheiseksi prosessiksi. Ensinnäkin aineisto pitää redusoida eli pelkistää, jonka jälkeen se klusteroidaan eli ryhmitellään ja lopuksi vielä abstrahoidaan eli luodaan ikään kuin alhaalta ylöspäin teoreettisia käsitteitä. (Emt., 108–110.)

Analyysi alkaa siis siitä, että pelkistämällä seulotaan esiin aineistosta ainoastaan olennainen ja kaikki epäolennainen karsitaan pois. Tämän voi tehdä joko pilkkomalla informaatiota osiin tai tiivistämällä. Aineiston laadun ja tutkimustehtävän perusteella pitää määrittää analyysiyksikkö, joka voi olla vaikkapa yksittäinen sana. Vasta sen jälkeen voidaan edetä yhtäläisyyksien ja eroavaisuuksien etsimiseen. Näin päästään ryhmittelemään ja luomaan luokkia sekä nimeämään syntyneet luokat niiden sisältöä kuvaavalla käsitteellä. Kaiken perustana on käsitteiden yhdistely, jotta tutkimuskysymyksiin saadaan vastaus. Tutkijan pitää lähteä liikkeelle empiirisestä aineistosta ja edetä tulkinnan sekä päättelyn avulla kohti käsitteellisempää näkemystä. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 109–112.)

Olen edennyt oman aineistoni analyysissä siten, että ensimmäisessä vaiheessa kerään aineistostani otsikoista kaikki nuoriin viittaavat ilmaukset. Sen jälkeen pelkistän tätä joukkoa liittämällä samantyylliset sanat samaksi ryhmäksi. Esimerkiksi nuori-sana toistuu aineistoni otsikoissa kaikkein eniten (ks. taulukko 6.3.1), joten sen alle luokittelin läheisesti tätä sanaa muistuttavat, harvemmin aineistossa esiintyvät sanat, kuten teini, nuoriso ja sellaiset yksittäistapaukset kuten nuorisotähti. Valokuvien analysoimisessa valmiitakin analyysimenetelmiä olisi olemassa, mutta kuten kulttuurilähtöiseen tutkimukseen erikoistunut Ikali Karvinen (2012) toteaa, on järkevämpää keskittyä vastaamaan tutkimuskysymyksiin kuin pyrkiä noudattamaan jotakin analyysimenetelmää orjallisen tarkasti. Niinpä valokuvan sisällön erittely näyttäytyy mielestäni sopivana analyysimenetelmänä niin journalismin tutkimuksen ja aihepiirini kuin sekä tutkijan orientaationi että positioni perusteella.

Kuvallisista jutuista otan tarkempaan tarkasteluun ne kuvat, joissa tulkintani perusteella kuvataan yhtä tai useampaa nuorta. Noudatan tutkimukseni tässä osassa Reunasen (2013) käyttämää luokittelua. Sen mukaan lehtikuvat voidaan jakaa 1) toiminnallisiin kuviin (reportaasikuva), 2) poseerauskuviin ilman miljöötä, 3) poseerauskuviin miljöössä, 4) passiivisiin kuviin, 5) anonyymikuviin, 6) jutun kirjoittajan kuviin ja 7) muihin kuviin. Kuvan luokittelu kohtaan 3 tarkoittaa, että kuvan tausta on niin tarkka ja väljästi rajattu, että miljöön pystyy tunnistamaan. Passiivisten kuvien luokkaan 4 kuuluvat taas ne kuvat, joissa ei esiinny lainkaan ihmisiä tai heidän osuutensa kuvasta jää todella pieneksi. Anonyymikuvat (5) puolestaan on otettu niin, että niissä esiintyvien ihmisten kasvot on jokseenkin johdonmukaisesti rajattu pois, useimmiten symbolisen kuvan luomiseksi. Muut kuvat -luokka (7) koostuu kaikista niistä kuvista, jotka eivät luonnikkaasti istu yhteenkään edellä mainituista luokista. Monesti nämä kuvat ovat vaikkapa kuvia kirjojen kansista eli ikään kuin valokuvia valokuvista. (Ema., 33.)

Myös kuvien rajauksen luokittelussa olen hyödyntänyt Reunasen (2013) käyttämää luokittelurunkoa. Siinä poseerauskuva luokitellaan joko 1) lähi- tai puolilähikuvaksi tai 2) laajemmin rajatuksi kuvaksi. (Ema., 34.) Lisäksi luokittelen kuvan henkilöt iän perusteella kolmeen ryhmään: 1) aikuiset, 2) nuoret ja 3) lapset. Olen kuitenkin joutunut kuitenkin käyttämään huomattavaa tulkintaa silloin, kun jutussa ole suoraan nimetty kuvassa olijoita lapsiksi tai nuoriksi tai joksikin näiden sanojen synonyymeistä.

6 Tutkimuksen tulokset

Tässä luvussa puran empiirisen analyysini tulokset kuudessa eri alaluvussa. Käytän tulosten havainnollistamisessa paljon taulukoita, koska ne kertovat tiivistetyssä muodossa asioista, joiden kertomiseen kuluisi muutoin paljon tilaa.

Ensin raportoin sisällönerittelyyn perustuvat havaintoni koko aineiston tasolla alaluvussa 6.1. Sen jälkeen otan lähempään tarkasteluun otsikoiden sävyn alaluvussa 6.2. Otsikoiden tapaa viitata nuoriin erilaisilla nimityksillä erittelen alaluvussa 6.3. Tämän jälkeen tarkastelen nuoriin viittaavien sanojen viitekehyksiä alaluvussa 6.4. Sitten luon yleiskatsauksen aineistooni liittyviin kuviin alaluvussa 6.5. Lopuksi erittelen lähemmin kuvien tapaa esittää nuoria alaluvussa 6.6.

6.1 Nuoret näkyvät eniten kotimaan uutisissa

Nuoriin viittaavien juttujen määrä ja jakautuminen eri vuosille tarkastelujaksolla 1995–2013 ilmenevät taulukossa 6.1.1. Lukumääriin saattaa vaikuttaa se, että vuonna 2013 Helsingin Sanomat oli vaihtanut broadsheet-sivukoosta tabloidiksi. Koska en kuitenkaan tarkastele palstamillimetrejä, vaan juttujen kokonaismäärää, eri vuodet ovat nähdäkseni vertailukelpoisia keskenään.

Aineistossani juttujen määrä näyttää kasvavan 2000- ja 2010-luvulla 1990-luvun luvuista. Yllättävää on, että peräti neljänä vuotena – 2005, 2007, 2009 ja 2013 – juttujen määrä on säilynyt lähes tismalleen samana: vuosittain noin seitsemässä prosentissa koko aineiston määrään suhteutettuna. Huippuvuosi 2011 puolestaan erottuu muiden vuosien joukosta, sillä silloin on ilmestynyt yli nelinkertainen määrä juttuja laihimpaan vuoteen eli 1999 verrattuna. Vuodelta 2011 havaitsin peräti 155 nuoriin viittaavaa juttua eli noin 16 prosenttia aineistoni kaikista jutuista, kun vuonna 1999 vastaava luku oli vain 35 (alle neljä prosenttia koko juttumäärästä). Tosin vertailuasetelma ei ole siinä mielessä täysin tasapuolinen, että vuodelta 2011 tarkasteltavana olivat kaikki viisi Sanomalehtiweekin lehteä, kun taas vuodelta 1999 puuttui yksi lehti, jota en onnistunut löytämään valitsemallani aineistonkeruumenetelmällä.

Vuosi	1995	1997	1999	2001	2003	2005	2007	2009	2011	2013	Yhteensä
Logottomat	48	60	35	65	52	72	72	72	92	73	641
Logolliset	0	0	0	46	36	52	51	45	63	49	342
Yhteensä	48*	60	35**	111	88***	124	123	117	155	122	983

Taulukko 6.1.1

*Nuoriin viittaavien juttujen määrä ilmestymisvuoden mukaan. * Nyt-liitettä ei ollut vielä perustettu helmikuussa 1995. ** Tarkastelussa ei ole mukana 10.2.1999, koska kyseinen lehti puuttui lehtikansiosista. *** Mukana ei ole 3.2.2003, koska kyseinen lehti puuttui lehtikansiosista.*

Taulukosta 6.1.1 näkyy, että olen erotellut aineistoni logollisiin ja logottomiin juttuihin. Selitys on Helsingin Sanomien kehityksessä: vuonna 2001 Sanomalehti viikko sai lehdessä oman logon (liite 3), sillä teemaviikkoa haluttiin markkinoida aiempaa aktiivisemmin. Tämä Löydä oma juttusi -logo merkitsee lehden sivuilla niitä juttuja, jotka toimitus on tuottanut nimenomaan Sanomalehti viikkoa varten. Kaikki lehden osastot olivat mukana niin sanotussa logottamisessa: logollisten juttujen tarkoitus on houkutella juuri nuoria lukijoiksi, ja siksi toimitus on valikoinut niiden sisällöt tarkasti (Puro 2014, 181).

Analyysini kannalta jako logollisiin ja logottomiin juttuihin tuntuu mielekkäältä. Se, että jutussa on logo, ei silti välttämättä tarkoita, että nuoret näkyvät jutussa millään tavalla. Näin voi olla tai olla olematta. Sen sijaan logo toimii mielestäni merkinä siitä, mitä sisältöjä Helsingin Sanomat on halunnut lehdestään korostaa nuorille lukijoilleen. Aineistooni kuuluvat logottomat jutut puolestaan edustavat niitä juttuja, jotka sisältävät tulkintani perusteella yhden tai useamman viittauksen nuoriin.

Aineistoni jutuista logottomia oli suurin osa, 65 prosenttia. Vain 35 prosenttia oli logolla varustettuja Sanomalehti viikon erityisjuttuja. Logollisten juttujen määrä näyttää pysyneen aineistoni perusteella melko samana vuodesta toiseen. Tosin vuonna 2003 juttuja oli vain 36, mikä on vähän yli puolet siitä, mitä huippuvuonna eli 2011, jolloin logollisten juttujen määrä oli 63. Sen sijaan logottomia juttuja on viiden ensimmäisen tarkasteluvuoden aikana julkaistu vain 260 ja viiden niitä seuraavan vuoden aikana 381 kappaletta. Prosenteissa tämä tarkoittaa 41 prosenttia ja 59 prosenttia. Voi siis todeta, että Helsingin Sanomat kirjoittaa nuorista myöhempien vuosien aikaan kauttaaltaan enemmän kuin ensimmäisenä viitenä vuotena.

Taulukkoon 6.1.2 olen kirjannut lehden ilmestymispäivän vaikutuksen logottomien ja logollisten juttujen kappalemääriin. Huomionarvoista on, että vuodesta 1997 lähtien perjantaisin on ilmestynyt

nuorille aikuisille suunnattu Nyt-liite, joka on myös mukana tarkastelussa. Näin ollen perjantain lehti kattaa tavallisen lehden lisäksi liitteen ja edustaa siten suurempaa sivumäärää kuin muut viikonpäivät. Tämän tiedon valossa onkin hieman yllättävää, että perjantaisin on ilmestynyt yhtä paljon nuoriin liittyviä juttuja kuin keskiviikkoisin eli 225. Lisäksi täytyy ottaa huomioon, että keskiviikkojen lehtiä on mukana vain yhdeksältä vuodelta, kun taas perjantain lehdet onnistuivat hankkimaan kaikilta kymmeneltä vuodelta.

Viikonpäivä	maanantai	tiistai	keskiviikko	torstai	perjantai
Logottomat	111	105	148	130	147
Logolliset	56	66	77	65	78
Yhteensä	167*	171	225**	195	225***

Taulukko 6.1.2

*Nuoriin viittaavien juttujen määrä ilmestymispäivän mukaan. * Mukana ei ole 3.2.2003, koska kyseinen lehti puuttui lehtikansiosta. ** Mukana ei ole 10.2.1999, koska kyseinen lehti puuttui lehtikansiosta. *** Mukana myös Nyt-liite, lukuun ottamatta vuotta 1995.*

Jos olisin saanut käsiini kaikki lehdet, maanantai olisi luultavasti kiilannut tiistain ohi juttujen määrässä. Nyt maanantain 167 juttua edustaa heikointa juttupäivää ja on vain noin kolme neljäsosaa sekä keskiviikon että perjantain lukemasta eli 225:stä. Myös logollisissa jutuissa maanantai on heikoin päivä 56 jutullaan, kun taas perjantai erottuu tässäkin edukseen 78 jutullaan. Logottomissa eli otsikkotasolla nuoriin viittaavissa jutuissa tiistain 105 juttua edustaa huonointa päivää. Parhaana päivänä, eli keskiviikkona, juttuja on liki puolitoistakertainen määrä eli 148. Kaiken kaikkiaan näyttää siltä, että Sanomalehtiviikko käynnistyy hitaasti ja kiihdyttää kohti loppuviikkoa sekä logollisten että ennen kaikkea ylimalkaan nuoria koskevien juttujen julkaisemisessa.

Helsingin Sanomat on uudistanut rakennettaan valitsemallani aikavälillä (1995–2013), mutta tässä eräs luonnehdinta eri osista: A-osiossa sijaitsevat pääkirjoitus, pääuutissivu, sää sekä Kotimaa ja Kaupunki, B-osiossa ulkomaat, talous ja urheilu, C-osiossa kulttuuri, mielipiteet, Nimiä tänään ja Minne mennä sekä D-osiossa teemat, Hyöty & huvi, sarjakuvat ja Radio & TV (Helsingin Sanomat 2005). Kuinka aineistoni sitten jakautui näihin eri osioihin? Taulukosta 6.1.3 näkyy, että lehden A-osiossa on julkaistu ylivoimaisesti eniten, 49 prosenttia, kaikista jutuista. Tulos selittynee sillä, että A-osiossa julkaistaan perinteisesti uutisia ja uutismaisia juttuja. Liitteessä julkaistujen juttujen määrää puolestaan selittää, että mukana on ainoastaan perjantaisin ilmestynyt Nyt-liite. Näiden liitejuttujen määräksi jää vaatimaton kaksi prosenttia kaikista jutuista. Tulos on mielestäni siinä mielessä hieman odottamaton, että kyseinen liite on suunnattu varta vasten nuorille lukijoille, minkä

perusteella sen olisi voinut olettaa kattavan vielä huomattavasti suuremman osuuden juttujen kokonaismäärästä.

	1995	1997	1999	2001	2003	2005	2007	2009	2011	2013	Yhteensä
A	22	26	22	47	41	62	70	50	74	68	482
B	11	8	7	24	16	16	24	34	32	27	199
C	5	2	3	27	24	27	18	11	32	21	170
D	10	17	3	10	7	15	11	22	16	0	111
liite	0	7	0	3	0	4	0	0	1	6	21
yhteensä	48	60	35	111	88	124	123	117	155	122	983

Taulukko 6.1.3

Nuoriin viittaavat jutut osioittain ilmestymisvuoden mukaan.

Osioiden vertailu keskenään ei ole täysin mutkatonta, sillä esimerkiksi urheilujuttuja on ilmestynyt Helsingin Sanomissa yhtä lailla C- kuin D-osiossa. D-osastossa ilmestyneet nuoriin viittaavat jutut olen analysoinut enimmäkseen ajanvietteeseen lukeutuviksi. Mukana on kuitenkin myös radio- ja televisiopalstoja sekä taloutta.

Juttujen jakautumista eri osastoihin puolestaan havainnollistan taulukossa 6.1.4. Ylivoimaisesti eniten, eli 334 kappaletta, juttuja on ilmestynyt osastolla, joka kattaa Kotimaan ja Kaupungin. Sen kattavuus on melko tarkalleen kolmannes kaikista jutuista. Vain vuonna 1997 ajanvietteessä on ilmestynyt niukasti enemmän juttuja (24 kappaletta) kuin Kotimaassa ja Kaupungissa (23 kappaletta). Vähiten juttuja on ilmestynyt RTV-osastolla, johon luokittelin radio- ja televisiosivuilla ilmestyneet jutut, jotka edustavat niin sanottua palveluaineistoa. Uutiset-osasto erottuu aineistosta, sillä siitä tuli oma osastonsa Helsingin Sanomissa vuonna 2013 tabloid-uudistuksen takia. Näitä uutisia oli seitsemän kappaletta. Suurin osa uutisista julkaistiin kyseisenä vuonna Kotimaan ja Kaupungin kattavassa osastossa, yhteensä 38 kappaletta.

Poikkeuksellisenä erottuu vuosi 2011, jolloin ilmestyi peräti puolet (16 kappaletta) Yleisöltä-osaston kaikista jutuista (32 kappaletta). Jostain syystä talousosiossa nuoret huomioidaan vasta vuonna 2001, kun sitä edeltävinä vuosina, 1995, 1997 ja 1997, kyseisellä osastolla ei ilmestyt yhtään nuoriin viittaavaa juttua. Vuonna 2001 juttuja onkin peräti 16 kappaletta, mikä on enemmän kuin minään muuna aineistoni vuotena.

	1995	1997	1999	2001	2003	2005	2007	2009	2011	2013	Yhteensä
Ajanviete	4	24	0	16	12	21	15	22	19	10	143
Etusivu (premi)	5	7	5	18	17	25	22	19	24	19	161
Kotimaa, kaupunki	26	23	23	31	26	44	47	31	45	38	334
Kulttuuri	1	0	1	16	12	14	12	7	13	7	83
Pääkirjoitussivu	2	3	1	2	1	0	1	0	5	4	19
RTV	1	0	2	0	0	0	0	0	1	1	5
Talous	0	0	0	7	5	4	7	8	10	3	44
Ulkomaat	2	2	0	8	5	4	12	14	8	11	66
Urheilu	7	1	3	13	10	11	5	12	14	13	89
Uutiset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	7
Yleisöltä	0	0	0	0	0	1	2	4	16	9	32
Yhteensä	48	60	35	111	88	124	123	117	155	122	983

Taulukko 6.1.4

Nuoriin viittaavien juttujen osastojakauma ilmestymisvuoden mukaan.

Koska Helsingin Sanomat on muuttunut muutoinkin kuin sivukoon osalta vuodesta 1995 vuoteen 2013, jouduin yksinkertaistamaan lehtien osastoja luokittelussani. Päädyin esimerkiksi yhdistämään Kotimaan ja Kaupungin, sillä myös Reunanen (2013) tekee niin. Tämä oli tekemistäni luokista ehkä kiistanalaisin, sillä sekä Kotimaa että Kaupunki sisälsivät omina osastoinaan huomattavan paljon juttuja. Niinpä olisi ollut täysin perusteltua pitää nämä luokat erillään, mutta siinä tapauksessa en voisi verrata tuloksiani Reunanen (2013) saamiin tuloksiin. Useissa muissa tapauksissa yhdistely oli helppoa, sillä esimerkiksi Ruoka, Ruoka & Juoma ja Ruokatorstai menevät kätevästi Ajanviete-osastoon.

Viikonpäivien merkitystä eri osastoilla julkaistuihin juttuihin esittelen taulukossa 6.1.5. Näyttää siltä, että keskiviikon ja perjantain ylivoima juttumäärissä mitattuna perustuu osastoihin Ajanviete, Etusivu sekä Kotimaa ja kaupunki. Sen sijaan torstai näyttää olevan monella osastolla hiljaisin päivä nuoriin viittaavan sisällön kannalta, sillä peräti kuusi osastoa yhdestätoista julkaisee kaikkein vähiten juttuja juuri torstaisin. Kotimaa ja kaupunki -osasto näyttää painottuvan vahvasti perjantaihin (84 juttua), jolloin osasto on julkaissut neljänneksen kaikista jutuistaan. Sen sijaan maanantaisin kyseinen osasto on julkaissut yhteensä vain 47 juttua, mikä on vain noin 14 prosenttia kyseisen osaston kokonaisjuttumäärästä.

	maanantai	tiistai	keskiviikko	torstai	perjantai	Yhteensä
Ajanviete	16	21	41	27	38	143
Etusivu (premi)	32	36	36	31	26	161
Kotimaa, kaupunki	47	55	73	75	84	334
Kulttuuri	18	21	17	11	16	83
Pääkirjoitussivu	4	1	4	6	4	19
RTV	0	2	0	0	3	5
Talous	8	8	13	6	9	44
Ulkomaat	11	7	16	13	19	66
Urheilu	23	14	21	19	12	89
Uutiset	5	2	0	0	0	7
Yleisöltä	3	4	4	7	14	32
Yhteensä	167	171	225	195	225	983

Taulukko 6.1.5

Nuoriin viittaavien juttujen osastojakauma ilmestymispäivän mukaan.

Juttutyypeittäin luokiteltuna esittelen aineistoni taulukossa 6.1.6. Ylivoimaisesti eniten oli uutisia, yhteensä 247 kappaletta, eli lähes tismalleen neljännes kaikista jutuista. Uutinen olikin kaikkina vuosina yleisin juttutyyppi. Erityisesti aivan aineiston alkupäässä, eli vuosina 1995, 1997 ja 1999, mikään muu juttutyyppi ei ollut kappalemäärissä mitattuna lähelläkään uutisia. Vinkin arvoisia jutuista oli näin tarkasteltuna vain 16 prosenttia (162 kappaletta). Jos kuitenkin vähennetään juttujen kokonaismäärästä faktalaatikot, grafiikat, ilmoitukset, kainalo- ja taustajutut, saadaan totuudenmukaisempi tulos. Mainitut juttutyyppit eivät yleisesti ottaen ole sellaisia, että niistä voisi tehdä vinkin, sillä osaa jutuista, kuten faktalaatikkoa, ei voi edes painaa lehteen ilman varsinaista pääjuttua, kuten vaikkapa uutista. Näin rajattuna mahdollisten vinkattavien juttujen määrä supistuu 556 kappaleeseen, jolloin vinkkejä olisi 29 prosenttiin jutuista.

Aineistossa on mukana myös vähäinen määrä ilmoituksia, sillä olen ottanut ne mukaan Sanomalehtiviikon logon perusteella. Erikoiselta näyttää se, että kaikki ilmoitukset sijoittuvat peräkkäisille vuosille: 2001, 2003 ja 2005. Nämä ilmoitukset (13 kappaletta) ovat olleet kaikilla kerroilla Sanomalehtiviikon omaa mainontaa, joten siinä mielessä ne eroavat perinteisistä ilmoituksista. Koska ne vastaavat vain noin prosenttia koko juttumäärästä, en katso niillä olevan suurta merkitystä aineiston kokonaisuuden kannalta. On silti mielenkiintoista nostaa esiin nämä harvat tapaukset, kun Sanomalehtiviikon logo on yhdistetty ilmoitukseen. Perinteisesti sanomalehdissä on vallinnut tiukka rajanveto journalistisen ja ilmoituksellisen aineiston välillä. Tähän velvoittavat jo Journalistin ohjeetkin, joiden mukaan ”ilmoitusten ja toimituksellisen aineiston raja on pidettävä selvänä” (Julkisen Sanan Neuvosto 2014). Sanomalehtiviikkoa on

kuitenkin mielestäni täysin perusteltua mainostaa ilmoituksin, etenkin kun nämä ilmoitukset sisältävät koululaisilla varta vasten räätälöityjä tehtäviä, jotka liittyvät olennaisesti sanomalehtiopetukseen.

	1995	1997	1999	2001	2003	2005	2007	2009	2011	2013	Yhteensä
asiantuntija-artikkeli	0	0	0	1	1	0	0	0	3	2	7
faktalaatikko	0	1	0	10	6	16	12	16	20	15	96
feature, teemat	3	12	2	12	8	16	12	9	18	10	102
grafiikka	0	8	4	4	11	1	10	3	3	6	50
henkilöjuttu	0	0	1	7	2	3	1	6	1	7	28
ilmoitus	0	0	0	4	4	5	0	0	0	0	13
jatkokertomus	0	0	0	5	4	5	5	5	0	0	24
kainalo- tai taustajuttu	1	7	0	12	10	13	10	18	17	18	106
kolumni	0	0	0	1	0	1	1	0	1	1	5
kommentti	0	0	0	1	1	3	1	2	1	0	9
kritiikit, esittelyt	2	0	2	2	3	1	2	0	2	2	16
lyhyt uutinen	9	6	7	3	0	5	4	1	10	3	48
pääkirjoitus	2	2	1	1	0	0	1	0	4	2	13
uutinen	23	17	13	26	20	25	33	32	35	23	247
uutismainen juttu, muu	3	0	0	4	1	2	7	2	2	4	25
vinkki	5	7	5	18	17	26	22	19	23	20	162
yleisönosastojuttu	0	0	0	0	0	2	2	4	15	9	32
kaikki yhteensä	48	60	35	111	88	124	123	117	155	122	983

Taulukko 6.1.6

Nuoriin viittaavat jutut juttutyypeittäin ilmestymisvuoden mukaan.

Myös viikonpäivien tarkastelussa tulee selväksi, että uutinen on yleisin juttutyyppi nuoria käsiteltäessä. Eri juttutyyppien määrät viikonpäivittäin tarkasteltuna esitän taulukossa 6.1.7. Selvimät painotukset näkyvät yleisönosastojuttujen sekä feature- ja teemajuttujen painottumisessa loppuviikkoon. Esimerkiksi feature- ja teemajuttuja on ollut maanantaisin vain 14 kappaletta, mikä vastaa 14 prosenttia, kun taas perjantaisin määrä on ollut yli kaksinkertainen, 31 kappaletta, eli yhteensä 30 prosenttia kyseisistä jutuista. Yleisönosaston jutuissa jako on vielä selvempi: maanantaina, tiistaina ja keskiviikkona on julkaistu kunakin vain neljä kappaletta, kun taas perjantaisin on julkaistu 13 juttua eli 41 prosenttia kaikista yleisönosaston jutuista. Torstaille ajoittuu seitsemän eli noin 22 prosenttia yleisönosaston jutuista. Myös vähäiset asiantuntija-artikkelit julkaistiin loppuviikkoa painottaen: maanantaina, tiistaina ja keskiviikkona ei ilmestynyt yhtäkään nuoriin viittaavaa juttua.

	maanantai	tiistai	keskiviikko	torstai	perjantai	Yhteensä
asiantuntija-artikkeli	0	0	1	2	4	7
faktalaatikko	21	13	22	17	23	96
feature, teemat	14	17	16	24	31	102
grafiikka	1	7	18	9	15	50
henkilöjuttu	9	4	7	5	3	28
ilmoitus	2	3	3	2	3	13
jatkokertomus	4	5	5	5	5	24
kainalo- tai taustajuttu	14	17	25	25	25	106
kolumni	2	1	1	1	0	5
kommentti	3	1	3	0	0	9
kritiikit, esittelyt	2	5	5	0	4	16
lyhyt uutinen	10	6	14	9	9	48
pääkirjoitus	4	1	4	3	1	13
uutinen	39	48	54	50	56	247
uutismainen juttu, muu	5	3	8	4	5	25
vinkki	33	36	35	32	26	162
yleisönosastojuttu	4	4	4	7	13	32
kaikki yhteensä	167	171	225	195	225	983

Taulukko 6.1.7

Nuoriin viittaavat jutut juttutyypeittäin ilmestymispäivän mukaan.

Kun loppuviikko näyttää painottuvan toimituksen ulkopuolisten kirjoittajien juttuihin, alkuviikosta puolestaan korostuvat journalistiset mielipidetekstit. Kolumneja, kommentteja ja pääkirjoituksia oli aineistossa niukalti, ja ne ajoittuivat julkaisupäivältään enimmäkseen maanantaille: kolumneista 40 prosenttia, kommentteista 33 prosenttia ja pääkirjoituksista 31 prosenttia. Myös henkilöjutuissa erottuu maanantai: silloin julkaistiin 32 prosenttia kyseisistä jutuista.

6.2 Myönteisiä otsikoita enemmän kuin kielteisiä

Tarkastelussani mukana kulkevat tästä eteenpäin sekä logolliset että logottomat jutut. Nuoriin viittaavien otsikoiden sävyt erottelin luokitteluvaiheessa kolmeen: neutraaliin, kielteiseen ja myönteiseen. Tämän tarkastelutavan tulokset esitän taulukossa 6.2.1. Aineistoni 194:stä nuoriin viittaavasta otsikosta suurin osa osoittautui myönteisiksi. Tällaisia otsikoita oli yhteensä 85 kappaletta eli 44 prosenttia. Kielteiseksi luokittelin 65 juttua eli noin joka kolmannen.

	1995	1997	1999	2001	2003	2005	2007	2009	2011	2013	yhteensä
kielteinen	4	8	5	4	6	7	7	5	15	4	65
myönteinen	11	11	5	10	3	9	12	12	3	9	85
neutraali	0	4	2	6	6	4	5	4	7	6	44
yhteensä	15	23	12	20	15	20	24	21	25	19	194

Taulukko 6.2.1

Nuoriin viittaavien otsikoiden sävy ilmestymisvuoden mukaan.

Neutraaleiksi luokittelin ne jutut, joita en vielä toisellakaan luokittelukerralla osannut mieltää yksiselitteisen myönteiseksi tai kielteiseksi. Lisäksi luokittelin neutraaleiksi ne jutut, joiden otsikko oli asiallisen toteava eikä millään tavalla kallellaan niin myönteiseen kuin kielteiseen sävyyn. Tällä luokitteluperusteella päädyin merkitsemään otsikoista neutraaleiksi 44 kappaletta, mikä vastaa 23 prosenttia. Neutraaleiksi luokittelin muun muassa seuraavat otsikot: *Nuorille tietoa politiikasta* (HS 11.2.2011), *Koululaiset lehdenteossa* (HS 4.2.1997) ja *Jatkokertomus koululaisille* (HS 5.2.2001).

Melkein neljännes kielteisistä jutuista eli 15 kappaletta ajoittui vuodelle 2011. Näistä seitsemän oli lyhyitä yhden palstan uutisia, joissa kerrottiin muun muassa 18-vuotiaan menehtymisestä kolarissa, raitiovaunun alle jääneen tytön loukkaantumisesta, varusmiehen saamista vammoista räjähdysonnettomuudessa, teinipojan joutumisesta raiskauksen uhriksi sekä nuorista, jotka pahoinpitelivät bussinkuljettajalle vakavat vammat. Sen sijaan vuoden 1997 kielteisistä jutuista yksikään ei ollut tällainen pikku-uutinen: yksi oli vinkki, kaksi oli kainalojuttuja ja loput varsinaisia pääjuttuja. Juttujen aiheina oli tuolloin nuorisotalojen suppea viikonlopputoiminta, nuorten psykiatrinen käyntien lisääntyminen, nuorena kuollut laulajatar, eurooppalaisten nuorten suhtautuminen Brysseliin, opiskelijapojan tuomio puhelinkorttihuijauksessa, tv-mainonta lasten houkuttelijana pikaruuan syöjiksi ja nuorten piilotyöttömyyden lisääntyminen, jos työmarkkinatukea muutetaan.

6.3 Nuoriin viitataan vain harvoin otsikossa

Taulukko 6.3.1 havainnollistaa, kuinka moni aineistoni otsikko viittaa nuoriin. Tällaisia juttuja oli noin 20 prosenttia koko aineistostani, eli joka viides. Nuoriin viittaavat otsikot jakautuvat melko tasaisesti eri vuosille. Vähiten juttuja ajoittuu vuodelle 1999, joka muodostaa vain 6 prosenttia kaikista nuoriin viittaavista otsikoista. Huippuvuosi on 2011, jonka otsikot kattavat 13 prosenttia

nuoriin viittaavista otsikoista. Koska juttumäärät ovat vuosien saatossa lisääntyneet kappalemäärissä mitattuna, lisäys näkyy niiden juttujen määrässä, jotka eivät viittaa nuoriin. Näissäkin jutuissa huippuvuosi on 2011, joka kattaa 16 prosenttia kaikista nuoriin viittaamattomista jutuista. Myös vuosi 1999 erottuu näiden juttujen määrässä heikoimpana: silloin ilmestyi vain noin 3 prosenttia jutuista.

	1995	1997	1999	2001	2003	2005	2007	2009	2011	2013	Yhteensä
ei viittausta	33	37	23	91	73	104	99	96	130	103	789
nuoriin viitattu	15	23	12	20	15	20	24	21	25	19	194
yhteensä	48	60	35	111	88	124	123	117	155	122	983

Taulukko 6.3.1

Nuoriin viittaavien otsikoiden määrä ilmestymisvuoden mukaan.

Osastokohtaista jakautumista nuoriin viittaavissa otsikoissa havainnollistan taulukossa 6.3.2. Taulukosta puuttuu vuonna 2013 Helsingin Sanomiin tullut uutiset-osasto, koska yksikään otsikoista ei sijoittunut tähän osastoon.

	1995	1997	1999	2001	2003	2005	2007	2009	2011	2013	Yhteensä
Ajanviete	2	9	0	3	2	3	0	0	1	0	20
Etusivu (premi)	0	2	1	6	4	5	8	3	3	2	34
Kotimaa, kaupunki	10	11	8	6	4	9	12	13	14	8	95
Kulttuuri	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0	3
Pääkirjoitussivu	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	3
RTV	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2
Talous	0	0	0	1	1	0	0	3	0	0	5
Ulkomaat	0	1	0	1	2	1	1	2	0	2	10
Urheilu	2	0	2	3	1	2	0	0	2	2	14
Yleisöltä	0	0	0	0	0	0	0	0	4	4	8
Yhteensä	15	23	12	20	15	20	24	21	25	19	194

Taulukko 6.3.2

Nuoriin viittaavien otsikoiden määrä osastoittain ja ilmestymisvuoden mukaan.

Kotimaa ja kaupunki -osastossa on vuodesta riippumatta julkaistu eniten otsikoita, joissa viitataan nuoriin. Tämä osasto kattaa yhteensä 49 prosenttia eli lähes puolet otsikoista. Kolme eniten nuoriin otsikkotasolla viitannutta osastoa sisältää yli kolme neljäsosaa kaikista jutuista. Erikoista on, että vuoden 1997 ajanvietteeseen sijoittuneet otsikot kattavat tämän osaston jutuista peräti 45 prosenttia. Myös Yleisöltä-osaston rajautuminen ainoastaan vuosiin 2011 ja 2013 näyttäytyy aineistossa poikkeuksellisen.

Taulukossa 6.3.3 erittelen juttutyyppeihin otsikot, jotka viittaavat nuoriin. Ylivoimaisesti eniten, noin 36 prosenttia, nuoriin viittaavista otsikoista kuuluu uutisiin. Sen sijaan pääkirjoituksessa nuoriin on viitattu otsikkotasolla vain kerran. Se tarkoittaa noin puolta prosenttia kaikista nuoriin viittaavista otsikoista. Asiantuntija-artikkeleissa tilanne on lähes vastaava, tällaisia otsikoita on suunnilleen prosentin verran.

	1995	1997	1999	2001	2003	2005	2007	2009	2011	2013	Yhteensä
asiantuntija-artikkeli	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	2
faktalaatikko	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	2
feature, teemat	1	5	0	1	0	2	1	1	1	1	13
grafiikka	0	3	0	0	0	0	1	0	0	1	5
henkilöjuttu	0	0	0	4	1	1	0	1	0	1	8
kainalo- tai taustajuttu	0	3	0	2	2	0	2	2	0	0	11
kolumni	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	2
kritiikit, esittelyt	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	4
lyhyt uutinen	7	2	4	1	0	3	3	0	8	2	30
pääkirjoitus	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
uutinen	3	8	6	4	6	8	8	12	9	5	69
uutismainen juttu, muu	3	0	0	0	0	0	0	1	0	1	5
vinkki	0	2	1	6	4	5	8	3	3	2	34
yleisönosastojuttu	0	0	0	0	0	0	0	0	4	4	8
yhteensä	15	23	12	20	15	20	24	21	25	19	194

Taulukko 6.3.3

Nuoriin viittaavien otsikoiden määrä juttutyypeittäin ja ilmestymisvuoden mukaan.

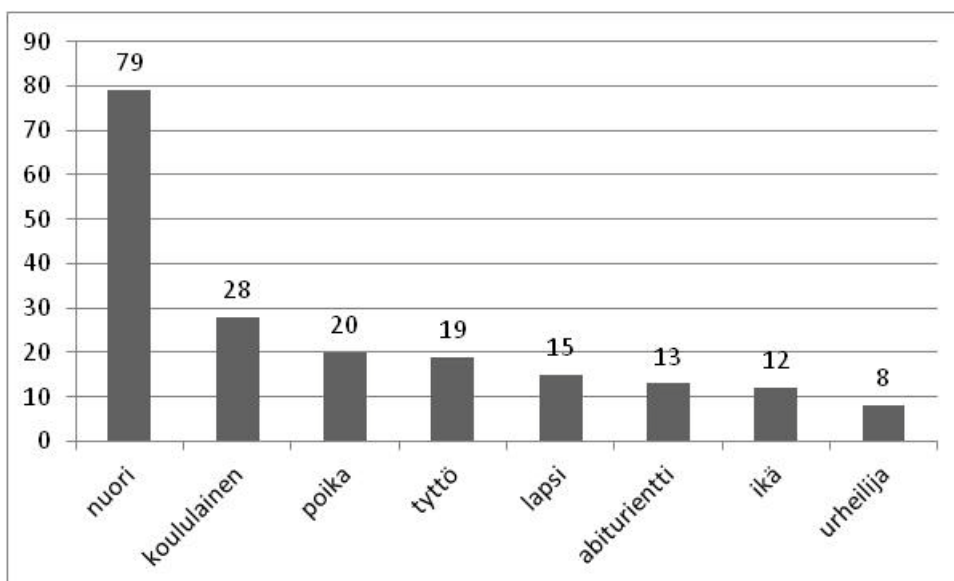
Sen sijaan vinkit, 18 prosenttia, ja lyhyet uutiset, 15 prosenttia, erottuvat muita juttutyyppejä useammin nuoriin viittaavilla otsikoillaan. Vuosi 1997 erottuu tässäkin taulukossa, koska silloin on ilmestynyt 38 prosenttia kaikista feature- ja teemajutuista sekä 60 prosenttia kaikesta grafiikasta. Huomattavaa on myös yleisönosastokirjoittelun jakautuminen: muilta vuosilta nuoriin liittyviä otsikoita ei löydy laisinkaan, mutta sen sijaan vuosina 2011 ja 2013 tällaisia otsikoita löytyy neljä kappaletta kumpaiseltakin vuodelta.

6.4 Koulumaailma, sukupuoli ja ikä korostuvat otsikoissa

Aineistossani on kaiken kaikkiaan 194 juttua, joiden otsikossa on viittaus nuoriin. Taulukossa 6.4.1 havainnollistan, millaisia ilmaisuja nuoriin viittaavissa otsikoissa on käytetty. Ylivoimaisesti eniten on käytetty ilmaisua nuori tai siihen rinnastettavissa olevaa määrettä, kuten teini. Tällaisia otsikoita

oli noin 41 prosenttia. Vähiten oli otsikoita, joissa viitattiin nuoriin urheilijoina. Näihin otsikoihin lukeutuu vain 4 prosenttia aineistoni otsikoista.

Lapsiin, noin 8 prosenttia, ja abiturientteihin, noin 7 prosenttia, viittaavia otsikoita oli melko vähän. Halusin silti pitää nämä mukana luokittelussani, sillä kuten olen aiemmin todennut, rajanveto lasten ja nuorten välillä ei ole aina helppoa ja yksiselitteistä. Tämän aineiston valossa väittämä näyttää pitävän paikkansa, sillä suunnilleen samanikäisiin henkilöihin on otsikoissa viitattu yhtä lailla lapsina kuin nuorina. Abiturientteihin viittaavien otsikoiden määrä kertoo ennen kaikkea Sanomalehtiweekin ajankohdasta: helmikuussa pidetään perinteisesti ylioppilaskirjoituksia ja vietetään sekä vanhojen tansseja että penkkareita. Niinpä abiturientteihin viitataan mediassa oletettavasti useammin kuin vaikkapa huhtikuussa, jolloin kevään kirjoitukset ovat jo ohi ja ylioppilasjuhlat vasta edessä. Kyse on tiedotusvälineiden kannalta kiinnostavista tapahtumista, joista uutisoidaan joka kevät lehtien sivuilla, etenkin julkisuudesta tuttujen henkilöiden jälkikasvun pääsemisestä ylioppilaaksi (Kaarinen 2003, 322).

Taulukko 6.4.1

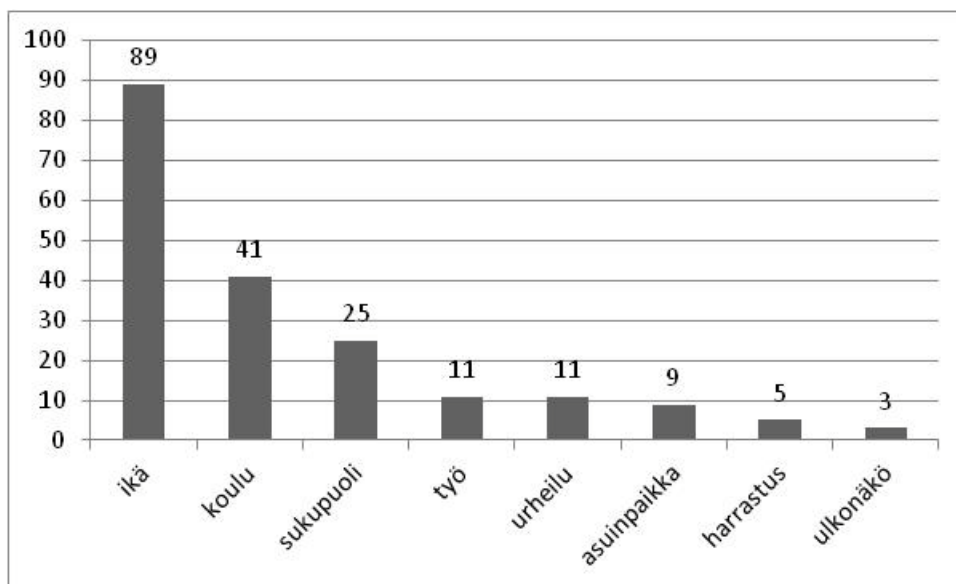
Nuoriin viittaavien otsikoiden ilmaisu.

Iän kertominen on tapa esittää nuoret tietyn ikäryhmän edustajana. Luokittelussani ikä-ilmaisu sisältää ne noin 6 prosenttia otsikoista, joissa nuoriin on viitattu esimerkiksi 13- tai 16-vuotiaina. Suurin osa näistä ikä-ilmauksista oli hyvin selkeitä, mutta muutamien ilmaisujen kanssa jouduin pohtimaan niiden merkitystä. Lopulta päädyin luokittelemaan ikään viittaaviksi ilmauksiksi myös alaikäisen ja murrosikäisen, sillä näissä sanoissa on suora viittaus ikään. Lisäksi luokittelin ikään

kuuluvaksi ilmaukseksi Digimon-sukupolven (*Nukkeoppera vie Digimon-sukupolvea*, HS 5.2.2003). Jutun perusteella ilmaus tarkoittanee johonkin ikävuosiin rajautuvaa nuorten ryhmää, joka selkeästi erottuu muista sukupolvista.

Aineistoni otsikot viittaavat lähes tasavertaisesti eri sukupuoliin, sillä sekä poikiin että tyttöihin viittaa noin 10 prosenttia otsikoista. Poikiin viittaavien juttujen määrää saattaa selittää osaltaan se, että olen luokitellut varusmiehiin viittaavat otsikot tähän kategoriaan. Perustelen luokittelun siten, että vapaaehtoisen asepalveluksen suorittaa vuosittain loppuun asti ainoastaan noin 400 naista, kun taas varusmiespalveluksen aloittaneista miehiä on nykyisissä, aiempaa pienemmissä ikäluokissa vuosittain noin 25 000 (Findikaattori 2015).

Toinen tapa tarkastella nuoriin liittyvien otsikoiden ilmaisutapaa on paikantaa jonkinlainen yläkäsite tai viiteryhmä, johon otsikko viittaa. Tätä tarkastelutapaa havainnollistan taulukossa 6.4.2. Lähes puolet, eli noin 46 prosenttia, otsikoista viittaa ikään. Toiseksi eniten viittauksia on kouluun, noin 21 prosenttia otsikoista. Tähän ryhmään olen luokitellut sekä peruskoulun että lukion. Myös sukupuoleen viittaavia otsikoita on suhteellisen paljon, 13 prosenttia.

Taulukko 6.4.2

Nuoriin viittaavien otsikoiden viiteryhmä.

Luokittelin osan jutuista ulkonäköön viittaaviksi. Etukäteen en olisi osannut arvella, että tällaista viiteryhmää edes nousee esiin. Tähän luokkaan lukeutuivat otsikot, joissa viitattiin nuoreen maahanmuuttajannuorena, menestyjäblondina ja ”pikku söpöliininä”. Erottelin urheilun ja

harrastuksen omiksi luokikseen, sillä vaikka harrastuksiin lukeutui myös liikuntaa, sävy oli erilainen kuin varsinaisissa urheiluun liittyvissä otsikoissa. Viimeksi mainituissa kyse on nimenomaan tavoitteellisesta, jopa ammattilaisuuteen tähtäävästä kilpaurheilusta, kuten jutussa *Juniorit testaavat turnauskestävyytensä* (HS 10.2.2011). Ensin mainitussa puolestaan kyse on vähemmän tavoitteellisesta kuntoilusta, kuten jutussa *Joonas, 11, jo perheen vikkelin* (HS 8.2.2001).

6.5 Kuvallisten juttujen määrä kasvaa

Aineistoni 983 jutusta 427:ssä on yksi tai useampi kuva. Kuvallisia juttuja on siis noin 43 prosenttia. Kun kohdennetaan niihin juttuihin, joiden otsikossa viitataan nuoriin, saadaan tutkimuskysymysteni kannalta mielenkiintoista tietoa. Näihin juttuihin liittyvien kuvien määrät käyvät ilmi taulukosta 6.5.1. Nuoriin viittaavat otsikot liittyvät useammin kuvattomiin kuin kuvallisiin juttuihin. Tällaisia juttuja oli aineistosta noin 61 prosenttia, eli lähes kaksi kolmasosaa. Yhden tai useamman kuvan sisältäviä juttuja, joiden otsikossa viitataan nuoriin, oli noin 39 prosenttia.

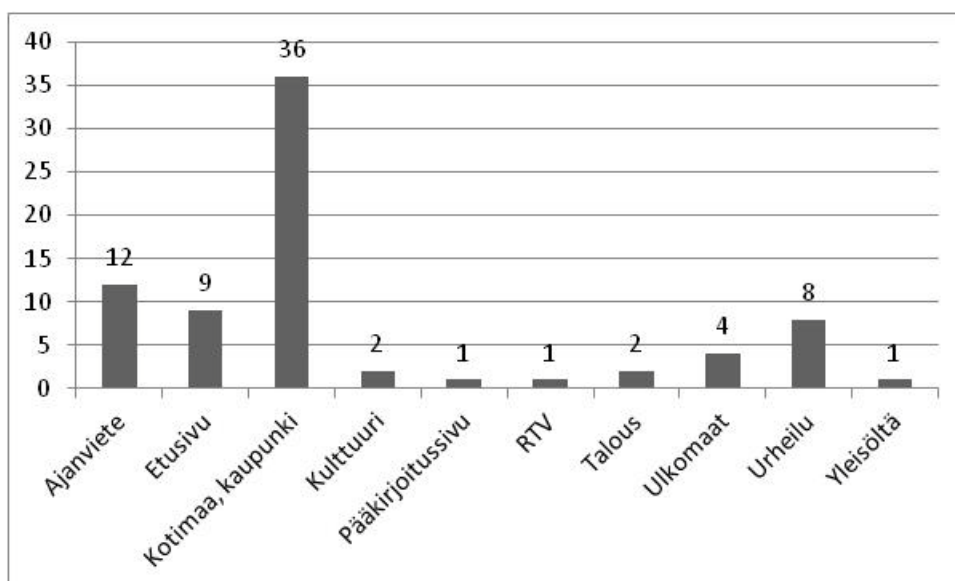
	1995	1997	1999	2001	2003	2005	2007	2009	2011	2013	yhteensä
ei kuvaa	13	14	8	13	8	11	13	11	14	13	118
yksi tai useampi kuva	2	9	4	7	7	9	11	10	11	6	76
yhteensä	15	23	12	20	15	20	24	21	25	19	194

Taulukko 6.5.1

Kuvien määrä jutuissa (yht. 194), joiden otsikossa viitataan nuoriin.

Vuotta 1997 lukuun ottamatta kuvien määrä lisääntyy tasaisesti tarkastelujaksoni parittomina vuosina. Sen sijaan kuvattomien juttujen kappalemäärät pysyvät melko tasaisina. Jos otantani olisi kuuden vuoden välein ja osuisi vuosiin 1995, 2001, 2007 ja 2013, kuvattomien juttujen määrä näyttäisi itse asiassa pysyneen tismalleen samana, vaikka näin ei suinkaan ole.

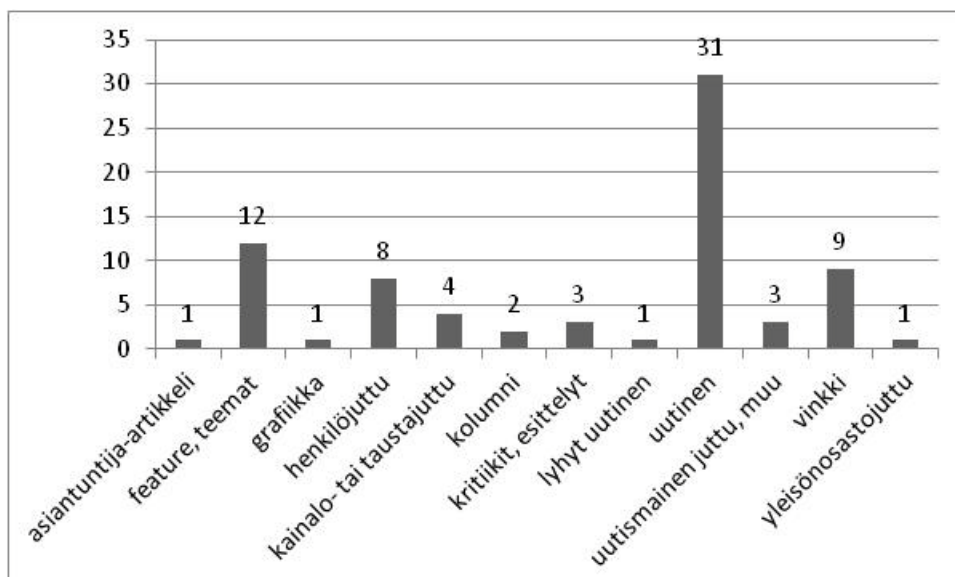
Vuosikohtaisen vertailun jälkeen esittelen kuvien jakautumista eri osastojen kesken taulukossa 6.5.2.

Taulukko 6.5.2

Kuvallisten juttujen määrien jakautuminen osastoittain. Mukana ovat vain jutut, joiden otsikoissa viitataan nuoriin.

Selvästi eniten kuvallisia juttuja julkaistaan Kotimaa ja kaupunki -osastossa, jonka osuus kattaa 47 prosenttia eli lähes puolet kaikista kuvista. Myös Ajanvietteeseen liittyvissä jutuissa kuvia on suhteellisen paljon, 16 prosenttia, verrattuna muihin osastoihin. Entä kuinka kuvalliset jutut jakautuvat juttutyypeittäin? Siihen pääsen taulukossa 6.5.3.

Taulukko 6.5.3

Kuvallisten juttujen osuudet juttutyypeittäin.

Tulokset ovat linjassa kuvallisten juttujen osastojaon kanssa. Kotimaa ja kaupunki -osastossa julkaistaan eniten uutisia, vinkeille ainoa julkaisupaikka on Etusivu ja Ajanvietteeseen lukeutuvilla osastoilla taas erottaudutaan uutissivuista tarjoilemalla lukijoille feature- ja teematyyppeistä, ajattomampaa lukemista.

6.6 Kuvissa nuoret näkyvät harvoin

Kuten edellä totesin, aineistooni kuuluvista 983 jutusta kuvallisia on 435 kappaletta eli noin 44 prosenttia. Näistä jutuista 156 kappaletta eli 36 prosenttia on sellaisia, joissa yhdessä tai useammassa kuvassa näkyy vähintään yksi nuori. Koko aineistoni juttumäärästä nuoria esittäviä kuvia siis on vain pieni osa: 16 prosenttia. Niin kuin olettaa saattaa, nuorten näkyminen kuvissa ei myöskään jakaannu tasaisesti eri vuosien välille, mitä havainnollistan taulukossa 6.6.1.

	1995	1997	1999	2001	2003	2005	2007	2009	2011	2013	Yhteensä
nuoria kuvassa	10	18	4	15	9	23	22	13	28	14	156
ei nuoria kuvassa	7	4	6	34	32	34	39	37	39	47	279
yhteensä	17	22	10	49	41	57	61	50	67	61	435

Taulukko 6.6.1

Nuoria esittävien kuvien määrä ilmestymisvuoden mukaan.

Kaiken kaikkiaan kuvien määrä on tarkastelujaksolla lisääntynyt merkittävästi. Sen sijaan nuorten näkymisestä kuvissa ei voi tehdä selviä johtopäätöksiä, sillä määrä vaihtelee hyvin paljon vuosittain. Vähiten nuoret näkyivät vuoden 1999 kuvissa. Tuolloin vain neljässä jutussa kuvituksena oli yhden tai useamman nuoren kuva. Tosin samana vuonna kuvallisten juttujen määrä ylittääkin on jäänyt kaikkein vähäisimmäksi muuhun aineistoon verrattuna. Suhteellisesti eniten nuoret ovat päässeet esille vuoden 1997 kuvissa, joista 81 prosenttia on kuvannut vähintään yhtä nuorta. Eniten nuoria esittäviä valokuvia ilmestyi vuonna 2011, jolloin niitä oli 28 kappaletta eli 42 prosenttia kyseisen vuoden kuvista.

Entä mitkä ovat eri osastojen väliset erot nuorten kuvien julkaisemisessa? Ymmärrettävästi pääkirjoitussivulla kuvat ovat melko harvassa. Silloinkin kun niitä löytyy, ne useimmiten esittävät jutun kirjoittajaa, ja näin myös oman tutkimukseni perusteella. Eniten nuorista sen sijaan julkaistaan kuvia Kotimaa ja kaupunki -osaston uutisjuttujen yhteydessä, kuten havainnollistan taulukossa 6.6.2.

	1995	1997	1999	2001	2003	2005	2007	2009	2011	2013	yhteensä
Ajanviete	2	11	0	3	0	5	3	3	7	1	35
Etusivu	1	2	0	2	0	4	1	0	5	1	16
Kotimaa, kaupunki	2	4	2	4	3	7	9	6	9	8	54
Kulttuuri	1	0	0	2	3	4	7	0	2	1	20
Pääkirjoitussivu	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
RTV	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	2
Talous	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	3
Ulkomaat	1	0	0	2	2	1	0	2	0	1	9
Urheilu	3	0	1	2	0	2	1	1	1	1	12
Yleisöltä	0	0	0	0	0	0	1	0	2	1	4
yhteensä	10	18	4	15	9	23	22	13	28	14	156

Taulukko 6.6.2

Nuoria esittävien kuvien jakautuminen osastoittain ja ilmestymisvuoden mukaan.

Erikoisena poikkeuksena näyttäytyy vuoden 2007 kulttuurisivujen runsas kuvatarjonta nuorista. Selitys piilee kuitenkin yksinkertaisesti siinä, että kyseisenä vuonna ilmestyi viisiosainen jatkokertomus, jonka kuvitus esitti jokaisella kerralla nuoria. Sen sijaan vuoden 1997 ajanvietesivujen kuvatarjonnan selitystä on vaikeampi löytää. Tuolloin jutuista viisi ilmestyi Nyt-liitteessä. Miksei sitten nuorille suunnatussa liitteessä ole ilmestynyt kuvia nuorista yhtä lailla muina vuosina? Muissa vuoden 1997 ajanviettoon luokitelluissa jutuissa nuorten kuvat liittyivät seinäkiipeilyyn, pikaruuan vaarallisuuteen, tietokoneongelmiin, ruuanlaittoon ja nuorten kokkien kisamenestykseen. Viimeksi mainittua lukuun ottamatta kuvituksena olisi yhtä lailla voinut olla muita kuin nuoria, joten kenties toimitus on näissä aiheissa tietoisesti lähtenyt etsimään nuoria juttujen haastateltaviksi ja kuvia varten.

Kotimaa ja kaupunki -osaston sivuilla kuvat nuorista näyttävät lisääntyvän tarkastelujaksolla. Etusivulle nuorten kuvat päättyvät melko epäjohdonmukaisesti. Huippuvuosina erottuvat 2005 ja 2011, jolloin aiheina ovat olleet abiturientit, vanhojentanssit, Viron siirtyminen euroon, skeittaus, lastenkirjojen digitalisoituminen, pikaruoka, suosion salaisuus ja lapsen ensimmäinen kerta sinfoniaorkesterin konsertissa. Pikaruuan epäterveellisyys kirvoitti aiheesta myös pääkirjoitussivulle tekstin vuonna 1997, jolloin kuvituksena käytettiin tyttöä ja poikaa, jotka olivat syömässä hampurilaisia tunnistamattomassa pikaruokapaikassa.

Entä kuinka eri kuvatyypit jakautuivat vuosittain? Tätä kuvaan taulukossa 6.6.3. Yleisin kuvatyyppi näyttää olevan toiminnallinen reportaasikuva, joka on suhteellisen väljä rajaukseltaan. Myös tiukasti rajatut poseeraus kuvat ilman miljöötä muodostavat merkittävän ryhmän luokitteluni perusteella.

Nämä kuvat ovat usein gallup-tyylisten katukyselyjen yhteydessä julkaistuja lähikuvia useiden haastateltujen kasvoista, kuten jutussa *Mitä teet netissä?* (HS 7.2.2011), mutta myös faktalaatikoiden yhteydessä olevia henkilökuvia, kuten jutussa *Kuka? Kalle Koljonen* (HS 4.2.2013).

	1995	1997	1999	2001	2003	2005	2007	2009	2011	2013	yhteensä
reportaasi, toiminnallinen	3	10	2	7	8	10	6	6	6	3	61
poseeraus ilman miljöötä	4	4	1	3	0	7	6	3	9	6	43
poseeraus miljöössä	3	2	0	4	1	2	3	3	7	2	27
anonyymi	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	2
muut	0	2	1	0	0	4	7	1	6	2	23
yhteensä	10	18	4	15	9	23	22	13	28	14	156

Taulukko 6.6.3

Nuoria esittävien kuvien jakautuminen kuvatyypeittäin ja ilmestymisvuoden mukaan.

Perinteisten valokuvien lisäksi aineistossani ovat mukana myös graafiset piirrokset. Niitä ilmestyi etenkin vuonna 2007, jolloin jatkokertomus liittyi nuoriin ja myös sen kuvituskuviin kuvattiin nuoria. Miljöössä poseeranneiden nuorten määrä taas näyttäytyy suurimpana vuonna 2011, jolloin juttujen aiheina on ollut porno sekä kiusaaminen internetissä, lasten Facebookin käyttö, lastensuojelu, lukion päivittäminen, euron vakiintuminen Viroon sekä opiskelijoiden ja opettajien väliset suhteet.

Erilaisten kuvatyyppeiden rajauksia esittelen taulukossa 6.6.4. Rajaukseltaan epäselvät kuvat muodostaa luokan, jossa suurin osa kuvista on piirroksia, kuten jatkokertomuksen osassa *Julkisuuden käyttöopas, osa 2: Suojatti* (HS 15.2.2005) tai muunlaista kuvitusta, kuten yleisönosaston jutussa *Media luo ulkonäköpaineita* (HS 7.2.2013). Muihin kuviin sisältyy myös etusivun vinkkejä, kuten *"Heee" ja "just", sanoo abi* (HS 18.2.2005), jossa on kuva Nyt-liitteen kannesta. Tällainen ikään kuin kuva kuvasta ei mielestäni istunut hyvin mihinkään muuhun luokkaan kuin muihin kuviin. Myös Reunanen (2013) neuvoa luokittelemaan tämän tyyppiset kuvat näin.

	laaja	lähi	muu	yhteensä
reportaasi, toiminnallinen	38	23	0	61
poseeraus ilman miljöötä	9	34	0	43
poseeraus miljöössä	11	16	0	27
anonyymi	2	0	0	2
muut	5	4	14	23
yhteensä	65	77	14	156

Taulukko 6.6.4

Nuoria esittävien kuvien jakautuminen kuvatyypeittäin ja rajauksen mukaan.

Poseerauskuvissa ilman miljöötä suurin osa otoksista on rajattu tiukasti lähi- tai puolikuviksi, mikä sopiikin hyvin esimerkiksi jutun *Kiinnostaako äidinkieli koulussa?* (HS 13.2.2007) tapaisiin gallupeihin. Väljästi rajatuissa reportaasikuvissa taas toiminta ja liike pääsevät oikeuksiinsa, mikä havainnollistuu hyvin esimerkiksi reportaasissa *Seinäkiipeilijät löysivät Vaasan vanhan vesitornin* (HS 4.2.1997) ja nuorta sulkapalloilijalupausta esittelevässä reportaasissa *Tuulia Ollikainen pelasi ottelua vaille unelmapäivän* (HS 12.2.2007).

6.6.1 Nuoret sekä kuvissa että otsikoissa

Tässä alaluvussa keskiössä ovat ne jutut, joissa sekä otsikko että kuva(t) liittyy nuoriin. Näiden juttujen jakautumista eri vuosille havainnollistan taulukossa 6.6.1.1. Niissä jutuissa, joiden otsikko viittaa nuoriin, nuoret näkyvät 28 prosentissa kuvissa. Kun harvempi kuin alle joka kolmas jutuista sisältää nuorten esittämistä sekä kuvassa että otsikossa, näiden yhdistelmää ei voi pitää kovin yleisenä. Tämä korostuu, kun muistetaan, että aineistooni kuuluu 983 juttua – juttujen kokonaismäärään suhteutettuna vain noin neljässä prosentissa jutuista toteutuu viittaus nuoriin sekä otsikon että kuvan tasolla.

	1995	1997	1999	2001	2003	2005	2007	2009	2011	2013	yhteensä
nuoria ei mainittu	9	10	2	13	7	15	18	7	20	11	112
viittaus nuoriin	1	8	2	2	2	8	4	6	8	3	44
yhteensä	10	18	4	15	9	23	22	13	28	14	156

Taulukko 6.6.1.1

Nuoria esittävien kuvien jakautuminen ilmestymisvuoden ja sen mukaan, onko nuoret mainittu otsikossa.

Otsikkotasolla nämä nuorten kuvilla varustetut jutut viittasivat nuoriin useimmiten positiivisesti, kuten havainnollistan taulukossa 6.6.1.2. Myönteisesti oli otsikoitu 21 juttua, kielteisesti 13 ja neutraalisti 10.

	1995	1997	1999	2001	2003	2005	2007	2009	2011	2013	yhteensä
kielteinen	0	3	1	1	1	3	0	0	4	0	13
myönteinen	1	4	1	1	1	2	3	6	1	1	21
neutraali	0	1	0	0	0	3	1	0	3	2	10
yhteensä	1	8	2	2	2	8	4	6	8	3	44

Taulukko 6.6.1.2

Nuoriin viittaavien otsikoiden sävy niissä jutuissa, joissa on yhden tai useamman nuoren kuva.

Kielteistä asennetta sisältäneiden otsikoiden juttuaiheet käsittelivät muun muassa tv-mainontaa, pikaruokaa, nuorisotalojen suppeaa toimintaa, omanikäisten kavereiden puuttumista, koululintsaajien vanhempien sakottamista Ranskassa, anoreksiaa ja internetissä tapahtuvaa kiusaamista. Neutraalisti lehti otsikoi juttunsa muun muassa SanomalehtiViikon satelliittitoimittajista, tenniksen junioriturnauksesta, lehden tekemän abikyselyn vastauksista ja nuorten antamista kulttuuripääkaupunkivinkeistä. Myönteisessä sävyssä olleet otsikot liittyivät juttuihin, joissa aiheena olivat esimerkiksi varusmiesten kuntomittaukset, nuorten yrittäjyyskurssi, hiihdon maailmanmestaruus poikien sarjassa, yläasteen valinnaisaineet ja nuorten järjestämät työmessut.

Rajaus oli useimmissa kuvissa laaja, kuten selviää taulukosta 6.6.1.3. Tällaisia väljästi rajattuja kuvia oli 22 kappaletta. Lähes yhtä paljon oli lähi- tai puolikuvia, jotka luokittelin samaan joukkoon kuuluviksi. Näitä kuvia oli tasan 20. Lisäksi oli 2 kuvaa, joiden rajaus oli epäselvä, koska ne olivat piirroskuvia.

	1995	1997	1999	2001	2003	2005	2007	2009	2011	2013	yhteensä
laaja	1	6	1	2	2	0	0	5	3	2	22
lähi	0	2	1	0	0	7	4	1	4	1	20
muu	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	2
yhteensä	1	8	2	2	2	8	4	6	8	3	44

Taulukko 6.6.1.3

Kuvan rajaus niissä jutuissa, joissa on yhden tai useamman nuoren kuva ja joiden otsikko viittaa nuoriin.

Kuvatyyppien jakautumista havainnollistan taulukossa 6.6.1.4. Toiminnallisia kuvia eli reportaasikuvia oli yhteensä 19. Ilman miljöötä otettuja kuvia oli 11 kappaletta. Miljöötä esitteleviä kuvia puolestaan oli 9. Viisi kuvaa luokittelin kategoriaan muut. Näistä yksi oli etusivulla julkaistu vinkkikuva perjantain Nyt-liitteen kannesta 18.2.2005, mikä tekee kuvasta vaikean tulkittavan. Kolme muuta kuvaa olivat piirroskuvia. Lisäksi yksi kuva oli tiukasti rajattu otos taiteilijan tekemästä teoksesta.

	1995	1997	1999	2001	2003	2005	2007	2009	2011	2013	yhteensä
reportaasi, toiminnallinen	1	4	1	1	1	4	2	3	1	1	19
poseeraus ilman miljöötä	0	2	1	0	0	2	1	1	3	1	11
poseeraus miljöössä	0	1	0	1	1	0	1	2	2	1	9
muut	0	1	0	0	0	2	0	0	2	0	5
yhteensä	1	8	2	2	2	8	4	6	8	3	44

Taulukko 6.6.1.4

Kuvatyyppi niissä jutuissa, joissa on yhden tai useamman nuoren kuva ja joiden otsikko viittaa nuoriin.

Mitään selvää linjausta tietynlaisten kuvien keskittymisestä tiettyihin vuosiin ei voi mielestäni tehdä. Ehkä erottuvimmat ovat vuoden 1997 ja 2005 toiminnalliset reportaasikuvat. Näistä vuoden 1997 jutut käsittelivät nuorena murhattua texasilaislaulajataarta, pikaruuan tv-mainonnan eettisyyttä, koululaisten osallistumista Sanomalehtiviikolle ja seinäkiipeilyä Vaasassa. Vuoden 2005 jutut puolestaan tarkastelivat kilpauintia harrastavan abiturientin lukulomaa, Ranskan lukiolaisten vastustusta ylioppilastutkinnon keventämiseksi ja Joutsan kunnan tarjoamaa ilmaista ajoharjoittelua nuorille.

6.6.2 Nuoria kuvissa vaan ei otsikoissa

Entä mistä on kyse niissä jutuissa, joissa nuoret kyllä näkyvät kuvissa mutta eivät ole edes viittauksena esillä otsikoissa? Näissäkin kuvissa lähi- ja puolikuvat olivat hieman yleisempiä kuin laajat kuvat, kuten osoitan taulukossa 6.6.2.1. Lähikuvien määrä oli 57 kappaletta eli lähes tismalleen puolet. Laajojen kuvien osuus koko määrästä oli 43 kappaletta eli noin 38 prosenttia. Muulla tavalla rajattuja kuvia oli 11 prosenttia eli 12 kappaletta, joista neljäsosa oli jatkokertomukseen liittyviä kuvituskuvia. Mukana oli myös pari yleisönosastokirjoitusta, jotka toimitus on ilmeisesti halunnut kuvituskuvien avulla nostaa näkyviin sivun tekstimassasta.

	1995	1997	1999	2001	2003	2005	2007	2009	2011	2013	yhteensä
laaja	4	2	2	6	7	4	6	4	4	4	43
lähi	5	7	0	7	0	9	10	2	12	5	57
muut	0	1	0	0	0	2	2	1	4	2	12
yhteensä	9	10	2	13	7	15	18	7	20	11	112

Taulukko 6.6.2.1

Kuvan raja-alue niissä jutuissa, joissa on yhden tai useamman nuoren kuva ja joiden otsikko ei viittaa nuoriin.

Suurimmaksi luokaksi muodostui siis lähikuvien luokka, jossa etenkin vuonna 2011 tarjonta on ollut runsasta. Tällöin juttujen aiheena on ollut muun muassa asiakkaiden laatutietoisuus, päiväkodin arkkitehtuuri, kielimatkat, makeiset, kiusaaminen, skeittaaminen, Facebookin käytön yleistäminen ja vaalit.

Kuvien jakaantuminen kuvatyypin perusteella puolestaan erittelen taulukossa 6.6.2.2. Toiminnallisia reportaasikuvia on 42 kappaletta eli 38 prosenttia. Ilman miljöötä olevia kuvia oli yhteensä 32 eli 29 prosenttia, kun taas miljöössä poseerattiin vain 18 kuvassa, mikä vastaa 16 prosenttia niistä jutuista, joissa otsikko ei viittaa nuoriin mutta kuva esittää yhtä tai useampaa nuorta.

	1995	1997	1999	2001	2003	2005	2007	2009	2011	2013	yhteensä
reportaasi, toiminnallinen	2	6	1	6	7	6	4	3	5	2	42
poseeraus ilman miljöötä	4	2	0	3	0	5	5	2	6	5	32
poseeraus miljöössä	3	1	0	3	0	2	2	1	5	1	18
anonyymi	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	2
muut	0	1	1	0	0	2	7	1	4	2	18
yhteensä	9	10	2	13	7	15	18	7	20	11	112

Taulukko 6.6.2.2

Kuvatyypit niissä jutuissa, joissa on yhden tai useamman nuoren kuva ja joiden otsikko ei viittaa nuoriin.

Anonyymejä kuvia oli ainoastaan kaksi: toisessa kuvattiin peruskoulun mullistavaa vaikutusta käyttämällä kuvituksena vanhaa valokuvaa työstä ja pojasta liitutaulun äärellä. Toisessa kuvassa taas tyttö hiihtää ladulla. Tämän jutun anonyymikuva hieman ihmetyttää, sillä kuvatekstin perusteella toimitus on päässyt seuraamaan tietyn luokan edesottamuksia ladulla, joten kuvituksena voisi yhtä lailla olla joku oppilas omilla kasvoillaan ja nimellään.

6.6.3 Etusivun pääkuvana ainoastaan kolmesti

Edellä olen esitellyt lukujen valossa nuorten esittämistä niin kuvissa kuin otsikoissa. Kaikkien kuvien yksityiskohtainen käsittely ei ole mitenkään mahdollista tämän tutkimuksen puitteissa, joten paneudun tarkemmin niihin kolmeen Helsingin Sanomien toimituksellisella etusivulla eli premisivulla julkaistuun kuvaan, joissa sekä otsikko viittaa nuoriin että kuva esittää nuorta.

Premisivun pääkuvaksi ovat nousseet seuraavien juttujen kuvat: *Uimariabi puurtaa pitkää päivää* (HS 17.2.2005), *Ensi kertaa konsertissa* (HS 18.2.2005) ja *Pikaruoka maistuu nuorille* (HS 10.2.2011). Näistä ensin mainittu juttu esittelee kilpauintia harrastavan abiturientin, jolle lukuloma ei todellakaan tarkoita lomailua.

Dynaamisessa kuvassa nuori on kuvattu hänelle ominaisessa ympäristössään, uimahallissa, jossa hän on rakkaan lajinsa harjoituksissa.

Uimarilakki ja -lasit antavat jo ensi vilkaisulla vihjeen, että kyseessä on vakavasti otettava uimari eikä mikä tahansa harrastelija.

Vaikutelmaa tukee keskittynyt ilme, joka uimarilla on kesken veden kauhomisen. Kuva tukee hyvin juttua, sillä kyse on kilpauimarin haastattelusta, vaikkakin myös

ylioppilaskirjoituksilla ja niihin

valmistautumisella on tärkeä rooli jutussa. Uimahalli ympäristönä tuo hyvin esiin jutun idean, sillä pelkkä kirjoja selaileva nuori ei kiinnittäisi samalla tavalla lukijan huomiota kuin kirkkaan sinisessä vedessä uiva henkilö.

Kuva 6.1. Helsingin Sanomat 17.2.2005

Lapsen ensimmäistä
sinfoniaorkesterikokemusta käsittelevä juttu
puolestaan ei onnistu avaamaan juttunsa
aihetta läheskään yhtä tehokkaasti kuvan
avulla kuin uimariabi. Etualalla olevan tytön
katse on kiinnittynyt jonnekin etuoikealle,
jonne kuvan katselija ei voi nähdä. Kenties
tyttö näkee orkesterin, ehkä vain heidän tyhjä
tuolinsa. Katse on tarkkaavainen ja valpas.
Mistä ei silti voi päätellä, onko konsertti
alkanut, kesken vai ehkäpä jo loppunut.
Takana näkyvät hahmot jäävät sumuisiksi,
sillä tarkennus on täysin tytössä. Taustasta
näkee, että kyse on konserttisalista. Tytön
kädet ovat löyhästi yhdessä kämmenet
vastakkain, sormet kohti kattoa. Ne saattavat
olla unohtuneet kyseiseen asentoon, kun tyttö
on jäänyt ihmettelemään näkemäänsä. Yhtä
lailla ne voivat olla pysähtyneet kesken
taputuksen tai aikomuksen ristiä kädet.

Pikaruokaa käsittelevässä jutussa nuori tyttö
pitelee hampurilaista kädessään samalla kun
laittaa ranskalaista suuhunsa toisella. Tytöllä
on pöydällä edessään virvoitusjuoma.
Taustalla näkyy kaksi muuta pikaruokapaikan
asiakasta, jotka syövät omassa pöydässään.
Tyttö katsoo ohi kameran jonnekin itsestään
vasemmalle, kuvan ulkopuolelle. Taaskaan
kuvan katsoja ei saa tietää, mitä tyttö katselee.
Ilme on kuitenkin jotenkin vaisu, kuin tyttö
olisi unohtunut omiin maailmoihinsa ja
unohtanut kameran läsnäolon.

Kuva 6.2. Helsingin Sanomat 18.2.2005

Kuva 6.3. Helsingin Sanomat 10.2.2011

Näitä kolmea kuvaa yhdistävä tekijä on rajausta: puolikuva vinosti edestä otettuna. Yhteistä on myös se, että kaikissa kuvissa poseeraa nuori nainen tai tyttö. Tätä voinee pitää jonkinlaisena poikkeuksena, etenkin kun yksikään kuvatuista ei edusta varsinaista yhteiskunnan eliittiä. Pikemminkin kyse on täysin tavallisista nuorista ihmisistä, vaikka uimarin kohdalla kova työ ja harjoittelu saattavat vielä johtaa todelliseen menestykseen. Vielä kuvan ottamishetkellä kyseinen uimari on kuitenkin melko tuntematon ainakin suurelle maailmalle ja siten rinnastettavissa keneksi tahansa kansalaiseksi.

Kuvien samankaltaisuutta lisää suoran katsekontaktin puuttuminen. Yksikään kuvattavista ei näytä siltä, että poseeraisi juuri kyseisellä hetkellä kameralle. Ennemmin näyttää siltä, että kuvaaja on sattunut osumaan paikalle juuri sopivasti ja painanut kameran laukaisinta. Uimarikuvan olenkin luokitellut tästä syystä toiminnalliseksi reportaasikuvaksi. Luokittelua tukee sisäsivujen juttu, johon vinkki viittaa: uimarin elämää on kuvattu paitsi kuvareportaasimaisesti myös reportaasimaisessa jutussa. Sen sijaan konserttikävijän ja pikaruuan syöjän luokittelu tuntui vaikeammalta, sillä periaatteessa molemmissa kuvissa näkyy jonkin verran toimintaa. Silti molemmat kuvat ovat jollain tavalla pysähtyneitä. Tästä syystä luokittelin molemmat poseerauksiksi ilman miljöötä. Kummassakaan kuvassa kun ei voi täysin tunnistaa, missä konserttisalissa tai missä pikaruokaravintolassa otos on napattu.

7 Kohti runsasta ja myönteistä medianäkyvyyttä?

Tässä päätösluvussa teen ensin yhteenvedon työni tuloksista alaluvussa 7.1, jossa myös vertaan tuloksiani aiempiin tutkimuksiin niiltä osin kuin se on mahdollista ja mielekästä. Sitten kerron alaluvussa 7.2 määrällisen ja laadullisen analyysitavan soveltuvuudesta tutkittaessa nuorten esilläoloa ja esittämistä sanomalehdessä. Sen jälkeen etenen alalukuun 7.3., jossa arvioin työni luotettavuutta ja pätevyyttä sekä pohdin sitä, miltä osin olen mielestäni onnistunut työssäni. Alaluvussa 7.4 esitän itsereflektiota ja mietin, missä kohdin olisin voinut tehdä asiat vielä paremmin tai muuten vain toisella tavalla. Lopuksi alaluvussa 7.5 nostan esiin mahdollisia jatkotutkimusaiheita.

7.1 Nuoret saavat aiempaa enemmän näkyvyyttä

Asetin tavoitteekseni selvittää, missä määrin nuoret ovat esillä ja kuinka heitä esitetään Helsingin Sanomissa Sanomalehtiweekin aikana julkaistuissa jutuissa. Määrällisesti arvioituna suurin osa nuoriin viittaavista jutuista ilmestyy lehdessä ilman teemaviikon tunnuslogoa. Tällaisia juttuja oli koko aineistosta peräti 65 prosenttia. Logottomien juttujen määrässä erottuu kehityskaari: viiden ensimmäisen vuoden aikana logottomia juttuja on julkaistu vain 260 mutta viiden niitä seuraavan vuoden aikana peräti 381 kappaletta. Aineistoni perusteella voikin tehdä päätelmän, että nuoret pääsevät aiempaa enemmän Helsingin Sanomien sivuille aivan tavallisissa jutuissa, jotka eivät suoranaisesti näytä edes liittyvän teemaviikkoon.

Kaiken kaikkiaan aineistoni valossa näyttää siltä, että nuoriin viittaavien juttujen määrä on lisääntynyt vuodesta 1995 vuoteen 2013. Koska logollisten juttujen määrä osoittautui melko samaksi kaikkina seitsemänä vuotena (kolmena ensimmäisenä logoa ei vielä ollut), Helsingin Sanomien voisi jopa ajatella asettaneen toimitukselleen jonkinlaisen tavoitteen juttujen määrästä. Vain haastattelemalla toimitusta olisi mahdollista saada tietoonsa, millä perusteella Sanomalehtiweekin juttuihin tuli logo. Aineistoni perusteella on joka tapauksessa selvää, että logo ei välttämättä kerro jutun viittaavan jotenkin nuoriin. Tosin analysoin vain otsikoita, jolloin jää arvailujen varaan, missä määrin jutuissa kenties silti oli viittauksia nuoriin.

Sanomalehtiviikkoa tutkineen Pirjo-Riitta Puron (2014, 181) haastattelussa Helsingin Sanomien eläkkeelle jäänyt päätoimittaja Reetta Meriläinen perustelee, että logot on laitettu niihin juttuihin, jotka toimitus on arvioinut nuoria kiinnostaviksi. Jos aineistooni kuuluvia kolmea ensimmäistä vuotta ei oteta huomioon, logollisia juttuja on ilmestynyt keskimäärin 49 kappaletta vuosittain. Se tarkoittaa noin kymmentä logojuttua jokaisena arkipäivänä, sillä Sanomalehtiviikko ei ulotu viikonloppuun. Sen sijaan jutut eivät jakaudu tasaisesti eri viikonpäiville, vaan loppuviikosta juttuja on ilmestynyt tarkastelujaksolla alkuvuikkoa enemmän. Kärjistetysti voisi kysyä, eikö Helsingin Sanomat ole sitoutunut ja kiinnostunut kirjoittamaan nuorista säännöllisesti edes teemaviikon ajan? Myös tämä selviäisi vain toimitusta haastatteleamalla. Logollisten juttujen määrän arvioimiseksi ja sen suhteuttamiseksi lehden muuhun kirjoitteluun tarvitsisin joka tapauksessa tietoa jokaisen lehden kokonaisjuttumäärästä ja juttujen viemästä tilasta. Mittaamalla palstamillimetrit ja laskemalla koko lehden juttujen määrän olisin voinut saada selkoa tästä asiasta.

Reunasen (2013) tutkimuksessa oletettiin, että Helsingin Sanomien siirtyminen broadsheetistä tabloidiin lisäisi ajattomampien, taustoittavampien ja viihdyttävämpien aineistojen määrää ajankohtaisuutistarjonnan kustannuksella. Oletus osoittautui paikkansa pitäväksi: tabloid-koossa feature- ja teemajuttuja ilmestyi 7 prosenttia, henkilöjuttuja 18 prosenttia ja taustoittavia uutisanalyysijä jopa 63 prosenttia enemmän kuin broadsheet-sivukoossa. (Ema., 19.) Omassa aineistossani sivukoon muutosta tiettyjen juttutyyppeiden määrää on hieman ongelmallista arvioida, sillä Helsingin Sanomat oli Sanomalehtiviikon aikaan vuonna 2013 vasta totuttautumassa uuteen sivukokoonsa. Jos kuitenkin vertaa vuoteen 2011, henkilöjuttujen määrän lisääntyminen oli kiistatonta: vielä vuonna 2011 niitä oli vain yksi, kun vuonna 2013 vastaava luku oli seitsemän. Pitää kuitenkin huomata, että myös vuonna 2001 ilmestyi yhtä monta henkilöjuttua kuin vuonna 2013. Täysin poikkeuksellisesta ilmiöstä ei siis voi puhua vuoden 2013 kohdalla, vaikkakin juttumäärän kasvu edellisvuoteen on suorastaan räjähdysmäinen. Entä sitten feature- ja teemajuttujen osuus? Kappalemäärien osalta vuosi 2013 vaikuttaa suhteellisen vaisulta vuoteen 2011 verrattuna: ensin mainittuna juttuja ilmestyi 10, kun taas viimeksi mainittuna määrä oli lähes kaksinkertainen, 18 kappaletta. Silti vuosi 2013 on feature- ja teemajuttujen määriä tarkasteltaessa kohtuullisen keskiverto, sillä keskiarvona laskettuna tätä juttutyyppiä julkaistiin juuri noin 10 kappaletta vuosittain. Uutisanalyysien mahdollista lisääntymistä en voi arvioida, koska olen aineiston keruuvaiheessa luokitellut kaikki uutisanalyysit uutisiin kuuluviksi, sillä niitä vaikutti olevan liian vähän itsenäisenä juttutyypinä huomioitavaksi.

Aineistossani uutinen oli jokaisena vuonna yleisin juttutyyppi, mikä korostui etenkin aineiston alkupäässä, eli vuosina 1995, 1997 ja 1999. Kyseisinä vuosina mikään muu juttutyyppi ei ollut kappalemäärissä mitattuna lähelläkään uutisten määrää. Syytä voi hakea yhteiskunnan, Sanomalehtiweekin tai Helsingin Sanomien muutoksesta: kenties yhteiskunnallinen tilanne on muuttunut aiempaa suopeammaksi nuoria kohtaan ja siksi tämä ikäryhmä pääsee enemmän esille muissa kuin perinteisissä uutisjutuissa. Kenties Sanomalehtiweekia varten on kehitetty aiempaa monipuolisempia aiheita tai ehkäpä Helsingin Sanomat on kehittänyt juttutyyppejään kauttaaltaan monipuolisemmiksi.

Juttujen jaottelu otsikon perusteella neutraaleihin, myönteisiin ja kielteisiin vaati tulkintaa, toisinaan hyvinkin paljon. Kuten jo luvussa 2 totesin, saman otsikon voi tutkijasta riippuen usein mieltää yhtä lailla myönteiseksi, kielteiseksi ja neutraaliksi. Aineistoni epävarmoissa tapauksissa merkitsin jutun useimmiten neutraaliksi. En usko sortuneeni liialliseen varovaisuuteen tässä luokittelussa, sillä neutraaleiksi luokittelin lopulta vain 23 prosenttia otsikoista. Lisäksi on otettava huomioon, että osan otsikoista pystyi luokittelemaan hyvin yksiselitteisesti neutraaleiksi.

Esimerkiksi otsikko *Yli 40 000 osanottajaa yo-kokeissa* (HS 5.2.2009) ei nähdäkseni ole millään tavalla myönteinen tai kielteinen, vaan neutraalin toteava. Vertailun vuoksi kerrottakoon, että kun Graeme Mason (2011) tutki neljää skottilehteä, hänen tutkimuksessaan juttujen sävyt poikkesivat huomattavasti omasta aineistostani: vain 20 prosenttia jutuista oli myönteisiä, 30 prosenttia kielteisiä ja peräti 50 prosenttia neutraaleja. Todettakoon tosin, että jutut edustivat niin iltapäivä-, sanoma- kuin paikallislehtiä ja analyysin kohteena olivat otsikoiden lisäksi kokonaiset jutut. Jutut Mason etsi käsiinsä sen perusteella, että niiden otsikossa viitattiin lapsiin, nuoriin tai näiden sanojen synonyymeihin. Hän kuitenkin korostaa, että vaikka juttu sinänsä olisi sävyiltään kielteinen, se ei välttämättä tarkoita nuorten esittämistä kielteisessä valossa. Myös Mason luokitteli neutraaleiksi jutut, joissa oli sekä kielteisiä että myönteisiä sävyjä. Johtopäätöksissä Mason kertoo, että aineiston perusteella selvästi sitoutuneimpia nuorista kirjoittamiseen ovat sanomalehdet. (Emt. 2011.) Omien tulosteni myönteisyyttä voikin ehkä selittää sillä, että olen tutkinut sanomalehteä, en paikallis- tai iltapäivälehteä. Tulokset eivät kuitenkaan siinä mielessä ole täysin vertailukelpoisia, että oma aineistoni koostui pelkistä otsikoista, Masonin kokonaisista jutuista.

Yllättävää tuloksissani oli, että nuoriin viitataan otsikoissa vain harvoin: keskimäärin joka viidennessä koko aineistoni otsikossa. Myös nuorten vähäinen esittäminen kuvissa pääsi yllättämään: koko aineistoon kuuluvista kuvista nuoria esitti vain 16 prosenttia. Kenties

odottamattomin seikka oli silti se, että nuoret pääsivät Helsingin Sanomien uutiset-sivun pääkuvaksi ainoastaan kolme kertaa. Sen sijaan otsikoiden tapa viitata nuoriin koulumaailmasta tutuilla termeillä (oppilas, koululainen jne.) sekä ikään ja sukupuoleen yhdistyvillä nimityksillä oli odotettu tutkimustulos aiemman teorian perusteella.

7.2 Tekemieni valintojen arviointia

Miten nuori määritellään? Missä menee raja lapsen ja nuoren välillä? Nämä kysymykset vaivasivat minua heti tutkimusaiheen valinnasta lähtien. Aiemmissa tutkimuksissa nuoruus on rajautunut hyvin eri tavoin, joten mitään ehdotonta vastausta en koe löytäneeni. Esimerkiksi suomalaisnuorten mediankäyttöä vuosituhannen vaihteessa tutkinut tutkimusryhmä Luukka, Hujanen, Lokka, Modinos, Pietikäinen ja Suoninen määrittelee nuoriksi 13–19-vuotiaat, Nuorisosian neuvottelukunnan toteuttamassa tutkimushankkeessa nuoriksi rajattiin 15–29-vuotiaat, brittimedian suhdetta politiikkaan sekä nuoriin tutkinut Andrew Russell mielsi nuoriksi 18–24-vuotiaat ja YK luokittelee lapsiksi kaikki alle 18-vuotiaat (Luukka ym. 2001; Nuorisosiain neuvottelukunta 2011; Russell 2004; Yhdistyneet Kansakunnat 1989). Sanomalehtien Liitto (2013) puolestaan määrittelee Sanomalehti-viikon kohderyhmäksi 7–18-vuotiaat koululaiset. Päädyin käyttämään viimeksi mainittua rajausta, koska tutkimusaineistoni ovat juuri Sanomalehti-viikolla ilmestyneet sanomalehdet. Kohdensin huomioni kuitenkin lehden omaan puhuttelutapaan: jos jutussa ei mainittu suoranaisia ikävuosia, valitsin aineistokseni vain juttuja, joissa viitattiin nuoriin – joko pelkästään tai lasten rinnalla.

Analyysiini vaikuttivat lisäksi väistämättä monet seikat, kuten se, että tulkitsen otsikoita nimenomaan tiedotusopin pro gradu -tutkielmaani varten. Jonkin muun alan opiskelija tai vaikkapa 16-vuotias lukiolainen tuskin tulkitsisi tekstejä tismalleen samalla tavalla kuin minä. Lukeminen on aina tiettyyn mittaan subjektiivinen kokemus, joka perustuu tulkintaan ja jossa syntyy tulkintoja. Jos lukisin vastaavia otsikoita muuten vain vapaa-ajallani, en varmasti analysoisi niitä niin syvällisesti kuin tutkimustani varten. Luultavasti tulkintani saattaisivat muuttua iän myötä, sillä näin 27-vuotiaana koen itseni suhteellisen nuoreksi ja pystyn mielestäni siinä mielessä samastumaan nuoriin viittaaviin uutisiin. (esim. vrt. Kunelius 2004, 237.)

Valitsemani analyysitapa perustuu vahvasti subjektiivisuuteen, joka alkoi jo aineiston keruusta ja koostamisesta. Koska mitään valmista aineistoa ei ollut olemassa, rajasin aineistoni tiettyihin vuosiin materiaaliin etukäteen tutustumatta. Nähdäkseni tämä periaate on sinänsä määrällisen tutkimuksen kriteerien mukainen. Parittomiin vuosiin keskittymisen sijaan olisin voinut valita tarkastelujaksoltani aineistoksi esimerkiksi jokaisen vuoden maanantain lehden. Tällöin olisin saanut kattavan kuvan jokaisen vuoden kyseiseltä päivältä. Tai olisin voinut valita mukaan Sanomalehtiviikolla ilmestyneet lehdet viiden vuoden välein, eli vuosilta 1995, 2000, 2005, 2010 ja 2015. Vähäisempi aineisto olisi nopeuttanut aineiston keruuta ja siten mahdollistanut ajankäytön keskittämisen enemmän aineistolähtöiseen laadulliseen analyysiin.

Toisella valitsemallani tutkimusmenetelmällä eli määrällisellä sisällön erittelyllä saamiani tuloksia voi pitää pinnallisena ilmiön tarkasteluna. Perusteellinen vastaaminen tutkimuskysymyksiini olisi vaatinut huomattavasti lähempää analyysiä, jossa olisi pitänyt tarkastella juttuja muutenkin kuin vain tutkimalla otsikoiden sanavalintoja ja sävyä tai erittelemällä rajattua kuvajoukkoa. Leipätekstien analysoiminen esimerkiksi aihevalinnan kannalta ja juttukokonaisuuksiin paneutuminen olisi tuonut tutkimukseeni perustellun lisän. Näin olisin voinut saada vielä paremman tuntuman tavoista, joilla lehti nuoria määrittelee ja puhuttelee sekä siitä, tarjoutuuko näiden rooliksi aktiivinen osallistuminen vai ainoastaan passiivinen sivustaseuraaminen.

7.3 Tulosten luotettavuus ja yleistettävyys

Vaikka empiirinen tutkimusotteeni tässä työssä on vahvasti kvantitatiivinen, tutkimukseni tuloksia ei voi yleistää koskemaan muita kuin tutkimaani lehteä. Yleistettävyys edellyttäisi, että olisin valinnut tarkasteltavakseni Helsingin Sanomien rinnalla muitakin sanomalehtiä, esimerkiksi Aamulehden tai Turun Sanomat.

Sinällään työni tulokset kertovat erittäin vähän Helsingin Sanomista sanomalehtenä. Yksittäisiä numeroita on lopulta mukana vain 48, joten niin vähäisestä joukosta en lähtisi tekemään kovin pitkälle vietyjä johtopäätöksiä koko lehteä koskien. Sen sijaan siitä, missä määrin ja miten Helsingin Sanomat esittää nuoria Sanomalehtiviikolla olen mielestäni saanut kokoon melko perusteellisen kuvan. Tässä suhteessa aineistoni on myös määrällisesti kattava, vaikka olenkin tarkastellut asiaa parittomien vuosien kautta. Katson siten, että työni onnistuu tuottamaan arvokasta

tietoa nuorten esillä olosta ja esittämisestä Helsingin Sanomissa Sanomalehtiweekin aikana, tosin määrällisen analyysin suuresta roolista johtuen hyvin karkealla tasolla. Tällaiselle tiedolle nuorten esittämisestä suomalaisessa sanomalehdessä on tarvetta, sillä kuten jo luvussa 2 totesin, vastaavanlaista tutkimusta ei tietääkseni ole tiedotusopin tutkimusalueella aiemmin toteutettu.

Saamieni tulosten luotettavuuden arvioin luokittelun näkökulmasta kohtuullisen hyväksi, sillä kävin jokaisen jutun vähintään kahteen kertaan läpi. Jos nuoren määritelmää ei oteta huomioon, kuka tahansa tutkija voisi toistaa samalla tutkimusmenetelmällä ja samalla aineistolla tutkimukseni ja siten halutessaan tarkistaa saamani tulokset. Tulosten toistettavuutta saattaa heikentää korkeintaan se, että tein luokittelun vain kertaalleen.

Tulosteni pätevyys eli valideetti vaikuttaa mielestäni yksiselitteisen onnistuneelta: kohdensin huomioni siihen, mihin oli tarkoituskin, eli nuorten esillä oloon ja esittämiseen Helsingin Sanomissa Sanomalehtiweekilla. Tähän tarkoitukseen tutkimusmenetelmäni, eli sisällön erittely ja sisällönanalyysi, sopivat hyvin. Jos aineistoni olisi ollut pienempi tai sen olisi rajannut jollain keinolla huomattavasti pienemmäksi laadullista analyysiä varten, myös jokin tulkinnallisesti syvemmälle menevä diskursiivinen tutkimusmenetelmä olisi saattanut toimia. Tällainen tilanne olisi voinut olla myös tutkittaessa Helsingin Sanomia harvemmin ilmestyvää lehteä, kuten vaikkapa jotakin kerran viikossa ilmestyvää paikallislehteä. Samoin aineiston määrää olisi luonnollisesti pienentänyt, jos tutkittava lehti olisi ollut journalistisilta sisällöiltään suppeampi ja ylipäättään sivumäärillä mitattuna vähäisempi lukupaketti kuin Helsingin Sanomat. Yksi mahdollisuus olisi tietenkin ollut valita Helsingin Sanomista koostetusta aineistosta jokin tietty ajallisesti tai muulla perusteella tiukasti rajattu osuus ja eritellä kirjoittelua diskursiivisesti siltä osin.

7.4 Mitä olisin voinut tehdä toisin?

Ajallisella ulottuvuudella operoivassa tutkimusotteessa piilee vaara, sillä kun etsii muutosta, saattaa samalla sulkea silmänsä siltä, mikä on muuttumatonta ja staattista. Aineistoni perusteella suurin osa nuorten esittämisestä tapahtui uutisissa tai uutismaisiin lukeutuvissa juttutyypeissä. Analyysini ei edes yritä löytää vastausta siihen, mistä tämä tulos johtuu. Lisäksi luokittelurungossani on puute siltä osin, että en ole eritellyt juttujen kirjoittajia. Jälkikäteen koin tämän puutteen korjaamisen liian työlääksi. Kirjoittajien erittely olisi lisännyt aineistoni tulkintamahdollisuuksia, sillä se olisi voinut

tuoda esille, mitä eroja tai yhtäläisyyksiä liittyy toimittajien, uutistoimistojen, asiantuntijoiden, satelliittitoimittajien ja tavallisten mielipidekirjoittajien teksteihin.

Aineistossani jäivät hyvin vähäiselle huomiolle satelliittitoimittajien kirjoittamat jutut, sillä en yksinkertaisesti löytänyt niitä kuin muutamia. Tämä voi toki johtua omasta huolimattomuudestani, jonka riski on suuri näin ison aineiston keruussa. Toinen selitys on, että satelliittitoimittajien jutut oli merkitty Helsingin Sanomissa niin epäselvästi, etteivät ne erottuneet lehden muista teksteistä. Pidän tätä vaihtoehtoa silti melko epätodennäköisenä. Kolmas vaihtoehto liittyy aineiston keräämiseen: rajasin heti alkuun aineistoni pelkkään paperilehteen. Näin ollen satelliittitoimittajien mahdollisesti Helsingin Sanomien verkkosivuille kirjoittamat jutut rajautuivat väistämättä tarkasteluni ulkopuolelle.

Tällaisenaan tutkimukseni ei myöskään ota kantaa, kuinka paljon Helsingin Sanomat nuoria esittää tavallisella viikolla tai viikonloppuna ilmestyvissä numeroissaan. Uskon, että Sanomalehtiweekin erityisyys vaikuttaa väistämättä nuoriin viittaavien juttujen määrään. Kuinka paljon tällä lopulta on merkitystä, siihen voi löytää vastauksen esimerkiksi toimitusta haastatteleamalla tai hankkimalla aineistoon vertailukelpoisia ”tavallisia”, teemoittamattomia viikkoja. Yksi mahdollinen tapa saada vertailupintaa tutkimukselleni olisi ollut ottaa kaikilta tutkituilta vuosilta satunnaisesti valitut verrokkiviikot ja laskea, kuinka paljon näillä viikoilla on ilmestynyt nuoriin viittaavia juttuja. Tämän tutkimuksen rajoissa tällaisen vertailun toteuttaminen oli jo työekonomisesti mahdotonta.

Eräs ongelma luokittelussani on, että havaintoyksikkönä on nimenomaan juttu. Niinpä kuvien määrästä tulee vääristynyt käsitys, sillä yhdessä lehti jutussa saattaa olla useampi kuva. Esimerkiksi gallupit sisältävät useimmiten vähintään kolmen vastaajan vastaukset kuvineen, jolloin kuitenkin aineistoni luokittelutavan vuoksi lukujen perusteella näyttää siltä, että kuvia on ainoastaan yksi. Myöskään siihen en tässä tutkimuksessa lopulta ota syvällisesti kantaa, miten usein kuvissa esiintyy enemmän kuin yksi nuori ja ketä muita kuvassa esiintyy. Tätäkin voisi olla mielenkiintoista selvittää.

Tutkimukseni vertailukelpoisuutta muihin vastaaviin tutkimuksiin lisäisi huomattavasti, jos jokaisesta aineistoon kuuluvasta jutusta olisi selvillä myös palstamillimetrit niin kuvien kuin juttujen pituuksien osalta. Palstamillimetrit kertovat huomattavasti tarkemmin juttujen osuudesta kirjoittelun kokonaisuudessa kuin pelkät kappalemäärät. Juttujen saamaa palstamäärää vertailemalla

voi saada tarkkaa tietoa siitä, kuinka paljon aineistoon kuuluville jutuille on vaikkapa eri vuosina tai eri osastoilla annettu tilaa. Esimerkiksi vinkkijuttujen kohdalla samalle viivalle asettamisen epäsuhta korostuu: etusivun pääkuva ja suuri otsikko (esim. ”Pikaruoka maistuu nuorille, HS 10.2.2011) vievät huomattavasti enemmän palstatilaa kuin ilman kuvaa julkaistu, parin rivin pituinen lyhyt vinkki (esim. Junioripelaajan isä löi tuomaria, HS 9.2.2011).

Hyödyllinen lisä tutkimukselleni olisi ollut muun muassa Raittilan (2004) käyttämä sisällön erittelyn tapa, jossa hän kirjasi etnisyyttä ja rasismia koskevasta sanomalehtiaineistostaan talteen myös niiden pääaiheet sekä lehtijuttujen kohteet ja puhujat. Näin hän pääsi käsitykseen siitä, millaiset teemat nostivat eri vähemmistöjen edustajia ääneen suomalaisissa sanomalehdissä. (Raittila 2004, 209, 212–213.) Toki vastaava aiheiden kirjaaminen ja koodaaminen aineiston keruuvaiheessa olisi lisännyt työmäärääni huomattavasti, mutta sen tekeminen olisi tuottanut merkittävästi yksityiskohtaisempaa tietoa Helsingin Sanomien tavasta esittää nuoria kuin pelkkä otsikoihin ja kuviin pureutuminen. Lisäksi leipäteksteistä olisi voinut analysoida ja identifioida niiden toimijoita, kuten Reunanen (2003) on tehnyt väitöskirjassaan.

Yksi suuri puute työssäni on, että en lopulta analysoinut yksityiskohtaisesti nuorten esittämistä lehtikuvissa. Erityisesti representaatioiden ja sitä kautta esittämisen tutkimisessa tällainen yksittäisiin kuviin pureutuva tutkimus olisi ollut erittäin perusteltua. Tältä osin voidaan jopa kyseenalaistaa, kuinka onnistunut valinta oli taustoittaa tutkimusongelmaani representaatiotutkimuksen avulla. Kulttuurintutkimuksellisella representaatioiden analysoimisella kun on lopulta melko vähän yhteistä laadullisesti virittyneenkään sisällön erittelyn kanssa.

Loppujen lopuksi keskeisintä tutkielmani tekemisessä olisi ollut muodostaa ja rajata selkeä tutkimusongelma, joka työssä määrätietoisesti pyritään ratkaisemaan. Harmikseni joudun toteamaan, että vaikka tutkimuskysymykseni ovat nähdäkseni sinänsä onnistuneita, tutkimusongelmani olisi kaivannut vielä tiukempaa rajausta ja kirkastamista. Tämä heijastuu auttamatta työni tuloksiin. Paitsi nuorten ja nuoruuden myös esittämisen yksiselitteinen määrittely osoittautui lopulta äärimmäisen vaikeaksi. Mitä lopulta on esittäminen? Kuinka se suhteutuu representaatioihin? Entä miten tekemäni kuvien analysointi rinnastuu representaatioanalyysiin? Nämä seikat olisivat vaatineet paljon syvällisempää tutkailua.

7.5 Mahdollisia jatkotutkimusaiheita

Kun valitsin tutkielmani aiheita, halusin saada tutkittavasta ilmiöstä ennen kaikkea perustietoa, jonka voisi esittää selvinä lukuina ja taulukoina. Halusin tietää juttumäärissä mitattuna, kuinka paljon nuoret pääsevät esille Sanomalehtiviikolla niin jutuissa, otsikoissa kuin kuvissa. Sen sijaan syvällisempi, numeroiden taakse pureutuva tieto jää tässä tutkimuksessa saavuttamatta, sillä laadullinen analyysi jäi lopulta melko vähäiseksi ja pinnalliseksi. Näin suuren aineiston keruun jälkeen toivon, että tekemäni työ hyödyttää myös muita Sanomalehtiviikosta kiinnostuneita – niin tutkijoita, opettajia kuin lehtien toimituksia.

Työni ponnisti representaationäkökulmasta, mutta lähtökohta olisi voinut olla myös journalismin julkisuudessa ja pääsyn näkökulmassa. Työni kannalta yksi erittäin hedelmällinen aihe pengottavaksi olisikin ollut kysymys median esityksellisiin tiloihin pääsystä. Tähän suuntaan työtäni voisikin jatkojalostaa ja entisestään syventää ottamalla aineksia esimerkiksi Heikkilän ja Kuneliuksen (1997) artikkelista, joka tosin tarkastelee aiheita kansalaisjournalismin näkökulmasta. Myös Reunanen (2003) esittää väitöskirjassaan, että julkisuuden kannalta viestimissä käytävä keskustelu näyttäytyy ratkaisevana, koska viestimet tuovat niissä esitetyt näkemykset laajamittaisesti ihmisten tietoon. Tästä seuraa, että kuka tahansa voi ainakin periaatteessa myös reagoida ja ottaa kantaa näihin näkemyksiin julkisesti. (Emt. 12.)

Mahdollinen jatkotutkimuksen aihe olisi myös selvittää, millaisista aiheista satelliittitoimittajat kynäilevät juttunsa ja miten nuoret näkyvät näissä nuorten itsensä tekemissä jutuissa. Jos olisin ottanut aineistooni myös verkkojuttuja, pikaisen kokeiluhaun perusteella näyttää siltä, että satelliittitoimittajien tekemien juttujen määrä olisi lisääntynyt huomattavasti. Jostain syystä Helsingin Sanomat julkaisee satelliittitoimittajien tekemiä juttuja ennemmin verkossa kuin printtilehdessä. Pyritäänkö tällä mahdollisesti nuorten entistä parempaan tavoittamiseen? Vai eivätkö nuorten kirjoittamat tekstit kelpaa perinteikkään ja arvostetun sanomalehden sivuille? Satelliittitoimittajia kannattaisi mielestäni tutkia ilmiönä ainakin kolmella tavalla: haastattelemalla heitä itseään, lukijoita ja toimittajia tai muita journalistista päätösvaltaa käyttäviä. Näin voisi selvittää muun muassa, mitä hyötyä satelliittitoimittajien osallistumisesta Sanomalehtiviikkoon on eri tahojen kannalta ja kuinka tietoisesti tai mistä lähtökohdista toimintaa on kehitetty vuosien varrella.

Myös Sanomalehtiviikon sisältöjen tuottamista kannattaisi tutkia. Voisi olla hedelmällistä painottaa tutkimus nimenomaisesti Sanomalehtiviikon logolla merkittyihin juttuihin ja niiden syntymekanismiin. Millaisilla kriteereillä toimitus valitsee jutut, joihin tulee logo? Miten toimitus tämän arvion tekee käytännössä? Kuinka moni osallistuu päätöksen tekemiseen? Kuinka paljon juttuja suunnitellaan etukäteen ja tuotetaanko ne varta vasten Sanomalehtiviikkoa varten? Päätetäänkö logollisten juttujen määrä ennalta? Aiheeseen liittyy paljon kysymyksiä, joista voi ammentaa aineksia jatkotutkimukseksi.

Lähteet

Painetut lähteet

- Aapola, Sinikka (2003) Murrosiän lyhyt historia Suomessa. Teoksessa Aapola, Sinikka & Kaarninen, Mervi (toim.) *Nuoruuden vuosisata. Suomalaisen nuorison historia*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 87–106.
- Aapola, Sinikka & Kaarninen, Mervi (2003) Esipuhe. Teoksessa Aapola, Sinikka & Kaarninen, Mervi (toim.) *Nuoruuden vuosisata. Suomalaisen nuorison historia*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 7–8.
- Aapola, Sinikka & Kaarninen, Mervi (2003) Näkökulmia suomalaisen nuoruuden ja nuorison historiaan – Johdanto. Teoksessa Aapola, Sinikka & Kaarninen, Mervi (toim.) *Nuoruuden vuosisata. Suomalaisen nuorison historia*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 9–32.
- Alasuutari, Pertti (2011) *Laadullinen tutkimus 2.0*. Neljäs, uudistettu painos. [1993] Tampere: Vastapaino.
- Boëthius, Ulf (1995a) The history of high and low culture. Teoksessa Fornäs, Johan & Bolin, Göran (toim.) *Youth Culture in Late Modernity*. London: Sage, 12–38.
- Boëthius, Ulf (1995b) Youth, the media and moral panics. Teoksessa Fornäs, Johan & Bolin, Göran (toim.) *Youth Culture in Late Modernity*. London: Sage, 39–57.
- Buckingham, David (2008) Introducing identity. Teoksessa Buckingham, David (toim.) *Youth, Identity, and Digital Media*. Massachusetts Institute of Technology: The MIT Press, 1–24.
- Dyer, Richard (2002) *The Matter of Images. Essays on Representation*. Second edition. Routledge.
- Eskola, Jari & Suoranta, Juha (1998) *Johdatus laadulliseen tutkimukseen*. Tampere: Vastapaino.
- Fairclough, Norman (1997) *Miten media puhuu*. Tampere: Vastapaino.
- Fisher-Keller, JoEllen (2007) How do kids' self-identities relate to media experiences in everyday life? Teoksessa Mazzarella, Sharon R. (toim.) *20 Questions About Youth and the Media*. New York: Peter Lang Publishing, 225–238.
- Fornäs, Johan (1995) Youth, culture and modernity. Teoksessa Fornäs, Johan & Bolin, Göran (toim.) *Youth Culture in Late Modernity*. London: Sage, 1–11.
- Giroux, Henry A. (1998) Teenage sexuality, body politics, and the pedagogy of display. Teoksessa Epstein, Jonathon S. (toim.) *Youth Culture – Identity in a Postmodern World*. Oxford: Blackwell, 24–55.

- Haapala, Pertti (2003) Nuoriso numeroina. Teoksessa Aapola, Sinikka & Kaarninen, Mervi (toim.) *Nuoruuden vuosisata. Suomalaisen nuorison historia*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 67–85.
- Hall, Stuart (2002) *Identiteetti*. Suomentaneet ja toimittaneet Mikko Lehtonen ja Juha Herkman. 4. painos. [1999] Tampere: Vastapaino
- Hall, Stuart; Evans, Jessica & Nixon, Sean (2013) (toim.) *Representation*. Toinen, uudistettu painos. [1997] London: Sage.
- Hall, Stuart (2013) The Work of Representation. Teoksessa Hall, Stuart; Evans, Jessica & Nixon, Sean (toim.) *Representation*. Toinen, uudistettu painos. [1997] London: Sage, 13–74.
- Hankala, Mari (1998) Sanomalehti opetuksessa. Muisto menneestä mediasta vai täyttää tavaraa? *Tiedotustutkimus* 21 (1), 81–88.
- Hankala, Mari (2011) *Sanomalehdellä aktiiviseksi kansalaiseksi? Näkökulmia nuorten sanomalehtien lukijuuteen ja koulun sanomalehtiopetukseen*. Journalistiikan väitöskirja. Jyväskylän yliopisto: viestintätieteiden laitos.
- Heikkilä, Heikki & Kunelius, Risto (1997) Julkisen journalismin äärellä. Ajatuskokeita pääsyn, keskustelun ja harkinnan käsitteillä. *Tiedotustutkimus* 20 (4), 4–21.
- Herkman, Juha & Vainikka, Eliisa (2012) *Lukemisen tavat. Lukeminen sosiaalisen median aikakaudella*. Tampere: Tampere University Press.
- Hirsjärvi, Sirkka; Remes, Pirkko & Sajavaara, Paula (2009). *Tutki ja kirjoita*. 15–16. painos. [1997] Helsinki: Tammi.
- Hoikkala, Tommi (1989) Nuorisokulttuurista kulttuuriseen nuoruuteen. Helsinki: Gaudeamus.
- Hujanen, Erkki (2007) Lukijakunnan rajamailla – Sanomalehden muuttuvat merkitykset arjessa. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.
- Hujanen, Jaana & Pietikäinen, Sari (2001) Uutis- ja ajankohtaismaailma. Teoksessa Luukka, Minna-Riitta; Hujanen, Jaana; Lokka, Antti; Modinos, Tuija; Pietikäinen, Sari & Suoninen, Annikka (toim.) *Mediat nuorten arjessa. 13–19-vuotiaiden nuorten mediakäytöt vuosituhatvuotien vaihteissa*. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto, Soveltavan kielentutkimuksen keskus, 146–166.
- Jaakkola, Maarit (2009) Saavuttamattomat diginatiivit. Keskustelua nuorten ja median suhteesta. Teoksessa Harju, Auli (toim.) *Journalismikritiikin vuosikirja 2009*. Media ja viestintä 1/2009: 108–114.
- Kaarninen, Mervi (2003) Kansakunnan toivot. Teoksessa Aapola, Sinikka & Kaarninen, Mervi (toim.) *Nuoruuden vuosisata. Suomalaisen nuorison historia*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 315–323.

- Karvonen, Erkki (1992) *Odotuksen struktuurit ja populaari representaatio. Fenomenologinen tutkielma sosiaalisista odotuksista ja niiden suhteesta populaarikulttuuriseen esittämiseen*. Tiedotusopin laitos. Julkaisuja sarja A 80. Tampere: Tampereen yliopisto.
- Kearney, Mary Celeste (1998) "Don't need you:" Rethinking identity politics and separatism from a Grrrl perspective. Teoksessa Epstein, Jonathon S. (toim.) *Youth Culture – Identity in a postmodern world*. Oxford: Blackwell, 148–188.
- Kellner, Douglas (2000) *Mediakulttuuri*. 3. painos [1998] Tampere: Vastapaino.
- Knuuttila, Tarja & Lehtinen, Aki Petteri (2010) Johdanto: Representaatio – tiedon kivijalasta tieteiden työkaluksi. Teoksessa Knuuttila, Tarja & Lehtinen, Aki Petteri (toim.) *Representaatio. Tiedon kivijalasta tieteiden työkaluksi*. Helsinki: Gaudeamus, 7–34.
- Kotilainen, Sirkku; Hankala Mari & Kivikuru, Ullamaija (1999) (toim.) *Mediakasvatus*. Helsinki: Edita.
- Kotilainen, Sirkku & Rantala, Leena (2008) *Nuorten kansalaisidentiteetit ja mediakasvatus*. Helsinki: Hakapaino
- Kunelius, Risto (2004) *Viestinnän vallassa. Johdatus joukkoviestinnän kysymyksiin*. 5.–6. painos [2003] Helsinki: WSOY.
- Kuutti, Heikki (2006) *Uusi mediasanasto*. Jyväskylä: Atena Kustannus.
- Lihtman, Yngve & Andersson Mette (2005) Introduction. Teoksessa Andersson, Mette, Lithman, Yngve Georg ja Sernhede, Ove (toim.) *Youth, Otherness and the Plural City: Modes of Belonging and Social Life*. Göteborg: Daidalos, 9–26.
- Lippmann, Walter (1984) Stereotypiat ja uutinen. *Tiedotustutkimus* 7 (4), 39–53.
- Luostarinen, Heikki (1994) *Mielen kersantit. Julkisuuden hallinta ja journalistiset vastastrategiat sotilaallisissa konflikteissa*. Helsinki: Hanki ja jää.
- Luukka, Minna-Riitta (2001) Nuorten media-arkea. Teoksessa Luukka, Minna-Riitta; Hujanen, Jaana; Lokka, Antti; Modinos, Tuija; Pietikäinen, Sari & Suoninen, Annikka (toim.) *Mediat nuorten arjessa. 13–19-vuotiaiden nuorten mediakäytöt vuosituhatosen vaihteissa*. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto, Soveltavan kielentutkimuksen keskus, 255–269.
- Mazzarella, Sharon R. (2007) Why is everybody always pickin' n on youth? Teoksessa Mazzarella, Sharon R. (toim.) *20 Questions about Youth and the Media*. New York: Peter Lang Publishing, 45–60.
- Mäkinen, Maarit & Reunanen, Esa (2013) Broadsheetistä tabloidiin: taustaa ja kokemuksia. Teoksessa Reunanen, Esa (toim.) *Pienempään kuosiin. Helsingin Sanomien ja Satakunnan Kansan tabloidi-uudistus sisällön, tekijöiden, lukijoiden ja ilmoittajien näkökulmasta*. COMET – Journalismin, viestinnän ja median tutkimuskeskuksen julkaisu. Viestinnän, median ja teatterin yksikkö. Tampere: Tampereen yliopisto, 4–9.

- Nieminen, Hannu & Pantti, Mervi (2009) *Media markkinoilla. Johdatus joukkoviestintään ja sen tutkimukseen*. Toinen, uudistettu painos [2004]. Helsinki: Loki-kirjat.
- Noppi, Elina; Uusitalo, Niina; Kupiainen, Reijo & Luostarinen, Heikki (2008) ”*Mä oon nyt online!*” *Lasten mediaympäristö muutoksessa*. Tiedotusopin laitos. Julkaisuja sarja A 104. Tampere: Tampereen yliopisto.
- Näsi, Matti & Räsänen, Pekka (2013) Changing media preferences? Comparing the perceived importance of television, newspapers and the internet in Finland, 1999–2009. *Nordicom Review* 34 (2), 77–92.
- Pietilä, Antti-Pekka (2007) *Uutisista viihdettä, viihteestä uutisia – median muodonmuutos*. Helsinki: Art House.
- Pietilä, Kauko & Sondermann, Klaus (1994) *Sanomalehden yhteiskunta*. Tampere: Vastapaino.
- Pietilä, Veikko (1973) *Sisällön erittely*. Helsinki: Gaudeamus.
- Pulkkinen, Hannu (2008) *Uutisten arkkitehtuuri: Sanomalehden ulkoasun rakenteiden järjestys ja jousto*. Jyväskylä Studies in Humanities 88. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.
- Puro, Pirjo-Riitta (2014) *Sanomalehdet koulutiellä – 50 vuotta yhteistyötä*. Helsinki: Books On Demand.
- Puuronen, Vesa (2001) Youth research at the beginning of new millennium. Teoksessa Puuronen, Vesa (toim.) *Youth on the Treshold of 3rd Millennium*. JoY.Karjalan tutkimuslaitoksen julkaisuja. Joensuu: Joensuun yliopistopaino.
- Reimer, Bo (1995) The media in public and private spheres. Teoksessa Fornäs, Johan & Bolin, Göran (toim.) *Youth Culture in Late Modernity*. London: Sage, 58–71.
- Raittila, Pentti (2004) *Venäläiset ja virolaiset suomalaisten Toisina. Tapaustutkimuksia ja analyysimenetelmien kehittelyä*. Tiedotusopin väitöskirja. Ilmestynyt sarjassa Mediatutkimuksia. Verkkojulkaisija: Acta Electronica Universitatis Tamperensis: 300. Tampere: Tampere University Press.
- Reunanen, Esa (2003) *Budjettijournalismi julkisena keskusteluna. Tekstianalyttisiä näkökulmia suomalaiseen ja ruotsalaiseen budjettikirjoitteluun*. Tiedotusopin väitöskirja. Ilmestynyt sarjassa Media Studies. Verkkojulkaisija: Acta Electronica Universitatis Tamperensis: 300. Tampere: Tampere University Press.
- Reunanen, Esa (2013) Varovasti tabloidimaisemmaksi. Teoksessa Reunanen, Esa (toim.) *Pienempään kuosiin. Helsingin Sanomien ja Satakunnan Kansan tabloidi-uudistus sisällön, tekijöiden, lukijoiden ja ilmoittajien näkökulmasta*. COMET – Journalismin, viestinnän ja median tutkimuskeskuksen julkaisu. Viestinnän, median ja teatterin yksikkö. Tampere: Tampereen yliopisto, 10–39.

- Rossi, Leena-Maija (2010) Esityksiä, edustamista ja eroja: Representaatio on politiikkaa. Teoksessa Knuuttila, Tarja & Lehtinen, Aki Petteri (toim.) *Representaatio. Tiedon kivijalasta tieteiden työkaluksi*. Helsinki: Gaudeamus, 261–275.
- Russell, Andrew (2004) The truth about youth? Media portrayals of young people and politics in Britain. *Journal of Public Affairs* 4 (4), 347–354.
- Räty, Reetta; Nurminen, Olli; Laitinen, Juha-Pekka; Sillantaus, Teppo & Malkavaara, Lauri (2005) *NytTen – kymmenen vuotta jäniksen selässä*. Hämeenlinna: Karisto.
- Sercombe, Howard (2005) Media representations, policing interventions: How language and discourse shape the policing of young people in public space. Teoksessa Andersson, Mette, Lithman, Yngve Georg ja Sernhede, Ove (toim.) *Youth, Otherness and the Plural City: Modes of Belonging and Social Life*. Göteborg: Daidalos, 161–178.
- Tuomi, Jouni & Sarajärvi, Anneli (2009) *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi*. Yhdestoista, uudistettu painos. [2002] Helsinki: Tammi.
- Uusitalo, Niina; Vehmas, Susanna & Kupiainen, Reijo (2011) *Naamatusten verkossa*. Tampere: Tampereen yliopisto, Viestinnän, median ja teatterin yksikkö, Journalismin tutkimusyksikkö.
- Williams, Raymond (1976) *Keywords: a vocabulary of culture and society*. London: Croom Helm.

Julkaisemattomat lähteet

- Aitamurto, Tanja (2004) ”Hyvien perheiden pojat murhasivat kylmästi – Miksi?” *Syylliset ja syyttömät Heinojen surmaa seuranneen moraalisen myrskyn pyörteissä kolmessa sanomalehdessä*. Jyväskylän yliopisto: Suomen kielen ja yhteiskuntapolitiikan pro gradu -tutkielma.
- Olli, Tuukka (2012) ”Me halutaan pitää nää nuoret meidän lukijoina ja taistella siitä” *Nuorten huomioon ottaminen Aamulehdessä, Kalevassa, Keski-suomalaisessa, Savon Sanomissa ja Turun Sanomissa*. Tampereen yliopisto: Tiedotusopin pro gradu -tutkielma.

Elektroniset lähteet

- Findikaattori: Varusmiespalvelukseen ja kertausharjoituksiin osallistuneet.
<http://findikaattori.fi/fi/99> [Viitattu: 29.3.2015]
- Karvinen, Ikali (2012) Valokuva-analyysi kulttuurilähtöisen tutkimuksen alueella - esimerkki henkisen ja hengellisen terveyden tutkimuksesta. KvaliMOTV – Menetelmäopetuksen tietovaranto. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto.
<http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/> [Viitattu 13.11.2015]
- KvantiMOTV – Menetelmäopetuksen tietovaranto. Numerotulosten esittäminen ja taulukkojen laatiminen. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto.
<http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/> [Viitattu 13.11.2015]

Mason, Graeme (2011) The representation of young people in the media. February 2011. Glasgow, Youth Justice. http://urbact.eu/sites/default/files/import/Projects/My_Generation/documents_media/Media_Portrayal_of_Young_People_glasgow.pdf

MediaAuditFinland Oy (2013) LT-Levikkitilasto 2013. <http://mediaauditfinland.fi/wp-content/uploads/2014/06/Levikkitilasto2013.pdf> [Viitattu: 22.4.2013]

MediaAuditFinland Oy (2015) Levikkitrendi 2006–2014. <http://mediaauditfinland.fi/levikit/tilastot/levikkitrendihaku/> [Viitattu 6.4.2015]

Nuorisobarometri 2013 – Vaikuttava osa (2014) Nuorisoasiain neuvottelukunnan julkaisuja. Opetus- ja kulttuuriministeriö. Helsinki: Hakapaino. <https://tietoanuorista.fi/nuorisobarometri/nuorisobarometri-2013/> [Viitattu 23.11.2015]

Saaranen-Kauppinen, Anita & Puusniekka, Anna (2006) KvaliMOTV – Menetelmäopetuksen tietovaranto. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. <http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/> [Viitattu 13.10.2015]

Suomen virallinen tilasto (2013) Ajankäyttötutkimus 2009. ISSN=1799-5639. Kulttuuri- ja liikuntaharrastukset 1981–2009. Helsinki: Tilastokeskus. http://www.stat.fi/til/akay/2009/03/akay_2009_03_2011-05-17_tie_001_fi.html [Viitattu: 25.4.2013]

Muut

Grönholm, Pauliina (2011) HS.fi – Helsingin Sanomat -Facebook-seinän julkaisun kommentti. Julkaistu 9.2.2011. <https://www.facebook.com/helsinginsanomat/posts/125300647542070> [Viitattu: 11.4.2013]

Grönholm, Pauliina (2013) ”Koululehti innostaa toimittajan uralle” -juttuun kommentti. Julkaistu 3.2.2013. <http://www.hs.fi/kulttuuri/a1305644792819?jako=30dbb89876e0437b3c6f5caa3cbf4820&ref=tw-share> [Viitattu: 11.4.2013]

Helsingin Sanomat (2005) ”Helsingin Sanomat uudistuu 16.11.”. Julkaistu 13.11.2005. <http://www2.hs.fi/liitteet/hsuudistus/> [Viitattu: 11.4.2016]

Helsingin Sanomat (2013a) Janne Arola: ”Kriittisempää keskustelua kouluihin”. Uutinen. Julkaistu Helsingin Sanomissa 4.2.2013.

Helsingin Sanomat (2013b): ”Katso Sanomalehtiiviikon koko ohjelma”. Julkaistu 3.2.2013. <http://www.hs.fi/kulttuuri/Katso+Sanomalehtiiviikon+koko+ohjelma/a1305628004052> [Viitattu: 11.4.2013]

Helsingin Sanomat (2013c): ”Satelliittitoimittajat kertovat elämästä koulussa”. Julkaistu 20.1.2013 <http://www.hs.fi/kulttuuri/a1305640164616> [Viitattu: 11.4.2013]

Helsingin Sanomat (2013d) Pauliina Grönholm: ”Satelliittitoimittaja haaveilee kirjailijan urasta” Julkaistu 7.2.2013 <http://www.hs.fi/paivanlehti/kotimaa/Satelliittitoimittaja+haaveilee+kirjailijan+urasta/a1360166278620> [Viitattu: 11.4.2013]

- Journalisti (2014) Manu Haapalainen: ”Lukijapolvia kasvattamassa”. Kirjaesittely. Julkaistu Journalistissa 12/2014.
- Julkisen sanan neuvosto (2014) Journalistin ohjeet 2014. Luettavissa neuvoston verkkosivustolla. <http://www.journalistiliitto.fi/pelisaannot/journalistinohteet/>. [Viitattu 20.2.2015.]
- MOT Dictionaries (2015). Englanti–suomi-sanakirja. Sähköisestä versiosta tarkastettu sophisticated-sanan suomennos. [Viitattu 29.1.2016]
- MOT Dictionaries (2016). Englanti–suomi-sanakirja. Sähköisestä versiosta tarkastettu sanojen ’youths’, ’juveniles’, ’young people’ ja ’ adolescents’ suomennokset [Viitattu 29.1.2016]
- Nuorisoasiain neuvottelukunta (2011) NUORAn tiedote: Nuoret sivuroolissa vaalien alusviikkojen mediakeskustelussa. Tiedote. Opetus- ja kulttuuriministeriön sivut 8.4.2011. http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Nuoriso/nuorisoasiain_neuvottelukunta/nuoran_tiedotteet_ja_kannanotot/2011/Nuoret_sivuroolissa_vaalien_alusviikkojen_mediakeskustelussa.pdf [Viitattu 2.2.2015]
- Nuorison mediankäyttötutkimus 1999. Taloustutkimus Oy:n tekemä tutkimus Sanomalehtien liiton toimeksiannosta.
- Nuorison mediankäyttötutkimus 2001. Taloustutkimus Oy:n tekemä tutkimus Sanomalehtien liiton toimeksiannosta.
- Nuorison mediankäyttötutkimus 2004. Taloustutkimus Oy:n tekemä tutkimus Sanomalehtien liiton toimeksiannosta.
- Nuorison mediankäyttötutkimus 2007. Taloustutkimus Oy:n tekemä tutkimus Sanomalehtien liiton toimeksiannosta. Saatavilla: http://www.sanomalehdet.fi/files/214/Nuorison_mediankayttotutk_2007_tiiv.pdf [Viitattu 3.1.2015]
- Sanoma (2015) Vastuullinen liiketoiminta. <http://www.sanoma.com/fi/tama-sanoma/yritysvastuu/vastuullinen-liiketoiminta> [Viitattu 16.4.2015]
- Sanomalehtien Liitto (2011) Sanomalehtiviikko. <http://www.sanomalehdet.fi/index.phtml?s=2323> [Viitattu 3.4.2013]
- Sanomalehtien Liitto (2013) Sanomalehti opetuksessa -sivuston osio sanomalehtiviikoista http://www.sanomalehdet.fi/sanomalehti_opetuksessa/sanomalehtiviikko [Viitattu 3.4.2013]
- Yhdistyneet Kansakunnat (1989) Lapsen oikeuksien julistus. <https://www.unicef.fi/lapsen-oikeudet/sopimus-kokonaisuudessaan/> [Viitattu: 28.2.2015]

Liite 1: Tutkimusaineisto

otsikko	osio	sivu	osasto	pvm	juttutyyppi
Moni asianajaja kieltäytyisi vastenmielisestä jutusta	A	2-3	Premi	4.2.2013	vinkki
Hauskasti huipulle	A	2-3	Premi	4.2.2013	vinkki
HS esittelee Helsinkiä esineiden avulla	A	2-3	Premi	4.2.2013	vinkki
Kaksi nuorta surmattiin Kauklahdessa	A	2-3	Premi	4.2.2013	vinkki
Työelämään tutustuminen palvelee myös yrityksiä	A	5	Pääkirjoitus	4.2.2013	pääkirjoitus
Kaikki asiakkaat eivät kelpaa asianajajille	A	6-7	Uutiset	4.2.2013	uutinen
Ottaisitko tällaisen henkilön päämieheksesi?	A	6-7	Uutiset	4.2.2013	grafiikka
Rikosasianajaja lainaa kasvojaan ikäville asioille	A	6-7	Uutiset	4.2.2013	kainalo- tai taustajuttu
Näin selvitys tehtiin	A	6-7	Uutiset	4.2.2013	faktalaatikko
Sanomalehti viikko alkaa tänään	A	7	Uutiset	4.2.2013	uutinen
Runebergintorttu pitää pintansa	A	13	Kotimaa	4.2.2013	feature, teemat
HS kysyi: Minkälainen on oikea runebergintorttu?	A	13	Kotimaa	4.2.2013	uutismainen juttu, muu
Kaksi nuorta surmattiin Espoon Kauklahdessa	A	16	Kaupunki	4.2.2013	uutinen
12 esinettä Helsingistä	A	17	Kaupunki	4.2.2013	feature, teemat
Näin kysely tehtiin	A	17	Kaupunki	4.2.2013	faktalaatikko
Junnutähti ihasteli Långin näytöstä	B	4	Urheilu	4.2.2013	henkilöjuttu
Kuka? Kalle Kojonen	B	4	Urheilu	4.2.2013	faktalaatikko
Se koko maailman ensimmäinen ilmaveivaaja	B	6-7	Urheilu	4.2.2013	henkilöjuttu
Tähkän teesit	B	6-7	Urheilu	4.2.2013	kainalo- tai taustajuttu
Kuka? Janne Tähkä	B	6-7	Urheilu	4.2.2013	faktalaatikko
Obama ammuskelee loma-asunnollaan "koko ajan"	B	19	Ulkomaat	4.2.2013	uutismainen juttu, muu
Ammuntasimulaattori ei sovi biologian opetukseen	C	5	Mielipide	4.2.2013	yleisönosasto
Perussuomalaisen protesti kuivui kasaan, keskustan ei	A	2-3	Premi	5.2.2013	vinkki
Kouluille halpaa maitoa vielä vuoden	A	2-3	Premi	5.2.2013	vinkki
Kauklahden surma-asunnosta oli valitettu	A	2-3	Premi	5.2.2013	vinkki
Parkkipaikkaluuranko paljastui kuninkaaksi	A	2-3	Premi	5.2.2013	vinkki
Joonas Laakso opettaa tekemään pelejä	A	2-3	Premi	5.2.2013	vinkki
Ruohonen-Lerner jatkaa Soinin luottonaisena	A	7	Uutiset	5.2.2013	uutinen
Puhemies on korkealla hierarkiassa	A	7	Uutiset	5.2.2013	kainalo- tai taustajuttu
Koululaiset toivovat uutisia ikäisistään	A	10	Kotimaa	5.2.2013	uutinen
Päivän kysymykset: Tiistai	A	10	Kotimaa	5.2.2013	kainalo- tai taustajuttu
Kännykätön koulupäivä	A	11	Kotimaa	5.2.2013	kolumni
Koulumaito kallistuu viiveellä	A	15	Kaupunki	5.2.2013	uutinen
Lautailijat saivat uuden hallin Korsoon	A	16	Kaupunki	5.2.2013	uutinen
Korso	A	16	Kaupunki	5.2.2013	grafiikka
Surma-asunnossa kävi asukasneuvoja	A	17	Kaupunki	5.2.2013	uutinen
Säätiö rakennuttaa nuorille asuntoja	A	17	Kaupunki	5.2.2013	faktalaatikko
Mies välitti viinaa yli sadalle vantaalaisteinille	A	18	Kaupunki	5.2.2013	uutinen
Tyrannikuningas lepäsi autojen alla	B	3	Ulkomaat	5.2.2013	uutinen
Malala kannusti tyttöjä kouluun	B	5	Ulkomaat	5.2.2013	lyhyt uutinen
Jusseissa voitti sääli ja ilo	C	4	Kulttuuri	5.2.2013	uutinen
Oppilaiden ihmisoikeuksia on aina kunnioitettava	C	6	Mielipide	5.2.2013	yleisönosasto
Jokainen työtön nuori ei ole syrjäytynyt	C	6	Mielipide	5.2.2013	yleisönosasto
Pitkä tie pelimieheksi	C	9	Tänään	5.2.2013	henkilöjuttu
Kuka? Joonas Laakso	C	9	Tänään	5.2.2013	faktalaatikko
Nimi ei aina ole enne	C	16	Tv & Radio	5.2.2013	kritiikit, esittelyt
Lasten harrastukset usein liian kalliita vanhemmille	A	2-3	Premi	6.2.2013	vinkki
Britannia äänesti homoliiton puolesta	A	2-3	Premi	6.2.2013	vinkki
Youtube julkaisi suomalaisille kanavan	A	2-3	Premi	6.2.2013	vinkki
Mustalla tussilla suoraan seinään	A	2-3	Premi	6.2.2013	vinkki
Kalastusrajotukset auttavat saimaannorppaa selviytymään	A	5	Pääkirjoitus	6.2.2013	pääkirjoitus
Eurooppa on nuorille puoleksi tuttu	A	11	Kotimaa	6.2.2013	uutinen
Fakta: Tietoa ja nettipelejä	A	11	Kotimaa	6.2.2013	faktalaatikko
Suomi on aika hyvä maa	A	14	Kotimaa	6.2.2013	uutinen
Irlanti jäi jumboksi	A	14	Kotimaa	6.2.2013	faktalaatikko

otsikko	osio	sivu	osasto	pvm	juttutyyppi
Lehtikuvan avulla voi opiskella tunteita	A	19	Kotimaa	6.2.2013	feature, teemat
Päivän kysymykset: Keskiviikon lehti	A	19	Kotimaa	6.2.2013	kainalo- tai taustajuttu
Nuori mies vangittiin Espoon kaksoismurhasta	A	23	Kaupunki	6.2.2013	uutinen
Tästä on kyse: Uhrin espoolaisia	A	23	Kaupunki	6.2.2013	faktalaatikko
Jäätä vauhdissa tuulilasiin	A	26	Kaupunki	6.2.2013	uutinen
Jopo-luokille haetaan Helsingissä	A	26	Kaupunki	6.2.2013	lyhyt uutinen
Stipendi auttoi urheilemaan	B	14-15	Urheilu	6.2.2013	uutinen
Tausta: Ylä- ja alaluokan harrastuksia	B	14-15	Urheilu	6.2.2013	kainalo- tai taustajuttu
13-14-vuotiaiden D- tai C-junioreiden kauden hinta	B	14-15	Urheilu	6.2.2013	grafiikka
Youtube maksaa nyt tekijöille	B	5	Talous	6.2.2013	uutinen
Näin Youtuben käyttö muuttuu Suomessa	B	5	Talous	6.2.2013	grafiikka
Nostatusapua Palo Altosta	B	5	Talous	6.2.2013	kainalo- tai taustajuttu
Britannia sanoi homoliitoille kyllä	B	1	Ulkomaat	6.2.2013	uutinen
Tausta: Homolakeja Euroopassa	B	1	Ulkomaat	6.2.2013	kainalo- tai taustajuttu
Äiti elvytti isän unohtaman kielen	C	9	Tänään	6.2.2013	henkilöjuttu
Kuka? Suvi Kivelä	C	9	Tänään	6.2.2013	faktalaatikko
Yleissivistys kasvaa sanomalehteä lukemalla	C	7	Mielipide	6.2.2013	yleisönosastojuttu
Kotitalouden opiskelu on kaikkien nuorten oikeus	C	6	Mielipide	6.2.2013	yleisönosastojuttu
Maailmaa voi ymmärtää vain piirtämällä	C	1	Kulttuuri	6.2.2013	henkilöjuttu
Kuka? Dan Perjovschi	C	1	Kulttuuri	6.2.2013	faktalaatikko
Lontoon Newhamin asukkaat puhuvat yli sataa eri kieltä	A	2-3	Premi	7.2.2013	vinkki
Hodari tuo rahat, kotiruoka kulut	A	2-3	Premi	7.2.2013	vinkki
Bottas tyynenä ennen sirkusta	A	2-3	Premi	7.2.2013	vinkki
Faebookissa kiusatut eivät saa apua	A	2-3	Premi	7.2.2013	vinkki
Anne Frankin kohtalosta uutta materiaalia	A	2-3	Premi	7.2.2013	vinkki
Viisas aikuinen suojaa lastaan internetissä	A	5	Pääkirjoitus	7.2.2013	asiantuntija-artikkeli
Nettikiusaamista vähätellään yhä	A	14	Kotimaa	7.2.2013	uutinen
HS kysyi: Onko nettikiusaaminen yleistä?	A	14	Kotimaa	7.2.2013	uutismainen juttu, muu
Satelliittitoimittaja haaveilee kirjailijan urasta	A	18	Kotimaa	7.2.2013	feature, teemat
Päivän kysymykset: Torstaina	A	18	Kotimaa	7.2.2013	kainalo- tai taustajuttu
Hodarit, karkit ja limsat myyvät liikuntakahvioissa	A	20-21	Kaupunki	7.2.2013	feature, teemat
Tausta: Lääkäri: Pikaruoka johtaa vammaan	A	20-21	Kaupunki	7.2.2013	kainalo- tai taustajuttu
Eräiden liikuntapaikkojen kahviloiden tarjonta	A	20-21	Kaupunki	7.2.2013	grafiikka
"Normaalia, että kaikki eri taustoista"	B	2-3	Ulkomaat	7.2.2013	feature, teemat
Itä-Lontoon Newhamissa vain joka kuudes asukas on valkoinen britti	B	2-3	Ulkomaat	7.2.2013	grafiikka
Tausta: Tutkijat: Rasismi on ongelma	B	2-3	Ulkomaat	7.2.2013	kainalo- tai taustajuttu
Jalat maassa ensimmäiseen F1-kauteen	B	15	Urheilu	7.2.2013	henkilöjuttu
Kuka? Valtteri Bottas	B	15	Urheilu	7.2.2013	faktalaatikko
Kolme poimintaa: Jerezin teesit	B	15	Urheilu	7.2.2013	kainalo- tai taustajuttu
Anne Frankin päiväkirjasta julkaistiin tablettiversio	C	7	Kulttuuri	7.2.2013	uutinen
Tausta: Isä omistautui tyttäriensä muistolle	C	7	Kulttuuri	7.2.2013	kainalo- tai taustajuttu
Katutaidetta ei saisi olla liikaa kaupunkikuvassa	C	9	Mielipide	7.2.2013	yleisönosastojuttu
Media luo ulkonäköpaineita	C	10	Mielipide	7.2.2013	yleisönosastojuttu
Poppareissa on eroja	liite	2	HS Torstai, Aluksi	7.2.2013	vinkki
Älytön älypuhelin	liite	4	HS Torstai, Aluksi	7.2.2013	feature, teemat
HS Testi: Pop!	liite	10-11	HS Torstai, Ruoka	7.2.2013	feature, teemat
Suolapähkinä-karamellipopcorn	liite	10-11	HS Torstai, Aluksi	7.2.2013	kainalo- tai taustajuttu
Lapsen käytös netissä kuuluu vanhemmille	A	2-3	Premi	8.2.2013	vinkki
Reilu kielenkäyttö auttaa vähentämään kiusaamista	A	5	Pääkirjoitus	8.2.2013	asiantuntija-artikkeli
Vanhempien vastuu yltää myös nettimaailmaan	A	12-13	Kotimaa	8.2.2013	uutinen
Fakta: Viisi ohjetta vanhemmille	A	12-13	Kotimaa	8.2.2013	faktalaatikko
Vinkit: Tutustu ainakin näihin	A	12-13	Kotimaa	8.2.2013	faktalaatikko
Kolme tapausta: Huolenpitoa vai käyttämistä?	A	12-13	Kotimaa	8.2.2013	kainalo- tai taustajuttu
Päivän kysymykset: Perjantaina	A	12-13	Kotimaa	8.2.2013	kainalo- tai taustajuttu

otsikko	osio	sivu	osasto	pvm	juttutyyppi
Yökylässä pelataan talon säännöillä	A	22	Kaupunki	8.2.2013	feature, teemat
HS kysyi: Mikä on sopiva ikä mennä poika- tai tyttöystävälle yöksi?	A	22	Kaupunki	8.2.2013	uutismainen juttu, muu
Ruotsalaisnuorten alkoholinkulutus jyrkässä laskussa	B	3	Ulkomaat	8.2.2013	lyhyt uutinen
Vuokrarakas rauhoittaa vanhemmat	B	6	Ulkomaat	8.2.2013	uutinen
Tausta: Maailman suurin matkustus	B	6	Ulkomaat	8.2.2013	kainalo- tai taustajuttu
Älykkö päästi Zlatanin nahkansa alle	B	16	Urheilu	8.2.2013	henkilöjuttu
3 Pointtia: Kolme huomiota Zlatanista	B	16	Urheilu	8.2.2013	kainalo- tai taustajuttu
Komeat kuvat, surulliset tarinat	C	2-3	Kulttuuri	8.2.2013	kritiikit, esittelyt
Kuka? Jouko Lehtola	C	2-3	Kulttuuri	8.2.2013	faktalaatikko
Tiedotusvälineet voivat tukea lasten mediataitoja	C	15	Mielipide	8.2.2013	yleisönosastojuttu
Antisankari kostaa kaikille	C	15	Mielipide	8.2.2013	yleisönosastojuttu
Bieberin sekoilu poiki nettipilan	liite	17	Nyt	8.2.2013	uutinen
Oliiviöljyfarkut - riskillä myös paistamiseen	liite	16	Nyt	8.2.2013	feature, teemat
Lehdet ja nörttivelho yhdistivät osaamisensa	A	2	Pääkirjoitus	7.2.2011	pääkirjoitus
Kairon kautta kohti Lontoon kisoja	A	3	Premi	7.2.2011	vinkki
Suomalainen sarjakuva juhlii	A	3	Premi	7.2.2011	vinkki
Eurokauden Virossa uidaan silputuissa kruunuissa	A	3	Premi	7.2.2011	vinkki
Luokan suosituin on hyvä kaikessa	A	3	Premi	7.2.2011	vinkki
Vantaa on siirtymässä uuteen skeittiaikaan	A	3	Premi	7.2.2011	vinkki
Pelissännöt puuttuvat	A	3	Premi	7.2.2011	vinkki
Lukiolaiset vaativat lukion päivitystä	A	6	Kotimaa	7.2.2011	uutinen
Lukiolaisten liiton vaatimukset	A	6	Kotimaa	7.2.2011	faktalaatikko
Päätoimittaja lukee Sanomalehti viikon aamunavauksen	A	7	Kotimaa	7.2.2011	uutinen
Halonen puuttuisi nuorten yksinäisyyteen	A	7	Kotimaa	7.2.2011	uutismainen juttu, muu
Nuorukaiset potkivat bussinkuljettajalle vakavat vammat	A	10	Kaupunki	7.2.2011	uutinen
Kavereita vai ei?	A	10	Kaupunki	7.2.2011	feature, teemat
Poiminta: Kaikki käyttävät Facebookia?	A	10	Kaupunki	7.2.2011	kainalo- tai taustajuttu
Mitä teet netissä?	A	10	Kaupunki	7.2.2011	uutismainen juttu, muu
Yhteisöpalvelu Facebook ja videopalvelu YouTube	A	10	Kaupunki	7.2.2011	faktalaatikko
Vantaa aikoo tuplata skeittauspaikkansa	A	11	Kaupunki	7.2.2011	uutinen
Poiminta: Osaksi hyväksyttyä kaupunkikulttuuria	A	11	Kaupunki	7.2.2011	kainalo- tai taustajuttu
Sumopainin sopuskandaali hävettää Japanissa	B	3	Ulkomaat	7.2.2011	uutinen
Euro vakiintui Viroon	B	6	Talous	7.2.2011	uutinen
Tankkien varjosta kohti Lontoota	B	8	Urheilu	7.2.2011	feature, teemat
Kuka? Laura Salminen	B	8	Urheilu	7.2.2011	faktalaatikko
Professori Itikainen reissaa taas	C	1	Kulttuuri	7.2.2011	feature, teemat
Sarjakuvaa juhliitaan näyttelyillä ja festivaaleilla	C	1	Kulttuuri	7.2.2011	faktalaatikko
Sarjakuvauutuuksia hallitsevat tutut nimet	C	1	Kulttuuri	7.2.2011	kainalo- tai taustajuttu
Olennaisinta on oppiminen	C	3	Kulttuuri	7.2.2011	feature, teemat
Sivuaskel-tärpit	C	3	Kulttuuri	7.2.2011	faktalaatikko
Kuka on suosittu?	D	1	Elämä	7.2.2011	feature, teemat
Harharetki vie seikkailuun	D	4	Kulttuuri	7.2.2011	kritiikit, esittelyt
Hirviöt pakattiin kahteen kirjaan	D	4	Kulttuuri	7.2.2011	kainalo- tai taustajuttu
Saatamme piakkoin viettää digilehti viikkoa	D	7	Mielipide	7.2.2011	yleisönosastojuttu
Kulttuurikoris Cameron	A	2	Pääkirjoitus	8.2.2011	pääkirjoitus
Arabijohtajien tuolit heiluvat	A	3	Premi	8.2.2011	vinkki
Tuhkimotarina Super Bowlissa	A	3	Premi	8.2.2011	vinkki
Päiväkodit eivät ole enää laatikoita	A	3	Premi	8.2.2011	vinkki
Itku ja nauru tulevat esihistoriasta	A	3	Premi	8.2.2011	vinkki
Spotify tuo jo rahaa suurille levy-yhtiöille	A	3	Premi	8.2.2011	vinkki
Mistä taiteen hinta muodostuu?	A	3	Premi	8.2.2011	vinkki
18-vuotias kuoli kolarissa Koskella	A	5	Kotimaa	8.2.2011	lyhyt uutinen
Teinipoika raiskattiin ja pahoinpideltiin Oulussa	A	5	Kotimaa	8.2.2011	lyhyt uutinen
HS kutsuu koululaiset Mediatorille	A	5	Kotimaa	8.2.2011	uutinen
Internetissä nuoria ahdistavat kiusaaminen ja porno	A	7	Kotimaa	8.2.2011	uutinen
Haukkumaloruja ja läpänheittoa	A	7	Kotimaa	8.2.2011	kainalo- tai taustajuttu
Raitiovaunun alle jäänyt tyttö loukkaantui vakavasti	A	9	Kaupunki	8.2.2011	uutinen

otsikko	osio	sivu	osasto	pvm	juttutyyppi
Arabimaiden rautanyrkit	B	1	Ulkomaat	8.2.2011	feature, teemat
Taiteen rahavirrat kasvavat piilossa	B	4	Talous	8.2.2011	uutinen
Mona Lisan arvo kohosi ajan saatossa miljardiin euroon	B	4	Talous	8.2.2011	grafiikka
Tausta: Kaksi suurta hallitsee	B	4	Talous	8.2.2011	kainalo- tai taustajuttu
Taidekauppaopas ei vastaa kysymyksiin	B	4	Talous	8.2.2011	kritiikit, esittelyt
Vilttimies jaksoi odottaa vuoroaan	B	9	Urheilu	8.2.2011	uutinen
Poiminta: Christina Aguilera sekosi kansallishymnin sanoissa	B	9	Urheilu	8.2.2011	kainalo- tai taustajuttu
Levy-yhtiöt hyötyvät jo Spotifysta	C	1	Kulttuuri	8.2.2011	uutinen
Spotify toimii seitsemässä maassa	C	1	Kulttuuri	8.2.2011	faktalaatikko
Väri-ilottelu innostaa leikkimään	C	3	Kulttuuri	8.2.2011	feature, teemat
Sairaalloinen laihuus ei tee nuoresta parempaa taitoluistelijaa	C	5	Mielipide	8.2.2011	yleisönosasto
Hik! Pus pus... Hohhoijaa.	D	1	Tiede	8.2.2011	feature, teemat
Toimittajien kysymykset ahdistivat	A	2	Premi	9.2.2011	pääkirjoitus
Unelmista totta	A	3	Premi	9.2.2011	vinkki
Nokia luovii vaikeilla vesillä	A	3	Premi	9.2.2011	vinkki
Andreas Romar haluaa laskea lujaa	A	3	Premi	9.2.2011	vinkki
Junioripelaajan isä löi tuomaria	A	3	Premi	9.2.2011	vinkki
Tutkimus: Haastattelut lisäsivät oireilua	A	5	Kotimaa	9.2.2011	uutinen
Satelliittitoimittajilta terveisiä koulusta	A	6	Kotimaa	9.2.2011	uutinen
Kauhajoen komisario kiisti syytteet hovioikeudessa	A	6	Kotimaa	9.2.2011	lyhyt uutinen
Poliisi etsii nuorta naista	A	6	Kotimaa	9.2.2011	lyhyt uutinen
Vieraslajien kimppuun kovemmin keinoin	A	9	Kotimaa	9.2.2011	uutinen
Kofi Annan Suomeen Ahtisaari-päivän puhujaksi	A	10	Kotimaa	9.2.2011	uutinen
Kuka? Kofi Annan	A	10	Kotimaa	9.2.2011	faktalaatikko
Koulupoika jäi bussin alle Espoossa	A	12	Kaupunki	9.2.2011	lyhyt uutinen
Varusmiehelle vammoja sytyttimen räjähdettyä	A	12	Kaupunki	9.2.2011	lyhyt uutinen
Vantaan lapset saavat laktoositonta maitojuomaa	A	12	Kaupunki	9.2.2011	uutinen
Maailman käyttöohje	B	1	Ulkomaat	9.2.2011	kolumni
Elopilta odotetaan tekoja	B	4	Talous	9.2.2011	uutinen
Kolmessa vuodessa Nokian liikevoitto on romahtanut	B	4	Talous	9.2.2011	grafiikka
Tausta: Elop: Seisomme palavalla porauslautalla	B	4	Talous	9.2.2011	kainalo- tai taustajuttu
Sanottua	B	4	Talous	9.2.2011	faktalaatikko
Sukset eivät enää vie miestä	B	9	Urheilu	9.2.2011	henkilöjuttu
Kuka? Andreas Romar	B	9	Urheilu	9.2.2011	faktalaatikko
Poiminta: Pertti Ruuskasella syöksyn paras suomalaissijoitus	B	9	Urheilu	9.2.2011	kainalo- tai taustajuttu
Junioripelaajan isä pahoinpiteli tuomaria	B	10	Urheilu	9.2.2011	uutinen
SJL:n kilpailupäällikkö: Harvinainen tapaus	B	10	Urheilu	9.2.2011	kainalo- tai taustajuttu
Pulkkinen ja Granlund jäivät niukasti ulos	B	10	Urheilu	9.2.2011	uutinen
Nuoret valitsivat kulttuuripääkaupunkivinkit	C	4	Kulttuuri	9.2.2011	uutinen
Ihminen ei enää huomaa tuhoavansa luontoa	C	7	Mielipide	9.2.2011	yleisönosasto
Mikä on unelman hinta?	D	1	Kuluttaja / Nuorten talouskoulu	9.2.2011	feature, teemat
Etene pienin askelin	D	1	Kuluttaja / Nuorten talouskoulu	9.2.2011	faktalaatikko
Näin rahoitat haaveesi	D	2	Nuorten talouskoulu	9.2.2011	grafiikka
Mediaa pitää käyttää koulussa monipuolisesti	A	2	Pääkirjoitus	10.2.2011	asiantuntija-artikkeli
Saimaan saarella pikkuinen torppa	A	2	Pääkirjoitus	10.2.2011	pääkirjoitus
Kirkko on reliktien sarjassa poikkeus	A	3	Premi	10.2.2011	vinkki
Ortodoksit liikuttuivat ihmeestä	A	3	Premi	10.2.2011	vinkki
Chilen kaivosmiehiä viedään yhä	A	3	Premi	10.2.2011	vinkki

otsikko	osio	sivu	osasto	pvm	juttutyyppi
Lastenkirja siirtyy sormikoneelle	A	3	Premi	10.2.2011	vinkki
Pikaruoka maistuu nuorille	A	3	Premi	10.2.2011	vinkki
Risikko: Rippiohjeita valvottava	A	3	Premi	10.2.2011	vinkki
Raiskattu tyttö ja poliisi hiv-vaarassa	A	5	Kotimaa	10.2.2011	lyhyt uutinen
Rippi ei estä lastensuojelua	A	6	Kotimaa	10.2.2011	uutinen
Pedofiliatapaukset nostivat rippisalaisuuden keskusteluun	A	6	Kotimaa	10.2.2011	kainalo- tai taustajuttu
Poiminta: Huittisten mies valittaa rukouksesta vaikka Eurooppaan	A	6	Kotimaa	10.2.2011	kainalo- tai taustajuttu
Mielipidekirjoituksella voi vaikuttaa	A	6	Kotimaa	10.2.2011	uutinen
Kolmas vangittiin murhasta lisäsalissa	A	6	Kotimaa	10.2.2011	lyhyt uutinen
Venäjän "ikuinen kesä" voi haitata lentoliikennettä	A	9	Kotimaa	10.2.2011	uutinen
Suomi otti kesäajan käyttöön lähes viimeisenä	A	9	Kotimaa	10.2.2011	kainalo- tai taustajuttu
Ikonin paluu sai ortodoksit kyyneliin	A	11	Kaupunki	10.2.2011	uutinen
Maitoauto kulkee jäte-etanolilla	A	13	Kaupunki	10.2.2011	uutinen
Liikenne aiheuttaa noin neljäsosan päästöistä	A	13	Kaupunki	10.2.2011	faktalaatikko
Poikaa varsijousella uhkailleet miehet tuomittiin	A	13	Kaupunki	10.2.2011	lyhyt uutinen
Chilen kaivosmiesten epätodellinen elämä jatkuu	B	2	Ulkomaat	10.2.2011	feature, teemat
Tästä on kyse	B	2	Ulkomaat	10.2.2011	faktalaatikko
Poiminta: Vaimot eivät päästä töihin kaivokseen	B	2	Ulkomaat	10.2.2011	kainalo- tai taustajuttu
Finnairin kaukolennoilla pääsee ehkä pian nettiin	B	9	Talous	10.2.2011	uutinen
Juniorit testaavat turnauskestävyytensä	B	10	Urheilu	10.2.2011	uutinen
Satuhiiret hiipivät nyt sormikoneelle	C	2	Lapset	10.2.2011	feature, teemat
Kosketusnäyttöjä ja lukulaitteita	C	2	Lapset	10.2.2011	faktalaatikko
Ipad-lastenkirjan plussat ja miinukset	C	2	Lapset	10.2.2011	faktalaatikko
Kevään kirjoissa on keijupölyä ja elämän ja kuoleman kysymyksiä	C	2	Lapset	10.2.2011	kainalo- tai taustajuttu
Kyllästymiseen auttaa vaikuttaminen	C	5	Mielipide	10.2.2011	yleisönosastojuttu
Helsinki tarjoaa nuorille useita mahdollisuuksia osallistua päätöksentekoon	C	6	Mielipide	10.2.2011	yleisönosastojuttu
Pizzaa, pastaa, hampurilaisia!	D	1	Ruoka	10.2.2011	feature, teemat
Spagetti maistuu aikuisillekin	D	1	Ruoka	10.2.2011	kainalo- tai taustajuttu
Naisen tie miehelään vaati älyä ja uhrauksia	A	2	Pääkirjoitus	11.2.2011	asiantuntija-artikkeli
Kielimatka on askel itsenäisyyteen	A	3	Premi	11.2.2011	vinkki
Vaalien ensikertalainen arvioi ehdokkaita	A	8	Kotimaa	11.2.2011	uutinen
Itämeri-sitoumukset jäivät laihoiksi	A	11	Kotimaa	11.2.2011	uutinen
Tästä on kyse	A	11	Kotimaa	11.2.2011	faktalaatikko
Kouluampujan isäpuoli: En tunne Kauhajoen komisariota	A	11	Kotimaa	11.2.2011	lyhyt uutinen
Naisten euro nousi vaivoin 81 senttiin	A	12	Kotimaa	11.2.2011	uutinen
"Rypyt ainakin lähtivät"	A	15	Kaupunki	11.2.2011	feature, teemat
Arabikatu velloo verkossa	B	2	Ulkomaat	11.2.2011	uutinen
Poiminta: Mikä arabikatu?	B	2	Ulkomaat	11.2.2011	faktalaatikko
Paljon ääntä, vähän tekniikkaa	B	8	Urheilu	11.2.2011	uutinen
13 kisan koitos alkaa Ruotsista	B	8	Urheilu	11.2.2011	faktalaatikko
Tausta: Puolen miljoonan euron menopeli	B	8	Urheilu	11.2.2011	kainalo- tai taustajuttu
Suomalaisten pelimaussa on paljon lainattua	C	4	Kulttuuri	11.2.2011	uutinen
Vuoden pelit 2010	C	4	Kulttuuri	11.2.2011	faktalaatikko
Meiningillä se bändi menestyy	C	7	Ihmiset	11.2.2011	feature, teemat
Mikä? Drumsö	C	7	Ihmiset	11.2.2011	faktalaatikko
Ysiluokkalaisten on nyt aika pohtia tulevaisuuttaan	C	9	Mielipide	11.2.2011	yleisönosastojuttu
Pukeutumiseen ei saa puuttua liikaa	C	10	Mielipide	11.2.2011	yleisönosastojuttu
Liikaa paineita päätöksistä	C	10	Mielipide	11.2.2011	yleisönosastojuttu
Voiko ihminen olla liian erilainen?	C	10	Mielipide	11.2.2011	yleisönosastojuttu
Mitä ihminen voi syntyperälleen?	C	10	Mielipide	11.2.2011	yleisönosastojuttu
Konsolipelit eivät tee suosituksi?	C	10	Mielipide	11.2.2011	yleisönosastojuttu
Jalkapallokenttiä tarvitaan lisää	C	10	Mielipide	11.2.2011	yleisönosastojuttu
Kehitys ei tuo onnellisuutta	C	10	Mielipide	11.2.2011	yleisönosastojuttu
Nuorille tietoa politiikasta	C	10	Mielipide	11.2.2011	yleisönosastojuttu
Vammaisia ei pitäisi kiusata	C	10	Mielipide	11.2.2011	yleisönosastojuttu

otsikko	osio	sivu	osasto	pvm	juttutyyppi
Suosituista tuli eniten kirjoituksia	C	10	Mielipide	11.2.2011	kommentti
Kielimatkaan!	D	1	Matka	11.2.2011	feature, teemat
Makeeta!	D	2	Matka	11.2.2011	feature, teemat
New York on nuorten unelmakaupunki	D	3	Matka	11.2.2011	feature, teemat
Jo vauvat istuvat Facebookissa	D	8	Media	11.2.2011	uutinen
Oma huone, omat pelit	D	8	Media	11.2.2011	faktalaatikko
Lisää Frendejä ja Simpsonsneita!	D	9	Radio & Televisio	11.2.2011	asiantuntija-artikkeli
Laatutietoiset asiakkaat	liite	13	Nyt-liite	11.2.2011	feature, teemat
13-vuotiaat muusikot säveltävät faaraoheviä	A	3	Premi	2.2.2009	vinkki
Berliinin ongelmakoulut turvautuivat vartijoihin	A	3	Premi	2.2.2009	vinkki
Nuori ruotsalaisnainen kahmii yrittäjäpalkintoja	A	3	Premi	2.2.2009	vinkki
Hiihtopummit hakevat elämyksiä	A	3	Premi	2.2.2009	vinkki
Poliisin vihjejärjestelmä verkossa laajenee	A	3	Premi	2.2.2009	vinkki
Poliisille on tulossa uusi vihjejärjestelmä verkkoon	A	4	Kotimaa	2.2.2009	uutinen
Tästä on kyse	A	4	Kotimaa	2.2.2009	faktalaatikko
Haloo Helsinki aloittaa viikon videohaastattelut	A	5	Kotimaa	2.2.2009	uutinen
13-vuotiaiden faaraohevi jyrisee kohta myös levyllä	A	11	Kaupunki	2.2.2009	uutinen
Tausta: Vakiintunut bändien opinahjo	A	11	Kaupunki	2.2.2009	faktalaatikko
Helsingin koululaiset toivovat pakollisia kuraattorikäyntejä	A	11	Kaupunki	2.2.2009	uutinen
Vihdin nuoret vaativat lisää koulupsykologeja ja hoitajia	A	11	Kaupunki	2.2.2009	uutinen
Vartijat tulivat jäädäkseen Berliinin ongelmakouluihin	B	1	Ulkomaat	2.2.2009	uutinen
Poiminta: Maahanmuuttajanuoren juttusille ei ole helppo päästä	B	1	Ulkomaat	2.2.2009	kainalo- tai taustajuttu
Venäjän patriarkka asettaa nuoret etusijalle	B	3	Ulkomaat	2.2.2009	uutinen
Venäjältä saattaa tulla muslimienemmistöinen	B	3	Ulkomaat	2.2.2009	kainalo- tai taustajuttu
"Pikku söpöliini" raivasi tiensä juhlitukseksi yrittäjäksi Ruotsissa	B	4	Talous	2.2.2009	henkilöjuttu
Tietokulma: Euroopan paras	B	4	Talous	2.2.2009	faktalaatikko
Poiminta: Menestyjäblondi saa uhkauksia	B	4	Talous	2.2.2009	kainalo- tai taustajuttu
Jo finaaliin pääseminen oli kova juttu	B	7	Urheilu	2.2.2009	henkilöjuttu
Lång tavoitteli tuplaa, mutta sai yhden kullan	B	7	Urheilu	2.2.2009	uutinen
Lentokentän valot, osa 1	C	3	Kulttuuri	2.2.2009	jatkokertomus
Kirjailija lentää myös mielessään	C	3	Kulttuuri	2.2.2009	henkilöjuttu
Hyvä musiikki kutittelee aistejamme	C	4	Mielipide	2.2.2009	yleisönosasto
Intohimona offarit	D	1	Elämä & Terveys	2.2.2009	feature, teemat
Päiväohjelma: Nousua jääraudat jalassa	D	1	Elämä & Terveys	2.2.2009	kainalo- tai taustajuttu
Verbier: Verppari kiehtoo	D	1	Elämä & Terveys	2.2.2009	faktalaatikko
Fakta: Hiihtopummi	D	1	Elämä & Terveys	2.2.2009	faktalaatikko
Kauden kustannukset	D	1	Elämä & Terveys	2.2.2009	faktalaatikko
Lasien kerääjänä pubissa	D	1	Elämä & Terveys	2.2.2009	kainalo- tai taustajuttu
EU huolestui mp3-soittimien melusta	D	1	Elämä & Terveys	2.2.2009	lyhyt uutinen
Oppilaat stailasivat opettajasta hevarin	A	3	Premi	3.2.2009	vinkki
Töhrjä istui tutkintavankeudessa kaksi kuukautta	A	3	Premi	3.2.2009	vinkki
Suomen saukot ovat lisääntyneet roimasti	A	3	Premi	3.2.2009	vinkki
Avatarit seikkailevat nettimaailmassa	A	3	Premi	3.2.2009	vinkki
Opettajien tyyli nuorentui, kun oppilaat kutsuivat heidät mukaan muuttumisleikkiin	A	5	Kotimaa	3.2.2009	feature, teemat

otsikko	osio	sivu	osasto	pvm	juttutyyppi
Pete Parkkosen ensilevy ulos viikon päästä	A	5	Kotimaa	3.2.2009	uutinen
Poliisi saa rahaa pakolaisten ikätesteihin	A	6	Kotimaa	3.2.2009	uutinen
Töhrystä syytetty pitkään tutkintavankina	A	9	Kotimaa	3.2.2009	uutinen
Sukellusyhtiö Odyssey uskoo miljardin taalan aarteeseen	B	2	Ulkomaat	3.2.2009	uutinen
Tausta: Yli tuhat miestä hukkui syysmyrskyyn	B	2	Ulkomaat	3.2.2009	faktalaatikko
Ennakkoluulot pois nuorten yrittäjäkurssilla	B	5	Talous	3.2.2009	uutinen
Tietokulma: Tarjonta laajenemassa alaluokille	B	5	Talous	3.2.2009	faktalaatikko
Holmes onnistui haamukopissaan	B	7	Urheilu	3.2.2009	uutinen
Mitä haluat tietää Aleksi Litovaarasta?	B	8	Urheilu	3.2.2009	uutinen
Lentokentän valot, osa 2	C	3	Kulttuuri	3.2.2009	jatkokertomus
Joissakin kouluaineissa etenemistahti on huimaa	C	4	Mielipide	3.2.2009	yleisönosastojuttu
Opinnot lentoon 3D-maailmassa	D	1	Tiede & Luonto	3.2.2009	feature, teemat
Tietokulma: Toinen elämä, paikka opiskella	D	1	Tiede & Luonto	3.2.2009	faktalaatikko
Tausta: Virtuaaliset maailmat ovat osa sosiaalista mediaa	D	1	Tiede & Luonto	3.2.2009	kainalo- tai taustajuttu
Saukkoja eniten sataan vuoteen	D	2	Tiede & Luonto	3.2.2009	feature, teemat
Saukko ehti pari kertaa huveta sukupuuton partaalle Suomessa	D	2	Tiede & Luonto	3.2.2009	kainalo- tai taustajuttu
Saukko voi elää 18-vuotiaaksi	D	2	Tiede & Luonto	3.2.2009	faktalaatikko
Näkymätön kulta harkoksi Kittilässä	A	3	Premi	4.2.2009	vinkki
Vähän onnea, paljon työtä	A	3	Premi	4.2.2009	vinkki
Irakin Najafin suomalainen kuvernööri pohtii jatkoa	A	3	Premi	4.2.2009	vinkki
Vitosella löytyjä Kallion lukion kirjakirppiksellä	A	5	Kotimaa	4.2.2009	uutinen
Syöpäseuranta vaihtui sydänvaivoihin	A	6	Kotimaa	4.2.2009	feature, teemat
Tietokulma: Syöpään sairastuu 150 lasta vuosittain	A	6	Kotimaa	4.2.2009	faktalaatikko
Nuoret tempaisivat ikätovereilleen työmessut Tapuli kaupungissa	A	13	Kaupunki	4.2.2009	uutinen
Tietokulma: Aktiiviset Nuoret Stadin Asialla	A	13	Kaupunki	4.2.2009	faktalaatikko
Najafin suomalaiskuvernööri saattaa päästä jatkokaudelle	B	3	Ulkomaat	4.2.2009	uutinen
Irak	B	3	Ulkomaat	4.2.2009	grafiikka
Kuka: Asaad al-Taeen lapset ovat kasvaneet Suomessa	B	3	Ulkomaat	4.2.2009	kainalo- tai taustajuttu
Ensimmäiset kultaharkot valettiin Kittilän kaivoksella	B	8	Talous	4.2.2009	uutinen
Kullan hinta 1999-2008	B	8	Talous	4.2.2009	grafiikka
Tausta: Kittilän kultaa ei näe maastossa paljain silmin	B	8	Talous	4.2.2009	kainalo- tai taustajuttu
Alexi Litovaara: Lumilautailussa on kyse tahdosta	B	11	Urheilu	4.2.2009	henkilöjuttu
Lentokentän valot, osa 3	C	4	Kulttuuri	4.2.2009	jatkokertomus
Ahkeruus voittaa onnen rikastumisessa	D	1	Hinta & Laatu	4.2.2009	feature, teemat
Halu rikastua säilyy ikuisesti	D	1	Hinta & Laatu	4.2.2009	kommentti
Entä miten niin sanottu tavallinen ihminen voi rikastua?	D	1	Hinta & Laatu	4.2.2009	faktalaatikko
Synttärit ulkoistettu!	D	2	Hinta & Laatu	4.2.2009	feature, teemat
Mitä lastenjuhlat maksavat?	D	2	Hinta & Laatu	4.2.2009	grafiikka
Aito pizza ja sen suomalainen versio	A	3	Premi	5.2.2009	vinkki
Viktor Tihonov on nyt NHL-pelaaja	A	3	Premi	5.2.2009	vinkki
Tupakkalain tiukennus toisi kovat rangaistukset	A	3	Premi	5.2.2009	vinkki
Haavisto: Kaaos jatkuu Somaliassa	A	3	Premi	5.2.2009	vinkki
Kymmenet etsivät kadonnutta tyttöä Akaassa	A	4	Kotimaa	5.2.2009	uutinen
Rasistin on vaikea peittää asennettaan	A	4	Kotimaa	5.2.2009	uutinen
Tupakkalain tiukennus kieltäisi tupakoinnin esittämisen	A	6	Kotimaa	5.2.2009	uutinen
Koulun laatumittarit jäämässä yleiselle tasolle	A	9	Kotimaa	5.2.2009	uutinen
Yli 40 000 osanottajaa yo-kokeissa	A	9	Kotimaa	5.2.2009	uutinen
Afriikka-edustaja Haavisto ei usko nopeaan rauhaan Somaliassa	B	1	Ulkomaat	5.2.2009	uutinen

otsikko	osio	sivu	osasto	pvm	juttutyyppi
Sharif Ahmed palaa kahden vuoden maanpaosta	B	1	Ulkomaat	5.2.2009	kainalo- tai taustajuttu
Tämän sukupolven Viktor Tihonov	B	9	Urheilu	5.2.2009	henkilöjuttu
Poiminta: Käytännön piloja Tihonoville	B	9	Urheilu	5.2.2009	kainalo- tai taustajuttu
Kuka: Viktor Tihonov nuorempi	B	9	Urheilu	5.2.2009	faktalaatikko
Kuka: Viktor Tihonov vanhempi	B	9	Urheilu	5.2.2009	faktalaatikko
Lentokentän valot, 4	C	3	Kulttuuri	5.2.2009	jatkokertomus
Jos kirja on haastava, se on huonosti kirjoitettu	C	4	Mielipide	5.2.2009	yleisönosastojuttu
Margherita ei tursua täytteitä	D	1	Ruoka & Juoma	5.2.2009	feature, teemat
Pizza	D	1	Ruoka & Juoma	5.2.2009	kainalo- tai taustajuttu
Pizzapööhö alkoi Yhdysvalloista	D	1	Ruoka & Juoma	5.2.2009	kainalo- tai taustajuttu
Turvakorkit ja valppaat vanhemmat pelastavat	A	3	Premi	6.2.2009	vinkki
SS-lääkäri Aribert Heim eli muslimina Kairossa	A	3	Premi	6.2.2009	vinkki
Korkokengät jyräävät keväällä käsilaukut	A	3	Premi	6.2.2009	vinkki
Sykeanturit seuraavat varusmiesten kuntoa	A	5	Kotimaa	6.2.2009	uutinen
Poiminta: Kunto ja hiihtotaito hukassa	A	5	Kotimaa	6.2.2009	kainalo- tai taustajuttu
Akaassa kadonnut tyttö löytyi kuolleena	A	5	Kotimaa	6.2.2009	uutinen
Nuori mies kuoli jäätyään kuorma-auton alle	A	5	Kotimaa	6.2.2009	uutinen
Sanomalehti viikko huipentuu tänään	A	5	Kotimaa	6.2.2009	uutinen
Villisorsa hymyilytti abiturientti Jenni Holopaista	A	6	Kotimaa	6.2.2009	uutismainen juttu, muu
Pikkulasten myrkytyskuolemat on voitu estää lähes kokonaan Suomessa	A	6	Kotimaa	6.2.2009	uutinen
Poiminta: Lääkkeiden maistuttava pahalta	A	6	Kotimaa	6.2.2009	kainalo- tai taustajuttu
Merimaailmanuudet tähdet saapuivat haavissa	A	11	Kaupunki	6.2.2009	uutinen
Mikä? Nuijahai on arka kala	A	11	Kaupunki	6.2.2009	faktalaatikko
Tohtori kuolema päätyi köyhäinhautaan Kairossa	B	2	Ulkomaat	6.2.2009	feature, teemat
Poiminta: Arabimaat olivat natsien turvasatama	B	2	Ulkomaat	6.2.2009	kainalo- tai taustajuttu
Natsiuutinen herätti lukijan muistot omituisesta lääkäristä Pihtiputaalla	B	2	Ulkomaat	6.2.2009	kainalo- tai taustajuttu
Vapaatyyllittelijä AJ Kemppainen	B	8	Urheilu	6.2.2009	henkilöjuttu
Suomessa surkea lumikourutilanne	B	8	Urheilu	6.2.2009	kainalo- tai taustajuttu
New school -perts	B	8	Urheilu	6.2.2009	kommentti
Aku Ankka kääntyy suomeksi yhteistyöllä	C	1	Kulttuuri	6.2.2009	uutinen
Lentokentän valot, osa 5	C	2	Kulttuuri	6.2.2009	jatkokertomus
Anoreksiaa mainostetaan huomaamatta	C	5	Mielipide	6.2.2009	yleisönosastojuttu
Nude, eko, etno	D	1	Koti & Tyyli	6.2.2009	uutismainen juttu, muu
Mainostajat haluavat päästä ohjelmien sisälle	A	3	Premi	12.2.2007	vinkki
Kaksossydän oli Tujan, päärynä oli paanuna	A	3	Premi	12.2.2007	vinkki
Lauri Stenillä oli Brahen kentän ilmapimmat hypyt	A	3	Premi	12.2.2007	vinkki
Obama nostaa piilorasismin vaaliteemaksi	A	3	Premi	12.2.2007	vinkki
Poliisi aloitti Karjalohjan palosta selviytyneiden nuorten kuulustelut	A	4	Kotimaa	12.2.2007	uutinen
Sanomalehti viikko yltää tällä viikolla Helsingistä Utsjoelle	A	5	Kotimaa	12.2.2007	uutinen
Pikku G puhuu chatissa kuin pääministeri	A	5	Kotimaa	12.2.2007	uutinen
Tietokulma: Keskustelua vaaleista	A	5	Kotimaa	12.2.2007	faktalaatikko
Nuorta epäillään puukotuksesta Oulussa	A	8	Kotimaa	12.2.2007	lyhyt uutinen
Hokkarit saivat kyytiä Brahiksella	A	11	Kaupunki	12.2.2007	feature, teemat
Obama tuo rotujännitteen Yhdysvaltojen presidenttikilpaan	B	1	Ulkomaat	12.2.2007	uutinen
Mainokset hiipivät viihteen sisällöksi	B	4	Talous	12.2.2007	uutinen
Brändättyä taiteellista vapautta	B	4	Talous	12.2.2007	kainalo- tai taustajuttu
Jäävejä kuten me?	B	4	Talous	12.2.2007	kommentti
Tausta: EU aikoo lieventää tuotesijoittelusääntöjä	B	4	Talous	12.2.2007	faktalaatikko

otsikko	osio	sivu	osasto	pvm	juttutyyppi
Tuulia Ollikainen pelasi ottelua vaille unelmapäivän	B	10	Urheilu	12.2.2007	uutinen
Oudosti tavallinen	C	1	Kulttuuri	12.2.2007	kritiikit, esittelyt
Beibien kosto, osa 1: Jimi on outo	C	2	Kulttuuri	12.2.2007	jatkokertomus
Pipojen tarina alkaa	C	2	Kulttuuri	12.2.2007	uutinen
Metsäteknikko vaihtoi vanhoihin vaatteisiin	C	7	Nimiä tänään	12.2.2007	henkilöjuttu
Vain oma kaksoisveli ymmärtää	D	1	Elämä & Terveys	12.2.2007	feature, teemat
Myytti, kielivirhe tai murre	D	1	Elämä & Terveys	12.2.2007	feature, teemat
Tietokulma: Puhutaan yhdelle kerrallaan	D	1	Elämä & Terveys	12.2.2007	faktalaatikko
Inkojen naruissa piilee viestejä	A	3	Premi	13.2.2007	vinkki
Tytöt jo varhain parempia äidinkielessä	A	3	Premi	13.2.2007	vinkki
Ennätysmäärä erityiskilpiä autoihin	A	3	Premi	13.2.2007	vinkki
Nuoret paikkaamaan bussinkuljettajapulaa	A	3	Premi	13.2.2007	vinkki
Uutisia ja mielipiteitä	A	5	Kotimaa	13.2.2007	uutinen
Arviointi: Jo toisella luokalla tytöt parempia äidinkielessä	A	6	Kotimaa	13.2.2007	uutinen
Kiinnostaako äidinkieli koulussa?	A	6	Kotimaa	13.2.2007	uutismainen juttu, muu
Levin ja Karjalohjan mökkipalot saivat alkunsa saunasta	A	6	Kotimaa	13.2.2007	uutinen
Tietokulma: Tarkista palovaroitin	A	6	Kotimaa	13.2.2007	faktalaatikko
Ruotsin kuuntelukokeessa nimettiin Tove Janssonin taidemuotoja	A	6	Kotimaa	13.2.2007	uutismainen juttu, muu
Erikoinen rekisterikilpi saa päät kääntymään	A	9	Kaupunki	13.2.2007	feature, teemat
Tietokulma: Erityiskilpiä ennätysmäärä	A	9	Kaupunki	13.2.2007	faktalaatikko
Helsinki alkaa kouluttaa nuoria bussinkuljettajiksi	A	11	Kaupunki	13.2.2007	uutinen
Lohien ja haiden seuranta lisääntyy valtamerillä	B	1	Ulkomaat	13.2.2007	uutinen
Poutiainen haki MM-virettä myös jääkiekkokaukalosta	B	9	Urheilu	13.2.2007	uutinen
Vilpitön kiukku yhdistää Rojun sarjakuvia	C	2	Kulttuuri	13.2.2007	kritiikit, esittelyt
Beibien kosto, osa 2: Askeleet vievät metsään	C	2	Kulttuuri	13.2.2007	jatkokertomus
Kuka ratkaisee khipujen arvoituksen?	D	1	Tiede & Luonto	13.2.2007	feature, teemat
Tutkijat käyvät khipujen kimppuun kielitieteen ja matematiikan menetelmin	D	1	Tiede & Luonto	13.2.2007	grafiikka
Tietokulma: Inkavaltio kukoisti sata vuotta	D	1	Tiede & Luonto	13.2.2007	faktalaatikko
Mummolle pullaa - nopein voittaa	A	3	Premi	14.2.2007	vinkki
Nuoret tytöt haaveilevat johtotehtävistä	A	3	Premi	14.2.2007	vinkki
Stella ja Stockmann kiistelevät kakusta	A	3	Premi	14.2.2007	vinkki
Nuorten rikokset muuttuneet virtuaalisiksi	A	3	Premi	14.2.2007	vinkki
Satojatuhausia kuvia viikossa nettigallerioihin	A	3	Premi	14.2.2007	vinkki
P-Korea ja Iran etenivät eri suuntiin ydinasekiistoissa	A	3	Premi	14.2.2007	vinkki
Poutiainen vasta 14:s suurpujottelussa	A	3	Premi	14.2.2007	vinkki
Lehti syntyy yhteistyönä	A	5	Kotimaa	14.2.2007	uutinen
Kuvagalleria alkoi siivota alaikäisten kuvia	A	5	Kotimaa	14.2.2007	uutinen
Poliisi: Netin pedofiiliasta näkyy vasta jäävuoren huippu	A	5	Kotimaa	14.2.2007	kainalo- tai taustajuttu
Tietokulma: Irkki ja mese	A	5	Kotimaa	14.2.2007	faktalaatikko
Avaruustutkimus aiheena englannin kuuntelussa	A	6	Kotimaa	14.2.2007	uutismainen juttu, muu
Kokkolan valtuuston kokouksissa puhetta johtaa porukan kuopus	A	9	Kotimaa	14.2.2007	uutinen
Tietokulma: Alle 30-vuotiaita valtuustoissa alle kuusi prosenttia	A	9	Kotimaa	14.2.2007	faktalaatikko
Tuusulan kunta tukee nuorten kesätöitä	A	13	Kaupunki	14.2.2007	lyhyt uutinen
Nuorten perinteiset rikokset ovat vähentyneet selvästi 15 vuodessa	A	13	Kaupunki	14.2.2007	uutinen
Meilahden 9E-luokkalaisille puhelinhäiriköinti on tuttua	A	13	Kaupunki	14.2.2007	kainalo- tai taustajuttu
Nuorten uudet rikokset	A	13	Kaupunki	14.2.2007	grafiikka

otsikko	osio	sivu	osasto	pvm	juttutyyppi
Pohjois-Korea purkaa ydinohjelman suuria myönnytyksiä vastaan	B	1	Ulkomaat	14.2.2007	uutinen
Kim Jong-il hallitsee tiukasti suljettua yhteiskuntaa	B	1	Ulkomaat	14.2.2007	kainalo- tai taustajuttu
Pohjois-Korean ydinlaitokset	B	1	Ulkomaat	14.2.2007	grafiikka
Tietokulma: Myös diplomaattisuhteiden perustamisesta aletaan neuvotella	B	1	Ulkomaat	14.2.2007	faktalaatikko
Stellan ja Stockmannin kakkukiista markkinaoikeuteen	B	7	Talous	14.2.2007	uutinen
Poutiaiselta hukkui rytmi	B	15	Urheilu	14.2.2007	uutinen
Palander aikoo ottaa "riskillä" uudet sukset	B	15	Urheilu	14.2.2007	kainalo- tai taustajuttu
Uudella tytöllä on ystäväpoika ja vilkas verkkoelämä	C	1	Kulttuuri	14.2.2007	uutinen
Netissä kuluu parhaimmillaan viisi tuntia päivässä	C	1	Kulttuuri	14.2.2007	uutismainen juttu, muu
Beibien kosto, osa 3: Viimeinen kortti on lupaava	C	2	Kulttuuri	14.2.2007	jatkokertomus
Kulutamme luontoa enemmän kuin on turvallista	C	6	Mielipide	14.2.2007	yleisönosastojuttu
"Ääni on ystävyyden symboli"	C	8	Nimiä tänään	14.2.2007	feature, teemat
Eläimet viihtyvät Helsingin yössä	C	10	Minne mennä	14.2.2007	uutismainen juttu, muu
Mummolle pullaa eli Ogelistä Ogeliin	D	1	Hinta & Laatu	14.2.2007	grafiikka
Barbie-nuket lähtevät Kiinasta maailmalle	D	2	Hinta & Laatu	14.2.2007	feature, teemat
Tietokulma: Muumejakin tuodaan Kiinasta	D	2	Hinta & Laatu	14.2.2007	faktalaatikko
Kiina	D	2	Hinta & Laatu	14.2.2007	grafiikka
"Norjan Seiska" urkintakohun kourissa	A	3	Premi	15.2.2007	vinkki
Raimo Stenvall on kuljettanut abeja vuodesta 1955	A	3	Premi	15.2.2007	vinkki
Näkökulma: Nykytytöt ovat alfanaaraita	A	3	Premi	15.2.2007	vinkki
Mielipide: Sääntöjen suhteen opettajan on oltava tiukkapipo	A	3	Premi	15.2.2007	vinkki
Ehdotus nuorisokoulusta koki odotetun tyrmäyksen	A	3	Pääkirjoitus	15.2.2007	pääkirjoitus
Sanomalehti on myös verkossa	A	5	Kotimaa	15.2.2007	uutinen
Pihkapuiston koulussa salapoliisien ympäristöopit ovat menneet perille	A	5	Kotimaa	15.2.2007	uutinen
Tietokulma: Rima korkealla	A	5	Kotimaa	15.2.2007	faktalaatikko
Nuorten äänestysaktiivisuus on lisääntymässä	A	6	Kotimaa	15.2.2007	lyhyt uutinen
Stiina Aitamurto kiitteli ranskan kuuntelun tahtia	A	8	Kotimaa	15.2.2007	uutismainen juttu, muu
Stenvallin museoautot kuljettavat abeja Helsingissä	A	13	Kaupunki	15.2.2007	feature, teemat
Pääkaupunkiseudun penkkariajelujen reitit 15.2.2007	A	13	Kaupunki	15.2.2007	grafiikka
Julkisjournalismin työtävät kuohuttavat Norjassa	B	3	Ulkomaat	15.2.2007	uutinen
Tausta: Suomessa Seiska maksaa vain yksinoikeusjutuista	B	3	Ulkomaat	15.2.2007	kainalo- tai taustajuttu
Ystävänpäivä ei ole mikään kulutusjuhla	B	7	Talous	15.2.2007	feature, teemat
Tietokulma: Jo muinaiset roomalaiset	B	7	Talous	15.2.2007	faktalaatikko
McLaren-ajajat valmentautuvat Kuortaneella	B	12	Urheilu	15.2.2007	uutinen
Tytöt eivät ole vaaleanpunaisia	C	3	Kulttuuri / Nuoret	15.2.2007	feature, teemat
Beibien kosto, osa 4: Kymmenittäin kääpiöitä	C	3	Kulttuuri	15.2.2007	jatkokertomus
Urbaani naistiikeri	C	3	Kulttuuri	15.2.2007	kolumni
Kouluissa käyttöön lain sallimat kurinpitokeinot	C	5	Mielipide	15.2.2007	yleisönosastojuttu
Penkkarit pitää järjestää itse	C	8	Minne mennä	15.2.2007	feature, teemat
Palloja melonista	D	2	Ruoka & Juoma	15.2.2007	feature, teemat
"Mission approbatur" on abien kevään suosituin jännitystarina	A	3	Premi	16.2.2007	vinkki
Maaailman asukkaista puolet asuu pian kaupungeissa	A	3	Premi	16.2.2007	vinkki
Nuorten raati arvioi ehdokkaiden vaalivideot	A	3	Premi	16.2.2007	vinkki
Eduskuntavaalien ehdokkaiden keski-ikä 46 vuotta	A	4	Kotimaa	16.2.2007	uutinen
Junissa on tungosta, maanteillä lähes väljää	A	4	Kotimaa	16.2.2007	uutinen
Toimittajat innostuivat kouluvierailusta	A	5	Kotimaa	16.2.2007	uutinen
Kansallisarkisto tutkii inkeriläisten palautukset	A	5	Kotimaa	16.2.2007	uutinen
Inkerinmaa	A	5	Kotimaa	16.2.2007	grafiikka
Tausta: Enemmän tai vähemmän vapaaehtoisesti	A	5	Kotimaa	16.2.2007	kainalo- tai taustajuttu
Rajan nuoria kyörätään yhteen	A	6	Kotimaa	16.2.2007	uutinen

otsikko	osio	sivu	osasto	pvm	juttutyyppi
Tornio ja Haaparanta	A	6	Kotimaa	16.2.2007	grafiikka
Tausta: Herkkuja rajan takaa	A	6	Kotimaa	16.2.2007	kainalo- tai taustajuttu
Liikuntaa vähintään kahtena lukiovuotena	A	10	Kotimaa	16.2.2007	lyhyt uutinen
Abit jakoivat penkkarikarkkia Esplanadin kulkijoille	A	12	Kaupunki	16.2.2007	uutinen
"Tämä on ihan lämmikkeeksi"	A	12	Kaupunki	16.2.2007	kainalo- tai taustajuttu
Youtube-vaalimainokset eivät vakuuta nuoria	A	13	Kaupunki	16.2.2007	uutinen
Arvosanat vaihtelevat kiitettävästä hylättyyn	A	13	Kaupunki	16.2.2007	uutismainen juttu, muu
Puolet ihmiskunnasta asuu kaupungeissa vuonna 2008	B	3	Ulkomaat	16.2.2007	uutinen
Kaupungistuminen kiivainta Aasiassa ja Afrikassa	B	3	Ulkomaat	16.2.2007	grafiikka
Kaupungit, joissa asuu ennusteen mukaan yli 10 miljoonaa ihmistä vuoteen 2015 mennessä	B	3	Ulkomaat	16.2.2007	grafiikka
Tanskassa tuomittiin 17-vuotias vankeuteen terrori-iskun valmistelusta	B	3	Ulkomaat	16.2.2007	kainalo- tai taustajuttu
Beibien kosto, osa 5: Paikallinen Twin Peaks	C	2	Kulttuuri	16.2.2007	jatkokertomus
Sulkapalloilu täyttää päivät	A	3	Premi	14.2.2005	vinkki
Koiran täyttämä viinilasi katosi	A	3	Premi	14.2.2005	vinkki
Kivelä kävi voittamassa koreografiakisan	A	3	Premi	14.2.2005	vinkki
Koulut tilasivat ennätysmäärän sanomalehtiä	A	3	Premi	14.2.2005	vinkki
Tämän kevään abeilla on vapaus valita	A	7	Kotimaa	14.2.2005	kolumni
Sanomalehtiviikko 14.-18.2.2005 Suomen kouluissa	A	7	Kotimaa	14.2.2005	ilmoitus
Urkijoiden jahti raastaa Puolaa	A	7	Kotimaa	14.2.2005	vinkki
Puolaa raastaa salaisen poliisin urkijoiden jahti	A	13	Ulkomaat	14.2.2005	uutinen
Kasper Lehikoista hiotaan huipulle	B	1	Urheilu	14.2.2005	henkilöjuttu
Lapsia vai ammattilaisurheilijoita?	B	1	Urheilu	14.2.2005	kommentti
Kuka? Kasper Lehikoinen	B	1	Urheilu	14.2.2005	faktalaatikko
Erikoinen tapaus	C	1	Kaupunki	14.2.2005	yleisönosasto
Jenni Kivelä on vaatimaton voittaja	C	7	Kulttuuri	14.2.2005	henkilöjuttu
Avoin kilpailu kannattaa	C	7	Kulttuuri	14.2.2005	kommentti
Kuka? Jenni Kivelä	C	7	Kulttuuri	14.2.2005	faktalaatikko
Julkisuuden käyttöopas, osa 1: Cassiuksen talli	C	9	Kulttuuri	14.2.2005	jatkokertomus
Meillä savuton saa leffalippuja	D	s2	Elämä & Terveys	14.2.2005	feature, teemat
Tiesitkö? Yhdysvalloista Ruotsin kautta Suomeen	D	2	Elämä & Terveys	14.2.2005	kainalo- tai taustajuttu
Murrosikäisten asioista eniten puheluita	D	1	Elämä & Terveys	14.2.2005	lyhyt uutinen
Supistukset tuottavat ongelmia armeijan kutsuntoihin	A	3	Premi	15.2.2005	vinkki
Ranskan yo-tutkinnon uudistus kaatumassa	A	3	Premi	15.2.2005	vinkki
Joutsan nuoret pääsivät ajamaan liukkaalla	A	3	Premi	15.2.2005	vinkki
Umpihihtoa tehtävärastien kautta	A	3	Premi	15.2.2005	vinkki
Abiturienti otti parhaan luontokuvan	A	3	Premi	15.2.2005	vinkki
Pentu oppii isoksi leikkien	A	3	Premi	15.2.2005	vinkki
Supistusaavailut aiheuttavat ongelmia kutsuntoihin	A	6	Kotimaa	15.2.2005	uutinen
"Varusmiespalvelus Dragsvikissä on ainoa vaihtoehtoa suomenruotsalaiselle"	A	6	Kotimaa	15.2.2005	kainalo- tai taustajuttu
Tausta: Puolustusvoimat jatkaa rakennemuutostaan	A	6	Kotimaa	15.2.2005	kainalo- tai taustajuttu
Joutsa järjesti nuorille ilmaisen ajoharjoittelun	A	7	Kotimaa	15.2.2005	uutinen
Joutsa	A	7	Kotimaa	15.2.2005	grafiikka
Päivän kysymykset	A	7	Kotimaa	15.2.2005	ilmoitus
Ruotsin kuuntelun lopuksi tuli kiire	A	11	Kotimaa	15.2.2005	uutismainen juttu, muu
Ranskan lukiolaiset kaatamassa ylioppilastutkinnon kevennyksen	A	13	Ulkomaat	15.2.2005	uutinen
Nelimetriset monsterisukset tekivät latua	B	6	Urheilu	15.2.2005	feature, teemat
Perässähiihtäjät valvovat	B	6	Urheilu	15.2.2005	faktalaatikko
Halaajat keräsivät suoritusmerkintöjä pahvisydämeen	C	1	Kaupunki	15.2.2005	uutinen
Vuoden luontokuva pokkarikameralla	C	3	Kulttuuri	15.2.2005	uutinen

otsikko	osio	sivu	osasto	pvm	juttutyyppi
Tietokulma: Vuoden 2005 luontokuvat	C	3	Kulttuuri	15.2.2005	faktalaatikko
Julkisuuden käyttöopas, osa 2: Suojatti	C	4	Kulttuuri	15.2.2005	jatkokertomus
Päivää, leikitäänkö kuin linnut?	D	3	Tiede & Luonto	15.2.2005	feature, teemat
Arabiantimalit painivat ja keinuvat	D	3	Tiede & Luonto	15.2.2005	kainalo- tai taustajuttu
Leikkiin kutsutaan antamalla merkki	D	3	Tiede & Luonto	15.2.2005	kainalo- tai taustajuttu
Tausta: Eläimet harjoittelevat elämää varten	D	3	Tiede & Luonto	15.2.2005	kainalo- tai taustajuttu
Brittiaktivistit päihittivät McDonald'sin	A	3	Premi	16.2.2005	vinkki
Miten kani pakataan matkalle?	A	3	Premi	16.2.2005	vinkki
Mestaritonttu seikkailee Espoossa	A	3	Premi	16.2.2005	vinkki
Selvitysmies: Neljä joukko-osastoa pitäisi lakkauttaa	A	3	Premi	16.2.2005	vinkki
Selvitysmies: Puolustusvoimiin ei saada riittävästi säästöjä juustohöylällä	A	6	Kotimaa	16.2.2005	uutinen
Tuusulassa odotetaan pitkän piinan päätöstä	A	6	Kotimaa	16.2.2005	kainalo- tai taustajuttu
Puolustusvoimien säästövaihtoehtoja	A	6	Kotimaa	16.2.2005	faktalaatikko
Sanomalehtiviikko 14.-18.2.2005 Suomen kouluissa	A	7	Kotimaa	16.2.2005	ilmoitus
Kokkolalais miehille vankeutta 12 pojan hyväksikäytöstä	A	12	Kotimaa	16.2.2005	uutinen
Abiturientit valtaavat kaupunkien kadut torstaina	A	13	Kotimaa	16.2.2005	uutinen
Aktivistikaksikko selätti McDonald'sin 15 vuoden oikeustaistelun jälkeen	B	1	Talous	16.2.2005	uutinen
Tykillä karpästä	B	1	Talous	16.2.2005	kommentti
Ahonen Oberstdorfiin mitalin kiilto silmissä	B	6	Urheilu	16.2.2005	uutinen
Toivio, 16, HJK:n tuorein hankinta	B	7	Urheilu	16.2.2005	uutinen
Radiojuontajalle syyte lapsen seksuaalisesta hyväksikäytöstä	C	1	Kaupunki	16.2.2005	lyhyt uutinen
Helsinki ja Espoo palkkaavat kesätyöläisiä	C	1	Kaupunki	16.2.2005	lyhyt uutinen
Nalle ja Mestaritonttu, rohkeat satusankarit	C	7	Kulttuuri	16.2.2005	kritiikit, esittelyt
Fani äiti: Julkisuuden käyttöopas, osa 3	C	7	Kulttuuri	16.2.2005	jatkokertomus
Ilkikuri ja runollisuus viihtyvät samassa huoneessa	C	8	Minne mennä	16.2.2005	uutinen
Lemmikki mukaan lomalle	D	2	Hinta & Laatu	16.2.2005	feature, teemat
Tietokulma: Kuljetushäkki eläimen koon mukaan	D	2	Hinta & Laatu	16.2.2005	faktalaatikko
Appelsiiniin saa pirteän kiisselin	A	3	Premi	17.2.2005	vinkki
Kaatopaikan kasvu kismittää Loojärvellä	A	3	Premi	17.2.2005	vinkki
Uimari-abi puurtaa pitkää päivää	A	3	Premi	17.2.2005	vinkki
Suomea viedään kiinaksikin	A	3	Premi	17.2.2005	vinkki
Pohjois-Korea juhli Kimin syntymäpäivää	A	3	Premi	17.2.2005	vinkki
Oikoradan junavuorot jo uhattuina	A	3	Premi	17.2.2005	vinkki
Matematiikan taidot ovat heikentyneet	A	5	Mielipide	17.2.2005	yleisönosasto
Liikenneministeriön säästöt uhkaavat radanvarsikuntien kasvuodotuksia	A	6	Kotimaa	17.2.2005	uutinen
Jussi-Pekka Alanen: Kehyskunnilla ei yhteistä tahtoa	A	6	Kotimaa	17.2.2005	kainalo- tai taustajuttu
Linja-auto Helsingistä Mäntsälään keskiviikkona klo 16.15	A	6	Kotimaa	17.2.2005	uutismainen juttu, muu
Tietokulma: Oikorata nopeuttaa yhteyksiä itään	A	6	Kotimaa	17.2.2005	faktalaatikko
Sanomalehtiviikko 14.-18.2.2005 Suomen kouluissa	A	7	Kotimaa	17.2.2005	ilmoitus
Nappulailta huipentuu diskoon	A	11	Kotimaa	17.2.2005	feature, teemat
Vanhemmat etsivät apua lastensa päihde- ja mielenterveysongelmiin	A	11	Kotimaa	17.2.2005	uutinen
Tietokulma: MLL:n auttavat puhelimet	A	11	Kotimaa	17.2.2005	faktalaatikko
Pohjois-Korea juhli Kimin syntymäpäivää ruoka-annoksilla	A	15	Ulkomaat	17.2.2005	uutinen
Suomen vienti Kiinaan nousi ennätykseen	B	2	Talous	17.2.2005	uutinen
Nokia-landia esittäytyy Kiinaksi	B	2	Talous	17.2.2005	kainalo- tai taustajuttu

otsikko	osio	sivu	osasto	pvm	juttutyyppi
Uimari-abi ei ole lukulomalla	B	9	Urheilu	17.2.2005	henkilöjuttu
Kuka? Miia Tenhunen	B	9	Urheilu	17.2.2005	faktalaatikko
Taivaalta sataa tänään penkkarikarkkeja	C	1	Kaupunki	17.2.2005	uutinen
Kaatopaikka varjostaa kartanoidylliä Loojärven rannalla Espoossa	C	1	Kaupunki	17.2.2005	feature, teemat
Tietokulma: Valituksia satelee	C	1	Kaupunki	17.2.2005	faktalaatikko
Mediapelin henki: Julkisuuden käyttöopas, osa 4	C	6	Kulttuuri	17.2.2005	jatkokertomus
Keitto ja kiisseli vievät kevääseen	D	2	Ruoka & Juoma	17.2.2005	feature, teemat
Ohjeet	D	2	Ruoka & Juoma	17.2.2005	kainalo- tai taustajuttu
Hetkessä helposti: Pannukakku	D	2	Ruoka & Juoma	17.2.2005	kainalo- tai taustajuttu
"Heee" ja "just", sanoo abi	A	3	Premi	18.2.2005	vinkki
Puku pukee nuorta miestä	A	3	Premi	18.2.2005	vinkki
Ensi kertaa konsertissa	A	3	Premi	18.2.2005	vinkki
Janne Ahonen on kunnossa	A	3	Premi	18.2.2005	vinkki
Perustuslakiehdotus tunnetaan EU:ssa huonosti	A	3	Premi	18.2.2005	vinkki
Varusmiehellä aivokalvontulehdus Valkealassa	A	6	Kotimaa	18.2.2005	lyhyt uutinen
Koululainen kuoli junan alle	A	6	Kotimaa	18.2.2005	lyhyt uutinen
Alaikäiset pyrkivät lomilla baariin Lapissa	A	7	Kotimaa	18.2.2005	uutinen
Sanomalehtiviikko 14.-18.2.2005 Suomen kouluissa	A	7	Kotimaa	18.2.2005	ilmoitus
Tietokulma: Kannustusta lainanottoon, rajoja opiskeluaikoihin	A	12	Kotimaa	18.2.2005	faktalaatikko
Amk-tutkintojen vakinaistamisesta sovittiin	A	11	Kotimaa	18.2.2005	kainalo- tai taustajuttu
Karpela opintotukiremontista: Helppo järjestelmä opiskelijalle	A	10	Kotimaa	18.2.2005	uutinen
Suomen kehityspolitiikka kangertelee edelleen	A	13	Kotimaa	18.2.2005	uutinen
Kansa päättää ensi kertaa EU:n tulevaisuudesta	A	14	Kotimaa	18.2.2005	uutinen
Huvipursi on Cannesin paras messuosoite	B	3	Ulkomaat	18.2.2005	feature, teemat
Mäkeen palasi tuttu komento	B	7	Urheilu	18.2.2005	uutinen
Jussi Hautamäki pudotti Kiurun	B	7	Urheilu	18.2.2005	kainalo- tai taustajuttu
Penkkareissa lava on lastattu munkeilla	C	1	Kaupunki	18.2.2005	feature, teemat
Tausta: Hevosrekiä ja frakkeja	C	1	Kaupunki	18.2.2005	faktalaatikko
Lohikäärme hiipii Kuitinmäessä	C	4	Kaupunki	18.2.2005	feature, teemat
Tietokulma: Vanha hovisoitin	C	4	Kaupunki	18.2.2005	faktalaatikko
Sodankylästä tehdään elokuvakasvatuksen keskusta	C	9	Kulttuuri	18.2.2005	uutinen
Ekaa kertaa sinfoniakonsertissa	C	10	Kulttuuri	18.2.2005	feature, teemat
Kuka? Muskarin konkari ja Ninni-nuken ääni	C	10	Kulttuuri	18.2.2005	faktalaatikko
Aava Jäämeri: Julkisuuden käyttöopas, osa 5	C	11	Kulttuuri	18.2.2005	jatkokertomus
Euroopan taitavin Lady	C	12	Minne mennä	18.2.2005	uutinen
Puku tekee miehen	D	1	Koti & Tyyli	18.2.2005	feature, teemat
Tausta: Mitat kohdalleen	D	1	Koti & Tyyli	18.2.2005	faktalaatikko
Reija Meriläisen Marilyn-look vei puoli vuotta	D	2	Koti & Tyyli	18.2.2005	feature, teemat
Aikuisviihdettä	liite	4	Nyt-liite	18.2.2005	feature, teemat
Tiukkaa asiaa	liite	4	Nyt-liite	18.2.2005	faktalaatikko
Mitä ajattelee abi05	liite	4	Nyt-liite	18.2.2005	feature, teemat
Me ollaan nuoriso	liite	14-17	Nyt-liite	18.2.2005	feature, teemat
Muisto esihistoriasta	A	3	Premi	4.2.2003	vinkki
Kauppakeskus Sellosta Itäkeskukselle vastapaino	A	3	Premi	4.2.2003	vinkki
Tv-sarjat ottavat mittaa toisistaan	A	3	Premi	4.2.2003	vinkki
12 kysymystä päivän lehdestä	A	7	Kotimaa	4.2.2003	ilmoitus
Ajolähtö-elokuva synnytti nuorisotähden	A	10	Nimiä tänään	4.2.2003	henkilöjuttu
Kauppakeskus Sellossa jo apteekki auki	B	1	Kaupunki	4.2.2003	uutinen
Kauppakeskus Sello	B	1	Kaupunki	4.2.2003	grafiikka
Tv-sarjoja peräkkäin ja päällekkäin	B	5	Kulttuuri	4.2.2003	feature, teemat
Maan päällä ja mullan alla	B	5	Kulttuuri	4.2.2003	kritiikit, esittelyt
Kilpailu tuli lintukotoon	B	5	Kulttuuri	4.2.2003	kommentti
Teatteriin suoraan työkkäristä	B	6	Kulttuuri	4.2.2003	feature, teemat

otsikko	osio	sivu	osasto	pvm	juttutyyppi
Perhetarinat vetävät verhot syrjään	B	6	Kulttuuri	4.2.2003	kainalo- tai taustajuttu
Oikeassa elämässä, osa 2	B	9	Kulttuuri	4.2.2003	jatkokertomus
Polkupyöräilijän ihmeelliset seikkailut	C	3	Urheilu	4.2.2003	henkilöjuttu
Yksipurjehtija Huusela lähtee taas Atlantin yli	C	6	Urheilu	4.2.2003	uutinen
Yksipurjehduskilpailu yli Atlantin	C	6	Urheilu	4.2.2003	grafiikka
Veneen suunnittelija Alinghin miehistössä	C	6	Urheilu	4.2.2003	kainalo- tai taustajuttu
Mona-Liisa Malvalehto nuorten MM-hiihtojen suomalaisvaltti	C	11	Urheilu	4.2.2003	uutinen
Oikein hoidettu maakilpikonna voi elää satavuotiaaksi	D	8	Vapaa-aika	4.2.2003	feature, teemat
Moskovassa tehtiin veriteosta vetonaula	A	3	Premi	5.2.2003	vinkki
Ketkä vastustavat hyökkäystä Irakiin	A	3	Premi	5.2.2003	vinkki
Pieni, valkoinen koira on trendikäs kaupunkilemmikki	A	3	Premi	5.2.2003	vinkki
12 kysymystä päivän lehdestä	A	7	Kotimaa	5.2.2003	ilmoitus
Koiranpentu on taas haluttu kaveri	A	9	Kotimaa	5.2.2003	uutinen
20 suosituinta koirarotua vuonna 2002	A	9	Kotimaa	5.2.2003	grafiikka
Koirien rekisteröinnit 1980 ja 1992-2002	A	9	Kotimaa	5.2.2003	grafiikka
Nukkeopopera vie Digimon-sukupolvea	A	15	Minne mennä tä	5.2.2003	kritiikit, esittelyt
Sueden keikka Kiinassa toi isot tappiot	B	9	Kulttuuri	5.2.2003	uutinen
Oikeassa elämässä, osa 3	B	10	Kulttuuri / Lapset	5.2.2003	jatkokertomus
Suohon, näkymättömiin	B	10	Kulttuuri / Lapset	5.2.2003	kritiikit, esittelyt
Susipoika etsii alkuperänsä	B	10	Kulttuuri / Lapset	5.2.2003	uutinen
Kysymyksiä ja vastauksia Irakin kriisistä	C	1	Ulkomaat	5.2.2003	uutismainen juttu, muu
Isonveljen valvonta ei hirvitä Britannian yliopisto-opiskelijoita	C	2	Ulkomaat	5.2.2003	uutinen
Raamikas Pihlman ratkaisi ripeästi	C	8	Urheilu	5.2.2003	uutinen
Turisti saapuu Moskovaan	C	16	Matkailu	5.2.2003	feature, teemat
Moskovan keskusta	C	16	Matkailu	5.2.2003	grafiikka
Tausta: Kuuluista rikoksista ihmeitä tekeviin ikoneihin	C	16	Matkailu	5.2.2003	kainalo- tai taustajuttu
Tietokulma: Retkiä myös Suomeksi	C	16	Matkailu	5.2.2003	faktalaatikko
Hyönteiset sinnittelevät talven	D	8	Vapaa-aika	5.2.2003	feature, teemat
Urheiluseura ei suoja nuorta päihteiltä	A	3	Premi	6.2.2003	vinkki
Suomen halleihin kelpaavat Ruotsin vanhat jääkoneet	A	3	Premi	6.2.2003	vinkki
Polvivammasta toipunut Forssell maajoukkueeseen	A	3	Premi	6.2.2003	vinkki
12 kysymystä päivän lehdestä	A	7	Kotimaa	6.2.2003	ilmoitus
Puolet jäähalleista ei täytä sisäilmasuosituksia	A	11	Kotimaa	6.2.2003	uutinen
Jokilaaksojen jäähalli Oy:n harjoitusvuorot	A	11	Kotimaa	6.2.2003	grafiikka
Propanikone kiittää Nivalan jäähallissa	A	11	Kotimaa	6.2.2003	kainalo- tai taustajuttu
Urheilijanuoret käyttävät päihteitä muita enemmän	A	12	Kotimaa	6.2.2003	uutinen
Kannabiksen kokeilut ja käyttö 12 kk:n aikana urheiluseurajäsenyyden mukaan	A	12	Kotimaa	6.2.2003	grafiikka
Nuuskakokeilut ja nykyinen käyttö urheiluseurajäsenyyden mukaan	A	12	Kotimaa	6.2.2003	grafiikka
Oikeassa elämässä, osa 4	C	7	Kulttuuri	6.2.2003	jatkokertomus
Forssell palaa maajoukkueeseen	C	8	Urheilu	6.2.2003	uutinen
Tietokulma: Muurisen valinnat	C	8	Urheilu	6.2.2003	faktalaatikko
Pirtelö on nopea välipala	C	15	Ruokatorstai	6.2.2003	feature, teemat
Talviloman ruoka muhii kypsäksi padassa	C	15	Ruokatorstai	6.2.2003	kainalo- tai taustajuttu
Rasismia lapsia kohtaan vähennettävä	A	3	Premi	7.2.2003	vinkki
Muslimille on nyt tarjolla omaa kolaa	A	3	Premi	7.2.2003	vinkki
Koulukyyti voi olla tiukassa Uudellamaalla	A	3	Premi	7.2.2003	vinkki
Aeroflot hankki pommikoiriksi sekarotuisia haukkuja	A	3	Premi	7.2.2003	vinkki
Opiskelu ei suju pelkillä istumalihaksilla	A	3	Premi	7.2.2003	vinkki
Koulupinnausta yritetään hillitä uhkasakolla Ranskassa	A	3	Premi	7.2.2003	vinkki
Nuoret eivät ilman muuta valitse Nokian kännykkää	A	3	Premi	7.2.2003	vinkki
Lempi leimahti ala-asteella, avoliittoon 16-vuotiaina	A	3	Premi	7.2.2003	vinkki

otsikko	osio	sivu	osasto	pvm	juttutyyppi
Lapsiin kohdistuvaa rasismia vähennettävä määrätietoisesti	A	4	Pääkirjoitus	7.2.2003	asiantuntija-artikkeli
Ammattikoulut haalivat oppilaita	A	7	Kotimaa	7.2.2003	uutinen
Tietokulma: Yhteishaun aika	A	7	Kotimaa	7.2.2003	faktalaatikko
Koulubussi törmäsi veturiin Kemissä	A	7	Kotimaa	7.2.2003	uutinen
Bussi veturin alle Kemissä	A	7	Kotimaa	7.2.2003	grafiikka
12 kysymystä päivän lehdestä	A	7	Kotimaa	7.2.2003	ilmoitus
Lapset odottavat eduskunnalta samoja asioita kuin aikuiset	A	8	Politiikka	7.2.2003	uutinen
Taitava iskijä ei puhu säästä	A	10	Kotimaa	7.2.2003	feature, teemat
Ominaisuuksien TOP-10	A	10	Kotimaa	7.2.2003	grafiikka
Avoliitto alkoi 16-vuotiaana	A	10	Kotimaa	7.2.2003	kainalo- tai taustajuttu
Koulukyydin saa eri perustein Uudenmaan eri kunnissa	B	1	Kaupunki	7.2.2003	uutinen
Tietokulma: Viiden kilometrin idea periytyy 1800-luvulta	B	1	Kaupunki	7.2.2003	faktalaatikko
Annalle ja Juulialle tulee kallis koulumatka Vihdissä	B	1	Kaupunki	7.2.2003	kainalo- tai taustajuttu
Oikeassa elämässä, osa, 5	B	9	Kulttuuri	7.2.2003	jatkokertomus
Ranskassa harkitaan sakkoa koululintsaajien vanhemmille	C	2	Ulkomaat	7.2.2003	uutinen
Pinnarien vanhemmat vankilaan Britanniassa	C	2	Ulkomaat	7.2.2003	kainalo- tai taustajuttu
Aeroflot hankkii tilaustyönä tarkkavainuisempia pommikoiria	C	3	Ulkomaat	7.2.2003	uutinen
Ruotsin rallissa kerrankin kunnon lumipenkat	C	8	Urheilu	7.2.2003	uutinen
Ruotsin MM-ralli 6.-9.2.	C	8	Urheilu	7.2.2003	grafiikka
Käykää rohkeasti lihaan kiinni!	C	16	Terveys & Liikunta	7.2.2003	feature, teemat
Tietokulma: 250 000:n iso kerho	C	16	Terveys & Liikunta	7.2.2003	faktalaatikko
Nokia yllättyi nuorison "uskottomuudesta"	D	1	Talous	7.2.2003	uutinen
Tietokulma: Näin kysyttiin ja vastattiin	D	1	Talous	7.2.2003	faktalaatikko
Nokia on must Maunulassa	D	1	Talous	7.2.2003	kainalo- tai taustajuttu
Euroopan muslimelle tarjotaan kolajuomia Yhdysvaltoja vastaan	D	5	Talous	7.2.2003	uutinen
Qibla Cola tukee muslimijärjestöjä	D	5	Talous	7.2.2003	kainalo- tai taustajuttu
Tuhannet hankkivat särvintä kaivamalla jätemetallia Uralilla	A	3	Premi	5.2.2001	vinkki
Intiassa löytyi vielä maanjäristyksen uhri elossa	A	3	Premi	5.2.2001	vinkki
Pirjo Manniselle viestistä kolmas nuorten MM-kulta	A	3	Premi	5.2.2001	vinkki
Kansanedustaja laittaa lapsensa lähikouluun	A	3	Premi	5.2.2001	vinkki
Jatkokertomus koululaisille	A	3	Premi	5.2.2001	vinkki
Sanomalehtiviikko alkaa kouluissa	A	3	Premi	5.2.2001	vinkki
Helsinkiläiset kansanedustajat suosivat lähikouluja	A	6	Politiikka	5.2.2001	uutinen
"Tasokurssit peruskouluun takaisin"	A	6	Politiikka	5.2.2001	kainalo- tai taustajuttu
Tietokulma: Eduskunta päättää myös kouluasioista	A	6	Politiikka	5.2.2001	faktalaatikko
12 kysymystä päivän lehdestä	A	7	Kotimaa	5.2.2001	ilmoitus
Tohelo ja Torvelo opastavat nukketeatterin tekoon	A	11	Minne mennä tänään	5.2.2001	uutismainen juttu, muu
Asukkaiden työntekijä ratkoo Pihlajamäen lasten ongelmia	B	2	Kaupunki	5.2.2001	henkilöjuttu
Liettuolaisen taposta epäilty mies tunnusti	B	2	Kaupunki	5.2.2001	uutinen
Puuhun törmänneen auton matkustaja kuoli Hyvinkäällä	B	2	Kaupunki	5.2.2001	lyhyt uutinen
Lehmä, jonka kyljessä oli pyöreä luukku	B	8	Kulttuuri	5.2.2001	jatkokertomus
"Ihmettelin, miksi lehmän kyljessä oli pyöreä luukku"	B	8	Kulttuuri	5.2.2001	uutinen
Palkka tulee joka päivä, käteisenä	C	1	Ulkomaat	5.2.2001	feature, teemat
Ihmepestumainen Intian tuhoalueella	C	2	Ulkomaat	5.2.2001	uutinen
Pirjo Manniselle kultainen hattutemppu	D	2	Urheilu	5.2.2001	uutinen
Nuoret näyttivät hyvää mallia	D	2	Urheilu	5.2.2001	kolumni
HaKi ei päästänyt Oilersia helpolla	D	5	Urheilu	5.2.2001	uutinen

otsikko	osio	sivu	osasto	pvm	juttutyyppi
Peruskoululaiset hallitsevat matematiikan melko hyvin	A	3	Premi	6.2.2001	vinkki
Kirjasto on koulun sydän, joka voi kovin huonosti	A	3	Premi	6.2.2001	vinkki
Nuoret tietävät parhaiten olutpullon hinnan	A	3	Premi	6.2.2001	vinkki
12 kysymystä päivän lehdestä	A	7	Kotimaa	6.2.2001	ilmoitus
Suomalaiset lapset kuolevat tapaturmiin useammin kuin ruotsalaiset	A	9	Kotimaa	6.2.2001	uutinen
Tytöt ohittaneet pojat matematiikan osaamisessa	A	11	Kotimaa	6.2.2001	uutinen
Nuori sadunkirjoittaja tuntee pelonkin	A	12	Nimiä tänään	6.2.2001	henkilöjuttu
Lehmä, jonka kyljessä oli luukku, osa 2	B	5	Kulttuuri	6.2.2001	jatkokertomus
Miksi koulun sydän voi niin huonosti?	B	6	Kulttuuri / Lapset	6.2.2001	feature, teemat
Tietokulma: Koulukirjastojen suosikit	B	6	Kulttuuri / Lapset	6.2.2001	faktalaatikko
Salinkallion kirjasto on koulun huoltoasema	B	6	Kulttuuri / Lapset	6.2.2001	kainalo- tai taustajuttu
Räikkönen harjoittelee nousukiittoa	C	6	Urheilu	6.2.2001	uutinen
Oluen hinta on nuorille tutumpi kuin maidon	D	4	Talous	6.2.2001	uutinen
"Eihän satanen riitä mihinkään"	D	4	Talous	6.2.2001	kainalo- tai taustajuttu
Kaarina ja Milla kävivät Prahassa, nyt haaveissa on interrail	A	3	Premi	7.2.2001	vinkki
Lapinlahteen ehdotetaan nyt nuorisopsykiatriaa	A	3	Premi	7.2.2001	vinkki
Opiskelupaikan voi saada ulkomailta helpommin	A	3	Premi	7.2.2001	vinkki
Rikolliset viestivät netin uutisryhmissä salakoodein	A	3	Premi	7.2.2001	vinkki
Ensimmäinen naisupseeri siirtyi keskustan leipiin	A	3	Premi	7.2.2001	vinkki
Kansakoulunopettaja säilyy muistoissa	A	3	Premi	7.2.2001	vinkki
Ydinjätteen loppusijoitus eduskunnan käsiteltäväksi	A	3	Premi	7.2.2001	vinkki
Laskukirjat seurantaan	A	4	Pääkirjoitus	7.2.2001	pääkirjoitus
Opiskelupaikka voi irrota ulkomailla helpommin	A	4	Pääkirjoitus	7.2.2001	asiantuntija-artikkeli
Miksi aseistakieltäytyjien armonanomuksiin vastataan hitaasti?	A	6	Politiikka	7.2.2001	uutismainen juttu, muu
12 kysymystä päivän lehdestä	A	7	Kotimaa	7.2.2001	ilmoitus
Titta Lindqvist vaihtoi armeijan keskustanuoriin	A	8	Politiikka	7.2.2001	henkilöjuttu
Ydinpolttoaineen loppusijoitus kansanedustajien pohdittavaksi	A	9	Kotimaa	7.2.2001	uutinen
Loviisan ja Olkiluodon ydinvoimaloiden käytetty polttoaine aiotaan loppusijoittaa puolen kilometrin syvyyteen Olkiluodon	A	9	Kotimaa	7.2.2001	grafiikka
Tietokulma: Ensijätteistä luolan sulkemiseen	A	9	Kotimaa	7.2.2001	faktalaatikko
Suolavettä, hitsausta ja ikiroutaa tutkitaan	A	9	Kotimaa	7.2.2001	kainalo- tai taustajuttu
Eduskunta vastaa kyllä	A	9	Kotimaa	7.2.2001	kainalo- tai taustajuttu
Vapaaehtoistyöstä saa pisteitä yhteisvalinnassa	A	17	Kotimaa	7.2.2001	uutinen
Nimeksi voi riittää yksi kirjain	A	18	Nimiä tänään	7.2.2001	henkilöjuttu
Vuoltsu johdattaa sarjakuvan maailmaan	A	19	Minne mennä tänään	7.2.2001	uutismainen juttu, muu
Lapinlahden sairaalalle esitetään jatkoa psykiatrisena sairaalana	B	1	Kaupunki	7.2.2001	uutinen
Puuropäivänä Esson antimet syrjäyttävät kouluruoan	B	3	Kaupunki	7.2.2001	feature, teemat
Lehmä, jonka kyljessä oli luukku, osa 3	B	6	Kulttuuri	7.2.2001	jatkokertomus
Karttakepillä näpeille	B	8	Kulttuuri / Kirjat	7.2.2001	kritiikit, esittelyt
Työpari nyt erillään	B	8	Kulttuuri / Kirjat	7.2.2001	kainalo- tai taustajuttu
Lehtiväite: Muslimiterroristeilla salaviestejä suosituilla nettisivuilla	C	2	Ulkomaat	7.2.2001	uutinen
Tietokulma: Kukkavalokuvissa salaviestejä	C	2	Ulkomaat	7.2.2001	faktalaatikko
Kari Ukkosesta 20-vuotiaiden päävalmentaja	C	9	Urheilu	7.2.2001	lyhyt uutinen
Tanja Poutiainen suurin MM-toivo	C	9	Urheilu	7.2.2001	henkilöjuttu
Kuka: Tanja Poutiainen	C	9	Urheilu	7.2.2001	faktalaatikko
Harvinaista ja hankalaa herkkua	C	11	Urheilu	7.2.2001	feature, teemat
Ettei syyttä syyllistettäisi	C	11	Urheilu	7.2.2001	kommentti
Omapäisistä nuorista kasvaa kranttuja aikuisia	C	19	Matkailu	7.2.2001	kainalo- tai taustajuttu

otsikko	osio	sivu	osasto	pvm	juttutyyppi
Pakko päästä Prahaan!	C	19	Matkailu	7.2.2001	feature, teemat
Hiekkaharjun opettajapari opettaa suurluokkaa	B	1	Kaupunki	8.2.2001	feature, teemat
Tarja Turunen laulaa heavya kevyesti	B	8	Kulttuuri	8.2.2001	henkilöjuttu
Lehmä, jonka kyljessä oli aukko, osa 4	B	8	Kulttuuri	8.2.2001	jatkokertomus
Television ja radion käyttö on Suomessa lujassa kasvussa	B	11	Kulttuuri	8.2.2001	uutinen
T-rexin löyhkä oli liikaa	C	5	Ulkomaat	8.2.2001	uutinen
Puurunen hymyssäsuin mestariksi	C	6	Urheilu	8.2.2001	uutinen
Tietokulma: Paavo Puurunen	C	6	Urheilu	8.2.2001	faktalaatikko
Joonas, 11, jo perheen vikkelin	C	8	Urheilu	8.2.2001	henkilöjuttu
Minardi palkkasi 19-vuotiaan Alonson	C	9	Urheilu	8.2.2001	uutinen
Amor leikkii lemmenruoilla	C	16	Ruokatorstai	8.2.2001	feature, teemat
Tietokulma: Ystävää juhliitaan 14.2.	C	16	Ruokatorstai	8.2.2001	faktalaatikko
Ystävä saa paratiisismoothien	C	16	Ruokatorstai	8.2.2001	kainalo- tai taustajuttu
Miksi kännykällä on vaikea maksaa?	D	2	Talous	8.2.2001	uutismainen juttu, muu
Vapaalasku palkitsee rankan nousun	A	3	Premi	9.2.2001	vinkki
Tallinnan kaupunki maksaa kouluihin vartijat	A	3	Premi	9.2.2001	vinkki
Asennekyselyn tulos yllätti Ahvenanmaalla	A	7	Kotimaa	9.2.2001	uutinen
Moni suomenkielinen kokee kritiikin raskaana	A	7	Kotimaa	9.2.2001	kainalo- tai taustajuttu
Sanomalehtiviikko 5.-9.2.2001 Suomen kouluissa	A	7	Kotimaa	9.2.2001	ilmoitus
Joka neljännän raiskauksen tekee tuntematon taivasalla	A	8	Kotimaa	9.2.2001	uutinen
Poliisin tietoon tulleet raiskausrikokset 1998	A	8	Kotimaa	9.2.2001	grafiikka
Ministerin avustamisesta on loisto kaukana	A	10	Politiikka	9.2.2001	feature, teemat
Tietokulma: Erityisavustaja on ministerin luottohenkilö	A	10	Politiikka	9.2.2001	faktalaatikko
Päihdenuorille uusi hoitopaikka Helsingin Pitäjänmäkeen	B	2	Kaupunki	9.2.2001	lyhyt uutinen
Valinnaisaineet tuovat eksotiikkaa yläasteen oppilaiden arkeen	B	3	Kaupunki	9.2.2001	feature, teemat
Perusta itse oma teatterisi!	B	9	Kulttuuri	9.2.2001	feature, teemat
Missä pääkaupunkiseudulla voi näytellä?	B	9	Kulttuuri	9.2.2001	faktalaatikko
Lehmä, jonka kyljessä oli aukko, osa 5	B	9	Kulttuuri	9.2.2001	jatkokertomus
Jyrki poisti itsemurhasta viestivän videon televisiosta	B	11	Kulttuuri	9.2.2001	uutinen
Hakkeriaktivistien otteet kovenevat	C	1	Ulkomaat	9.2.2001	uutinen
Tallinnan koulut torjuvat vartijoilla huumeongelmaa	C	3	Ulkomaat	9.2.2001	uutinen
Nuoria jännittää tulevaisuus Virossa	C	3	Ulkomaat	9.2.2001	kainalo- tai taustajuttu
Astronauteista kasvissyöjiä	C	5	Tiede / Nuoret	9.2.2001	uutinen
Hyvästi hissi ja höylätyt rinteet	C	14	Terveys & Liikunta	9.2.2001	feature, teemat
Vyöryt, eksyminen ja kylmä vaanivat seikkailijaa	C	14	Terveys & Liikunta	9.2.2001	kainalo- tai taustajuttu
Tietokulma: Tasapainoa laudalla, tehonousua kengillä	C	14	Terveys & Liikunta	9.2.2001	faktalaatikko
Varmaa ammattia on yhä vaikeampi löytää	D	1	Talous	9.2.2001	uutinen
Mikään työpaikka ei ole varma, mutta jokaisesta ammatista voi siirtyä toiseen	D	1	Talous	9.2.2001	grafiikka
Hotelli Kultakalaa ryhdytään myymään ulkomaille	D	3	Talous	9.2.2001	uutinen
Virtuaalikalusteita oikealla rahalla	D	3	Talous	9.2.2001	kainalo- tai taustajuttu
Kauneuden hinta	liite	5	Nyt-liite	9.2.2001	feature, teemat
(Selvitys ehostamisen kuluista)	liite	5	Nyt-liite	9.2.2001	grafiikka
Nörttipaikien oma ohjelma	liite	24	Nyt-liite	9.2.2001	kritiikit, esittelyt
Kokeilulle lisäaikaa	A	2	Pääkirjoitus	8.2.1999	pääkirjoitus
Jussi Ylimäki hiihti poikien maailmanmestariksi	A	3	Premi	8.2.1999	vinkki
Erakkoasutus työntyy kohti etelää	A	3	Premi	8.2.1999	vinkki
Yhä useampi lapsi maalla ilman ikäisiään kavereita	A	5	Kotimaa	8.2.1999	uutinen
Ylimäki ensimmäinen suomalainen poikien hiihdon maailmanmestari	D	1	Urheilu	8.2.1999	uutinen
Naiset päätyvät entistä useammin aborttiin	A	3	Premi	9.2.1999	vinkki
Vuokra-asuntojen hakijoista jo puolet sinkkuja	A	3	Premi	9.2.1999	vinkki

otsikko	osio	sivu	osasto	pvm	juttutyyppi
Helsinki toteuttaa kiistellyn nuorisotasuntolan	A	3	Premi	9.2.1999	vinkki
Aborttien määrä kääntyi yllättäen nousuun	A	5	Kotimaa	9.2.1999	uutinen
Raskauden keskeytykset 1973-97	A	5	Kotimaa	9.2.1999	grafiikka
Sinkkuuoret hakeutuvat aikaisin omaan kämpään	A	9	Kotimaa	9.2.1999	uutinen
Nuori tyttö kuoli palossa Ähtärissä	A	9	Kotimaa	9.2.1999	lyhyt uutinen
Sovinto ry:n asuntola sai poikkeusluvan	B	1	Kaupunki	9.2.1999	uutinen
Maalaustaiteen arvot uusiksi	C	5	Kulttuuri	9.2.1999	feature, teemat
Kolmen nuoren matka ilman päämäärää	D	10	Televisio	9.2.1999	kritiikit, esittelyt
Huumerikosten määrä kasvoi jälleen uuteen ennätykseen	A	5	Kotimaa	11.2.1999	uutinen
Huumausainerikollisuus Suomessa 1990-luvulla	A	5	Kotimaa	11.2.1999	grafiikka
Tekijät ikäryhmittäin	A	5	Kotimaa	11.2.1999	grafiikka
Gamma huolestuttaa huumepoliisin päällikköä	A	5	Kotimaa	11.2.1999	uutinen
Enso lentää tänään Kirkkonummella vapauteen	A	5	Kotimaa	11.2.1999	feature, teemat
Maakotkan pesimäalue Suomessa	A	5	Kotimaa	11.2.1999	grafiikka
Puukottajalle 10 vuotta vankeutta Lahdessa	A	6	Kotimaa	11.2.1999	lyhyt uutinen
Nelihenkinen perhe pakeni tulipaloa pakkaseen	A	6	Kotimaa	11.2.1999	lyhyt uutinen
Opetusministeriö tukee koulujen kertotoimintaa	A	6	Kotimaa	11.2.1999	uutinen
Nuorisojoukko valtasi Asuntorahaston Arava-salin	B	1	Kaupunki	11.2.1999	uutinen
Kompassi auttaa nuoria kesätöiden hakemisessa	B	1	Kaupunki	11.2.1999	lyhyt uutinen
Merivartiosto auttoi poikia sohjojäästä	B	3	Kaupunki	11.2.1999	lyhyt uutinen
Tsekinuorilla rankka kisamatka	C	9	Urheilu	11.2.1999	uutinen
Hanno Möttölä tähtää NBA:han	C	10	Urheilu	11.2.1999	uutinen
EY-tuomioistuin: Vaihto-oppilasmatkat eivät ole valmismatkoja	A	5	Kotimaa	12.2.1999	uutinen
Tuomivaara on ollut vaihtoehtoasialla ala-asteelta asti	A	8	Kotimaa	12.2.1999	henkilöjuttu
Askistolaiset juhliivat etukäteen kouluvoittoaan	B	2	Kaupunki & Uusimaa	12.2.1999	uutinen
Taksikuskin ryöstäjät kateissa	B	2	Kaupunki & Uusimaa	12.2.1999	lyhyt uutinen
Helsinkiiläinen koululainen kateissa	B	3	Kaupunki & Uusimaa	12.2.1999	lyhyt uutinen
Nuoruudesta 1960-luvulla	D	12	Televisio	12.2.1999	kritiikit, esittelyt
Opetusta vieraalla kielellä	A	2	Pääkirjoitus	3.2.1997	pääkirjoitus
Mansikkapaikka avuksi ammatinvalintaan	A	3	Premi	3.2.1997	vinkki
Kevään yhteishaku alkaa toisen asteen koulutukseen	A	5	Kotimaa	3.2.1997	lyhyt uutinen
Varusmiesten litterat siirretään älykortille	A	5	Kotimaa	3.2.1997	lyhyt uutinen
Kiire yllättää joka ilta sanomalehden toimituksessa	B	2	Kaupunki	3.2.1997	feature, teemat
Saitoh tyylillä kierroksen kisassa	D	2	Urheilu	3.2.1997	uutinen
Heurekassa tehtiin Helsingin Sanomia	A	3	Premi	4.2.1997	vinkki
Tukistusta vaikea puolustaa	A	6	Kotimaa	4.2.1997	uutinen
Amerikkalaistutkija haluaa koulia nuoria siviilityöhön	A	10	Kotimaa	4.2.1997	uutinen
Koululaiset lehdenteossa	B	2	Kaupunki	4.2.1997	feature, teemat
Seinäkiipeilijät löysivät Vaasan vanhan vesitornin	D	6	Vapaa-aika	4.2.1997	feature, teemat
Seinältä voi siirtyä kalliolle	D	6	Vapaa-aika	4.2.1997	kainalo- tai taustajuttu
Onko hampurilainen kunnon ruokaa?	A	3	Premi	5.2.1997	vinkki
Jääkiipeily hoitaa nuorten mieltä	A	5	Kotimaa	5.2.1997	uutinen
Nuorten psykiatriset käynnit lisääntyneet	A	5	Kotimaa	5.2.1997	kainalo- tai taustajuttu
Tänään ekaluokkalaisten ilmoittautuvat koulutiellet	B	1	Kaupunki & Uusimaa	5.2.1997	lyhyt uutinen
Nuorisotoiminnan tilojen vuokranmaksusta halutaan luopua	B	1	Kaupunki & Uusimaa	5.2.1997	lyhyt uutinen
Espoo palkkaa kesätöihin yli 5000 nuorta tänä vuonna	B	3	Kaupunki & Uusimaa	5.2.1997	uutinen
Britannia voi panna koulut paremmuusjärjestykseen	C	2	Ulkomaat	5.2.1997	lyhyt uutinen
Onko pikaruoka hyvä vai paha?	D	1	Kuluttaja	5.2.1997	feature, teemat
Suolaa ja rasvaa reippaasti yli suosittelun	D	1	Kuluttaja	5.2.1997	kainalo- tai taustajuttu
Kuidut puuttuvat pikaruusta lähes kokonaan	D	1	Kuluttaja	5.2.1997	kainalo- tai taustajuttu
Sata uutta pikaruokapaikkaa syntyi viime vuonna	D	1	Kuluttaja	5.2.1997	kainalo- tai taustajuttu

otsikko	osio	sivu	osasto	pvm	juttutyyppi
Tutkijoiden mielestä tv-mainonta houkuttelee lapset pikaruuan ääreen	D	1	Kuluttaja	5.2.1997	kainalo- tai taustajuttu
Pikaruokien sisältämiä ravintoainemääriä	D	1	Kuluttaja	5.2.1997	grafiikka
Paljonko rasvaa	D	1	Kuluttaja	5.2.1997	grafiikka
Paljonko suolaa	D	1	Kuluttaja	5.2.1997	grafiikka
Yllätykset värjivät junioreiden SM-kisaa	D	8	Vapaa-aika	5.2.1997	uutinen
Pikaruoka terveelliseksi	A	2	Pääkirjoitus	6.2.1997	uutinen
Wokkaaminen kiinnostaa luovaa kokkia	A	3	Premi	6.2.1997	vinkki
4H-säätiö palkitsi yritteliäitä nuoria	A	4	Tänään	6.2.1997	lyhyt uutinen
Avoliitto vie eroon tai alttarille	A	6	Kotimaa	6.2.1997	uutinen
Avoperheitä viidennes	A	6	Kotimaa	6.2.1997	faktalaatikko
Nuori etsii olkapäätä	A	6	Kotimaa	6.2.1997	kainalo- tai taustajuttu
Maahanmuuttajille peruskouluun valmistavaa opetusta	A	6	Kotimaa	6.2.1997	uutinen
Opiskelijapoika sai ehdollista puhelinkorttien huijauksesta Tampereella	A	10	Kotimaa	6.2.1997	uutinen
Henkinen voima aseeksi väkivaltaa vastaan	A	11	Kotimaa	6.2.1997	uutinen
Tuhannet uudet ekaluokkalaiset ilmoittautuivat opintielle	B	1	Kaupunki	6.2.1997	uutinen
Kielikylpyopetus vetää yhä	B	1	Kaupunki	6.2.1997	uutinen
Euroopan nuoriso ei lämpene Brysselille	C	1	Ulkomaat	6.2.1997	uutinen
Wokkaaminen on siisti juttu	D	1	Ruokatorstai	6.2.1997	feature, teemat
Vain muutaman tortillan tähden, amigos	D	1	Ruokatorstai	6.2.1997	feature, teemat
Muikku toi voiton Perhon nuorille	D	3	Ruokatorstai	6.2.1997	uutinen
Keskeyttäminen liian helppoa	A	2	Pääkirjoitus	7.2.1997	pääkirjoitus
Työministeriö lakaisi nuoret työttömät tilastoista	A	3	Premi	7.2.1997	vinkki
Mikrotohtori rientää apuun, kun kone takkuilee	A	3	Premi	7.2.1997	vinkki
Abien hillitty ja kiva tulevaisuus	A	3	Premi	7.2.1997	vinkki
Työmarkkinatuen muutos lisäsi nuorten piilotyöttömyyttä	A	5	Kotimaa	7.2.1997	uutinen
Mitä suomalaisnuoret tekevät?	A	5	Kotimaa	7.2.1997	grafiikka
Yo-kokeissa lyödään nyt ennätyksiä	A	5	Kotimaa	7.2.1997	uutinen
Nuorisotalojen toiminta suppeaa viikonloppuna	B	2	Kaupunki	7.2.1997	feature, teemat
Mikrotohtorit kotikäynnillä	D	1	Tieto & kone	7.2.1997	feature, teemat
(Mikrotohtori-jutun tausta)	D	1	Tieto & kone	7.2.1997	grafiikka
Kaiken paljastava abi-kysely	liite	12-15	Nyt-liite	7.2.1997	feature, teemat
Mitä asioita seuraavista vastustat tai kannatat?	liite	12-15	Nyt-liite	7.2.1997	grafiikka
Tytöt toivovat poikaystävältään	liite	12-15	Nyt-liite	7.2.1997	grafiikka
Pojat toivovat tyttöystävältään	liite	12-15	Nyt-liite	7.2.1997	grafiikka
Selena, nuorena nukkunut	liite	35	Nyt-liite	7.2.1997	feature, teemat
Isänmaan toivo	liite	38	Nyt-liite	7.2.1997	feature, teemat
Pilleri piilossa	liite	45	Nyt-liite	7.2.1997	feature, teemat
Kemiläispoika osti surma-aseen postimyynnistä	A	10	Kotimaa	6.2.1995	lyhyt uutinen
Koululaismusisointia ja muuta kulttuuria tarjolla Vantaan suurjuhlakarsinnoissa	B	2	Kaupunki	6.2.1995	uutinen
Lukiolaisten kemiakilvan voitto Hyvinkäälle	B	2	Kaupunki	6.2.1995	lyhyt uutinen
Feldmanin perhe piileksii Ruotsissa	C	1	Ulkomaat	6.2.1995	uutinen
Sörensen otteli nuorten SE-pisteet	D	2	Urheilu	6.2.1995	lyhyt uutinen
Salmela talviuintikauden yllättäjä	D	2	Urheilu	6.2.1995	uutinen
Nuorille ampumahiihtäjille viisi EM-mitalia	D	3	Urheilu	6.2.1995	lyhyt uutinen
KTP:n Roope Mäkelä täytti äänestäjiensä odotukset	D	3	Urheilu	6.2.1995	uutinen
Janne Hännisen ote piti	D	4	Urheilu	6.2.1995	uutinen
Lapsipornoa leviää Helsingin kautta	A	3	Premi	7.2.1995	vinkki
Internet välittää lasten alastonkuvia helsinkiläisosoitteesta	A	6	Kotimaa	7.2.1995	uutinen
"Palvelen hyvää hyvyttäni"	A	6	Kotimaa	7.2.1995	uutinen
Pikkupojan haulikkoleikissä laukaukset ohi leikkitoiverin	A	11	Kotimaa	7.2.1995	lyhyt uutinen
Jääkiekossa elämä on huumetta	B	2	Kaupunki	7.2.1995	uutinen

otsikko	osio	sivu	osasto	pvm	juttutyyppi
Tuusula alkaa nuorten työntekijöiden vaihdon Saksaan	B	4	Kaupunki	7.2.1995	lyhyt uutinen
Joni Turusen nyrkkeilyssä tyyliä	C	8	Urheilu	7.2.1995	uutinen
Mikä neuvoksi opintieillä	A	2	Pääkirjoitus	8.2.1995	pääkirjoitus
Opettajat aikovat aloittaa lakon suurissa kaupungeissa	A	3	Premi	8.2.1995	vinkki
Tavaratalon hajuvesiosastolla leijui hajutestin keuhkojen ilma	A	3	Premi	8.2.1995	vinkki
Satoja varusmiehiä flunssassa Säkylässä ja Parolannummella	A	6	Kotimaa	8.2.1995	uutinen
Sisäministeriö pohtii, kenelle Internet-verkon lapsipornon tutkinta kuuluu	A	6	Kotimaa	8.2.1995	uutinen
Opettajien lakko saattaa uhata ylioppilaskirjoituksia	A	7	Kotimaa	8.2.1995	uutinen
Keskustanuorten johtaja jakaa laskuja	A	7	Kotimaa	8.2.1995	lyhyt uutinen
Olipa kerran 26 koululaista jotka tekivät oman satukirjan	B	1	Kaupunki	8.2.1995	feature, teemat
Mankkaanpuron atk-luokasta tuli tasa-arvovalitus	B	1	Kaupunki	8.2.1995	uutinen
Hovioikeus ei muuttanut latomurhan elinkautista	B	3	Kaupunki	8.2.1995	lyhyt uutinen
Vincentti vie lapset van Goghin maailmaan	B	3	Kaupunki	8.2.1995	uutismainen juttu, muu
Sextantti ohjaa jyväskyläisiä nuoria	B	3	Kaupunki	8.2.1995	uutismainen juttu, muu
Opettajat ja oppilaat lakossa Ranskassa	C	2	Ulkomaat	8.2.1995	uutinen
Pianistit eivät riskeeranneet	C	6	Kulttuuri	8.2.1995	kritiikit, esittelyt
Leijonat tempaisi huumeita vastaan	C	13	Urheilu	8.2.1995	uutinen
Asemalla haisivat hajuvesi ja hissiöljy	D	1	Kuluttaja	8.2.1995	feature, teemat
Hajupaneeli tutkii sisäilman laatua	D	1	Kuluttaja	8.2.1995	kainalo- tai taustajuttu
Huovinen ja Waloranta voittivat junioreiden SM-kultaa	D	11	Vapaa-aika	8.2.1995	uutinen
Muumitko mieronitelle	A	2	Pääkirjoitus	9.2.1995	pääkirjoitus
Milja ja Anne käyttivät veronpalautukset ostoksilla	A	3	Premi	9.2.1995	vinkki
Opetusalan työriita uhkaa laajeta - vaikutuksia ehkä y- kirjoituksiin	A	3	Premi	9.2.1995	vinkki
Suomeen uusi kansainvälinen ylioppilastutkinto	A	5	Kotimaa	9.2.1995	uutinen
Tilille tuli!	A	5	Kotimaa	9.2.1995	feature, teemat
Klamydiatartunta saadaan selville nykyään helposti virtsanäytteestä	A	6	Kotimaa	9.2.1995	uutinen
"Sitten kun olen sosiaali- ja terveysministeri"	A	7	Kotimaa	9.2.1995	uutinen
Opettajien työtaistelu uhkaa laajeta koko maahan	A	9	Kotimaa	9.2.1995	uutinen
Paasikivi-opiston opiskelijat joutuivat merelle rehtoreita pakoon	A	5	Kotimaa	10.2.1995	lyhyt uutinen
Vihreiden Haavistolle kansanrintama mieltäisempi kuin punavihreä hallitus	A	7	Kotimaa	10.2.1995	uutinen
Orimattilan kaupunki myy 5000 kirjaa	B	4	Kaupunki	10.2.1995	uutinen
Loviisa suunnittelee yhteisiä kursseja koululaisille ja aikuisille	B	4	Kaupunki	10.2.1995	uutinen
Nuorten taidetta vielä viikonlopun Dianassa	D	1	Kalenteri	10.2.1995	uutismainen juttu, muu
Pitkässä nuortensarjassa etsitään minän palasia mielikuvitusmaailmasta	D	13	Televisio & Radio	10.2.1995	kritiikit, esittelyt

Liite 2: Tutkimusaineiston luokittelurunko

1. Otsikko

2. Julkaisuvuosi

3. Julkaisupäivä

4. Missä osiossa juttu sijaitsee

- 1 A
- 2 B
- 3 C
- 4 D
- 5 liite

5. Millä osastolla juttu sijaitsee

6. Lehden osasto luokittelussa

- 1 Etusivu
- 2 Uutisaukeama
- 3 Pääkirjoitussivu
- 4 Kulttuuri
- 5 Kotimaa, kaupunki, politiikka
- 6 Ulkomaat
- 7 Talous
- 8 Urheilu
- 9 Ajanviete (ihmiset, liite- ja teemasivut)
- 10 Yleisöltä
- 11 Radio- ja televisiosivut eli RTV

7. Juttutyyppi

- 1 Arvostelu
- 2 Faktalaatikko

- 3 Featurejuttu
- 4 Grafiikka
- 5 Henkilöhaastattelu tai henkilökuva
- 6 Kainalojuttu
- 7 Kolumni tai muu mielipidekirjoitus, kuten kommentti
- 8 Kuva
- 9 Kuvajuttu
- 10 Lyhyt uutinen
- 11 Muu juttutyyppi
- 12 Pääkirjoitus
- 13 Sitaatti
- 14 Sitaattikooste
- 15 Uutinen
- 16 Vinkkejuttu

8. Onko juttu merkitty Sanomalehtiweekin logolla

- 1 On merkitty
- 2 Ei ole merkitty

9. Mainitaanko nuoret otsikossa

- 1 Mainitaan
- 2 Ei mainita

10. Millä sanalla nuoriin viitataan otsikossa

11. Millainen on otsikon sävy?

- 1 Kielteinen
- 2 Myönteinen
- 3 Neutraali

12. Kuuluuko juttuun kuvia

- 1 Kuuluu
- 2 Ei kuulu

13. Esiintyykö jutun kuvissa nuoria

- 1 Esiintyy
- 2 Ei esiinny

14. Mitä tyyppiä nuoria edustava kuva edustaa

- 1 Toiminnallinen eli reportaasikuva
- 2 Poseerauskuva ilman miljöötä
- 3 Poseerauskuva miljöössä
- 4 Passiivinen kuva
- 5 Anonymikuva
- 6 Jutun kirjoittajan kuva
- 7 Muu kuva

15. Kuinka nuoria esittävä kuva on rajattu

- 1 Lähi tai puolilähikuva
- 2 Laajempi rajaus
- 3 Muu rajaus

Liite 3: Sanomalehtiviikon logo

Vuoden 2011 Sanomalehtiviikon logo. Logoon ei enää kuulu Löydä oma juttusi -tunnusta.

Vuonna 2001 Sanomalehtiviikko sai ensimmäistä kertaa oman logonsa, jonka nimeksi tuli *Löydä oma juttusi*.

Vuoden 2013 logo.